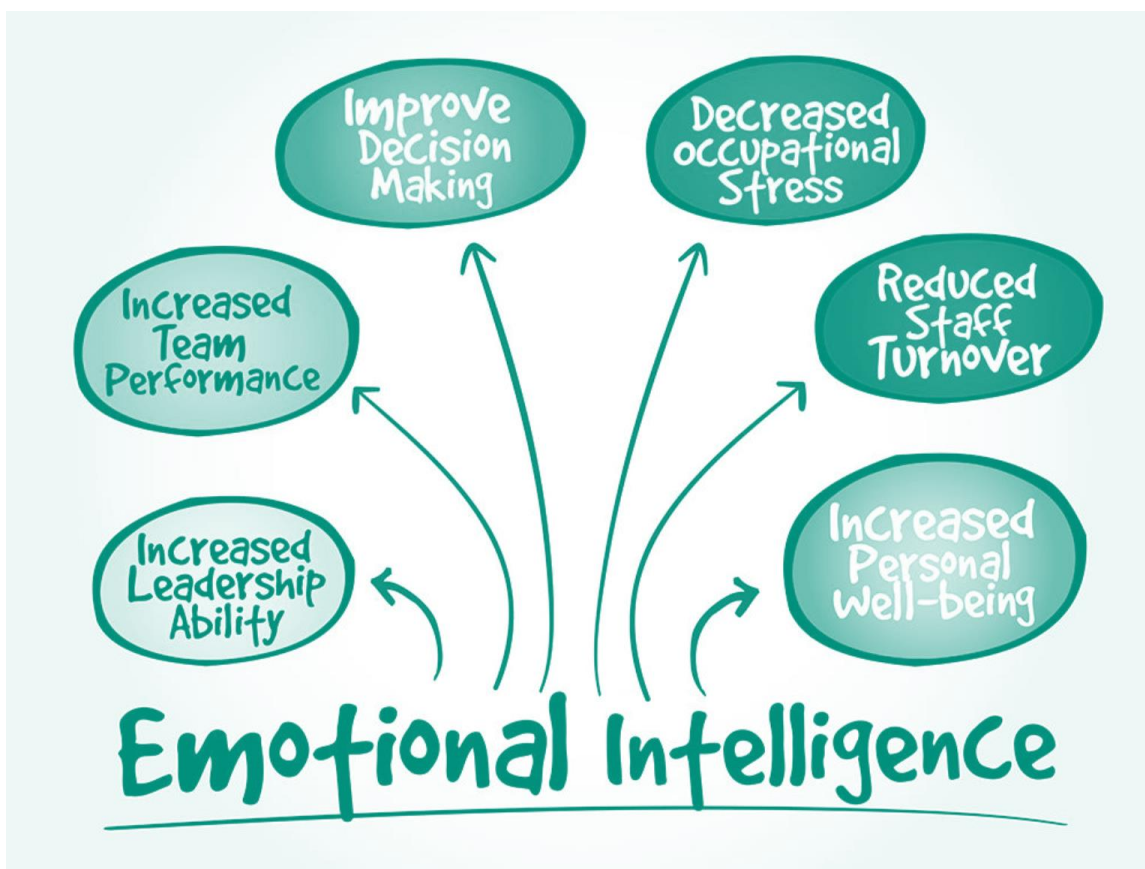
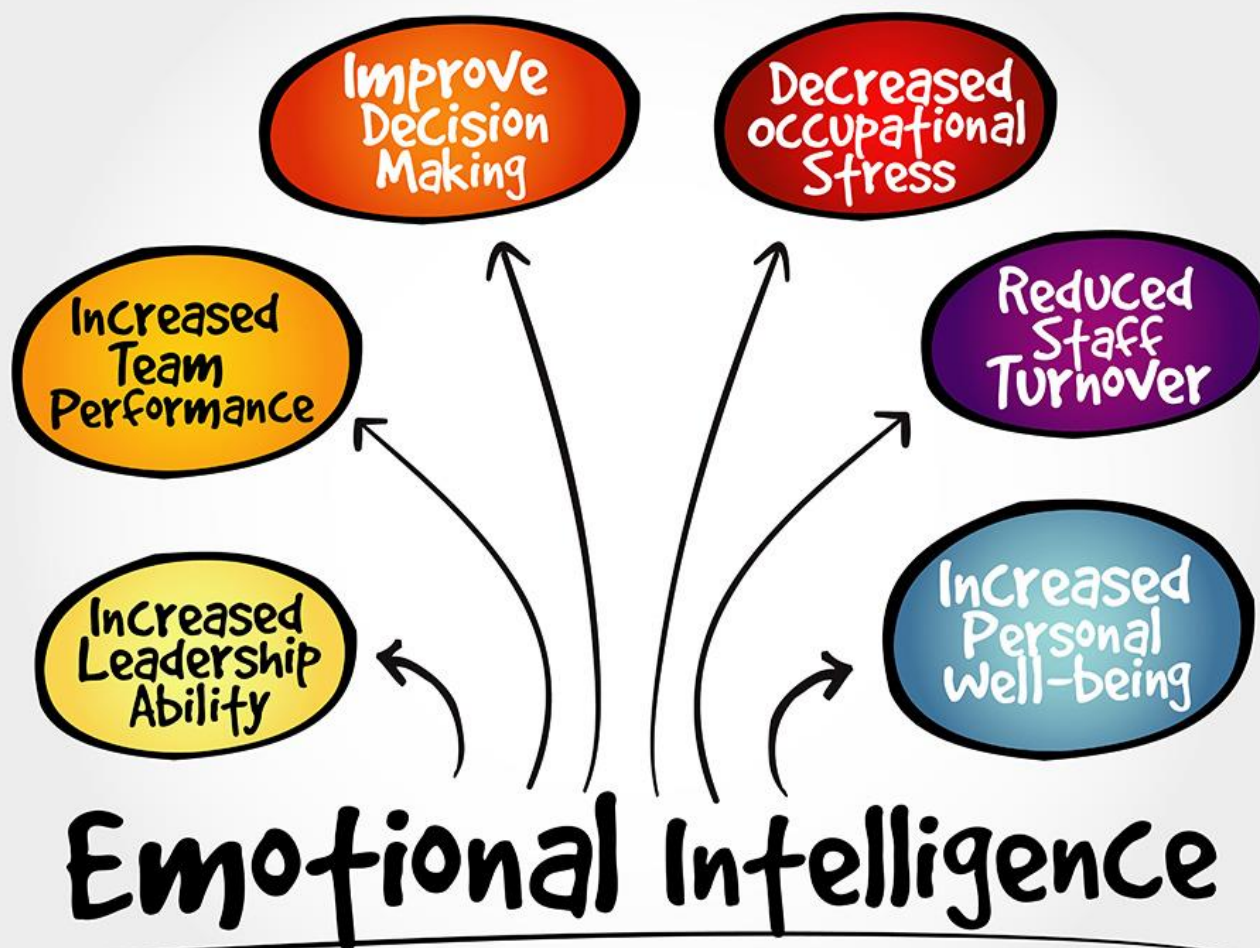

Managementul emoțiilor. Strategii de prevenire a violenței în mediul școlar

MODELE DE BUNĂ PRACTICĂ

CASA CORPULUI
DIDACTIC IALOMIȚA

MODELE DE BUNĂ
PRACTICĂ VOL. I
MANAGEMENTUL
EMOȚIILOR. STRATEGII
DE PREVENIRE A
VIOLENȚEI ÎN MEDIUL
ȘCOLAR

2018-2019

Formatori:

Prof. Univ. Bucur Cristian
Dir. Borodea Gabriela

Profira

Prof. Vild Theodora

Prof. Stancu Mariana

Prof. Barbu Anca Maria

Proiect didactic

Disciplina	Consiliere și Orientare
Clasa	a X-a
Tema	Luna prevenției. Violența în școală
Profesor	Lautarescu Tita
Modul	Calitatea stilului de viață
Submodul	Calitatea vieții și stilul de viață
Durata	1 oră

Competențe generale

Exersarea abilităților de management al unui stil de viață sănătos și de calitate.

Competențe specifice

Componentele calității vieții. Campanii de promovare a stilului de viață sănătos în școală și comunitate.

Obiective operaționale

O1. Să stabilească acele cauze personale și sociale ce pot declanșa diverse forme de violență.

O2. Să identifice reacțiile de comportament specifice formelor de violență în funcție de profilul teoretic descris de acestea, în scopul conturării principalelor forme de manifestare.

O3. Să formuleze opinii referitoare la modalitățile de prevenție, diminuare și stopare a unor tulburări de comportament declanșate de actele de violență, în sensul încercării de rezolvare a unor situații conflictuale propuse.

O4. Să identifice principalele tulburări psihofiziologice ce pot apărea în cazul derulării unor comportamente delictive, în sensul identificării posibilităților de prevenție și ajutor specializat.

Forme de organizare a activității

- frontală
- individuală
- în grup

Clasa are 30 elevi, 22 băieți și 8 fete

Metode didactice

- conversația
- jocul didactic
- dezbaterea
- exercițiul

- expunerea

MIJLOACE: fișe de lucru;

BIBLIOGRAFIE:

- Programe școlare pentru disciplina Consiliere și orientare
- Materiale apărute pe www.didactic.ro despre violență
- https://www.academia.edu/29627988/Proiect.act.consiliere.Violenta.naste_monstri.docx
- Materiale – curs Managementul emoțiilor

Scenariul didactic

Obiectiv	Timp (min)	Activitate	Metode didactice și forme de organizare a activității
Organizarea clasei	2'	. Anunțarea temei și a obiectivelor	Expunerea Activitate frontală
Captarea atenției O1	3'	Profesorul diriginte cere elevilor să realizeze o listă cu lucruri de care le este frică atunci când sunt la școală ,apoi să definească cuvântul „violență”	Expunerea Activitate frontală
Derularea orei O1 O2	20'	Profesorul împarte clasa în grupe de câte 6 elevi(fiecare grupă trebuie să aibă cel puțin o fată în componență) și fiecare grupă primește o fișă Profesorul solicită elevilor să răspundă la următoarele întrebări: • Care sunt cauzele ce au determinat acele manifestări comportamentale? • Cum se manifestă comportamentul acestor personaje în situații conflictuale • Ce rol are presiunea grupului în aceste contexte?	Conversația Jocul didactic Dezbateră Activitate de grup Activitate frontală (fișele 1-5).

		• Ce sancțiuni poate primi personajul din fișele prezentate? • Ce repercusiuni psihofiziologice și sociale pot avea aceste manifestări pentru personaj ? Fiecare grupă trebuie să formuleze câte un răspuns unanim pentru fiecare întrebare din situația prezentată în fișa de lucru primită.. Profesorul va prezenta clasei variantele de răspunsuri primite	
Fixarea cunostintelor O3	10'	Profesorul împarte grupelor deja formate o nouă fișă și le cere să o completeze după ce s-a realizat o consultare a tuturor membrilor echipei. 1. Cum pot fi prevenite situațiile conflictuale ce generează violența? - - Profesorul trece la tablă o parte din răspunsurile fiecărei grupe pentru a avea totii elevii o viziune mai amplă a soluțiilor găsite	Conversația Dezbateră Activitate de grup (fișa 6) Conversația Dezbateră Activitate frontală
Feed-back O4	7'	Profesorul citește un text legat despre posibilele rezolvări ale unor conflicte Analiza materialului: Elevii urmăresc prezentarea conținutului și completează aspectele teoretice cu exemple cunoscute sau imaginate pentru fiecare dintre rezolvarile descrise.	Expunerea Activitate frontală (fișa 7) Conversația Dezbateră Activitate frontală

Evaluare O4	8'	Concluzii Profesorul cere elevilor sa completeze individual un chestionar despre relații de motivație, cooperare și violență în spațiul școlar Se fac aprecieri individuale și generale cu privire la conținutul propus de temă și activitatea elevilor.	Conversația Dezbateră Activitate frontală Activitate de grup (fișa 8)
----------------	----	---	--

Fișa 1. Descrierea problemei

Părinții elevului Matei sunt despărțiți, iar el locuiește cu mama pe care nu o ascultă de fel, ci doar pe „tovarășii lui”. La școală situația nu este bună, s-a înregistrat un regres școlar evident, iar la purtare a fost sancționat cu notă mică. Acum are probleme cu poliția pentru că a fost prins fumând în incinta școlii. Se poate rezolva problema lui? Cum?

Fișa 2. Descrierea problemei

Adrian are o familie frumoasă, cu părinți care îl iubesc și care îi oferă tot ce își dorește. Cu toate astea el face parte din „gașca de la bloc” și mai nou a fost dat în urmărire de poliție pentru furt.

Oare de ce s-a ajuns în această situație?

Ce este de făcut?

Fișa 3. Descrierea problemei

La începutul anului școlar era considerat un elev model prin rezultatele obținute la concursuri și olimpiade, dar și la purtare. După plecarea părinților în străinătate, el a rămas cu bunicii pe care nu îi mai ascultă. Acum are “gașca” lui și se consideră șef al acesteia, iar la școală își manifestă violența verbală și fizică în mod evident. Este implicat în numeroase acțiuni negative ce au determinat apariția delincvenței juvenile. Situația școlară actuală este într-un regres școlar evident.

De ce s-a ajuns la această situație?

Ce este de făcut?

Fișa 4. Descrierea problemei

Elevul Paul are părinți mai severi, care nu îi permit să-și dezvolte prea mult relațiile de prietenie în afara școlii. La școală însă vorbește urât cu colegii, devine violent fizic și are uneori o atitudine total nepotrivită statutului de elev civilizat.

Oare de ce se manifestă astfel?

Ce este de făcut?

Fișa 5. Descrierea problemei

La școală Mircea este considerat un elev “problemă” datorită comportamentului său violent fizic, psihic și verbal și a situației școlare negative. Acasă părinții susțin că este un copil tare cuminte, nu are prieteni apropiați cu care să-și petreacă timpul liber și execută toate sarcinile date de ei. De ce se comportă Mircea diferit acasă față de școală?

Ce este de făcut?

Fișa 6

2. Cum pot fi prevenite situațiile conflictuale ce generează violența?

Fișa 7

Rezolvarea conflictului se poate soluționa diferit, în funcție de tipul acestuia și, cu siguranță, de nivelul de dezvoltare intelectuală, afectivă sau psihică a celor implicați. Este necesar ca cei implicați să aibă o experiență de viață, să știe să-și păstreze calmul în astfel de situații, să prevadă și astfel să preîntâmpine apariția stării conflictuale.

Ignorarea poate fi extrem de utilă în cazul în care conflictul este unul minor, fără o mare importanță, sau dacă partenerii implicați în conflict se află pe poziții total diferite (elev mai mic - elev de vârstă mai mare, elevi cu dezvoltare fizică diferită, elev-profesor, elev-părinte).

Este indicat să se apeleze la această formă și dacă unul din partenerii la conflict se simte amenințat fizic și realizează că este depășit de situația respectivă.

Discuția este cea care poate rezolva conflictul încă din faza incipientă, înainte chiar de apariția propriu-zisă a acestuia; o discuție calmă poate revela ambele „adevăruri” ajutând astfel la aplanarea stării conflictuale.

Solicitarea ajutorului de la o altă persoană (sau alte persoane) este necesar atunci când conflictul nu poate fi rezolvat prin metodele mai sus amintite de către cei implicați în conflict. Este o metodă utilă care poate rezolva în condiții mult mai bune situația apărută.

De exemplu, conflictele dintre copii pot fi rezolvate sigur și rapid de persoanele adulte (cu condiția să fie obiective, să nu se implice emoțional în conflictul respectiv – cazul unui părinte care ar ține partea propriului copil fără să țină cont de situația respectivă)

Fișa 8 : Chestionar despre relații de motivație, cooperare și violență în spațiul școlar

Data _____ Elev _____

1. Vorbiți cu părinții, frații, prietenii !

a/ zilnic, de mai multe ori; b/ da, când plec la școală ; c/ uneori ;

2. Sunt în clasă colegi care vă deranjează zilnic cu limbaj licențios sau cu violențe în timpul lecțiilor și în pauze ?

a/ destui ; b/ câțiva ; c/ nu prea ;

3. Părinții tăi vin la școală, ca să discute cu profesorii despre comportamentul tău și despre rezultatele tale didactice ?

a/ aproape lunar ; b/ când e cazul ; c/ nu e cazul ;

4. Profesorii tăi folosesc un ton calm, degajat și cooperant la lecții ?
 5. a/ toți ; b/ câțiva ; c/ doar unul/ una ;
 6. Simți, că ai putea discuta orice problemă sau secret cu profesorii tăi ?
a/ cu unii ; b/ doar cu unul; c/ nu e cazul;
 7. Ce este violența în opinia ta?_____
 8. Care sunt formele de manifestare ale violenței?_____
 9. Cum se poate preveni ?_____
 10. Ce repercusiuni are actul delicvent asupra persoanei afectate dar și asupra agresorului?_____
 11. Cum putem diminua acest fenomen?_____
 12. Cum v-ati simțit în timpul lecției ?
-

PROIECT DE ACTIVITATE DIDACTICĂ

Profesor diriginte: **TENDER CRISTINA MIHAELA**

SCOALA: CNMV SLOBOZIA

Data: 16.04.2019

Clasa/GRUPUL TINTA: a VIII-a

Tema: CONFLICTELE DIN ZIUA DE AZI/MANIFESTARI ALE VIOLENTEI MODALITATI DE PREVENTIE

SCOP-CONSTRUIREA COMPORTAMENTULUI ASERTIV în grupul de elevi agresori

Obiective:

- să definească și să exemplifice situațiile conflictuale;
- să reflecteze asupra atitudinilor și comportamentelor care se manifestă în diferite tipuri de conflict
- să identifice surse ale conflictelor
- să-si dezvolte abilitățile de prevenire și rezolvare a conflictelor
- sa constientizeze efectele negative ale actelor de violenta
- sa si imbunatateasca comunicarea

Strategii de realizare: Brainstormingul, lucrul pe grupe, studiul de caz, dicționare, chestionare, scheme, jurnalul personal

Resurse: creioane, caietul de dirigentie

Bibliografie: “Managementul conflictului”- ghid pentru formatori și cadre didactice, Buc 2001; “Comunicarea eficientă”, Ion Ovidiu Pănișoară, Edit. Polirom, Iasi 2003

Scenariul desfășurării activității

* Organizarea

* Motivarea elevilor: elevilor li se va cere să precizeze situații conflictuale /sa definească violența

Se împart pe grupe în funcție de culoarea lor norocoasă și li se cere să realizeze un afiș SPUNE NU VIOLENTEI! E OBLIGATORIU să conțină un mesaj!

* Anunțarea temei și a obiectivelor

* Desfășurarea activităților

- Asociați cuvântul conflict cu altul (un cuvânt, o propoziție)
- Citiți definiția din dicționar
- Găsiți și alte sinonime
- Enumerați, pe grupe, cât mai multe tipuri de conflicte (se scriu pe tablă și în caiete schema)

Ce înseamnă să fii violent? De câte tipuri e violența? Dar bullyingul ce reprezintă? Elevii vor viziona un film de pe YouTube cu violență în școală.

Se analizează filmul!

- Înainte de a continua discuția despre conflict/violență se propune următoarea sarcină: Fiecare grup primește câte un desen. Fiecare membru își va nota pe caiet ce imagine reprezintă (1/2 minut). După acest interval de timp membrii grupului își vor împărtăși părerea și o vor discuta.

Purtătorul de cuvânt va exprima un singur punct de vedere (1/2 minut)

- Sarcina dată devine sursa pentru analiza cazurilor generatoare de conflicte.

* Se comentează existența, apariția unui conflict la nivelul grupului.

* Cauzele:

- un singur desen pentru mai mulți elevi – RESURSE LIMITATE
- timp limitat
- fiecare a văzut altceva – PERCEPȚII DIFERITE
- fiecare dorea să-și îndeplinească sarcina, să fie laudat – NEVOI PSIHOLOGICE
- îndeplinirea sarcinii depinde de altceva – COMPARTIMENTAREA ACTIVITĂȚILOR

Alte cauze:

INTERESE DIFERITE

VALORI DIFERITE

VIOLENȚA TV

PREJUDECĂȚI

-Reflecții pe marginea unor tipuri de conflicte

- a) profesor- elev
- b) elev- elev

Se dă următoarea situație: Elevul G .întârzie la oră. Nu este prima dată, dar acum avusese de terminat gazeta școlii, la rugămintea domnului director.

Imaginați un dialog de 4-5 replici între profesor și elev care prin comportarea, gestică și mimica celor doi să conducă:

- a) la o situație conflictuală
- b) la preîntâmpinarea conflictului

Se prezintă un scurt dialog între doi elevi și se cere analiza comportamentului fizic și verbal.

- c) Se prezintă un alt caz, un conflict între soră / soră

Se cer soluții.

-Prevenirea și soluționarea conflictelor

CHESTIONAR

-MODALITĂȚI DE PREVENIRE ȘI APLANARE

- a) Fiți politicoși, zâmbiți des, fiți atenți la ceilalți!
- b) Renunțați la amenințări!
- c) Aveți încredere în ceilalți, în bunele lor intenții!
- d) Ascultați-vă interlocutorul!
- e) Cereți-vă scuze!
- f) Gândiți-vă că și voi ați putea greși!
- g) Formulați-vă observațiile fără a jigni, referindu-vă la comportament și nu la persoană. Folosiți persoana I .
- h) Încercați să vă stăpâniți nervii!
- i) Acceptați că și ceilalți pot avea dreptate!
- j) Fiți atenți nu doar la cuvinte, ci și la mesajele nonverbale (gesturi, mimică, îmbrăcăminte, tonul vocii)

* Conflictul- doar părți negative? Rolul său pozitiv.

* Conflictul de idei, crește capacitatea de adaptare, ne întărește, ne învață să negociem

Chestionar: Cum sunt soluționate conflictele:

- în clasa noastră
- în familie
- în comunitate

- cele interioare
- cele dintre voi și prietenii voștri

Asigurarea feed-back-ului – Evaluare

- Li se cere elevilor să dea exemple de conflicte pentru stingerea cărora să dea soluții
- Li se cere elevilor să întocmească un jurnal personal în care să-și noteze situațiile conflictuale văzute și trăite.

Se recomanda copiilor sa apeleze la diriginte, consilier scolar, politist de proximitate sau adult pentru orice situatie conflictuala/violenta!

ÎMBUNĂTĂȚIREA ACTIVITĂȚILOR DE PREVENIRE A VIOLENȚEI ÎN MEDIUL ȘCOLAR

CURSANT: prof. Ciocea Georgeta

Grădinița cu Program Prelungit ” Junior”

1. DIAGNOZA

Diversificarea formelor de manifestare a delincvenței juvenile din ultimii ani, impune realizarea de eforturi în scopul găsirii celor mai eficiente mijloace de contracarare a efectelor nocive ale acestui fenomen. Este necesară o implicare și o colaborare mai strânsă între instituțiile guvernamentale și neguvernamentale care se ocupă de educarea și protecția minorilor- familie, grădiniță, școală, poliție, autorități locale, comunitate etc.- în vederea creșterii siguranței acestora, a imprimării unui comportament civilizat și a unui respect mai mare față de cei din jur.

” Nu mai vleau la glădiniță. Mihai e lău cu mine". Din pacate, cu toții am auzit, măcar o dată, astfel de vorbe rostite de un copil, dar puțini sunt cei care le tratează cu seriozitate și înțeleg ce se ascunde cu adevarat în spatele lor.

Spuse în mod repetat, mărturisiri de genul "Mami, Corina îmi zice ”grăsanu" sau "Nu pot să mă joc cu ei, Adi nu mă lasă" , ar trebui să le atragă imediat atenția părinților și cadrelor didactice, deoarece sunt semnale că un copil este victima violenței verbale, fenomen din ce în ce mai răspândit, nu doar la noi, ci și în întreaga lume.

Violența verbală este un comportament agresiv pe care îl manifesta copiii de vârstă preșcolară și școlară bazat în special pe un dezechilibru de putere, real sau nu. Cunoscut în engleză sub numele de "bullying", acest tip de violență se caracterizează prin faptul că se manifestă în mod repetat sau are potențialul de a se repeta.

Simplu conflict sau violență verbală? Diferența dintre un conflict între doi copii și acest tip de agresivitate este dată de intenție. De exemplu, dacă doi copii se luptă pentru o jucarie, acesta este doar un conflict, în schimb, dacă unul dintre ei îi ia, în mod repetat, jucăriile celuilalt și se

bucura când îl vede plângând, atunci este vorba despre comportamentul nedorit la care ne referim și anume, violență. Includem aici, printre altele, acțiuni repetate precum amenințarea unui copil, excluderea lui dintr-un grup.

Tot aici se încadrează și un anumit gen de agresivitate fizică indirectă, cum ar fi distrugerea repetată a obiectelor personale.

Psihologii spun că până la vârsta de 3 ani un copil nu are abilitățile necesare pentru a empatiza cu ceilalți, așa că el poate fi agresiv cu cel cu care se joacă fără să înțeleagă ce simte cel cu care se poartă urât. După vârsta de 3 ani lucrurile se schimbă - cei mici pot dezvolta comportamente agresive premeditate și cu scopuri bine definite.

Periodic se realizează la nivelul instituțiilor abilitate, o analiză a fenomenelor de violență în care sunt implicați copii, mai ales în mediul școlar și familial. Ținând cont de faptul că în procesul de educație sunt implicați mai mulți factori – familie, grădiniță, autorități, mass-media-măsurile stabilite își propun realizarea unor activități concrete la nivelul grădiniței cât și în plan local, desfășurate în colaborare cu structuri guvernamentale și neguvernamentale, cu atribuții sau preocupări în domeniul prevenirii delinvenței juvenile, precum și prin angrenarea nemijlocită a copiilor și a familiilor acestora în activități educativ- preventive. Astfel se urmărește cunoașterea problemelor cu care se confruntă copiii și identificarea unor soluții adecvate pentru ele, printr-o acțiune comună și coerentă a părților implicate.

2. SCOP

Îmbunătățirea activităților de prevenire a violenței și reducerea actelor de violență în unitatea de învățământ.

3. OBIECTIVE

I. Reducerea numărului actelor de violență comise în perimetrul unității de învățământ cu implicarea copiilor în activități de prevenire a violenței.

II. Eficientizarea activității de combatere a violențelor prin crearea unui sistem de comunicare reală și eficientă între grădiniță, autorități și familie; identificarea, monitorizarea și prevenirea actelor de violență, prin implicarea tuturor factorilor educaționali.

4. REZULTATE AȘTEPTATE

Cunoașterea permanentă a stării de siguranță existentă în unitatea de învățământ.

Identificarea formelor de manifestare a comportamentelor antisociale ale copiilor, în special a manifestărilor agresive.

Formarea, la nivelul grădiniței a unor formatori, din rândul părinților, care să fie capabili să organizeze și să desfășoare activități cu caracter preventiv destinate propriilor copii.

Organizarea unor întâlniri lunare pe tema prevenirii și combaterii violenței.

5. PERIOADA DE IMPLEMENTARE

Anul școlar 2018 – 2019

6. LOC DE DESFĂȘURARE

Grădinița cu Program Prolungit ”Junior”

7. COORDONATOR

prof. Ciocea Georgeta

8. PARTENERI :

Instituții guvernamentale și neguvernamentale, autorități locale, mass-media.

I. REDUCEREA NUMĂRULUI ACTELOR DE VIOLENȚĂ COMISE ÎN PERIMETRUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT CU IMPLICAREA COPIILOR ÎN ACTIVITĂȚI DE PREVENIRE A VIOLENTEL.

ACTIVITĂȚI/ MĂSURI	TERMEN	RESPONSABILI ȘI INSTITUȚII CU CARE SE COLABOREAZĂ	EVALUARE
Depistarea cazurilor de agresivitate/ violență	Permanent	Cadrele didactice Directorul	Centralizator cazuri depistate
Introducerea în planificarea activităților de consiliere a preșcolarilor a unor teme privind problematica prevenirii și combaterii violenței	Lunar	Cadrele didactice Directorul	Planificarea activităților de consiliere a preșcolarilor Raport de activitate
Monitorizarea copiilor care manifestă un comportament agresiv	Permanent	Cadrele didactice Directorul	Fisă de observare
Antrenarea preșcolarilor în jocuri de rol pentru evidențierea efectelor negative ale actelor de violență	Lunar	Cadrele didactice	Raport de activitate
Implicarea copiilor în acțiuni de voluntariat în cadrul SNAC pentru dezvoltarea spiritului de empatie, toleranță față de persoanele defavorizate	Semestrial	Cadre didactice Crucea Roșie	Procese verbale încheiate în urma desfășurării activității
Vizionarea unor filmulețe animate cu problematica actelor de violență și a modalității evitării acestora	Periodic	Cadrele didactice	Raport de activitate

II. EFICIENTIZAREA ACTIVITĂȚII DE COMBATERE A VIOLENTELOR PRIN CREAREA UNUI SISTEM DE COMUNICARE REALĂ ȘI EFICIENTĂ ÎNTRE GRĂDINIȚĂ, AUTORITĂȚI ȘI FAMILIE PENTRU IDENTIFICAREA, MONITORIZAREA ȘI PREVENIREA ACTELOR DE VIOLENȚĂ, PRIN IMPLICAREA TUTUROR FACTORILOR EDUCAȚIONALI

ACTIVITĂȚI/ MĂSURI	TERMEN	RESPONSABILI ȘI INSTITUȚII CU CARE SE COLABOREAZĂ	EVALUARE
Introducerea în dezvoltarea și perfecționarea cadrelor didactice a unor cursuri cu tematica prevenirii și combaterii actelor de violență.	Anual	Directorul I.S.J Ialomița C.C.D	Numărul de cadre didactice participante
Inițierea și derularea unor sesiuni de informare a părinților cu privire la problematica prevenirii și combaterii actelor de violență	Semestrial	Cadrele didactice Inspectoratul Județean de Poliție	Număr de părinți participanți
Desfășurarea unor campanii pentru prevenirea și combaterea violenței	Anual	Cadrele didactice Directorul Consiliul Local	Procese verbale Rapoarte de activități
Consilierea psihologică a copiilor, părinților și cadrelor didactice în ceea ce privește prevenirea și combaterea violenței	Permanent	Consilierul școlar C.J.R.A.E	Subiecți consiliați Cazuri mediate
Monitorizarea actelor de violență comise atât în unitatea de învățământ cât și în mediul familial	Permanent	Cadrele didactice Familie D.G.A.S.P.C	Cazuri depistate Cazuri mediate
Organizarea unor acțiuni de prevenire și combatere a violenței cu formatori din rândul părinților	Lunar	Cadre didactice Directorul unității Părinți	Procese verbale

PLAN DE MĂSURI PRIVIND ÎMBUNĂTĂȚIREA ACTIVITĂȚILOR DE PREVENIRE A VIOLENȚEI ÎN ȘCOALĂ/CLASĂ

prof. *VERONICA DIMA*

DIAGNOZA

Prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar constituie o premisă importantă pentru crearea unui climat propice desfășurării activităților instructiv-educative, satisfacerii trebuințelor de siguranță sub numeroase aspecte. Este necesară o implicare și o colaborare mai strânsă între instituțiile care se ocupă de educarea și protecția minorilor: familie, școală, poliție, autorități locale, comunitate etc., în vederea creșterii siguranței acestora, a imprimării unui comportament civilizat și a unui respect mai mare față de lege.

Din analiza realizată la nivel local, în baza unor interviuri de grup cu reprezentanți ai cadrelor didactice și elevi, a reieșit faptul că, într-un clasament al agresiunilor întâlnite în mediul școlar, cea mai mare frecvență o au cele din relația elev-elev, reprezentate în special de violența verbală.

SCOP: Asigurarea unui mediu de viață socială armonios, liniștit, sănătos și sigur pentru întreaga comunitate, conform standardelor europene.

PERIOADA DE IMPLEMENTARE : 1 an școlar

LOC DE DESFĂȘURARE: Unitate școlară

COORDONATORI : Comisia pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar

PARTENERI : Instituții guvernamentale și neguvernamentale, autorități locale, mass-media

ACTIVITĂȚI ÎN CADRUL PLANULUI DE MĂSURI

I . Nivel de acțiune: Organizatoric și managerial

- O1 Asigurarea respectării reglementărilor legislative privind prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar
- O2 Proiectarea activității Comisiei pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar
- O3 Informarea cadrelor didactice cu privire la obligațiile lor în vederea respectării reglementărilor în domeniul prevenirii și combaterii violenței în mediul școlar
- O4 Culegere de informații și elaborarea unei baze de date la nivelul școlii
- O5 Monitorizarea și evaluarea activității de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar

Obiective	Măsură și acțiuni	Responsabilități	Termene	Parteneri	Rezultate așteptate
O1	Constituirea Comisiei pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar și stabilirea parteneriatelor educative în domeniu	Conducerea școlii	Septembrie	Primăria /Biserica Poliția din localitate	Includerea în Comisie a persoanelor reprezentative care se angajează pentru a duce la îndeplinire prevederile privind reducerea fenomenului de violență în mediul școlar
O2	Întrunirea Comisiei pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar și elaborarea Planului de activitate	Director /responsabil comisie			Finalizarea Planului de activitate și comunicarea responsabilităților
O3	Distribuirea către diriginți de materialelor informative și solicitarea datelor	Consilier educativ Consilier școlar	Octombrie	Inspectoratul Școlar / Alte instituții	Existența informațiilor necesare în școală pentru inițierea activității lor de reducere a violenței în mediul școlar
O4	Gestionarea datelor transmise de către diriginți și utilizarea lor în vederea elaborării unor materiale informative	Director/ consilier educativ /consilier școlar	Permanent		Existența unei baze de date la nivelul școlii

	Participarea la informări, formări și dezbateri privind problematica violenței în mediul școlar și diseminarea informațiilor către elevi	Responsabilitatea comisiei	După caz ocazional	Inspectoratul Școlar / Alte instituții	Creșterea nivelului de informare și a experienței privind activitățile de reducere a violenței în mediul școlar; acumulare de materiale informative utile
	Includerea în tematica orelor de consiliere a problematicei legate de reducerea violenței în mediul școlar și consilierea dirigintilor	Conducerea școlii	Semestrial		Monitorizarea activității în școli a Comisiilor de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar, stadiul de realizare a activităților propuse și rezultatelor acestora și consilierea directorilor
	Efectuarea de asistențe la orele de consiliere cu tematică bazată pe problema violenței în mediul școlar	Directori/consilier educativ	După un grafic special		Evaluarea activității în școală, stadiul de realizare a activităților propuse și rezultatelor acestora și consilierea diriginților și a consilierilor educativi

II. Nivel de acțiune: **Conceptual și curricular**

- O1 Informarea tuturor categoriilor vizate în privința definiției violenței, a formelor, modurilor și locurilor de manifestare ale acestuia
- O2 Informare privind recunoașterea cazurilor de violență, gestionarea unor situații concrete de violență
- O3 Formarea cadrelor didactice în vederea asigurării valorificării temelor relevante în cadrul unor activități curriculare și extracurriculare cu elevii

Obiective	Măsurile și acțiuni	Responsabilități	Termene	Parteneri	Rezultate așteptate
O1	Prezentarea în consiliul profesoral al unei situații privind starea unității școlare din punctul de vedere al manifestărilor de violență	Director Coordonator educativi	Semestrial		Cunoașterea de către personalul școlii a situației reale referitor la manifestările de violență în școală și în zona adiacentă, ca bază de pornire pentru elaborarea Planului operațional privind prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar
O1	Lămurirea terminologiei uzuale și a conceptelor cheie referitoare la definiția, formele și manifestarea violenței: la nivelul personalului școlii/ Elevilor / părinților	Director Consilier educativ Diriginți	Semestrial	Specialiști Invitați din rândurile părinților	Cunoașterea și utilizarea corectă de către personalul școlii, elevi și părinți a terminologiei referitoare la problematica violenței
O2	Informări și dezbateri periodice cu cadre didactice și elevi privind recunoașterea cazurilor concrete de violență	Consilier școlar Conducătorii claselor	Câte 2 activități semestrial	Specialiști CJRAE	Recunoașterea și semnalarea cazurilor concrete de violență în mediul școlar; acordarea asistenței corespunzătoare
O3	Formarea cadrelor didactice în vederea asigurării valorificării temelor relevante în cadrul unor activități curriculare și extracurriculare cu elevii	Consilier educativ CCD	Pe parcursul anului școlar	Specialiști CJRAE	Diriginții pregătiți în vederea expunerii și dezbaterii unor teme care să asigure propagarea unei culturi a nonviolenței în școală și în afara acesteia

III. Nivel de acțiune: **Individual**

O1 Identificarea elevilor cu potențial violent în spațiul școlar și în zonele adiacente

O2 Responsabilizarea persoanelor cu comportament violent; implicarea lor în activități școlare extracurriculare

Obiective	Măsurile și acțiuni	Responsabilități	Termene	Parteneri	Rezultate așteptate
O1	Semnalarea cazurilor concrete de violență din mediul școlar către conducerea școlarii	Toți participanții în educație și personalul școlilor	După caz la nevoie	Autoritățile / Comunitatea locală	Asigurarea asistenței de specialitate pentru persoanele implicate și reducerea fenomenului de violență în mediul școlar
O1	Asigurarea asistenței individuale pentru persoanele implicate în acte de violență	Specialiști CJRAE	După caz la nevoie	Specialiști CJRAE	Conștientizarea consecințelor actelor de violență asupra propriei persoane și asupra celorlalți; prevenirea apariției dispoziției afective negative; ameliorarea imaginii de sine; dezvoltarea autonomiei; dobândirea autocontrolului privind impulsurile violente și a acapacității de autoanaliză a propriului comportament
O2	Atragerea elevilor cu potențial violent către activități prin care să-și canalizeze forțele	Conducătorii claselor Consilier educativ Consiliul elevilor	Permanent conform Calendarelor activităților educative		Implicarea persoanelor cu potențial violent în activitățile școlii, reducerea violenței în mediul școlar

	către rezolvarea unor situații-problemă				
--	---	--	--	--	--

IV. Nivel de acțiune: **Instituțional – școlar**

- O1 Constituirea Comisiei pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar și asigurarea cadrului de funcționare pentru aceasta
- O2 Asigurarea unui mediu școlar adecvat pentru desfășurarea tuturor activităților din școală
- O3 Asigurarea unei comunicări eficiente și a circulației informațiilor în instituție și cu exteriorul
- O4 Ofertă de sprijin psihologic, moral pentru cadre didactice, elevi și familiile lor
- O5 Organizarea de activități pentru petrecerea timpului liber în mod pașnic
- O6 Valorificarea modelelor pozitive de nonviolență de nivel local sau / și din alte zone

Obiective	Măsuri și acțiuni	Responsabilități	Termene	Parteneri	Rezultate așteptate
O1	Reorganizarea la nivelul fiecărei unități școlare a Comisiei pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar conform prevederilor Strategiei Naționale	Conducerea școlii	Septembrie		Întrunirea Comisiei în vederea stabilirii direcțiilor de acțiune pentru anul școlar în curs; stabilirea responsabilităților membrilor comisiei; studiul documentelor necesare pentru activitate eficientă
O1	Introducerea în ROF a tuturor elementelor necesare asigurării unei	Directorii unităților școlare	Elaborarea/revizuire ROF		ROF funcțional, proceduri pentru rezolvarea concretă a cazurilor de violență școlară

	funcționări eficiente a școlii pe baza unor principii de non-violență	Coordonatori educativi			
O1	Elaborarea Planului Operațional al școlii privind prevenirea și combaterea fenomenului de violență în mediul școlar	Comisia pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar		Comit de părinți Consiliul Școlar al Elevilor	Stabilirea acțiunilor concrete ce se derulează în anul școlar curent
O3	Identificarea barierelor comunicaționale și diversificarea strategiilor și a canalelor de comunicare	Cadrele didactice, directori, coordonator, educativi, consilier școlar, personalul nedidactic,	Permanent după caz	Specialiști, elevi, părinți,	Eficientizarea activității structurilor formale ale culturii organizaționale – comisii, comitete, asociații, grupuri de acțiune; organizarea de activități informale elevi-cadre didactice-părinți/ asigurarea semnalării unor situații problematice - cutia poștală de plângeri pentru elevi, părinți, cadre didactice, personal nedidactic, etc.
O3	Creșterea transparenței evaluării rezultatelor elevilor și a personalului din școală	Directori Cadre didactice	Permanent		Evaluarea obiectivă, corectă a elevilor și a personalului, fără reclamații și situații conflictuale
O4	Popularizarea în școală a serviciilor specializate oferite Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională (CJRAE)	Directorii unităților școlare Consilierii școlar	Permanent		Cunoașterea ofertei centrelor de sprijin la nivelul elevilor, părinților și al personalului didactic

4	Identificarea persoanelor care au nevoie de sprijin și îndrumarea lor către specialiști; monitorizarea asistenței	Conducătorii claselor, coordonatorii educativi	După caz	Specialiști CJRAE	Oferirea de sprijin specializat tuturor categoriilor de persoane, care au nevoie de acest tip de servicii
5	Elaborarea unui calendar al activităților educative extracurriculare bogat și divers, conceput coerent, dând posibilitatea participării active și implicării elevilor în organizare	Coordonatorii educativi, președinții Consiliilor Elevilor din școală		Primăria /Direcția Județeană pentru Sport, Teatre, Muzee, Case de Cultură	Organizarea în școală a unor activități extracurriculare atractive și diverse în vederea atragerii a cât mai mulți elevi; asigurarea participării active a elevilor la activități; implicarea a cât mai multor elevi în organizarea și derularea activităților
6	Cultivarea comportamentelor nonviolente în școală, propagarea unor modele corespunzătoare	Directorii unităților școlare Consilierii școlari Coordonatorii educativi	Permanent		Întreg personalul școlii are un comportament adecvat, ce furnizează modelul corespunzător pentru elevi

V. Nivel de acțiune: **Familial**

O1 Colaborarea școlii cu familiile elevilor cu potențial violent sau autori ai unor acte de violență în procesul de asistență a lor

O2 Identificarea cazurilor de familii cu potențial violent și implicarea școlii în asigurarea asistenței pentru acestea

Obiective	Măsurile și acțiunile	Responsabilități	Termene	Parteneri	Rezultate așteptate
1	Informarea periodică a părinților în privința unor manifestări ale violenței în mediul școlar	Director Consilier școlari Coordonator educativ	Periodic	Specialiști	Părinți informați privind fenomenul de violență în mediul școlar
1	Prelucrarea și dezbaterile în cadrul lectoratelor cu părinții a problemelor de violență în mediul școlar și al celui familial	Consilier școlar Conducătorii claselor	Semestrial	Specialiști invitați	Părinți sensibilizați în privința problemelor de violență în mediul școlar și familial
2	Asigurarea asistenței familiilor cu potențial violent	Conducerea școlii	Semestrial	Specialiști CJRAE	Reducerea fenomenelor de violență din familie și din școală

VI. Nivel de acțiune: Comunitar și social

O1 Dezvoltarea de parteneriate ale școlilor cu instituții locale în vederea organizării unor acțiuni comune

Obiective	Măsurile și acțiunile	Responsabilități	Termene	Parteneri	Rezultate așteptate
O1	Valorificarea de către școli a potențialului de cadre calificate în vederea asigurării de asistență de specialitate a CJRAE	Directori	După caz la nevoie	ISJ CJRAE	Asigurarea asistenței de specialitate la nevoie
	Colaborarea școlilor cu instituțiile de asigurare a pazei și ordinii publice în vederea prevenirii unor acte de violență și agresiune în mediul școlar	Coordonator educativ Diriginti	Permanent	Poliția locală	Reducerea violenței în perimetrul școlilor și zonele adiacente

	Stabilirea de parteneriate cu instituții locale și ONG-uri în vederea derulării de activități comune de prevenire și combatere a actelor de violență		Cel puțin o activitate semestrial	ONG-uri, Primăria Poliția locală	Reducerea violenței în perimetrul școlilor și zonele adiacente
--	--	--	-----------------------------------	--	--

PLAN OPERATIONAL
DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A VIOLENȚEI ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT
Educatoare Stanciu Carmen-Alexandra
G.P.P. “Junior” Slobozia

1. ARGUMENT

Diversificarea formelor de manifestare a delincvenței juvenile din ultimii ani, în special a infracțiunilor comise cu violență, impune realizarea de eforturi în scopul găsirii celor mai eficiente mijloace de contracarare a efectelor nocive ale acestui fenomen. Este necesară o implicare și o colaborare mai strânsă între instituțiile guvernamentale și neguvernamentale care se ocupă de educarea și protecția minorilor- familie, școală, poliție, autorități locale, comunitate etc.- în vederea creșterii siguranței acestora, a imprimării unui comportament civilizat și a unui respect mai mare față de lege.

Din analiza realizată la nivel local, în baza unor interviuri de grup cu reprezentanți ai cadrelor didactice și elevi, a reieșit faptul că, într-un clasament al agresiunilor întâlnite în mediul școlar, cea mai mare frecvență o au cele din relația elev-elev, reprezentate în special de violența verbală. Majoritatea incidentelor semnalate (tâlhării, încăierări, amenințări) s-au petrecut în zonele adiacente școlii, după încheierea programului școlar.

Periodic se realizează la nivelul instituțiilor abilitate, o analiză a fenomenelor de violență în care sunt implicate tinerii, mai ales în mediul școlar și familial. Ținând cont de faptul că în procesul de educație sunt implicați mai mulți factori – familie, școală, autorități, mass-media- măsurile stabilite își propun realizarea unor activități concrete la nivelul școlii cât și în plan local, desfășurate în colaborare cu structuri guvernamentale și neguvernamentale, cu atribuții sau preocupări în domeniul prevenirii delincvenței juvenile, precum și prin angrenarea nemijlocită a elevilor și a familiilor acestora în activități educativ- preventive. Astfel se urmărește cunoașterea problemelor cu care se confruntă elevii și identificarea unor soluții adecvate pentru ele, printr-o acțiune comună și coerentă a părților implicate.

2. SCOP

Asigurarea unui mediu de viață socială armonios, liniștit, sănătos și sigur pentru întreaga comunitate, conform standardelor europene.

3. OBIECTIVE

- Reducerea numărului actelor de violență și a infracțiunilor comise în perimetrul unității de învățământ și în zonele adiacente acesteia;
- Analizarea periodică a situației din școală, în ceea ce privește comiterea actelor de violență/ infracțiunilor;
- Pregătirea antiinfracțională și antivictimă a elevilor în vederea adoptării unui comportament bazat pe respectarea normelor de conviețuire socială;
- Implicarea elevilor în activități de prevenire a criminalității;
- Crearea unui sistem de comunicare reală și eficientă între școală, autorități și familie pentru identificarea, monitorizarea și prevenirea actelor de violență/ infracțiunilor, prin implicarea tuturor factorilor educaționali;
- Eficientizarea activității de combatere a violențelor și a altor fapte antisociale comise în zona unităților de învățământ.

4. REZULTATE AȘTEPTATE

Obiectivul 1 :

- Cunoașterea permanentă a stării de siguranță existentă în unitatea școlară;
- Identificarea formelor de manifestare a comportamentelor antisociale ale elevilor, în special a manifestărilor agresive.

Obiectivul 2 :

- Cunoașterea de către elevi a prevederilor legale privind minoritatea și consecințele juridice asociate săvârșirii de infracțiuni sau alte fapte antisociale;
- Cunoașterea de către elevi a măsurilor de prevenire a criminalității în vederea reducerii riscului victimei;
- Reducerea numărului de elevi implicați în comiterea de infracțiuni, atât în calitate de victime, cât și de autori

Obiectivul 3 :

- Formarea, la nivelul școlii, a unor formatori, din rândul elevilor, care să fie capabili să organizeze și să desfășoare activități cu caracter preventiv destinate propriilor colegi.

Obiectivul 4 :

- Monitorizarea situației existente în școală din punct de vedere al siguranței elevilor;
- Schimbul de informații cu privire la faptele antisociale care se produc în zona școlilor;
- Stabilirea unor măsuri comune menite să prevină și să combată astfel de fapte.

Obiectivul 5 :

- Creșterea gradului de siguranță în unitățile de învățământ

5. PERIOADA DE IMPLEMENTARE

Anul școlar 2018-2019

6. LOC DE DESFĂȘURARE

Unitatea de învățământ

7. PARTENERI :

Instituții guvernamentale și neguvernamentale, autorități locale, CCD, ISJ, parinti

ACTIVITĂȚI ÎN CADRUL PLANULUI DE MĂSURI PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATEREA VIOLENȚEI ÎN MEDIUL ȘCOLAR AN ȘCOLAR 2018-2019

OBIECTIVUL	ACTIVITATEA / ACȚIUNEA / MĂSURA	COORDONEAZĂ/ EVALUEAZĂ	EXECUTĂ	TERMEN	OBS.
1. Analizarea situației din unitatea de învățământ , în special în ceea ce privește violența	Elaborarea periodică de analize în scopul cunoașterii situației reale cu privire la actele de violență comise în zona localului școlii: tipuri de infracțiuni, frecvența comiterii, moduri de operare, categorii de victime și autori. Concluziile desprinse vor fi comunicate structurilor operative și autorităților locale.	Responsabil Comisie pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar	Membrii comisiei, Diriginți Învățători	semestrial	
2. Pregătirea antiinfracțională și antivictimală a elevilor în vederea adoptării unui comportament bazat pe respectarea	Instruirea diriginților și învățătorilor prin materiale scrise și video, astfel încât să poată desfășura activități educativ-preventive în școală cu elevii	Responsabil comisie Reprezentanți ai Poliției	Membrii comisiei,	01.10.2018 – 30.11.2018	
	Organizarea de întâlniri cu elevii în școală în scopul: ➤ Identificării problemelor cu care se confruntă aceștia și găsirii unor mijloace de soluționare;	Responsabil comisie Psiholog ul școlar	Membrii comisiei Psiholog școlar	Permanent	

normelor de conviețuire socială.	➤ Prezentării unor teme cu caracter educativ-preventiv referitoare la siguranța personală și la consecințele săvârșirii de infracțiuni, în special a celor cu violență; Analizării unor cazuri concrete cu victime și/sau autori din rândul elevilor		Diriginți		
	Elaborarea de materiale de susținere (pliante, broșuri, afișe) pentru a fi folosite în cadrul activităților desfășurate	Responsabil comisie		Permanent	
3. Atragerea și implicarea elevilor în organizarea și desfășurarea activităților de prevenire a violenței	Organizarea unor cursuri de formare formatori din rândul elevilor în domeniul prevenirii criminalității, în general și al actelor de agresiune savârșite în perimetrul școlii, în special constând în: ➤ Selectarea elevilor (liderul informat din fiecare clasă) ➤ Pregătirea formatorilor în cadrul unor cursuri speciale. Susținerea de către formatori a unor teme cu caracter preventiv destinate colegilor	Responsabil comisie Coord. de proiecte si programe educative		Pregătire Dec – ian Susținerea temelor – Aprilie 2019	
	Organizarea periodică de către elevi a unor dezbateri la care să fie invitați profesori, părinți, reprezentanți ai poliției și autorităților locale, în cadrul cărora să fie abordate problemele cu care se confruntă elevii din școală	Responsabil comisie	Diriginți Învățători	Semestrial	
	Participarea elevilor la activități preventive alături de polițiști	Responsabil comisie	Diriginți Învățători	Permanent	
	Organizarea Proiectului STOP violența! cuprins în Calendarul Activităților Extrașcolare	Responsabil comisie	Diriginți Învățători	Oct 2018– mai 2019	
	Derularea unor proiecte educativ-preventive, în colaborare cu organizații neguvernamentale, în care să fie cooptați voluntari din rândul elevilor	Responsabil com Coord. de proiecte si programe educative	Diriginți Învățători	Permanent	

	Editarea la nivelul școlii (în funcție de posibilități), a unor buletine informative periodice care să conțină materiale elaborate de elevi pe tema siguranței în școli	Responsabil comisie	Diriginți Învățători	Semestrial	
4. Crearea unui sistem de comunicare reală și eficientă între școală, autorități și familie pentru identificarea, monitorizarea și prevenirea actelor de violență/ infracțiunilor, prin implicarea tuturor factorilor educaționali	Colaborarea cu reprezentanții Comisiei Județene de Monitorizare a Violenței care monitorizează activitatea Comisiei pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar din școală în vederea identificării măsurilor concrete ce se impun pentru prevenirea faptelor antisociale; stabilirea unui sistem de comunicare în vederea intervenției rapide pentru aplanarea sau soluționarea stărilor conflictuale ori a actelor de violență.	Responsabil comisie Director	Membrii comisiei,	Permanent	
	Acordarea de sprijin de specialitate conducerii școlii pentru asigurarea pazei, în concordanță cu prevederile legii nr. 333/2003 și identificarea unor soluții eficiente de organizare a controlului.	Responsabil comisie Director		Permanent	
	Participarea periodică a ofițerilor de prevenire și a polițiștilor de proximitate la ședințele cu părinții.	Responsabil comisie Director	Responsabil în relația cu părinții	Permanent	
	Organizarea de întâlniri cu părinții ai căror copii au probleme de comportament și cu diriginții claselor în care aceștia își desfășoară activitatea, în vederea discutării modalităților de prevenire a victimizării elevilor și a implicării lor în fapte antisociale	Responsabil comisie Director	Diriginți Învățători	Permanent	
	Realizarea unor activități extrașcolare (artistice, sportive, culturale) care să stimuleze spiritul de echipă și comunicarea între elevi și care să constituie alternative educative de petrecere a timpului liber	Responsabil comisie Responsabil comisie Diriginți	Diriginți Învățători	Permanent	
	Identificarea familiilor în cadrul cărora elevii (minori) sunt supuși la abuzuri și luarea rapidă a măsurilor ce se impun	Responsabil comisie Director	Diriginți Învățători	Permanent	

	Cooptarea institutiilor guvernamentale și neguvernamentale care pot acorda asistență psihologică și sprijin elevilor cu situații materiale precare, cauzate de alte situații familiale grave (lipsa unui părinte, părinți bolnavi etc.), în derularea de programe de prevenire a victimizării copiilor.	Responsabil comisi Director -	Membrii comisiei, Consilier școlar	Permanent	
5. Eficientizarea activității de combatere a violențelor și a altor fapte antisociale comise în zona școlii	Constituirea unei mape a școlii care să conțină informații privind: actele de violență înregistrate recent, situația școlară și familială a elevilor implicați în astfel de evenimente, modul de soluționare a incidentelor, cauzele și condițiile care au generat sau favorizat astfel de fapte, activități de prevenire desfășurate, măsurile de securitate adoptate de conducerea unității de învățământ.	Responsabil comisie	Membrii comisiei, Diriginți Învățători	Permanent	
	Identificarea, monitorizarea și descurajarea acelor personae sau grupuri de personae ("găști de cartier") cu comportament deviant care tulbură procesul de învățământ, agrează cadrele didactice ori elevii, produc distrugerii de bunuri.	Responsabil comisie	Membrii comisiei, toate cadrele didactice	Permanent	
	Includerea școlii în itinerariile auto și pedestre ale poliției, ca punct obligatoriu de staționare și trecere, în special pe timpul afluirii și defluirii elevilor.	Responsabil comisie Director-		Permanent	
	Popularizarea sistemului de intervenție-112 pentru apelarea acestuia în cazuri de încălcare a normelor de conduită privitoare la siguranța publică în școală.	Responsabil comisie	Diriginți Învățători	Permanent	

PROIECT DE PREVENIRE A VIOLENȚEI/AGRESIVITĂȚII LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

Profesor invatamant prescolar, Stan Grigore Paula
GRADINITA CU PROGRAM PRELUNGIT,,JUNIOR”

Fie că este psihică sau fizică, agresivitatea este întâlnită pretutindeni, aproape permanent și fără limite, chiar și în cazul copiilor de vârstă preșcolară, din mai multe motive cum ar fi: dorința de a se afirma, de a câștiga atenție din partea celor din jur, de a se impune, etc. Agresivitatea poate fi și la copil expresia unei nevoi speciale, a unei nevoi afective în unele cazuri.

Există mai multe cauze care duc la manifestarea comportamentelor dezadaptative: lipsa atenției părintești și expunerea îndelungată la programele de televiziune, mediul proximal în care aceștia trăiesc, mediul familial, ținuta vestimentară etc.

Cele mai întâlnite manifestări ale violenței în grădiniță sunt cele de tip verbal sau exprimate prin comportamente de genul: se împing, se zgârie, aruncă cu jucării. Atitudinile agresive apar din dorința de a fi cel mai tare, din cauza frustrărilor acumulate, din cauza lipsei abilităților sociale și emoționale bine dezvoltate, din cauza neformării unui comportament asertiv în timpul jocului, neștiinței și neputinței de a-și regla emoțiile, mai ales pe cele negative și formării unei imagini/stimă de sine negative.

*Un prim pas în stabilirea și în planificarea unui proiect de prevenție a agresivității ar consta într-un parteneriat **grădiniță-familie**, având ca obiectiv stabilirea unor norme de care părinții ar trebui să țină seama.*

Un părinte este obligat să-și cunoască copilul, să comunice cu acesta. Educatoarele au obligația de a informa, într-un mod foarte obiectiv părinții asupra evoluției copiilor, asupra performanțelor lor în cadrul activităților din grădiniță. Educatoarea trebuie să prevină părintele în cazul în care copilul sau manifestă comportamente agresive, să stabilească anumite reguli de comun acord pentru prevenirea acestora, un prim pas fiind limitarea accesului copiilor la programele de televiziune, selectarea riguroasă a acestora.

Obiective cadru:

- dezvoltarea comportamentelor si atitudinilor adecvate de interactiune în cadrul grupului
- dezvoltarea conștiinței de sine si a atitudinilor pozitive fata de cei din jur si fata de propria persoana

Obiective de referinta:

- sa cunoasca si sa respecte normele si valorile grupului ;
- sa identifice si sa gaseasca solutii pentru nevoile grupului
- sa adopte modalitati de relationare pozitiva cu ceilalti
- sa diferentieze comportamentele dezirabile de cele indezirabile
- sa manifeste comportamente pozitive in situatii de conflict

Obiective operationale :

- sa elaboreze reguli comune pentru toti de tipul 'avem voie /nu avem voie »
- sa respecte regulile impuse de intreg grupul de copii
- să demonstreze atitudini pozitive față de sine și față de alții
- sa distinga între tipurile de comunicare verbala si non-verbala
- sa descrie fenomenul de "prietenie"
- sa adopte atitudini pozitive fata de cei din jur
- sa identifice comportamente dezirabile/indezirabile
- sa evite atitudinile negative care pot duce la agresivitate.

Modalități de realizare:joc de rol,realizare de activități în grup:colaje,afișe,desene,postere,povestiri cu început dat,exerciții de comunicare asertivă,exerciții de exprimare a emoțiilor

Grup țintă: preșcolari, părinți, educatoare

Resurse umane: copii, părinți, educatoare, psiholog, consilier educațional

Resurse materiale: broșuri, pliante, materiale informative, laptop, video-proiector, cd-player, chestionare, fișe de lucru, fotografii, recompense, instrumente de scris.

Resurse financiare: fondurile proprii ale educatoarelor, sponsori

Durata: 8 săptămâni

Activități propuse :

<i>Numărul săptămânii</i>	<i>Activitatea</i>	<i>Mijloc de realizare</i>	<i>Conținutul acțiunii</i>	<i>Resurse umane</i>
1	„Este bine să știți” „Așa este copilul meu”	Întâlniri informări brainstorming problematizări	- prezentarea unor materiale cu caracter informativ referitoare la violență, tipuri de violență - aplicarea unor chestionare părinților părinții sunt informați cu privire la căile de formare a comportamentului dezirabil la copii;	- consilier educațional - părinți - educatoarele

2	Educație pentru societate AȘA DA / AȘA NU	Expuneri Convorbiri Relatări Joc de rol	- în cadrul activității “Educație pentru societate” se vor prezenta copiilor seturi de fotografii ilustrând diferite comportamente. Aceștia vor selecta și vor realiza două tablouri AȘA DA și AȘA NU - scopul acestei activități	Educatoare Copii
3	“Violența naște violență”	Chestionare Expuneri Dialog	- prezentarea unor secvențe din filme și emisiuni tv - discuții pe baza secvențelor prezentate	Părinți educatoare
4	Joc de comunicare asertivă “Aș dori...” Vizionarea unui desen animat	dialog problematizări vizionări dezbateri	- vizionarea unui desen animat cu influențe negative care dezvoltă comportamente agresive - desfășurarea unui joc didactic care va avea ca scop familiarizarea copiilor cu modul de comunicare asertivă atunci când doresc să se joace cu jucăria altui copil.	Educatoarele copiii
5	“Care este soluția pe care o propui...”	Joc de rol Expuneri Dialog problematizarea	Prezentarea unor situații problematice la care fiecare dintre părinți trebuie să găsească cel puțin o soluție	Consilierul educațional Părinții Educatoarele
6	Povestea vulpoiului	expuneri dialog	Prezentarea unei povești despre un vulpoi care relatează diferite stări emoționale trăite de el - discuții despre povestea vulpoiului	Educatoarele Copiii
7	Joc de rol părintele - copil și copilul - părinte	Joc de rol Dezbateri Problematizări	Părinții sunt puși în situația de a imita diferite comportamente ale propriilor copii după ce i-au	Educatoarele Copiii Părinții

			<i>observat în cadrul unor jocuri liber-alese (pozitive sau negative)</i> <i>Discuție cu copiii în timpul desfășurării jocului</i> <i>Are ca scop conștientizarea copiilor cu diferite situații de comunicare pe care ei le adopta</i>	
8	<i>Vizită la teatrul de păpuși</i>	<i>Vizionări</i> <i>Dialog</i>	<i>Vizionarea piesei de teatru “Albă ca Zăpada”</i> <i>Observarea comportamentelor agresive adoptate de personaje</i>	<i>Educatoarea</i> <i>Copiii</i> <i>părinții</i>

PLAN DE INTERVENȚIE
PENTRU ELEVII CU COMPORTAMENT AGRESIV
PROF. ANDREIA LUIZA GRIGOROPOL

1. Să identificăm cauza comportamentului

Comportamentul agresiv poate avea o gamă largă de reprezentări, de la cuvinte jignitoare, până la violență fizică. Nici un copil nu devine agresiv fără o cauză, care poate avea multiple forme. Deci, primul pas este să identificăm cauza comportamentului copilului. În funcție de aceasta, decidem și măsurile care se impun pentru dezamorsarea conflictului.

O cauză poate fi influența mediului în care trăiește acasă și exemplele pe care le vede acolo. Ce vede acasă, va repeta și la școală și în societate.

O altă cauză poate fi anturajul nepotrivit al copilului respectiv.

De asemenea, elevul se poate simți neintegrat în colectiv sau chiar atacat prin vorbe intenționat răutăcioase de către colegi și atunci, el poate dori să își facă dreptate singur, sau să obțină respectul dorit, ori să fie în centrul atenției.

Elevul poate deranja ora și pentru că nu este interesat de ceea ce se predă sau sarcinile de lucru i se par prea grele.

2. Metode de prevenire/combateră a comportamentului agresiv

Pedeapsa și-a dovedit ineficiența ca metodă de prevenire/combateră a comportamentului agresiv, dovada acestui eșec fiind recidivarea. Un copil pedepsit pentru o activitate negativă o poate repeta, chiar și după două minute. Astfel, cercetările științifice au dovedit că pedeapsa oprește comportamentul negativ pe termen scurt, dar nu și pe termen lung, scoțând la iveală, însă, și alte metode, mai eficiente, pentru a combate comportamentul agresiv.

- Nu trebuie sancționat de prima dată comportamentul anti-social, ci trebuie mai întâi dat un avertisment.
- Elevii trebuie să fie tratați echitabil.
- Profesorul trebuie să discute cu elevii și să asculte cu adevărat opiniile lor, încercând să găsească împreună o soluție.
- Comunicarea asertivă, constă în exprimarea situației într-un mod care să nu îl jignească pe copilul agresiv, să nu îl incrimineze pe el, ci să incrimineze comportamentul care trebuie schimbat. Comportamentul negativ trebuie exprimat la un mod neajutor, pozitiv. Nu trebuie să impunem copilului ce să facă, trebuie doar evidențiată o nevoie. De asemenea, trebuie să spunem elevului ce trebuie să facă, nu ceea ce trebuie să nu facă. Când exprimăm un comportament indezirabil nu trebuie să generalizăm, ci doar să exprimăm o opinie.
- Ca profesori, să îi acordăm o atenție deosebită acelui copil. Să îi dăm niște atribuții în plus, la oră, să îl lăsăm să fie ”important”.
- De asemenea, tot în calitate de profesori, trebuie să încercăm să îl captivăm, să fie ora cât mai interesantă, ca atenția elevilor problemă sau a elevului problemă să fie canalizate către oră și realizarea de sarcini și nu către deranjarea orei și jignirea colegilor.
- Tot ca profesori, putem să punem elevii să rezolve anumite sarcini lucrând în grupuri mici, pentru că atunci fiecare este obligat să își îndeplinească partea sa de atribuții. O formă a acestei metode este lucrul în perechi. Un elev mai bun (și de cele mai multe ori elevii-problemă sunt foarte inteligenți), să lucreze împreună cu unul mai slab, ca să îl ajute să recupereze. Astfel, fiecare elev slab va avea un astfel de ”mentor”. Profesorul poate merge până la a desemna un elev să realizeze niște activități educative lucrând frontal (cu toată clasa), dar mare grijă că nu întotdeauna, un elev care cunoaște o sarcină, o poate și realiza la clasă. Elevul va trebui să fie ajutat, secondat, învățat, pentru că el nu are cunoștințele și experiența pentru a gestiona situațiile care pot apărea în cursul activității sale cu clasa, și poate, cu stângăcia sa în comunicarea didactică, fără să vrea le generează.
- Nu trebuie să acordăm cu ușurință note foarte mari copiilor la materie, ceea ce poate determina scăderea interesului pentru a performa la acea materie (că și așa copiii au multe obiecte la care trebuie să învețe și multe teme de făcut, și elimină din programul lor individual de pregătire materiile la care are cele mai puține cerințe și unde notele mari se iau cu ușurință, alegând să învețe, să citească, să scrie pentru materiile la care îl paște „pericolul” notelor mici sau al unei situații de corigență).
- Comportamentul pozitiv al copilului trebuie încurajat. Astfel, copilul îl va repeta, pentru că să primească din nou stimulul pozitiv. Dar pentru a obține acest efect, comportamentul trebuie laudat imediat, pentru că efectul dorit poate fi obținut mai degrabă printr-un beneficiu obținut pe termen scurt, decât printr-unul care estimează că îl va primi pe termen lung. Lauda sau recompensa trebuie să fie primite de fiecare dată, doar după realizarea comportamentului corect și nu înainte, nici și cu alte ocazii. Pentru a nu interveni plictiseala, legată de aceea recompensă, ea trebuie să fie variată, nu mereu aceeași, și să nu poată fi obținută de copil și din alte surse, pentru alte activități. Când facem o apreciere legată de comportamentul unui copil, aceasta trebuie să fie sinceră și trebuie să folosim numele propriu al copilului, ceea ce îi întărește stima de sine. Recompensa pe care o alegem pentru

un comportament trebuie să fie personalizată, deoarece nu toți copiii au aceleași interese, aceleași preocupări, aceeași structură emoțională. Câteva dintre cele mai interesante și eficiente întăriri pot fi: lauda, prezentarea rezultatelor muncii elevului în fața profesorului sau în fața clasei, prezentarea unei viziuni frumoase despre cum va fi primul (sau următorul) concurs de specialitate (orașul, copiii de talia lui pe care îi va cunoaște, de la multe alte școli din țară, premiarea, vizitarea unor obiective), prezentarea mirajului „vieții” la facultatea spre care se îndreaptă (eu am fost, profesorii sunt buni, sunt și apropiați de studenți și zic uneori niște vorbe memorabile, materiile sunt plăcute și sunt majoritatea de gândire logică, nu va trebui să memorezi prea mult), sau a „tabloului” vieții pe care o va avea mergând în fiecare zi la un loc de muncă unde merge cu plăcere; o activitate de consolidare care se face oră de oră, la fiecare oră să fie notată pe o foaie de elevul care s-a descurcat cel mai bine ora trecută (am inventat pentru el, funcția de „secretar”, deși el participă, de asemenea, la activitatea de consolidare, dar nu este musai să își păstreze „postul”, dacă nu și-a menținut „poziția”);

- Printr-o poveste poți convinge un copil că face un lucru rău, dar povestea trebuie să aibă un limbaj ușor de înțeles de către copii și să vină într-un moment când copiii să fie dispuși să asculte.
- Un animal de companie poate ajuta un copil să socializeze mai ușor. Dacă alte soluții nu funcționează, se poate vorbi cu părinții în acest sens.
- Dacă un elev este marginalizat de colegi pentru că se descurcă mai slab la una sau la mai multe materii, trebuie să le explicăm că fiecare om are locul său în societate și fiecare are domeniul său în care se poate pricepe foarte bine, că nu este obligatoriu să fim toți medici.

PLAN DE INTERVENȚIE ȘI UTILIZAREA UNEI TEHNICI SPECIFICE INTERVENȚIEI COMPORTAMENTALE

PROF. PETRE SIMONA

1. Date despre copil:

- Nume și prenume: P.F.D.
- Vârsta: 4 ani și 7 luni
- Părinții :

mama – asistentă medicală, lucrează în schimburi, nu are control asupra copilului

tata – muncitor, plecat la muncă în străinătate

Alte informații:

- subiectul este primul copil în familie, născut la un interval de 4 ani față de al doilea copil
- copilul stă foarte mult timp singur în fața calculatorului și vizionează multe emisiuni cu

desene animate

2. Operationalizarea problemei (cine,cum,când,de ce face?)

P.F.D. este un copil de vârstă preșcolară care:

- copie exemplele negative (modele) din filmele cu desene animate;
- vrea să iasă în evidență;
- nu a avut în familie un sistem de recompense- pedepse (i s- a oferit totul necondiționat) ;
- vrea să se impună pentru a - și învinge timiditatea
- a fost tratat de grup pe măsura comportamentului său
- a fost ignorat de ceilalți copii
- a fost tratat asertiv, ceilalți copii impunându – i să le respecte liniștea, intimitatea, personalitatea

3. Diagnostic: (Individual,Relațional, Motivațional, De aplicabilitate.)

- Individual: hiperactiv – impulsiv

- agitație/ neliniște
- motricitate excesivă
- dificultăți în a se angaja în activități distractive
- logoree permanentă/ discută despre altceva
- îi întrerupe/ deranjează pe colegi
- “ trănțește” răspunsurile/ comentează
- nerăbdător, are dificultăți în a – și aștepta rândul
- agasează și agresează copiii, intră în conflict cu ceilalți
- sarcinile în activitățile de învățare le îndeplinește în pripă

- Relațional:

o P.F.D. - Cadru didactic: relație eficientă;

o P.F.D. - colegii de grupă: relație ineficientă;

o P.F.D. -adultul care îl aduce la grădiniță: graniță rigidă, părinte autoritar.

- Motivațional:

o Cadrul didactic este motivat să realizeze o intervenție pentru a ajuta copilul să-și însușească un comportament dezirabil

o Părintele dorește să se implice, pentru a sprijini cadrul didactic, în aplicarea unei metode care să ajute copilul în privința acestei achiziții;

o Copilul: nu conștientizează nevoia de schimbare.

- De aplicabilitate: tehnica corespunde particularităților psiho-individuale și de vârstă ale lui

4. Obiective (termen lung, mediu, scurt)

Obiectiv pe termen lung:

Diminuarea comportamentului indezirabil: agasarea celorlalți copii

Obiective pe termen mediu:

- identificarea și aprecierea unor gesturi/greșeli, care l-au făcut să se simtă bine sau nu
- exersarea acestor gesturi în diferite situații

Obiective pe termen scurt:

- să înțeleagă scopul modificării obiceiurilor
- să înțeleagă că drumul principal reprezintă traseul către comportamentele mai dezirabile
- eliminarea sau reducerea comportamentului repetitiv indezirabil
- eliminarea comportamentelor relaționale deficitare cu colegii

5. Metode utilizate: „Dă înapoi”

Procedura denumită *Dă înapoi!* folosește metafora conducerii unei mașini pe drum, pentru a-l ajuta pe copil sau elev să înțeleagă scopul modificării obiceiurilor. Folosind o hartă, cadrul didactic îi explică copilului că, dacă cineva care conduce pe acel traseu greșește drumul, persoana respectivă trebuie să dea înapoi, mergând în marșarier, până când va putea să-și continue călătoria pe drumul corect.

Drumul principal reprezintă traseul către comportamentele mai dezirabile. Traseele greșite reprezintă manifestarea comportamentului repetitiv. Tehnica îl ajută pe copil să se întoarcă și să ajungă pe traseul corect. Copilul poate să deseneze o mașină sau un camion pe care să-l decupeze și să-l împingă pe drum. O mașinuță de jucarie este, de asemenea, o alegere potrivită, deoarece copilului îi va face plăcere să o manevreze. De-a lungul drumului sunt indicatoare de circulație, iar copilul va fi îndemnat să le completeze cu strategii de coping, cum ar fi tehnici de relaxare, reacții competitive și cu instrucțiuni personale care îl vor ajuta să-și modifice comportamentul. Destinația reprezintă eliminarea sau reducerea comportamentului repetitiv, iar obiectul specific trebuie completat chiar de către copil. Mașina este oprită la diverse intersecții pe drum, ele reprezentând stresorii și factorii declanșatori ai comportamentului. Copilul exersează în felul acesta abilitățile de intervenție și continuă deplasarea pe traseul dorit, indiferent dacă temele privesc motivația pentru învățare sau comportamente relaționale deficitare cu colegii.

6. Modalități de evaluare a intervenției

Ce a învățat copilul

- că și ceilalți copii trebuie respectați
- că sistemul recompensă – pedeapsă funcționează

- ignorarea din partea colegilor doare foarte mult
- să evite copiii cu comportamente indezirabile

Cum a reacționat copilul

- a fost afectat, la început, apoi s-a obișnuit cu modul de lucru, colaborare cu ceilalți colegi
- când a fost ignorat de copii, a mai încercat în câteva rânduri să se remarce prin violență, dar treptat, comportamentul indezirabil s-a manifestat mai rar
- a selectat alternative în cadrul comportamentului negociat, încercând să mulțumească ambele părți

Concluzii

Comportamentele se manifestă, se observă și se măsoară. Cu tehnici de management al comportamentului, bine selectate, se poate modifica un comportament indezirabil, reducându-se frecvența manifestărilor, mergând, de multe ori, până la eliminarea lui. Sistemul de reguli trebuie să funcționeze; comportamentul indezirabil trebuie ținut în permanență sub observație.

Contractul comportament se încheie pe baza negocierii între părți; acesta trebuie respectat, ducând la diminuarea stărilor conflictuale și a comportamentelor indezirabile.

PLAN DE ACTIVITATE: „AGRESIVITATE SAU ASERTIVITATE ? ”

PROF. PETRE SIMONA

CLASA: a IX-a –XII-a

MODUL: COMUNICAREA ȘI ABILITĂȚILE SOCIALE

TEMA: Forme de comunicare eficientă. ASERTIVITATEA

DURATA: 1- 2 ore

COMPETENȚĂ GENERALĂ: Integrarea abilităților de interrelaționare, în vederea dezvoltării personale

COMPETENȚA SPECIFICĂ: Exersarea comunicării eficiente, asertive

COMPETENȚE DERIVATE :

Conștientizarea unor modalități de comunicare (pasivă, asertivă, agresivă) și a consecințelor acestora;

Stabilirea diferențelor dintre atitudinea pasivă, agresivitate (directă sau indirectă) și asertivitate.

RESURSE: fișa de lucru pentru profesor-*situația problemă*, manuale sau pliante pe tema ASERTIVITĂȚII

SUGESTII METODOLOGICE :

Evaluarea unei situații problematice

Conversația de grup (dezbatere, argumentări)

Jocul de rol (facultativ)

DESFĂȘURARE:

Profesorul expune **situația – problemă**:

Un elev în clasa a IX-a, Mihai, a încheiat cu succes o zi de școală, iar acum merge în parc să își întâlnească prietenii. Din banii de buzunar își cumpără un pachet de napolitane și un suc. Ajuns în parc, se așează alături de prietenii săi și își deschide pachetul. Imediat unul din prieteni apare din spate și se servește fără să fie poftit: „Hmm... Sunt super!!! Mai vreau”. Dar înainte ca elevul nostru să poate răspunde, apare un alt prieten: „Vreau și eu... Vreau si suc !” și se servește. Al treilea la fel, ia fără să mai ceară. Astfel, pachetul se golește, Mihai nici nu a apucat să guste și el, dar își spune că situația nu poate continua așa...

Ce credeți voi că simte/ gândește/ face Mihai ?

a) Patru elevi **interpretează (joc de rol)** diferitele **atitudini posibile ale lui Mihai**, în această situație:

Elevul 1: se scuză, stânjenit, față de prietenii săi că nu a apucat să îi servească ... și le lasă tot pachetul cu napolitane și sucul;

Elevul 2: se enervează vizibil, strigă la prietenii săi să îl lase în pace, aruncă pachetul pe jos, înjurând, lovind pachetul cu piciorul, etc.

Elevul 3: fără să spună nimic le lasă prietenilor sucul și napolitanele, apoi îi ignoră astfel încât ei să simtă că s-a supărat foarte tare;

Elevul 4: se ridică în fața prietenilor săi, își exprimă sincer și deschis nemulțumirea față de comportamentul lor - „Hey...sunteți prietenii mei, dar să știți că mă simt jignit de atitudinea voastră! La mine chiar nu vă gândiți ?...” El le explică că după o zi grea de școală simte nevoia unei mici recompense – de aceea a cumpărat dulciurile, pe care le împarte bucuros cu ei, dar în măsura în care se satură și el.

b) Împreună cu grupul **se discută** în ce constau **cele patru modalități de răspuns**:

PASIV - acționând ca „victime”, crezând că ceilalți iau întotdeauna ce e mai bun, simțindu-se nemulțumiți și făcându-i pe ceilalți să se simtă vinovați.

DIRECT AGRESIV - uitând să respecte dorințele și sentimentele celorlalți, acționând cu ostilitate, atacând pentru a-și ascunde nesiguranța emoțională, făcându-i pe ceilalți să se simtă supărați și chiar să contraatace.

INDIRECT AGRESIV - un fel de „atac al șarpelui”, fără „zgomot”, când nu îți exprimi direct frustrarea, nemulțumirea, etc., dar îi „îngheteți” pe prietenii tăi cu atitudinea ta ostilă, făcându-i să se simtă la rândul lor frustrați, necunoscând cauza atitudinii tale, nervoși.

ASERTIV - îți exprimi direct sentimentele, fiind atent și la sentimentele celor din jur și încercând să găsești soluții prin care să-i mulțumești și pe ceilalți dar și pe tine; astfel te vei simți confortabil și vei avea o imagine de sine pozitivă, iar prietenii tăi îți vor aprecia sinceritatea și corectitudinea.

c) Lecția se poate încheia cu **discuții pe marginea unor întrebări** de tipul:

Credeți că e dificil să fii asertiv/ferm, în special cu prietenii?

E riscant sau nu să îți exprimi sentimentele negative? De ce da? De ce nu?

Dați exemple din viața personală în care atitudinea fermă / asertivă s-a dovedit eficientă.

SUGESTIE pentru coordonatorul activității:

accentuați ideea consecințelor emoționale negative și disfuncționale, pe care le au atitudinile agresive (directe sau indirecte) și cele pasive (mai ales sentimentele de inferioritate), contrastând puternic cu beneficiile unei atitudini asertive.

EVALUARE: - Observația, răspunsurile și prestațiile elevilor, eventual autoevaluarea - printr- un **chestionar de asertivitate** aplicat elevilor în colaborare cu consilierul psihopedagogic.

SCENARIU DE ACTIVITATE

Tema: Prevenirea violenței

Propunator: PROF. Barbu Anca

Obiectiv vizat: Conștientizarea principalelor surse de violență în rândul tinerilor

Participanți: Elevi și părinți

Durata: 50 min.

Activitatea 1:

- Se cere participanților să dea exemple de comportamente care exprimă violență. Se construiește împreună o definiție a violenței. Se conduce discuția spre următoarele aspecte:

- Violența ia diverse forme (ex. fizică, verbală etc);
- Violența poate să vizeze: copiii, partenerul, persoanele în vârstă;
- Violența se manifestă în diverse contexte.

Activitatea 2:

- Se formează echipe de elevi și părinți și li se solicită să identifice (timp de 10 minute) cât mai multe cauze ale violenței în rândul tinerilor. Se oferă sprijin pe parcursul realizării sarcinii.
- La sfârșit se trec toate răspunsurile pe tablă; elevii și părinții sunt încurajați să discute despre cauzele identificate. Se completează lista cu următoarele elementele, în cazul în care nu au fost amintite:

- Dorința de a te simți puternic;
- Presiunea din partea grupului(ex. colegii îl încurajează pe un copil să se „răzbune” pe un altul pentru că i-a spus ceva jignitor sau să îl „pună la punct” pentru că a luat o notă bună și este prea „mândru”);
- Dorința de a imita și de a face ceea ce fac ceilalți membri ai grupului;
- Furia necontrolată;

- Ideea că violența este o modalitate de a face față situațiilor-problemă;
- Lipsa abilităților de rezolvare a conflictelor (ex. să recunoască partea de vinovăție, să spună în cuvinte ceea ce îl deranjează, să accepte scuzele celui care l-a supărat etc.);
- Consumul de alcool și droguri;
- Lipsa unui loc de muncă (ex. răzbunarea pe cineva care i-a luat locul de muncă, furtul însoțit de agresiune);
- Violența în mass-media (filme în care este prezentă violența, imagini din reviste sau de pe internet);

Discuții:

- Varietatea manifestărilor/formelor pe care le îmbracă un comportament violent;
- În ce măsură violența este o modalitate acceptată și încurajată de societate pentru rezolvarea problemelor;
- Importanța dezvoltării abilității de a rezolva situațiile problematice și de a comunica.

PROIECT DE LECȚIE
PROF. DUMITRU P. ADRIANA
Liceul Pedagogic "Matei Basarab" Slobozia

CONTROLUL EMOȚIILOR NEGATIVE

Obiective:

- O1: - să identifice tipurile de emoții;
 O2: - să analizeze situații generatoare de emoții negative;
 O3: - să identifice tehnici de control ale emoțiilor negative;

Resurse :

- de timp: 50 min.
- materiale: coli, markere, creioane colorate, fișă de lucru, jetoane cu emoții negative.

Modalități de organizare a activității: frontal, individual, pe grupe.

Desfășurarea activității:

Etapa 1 – 1 h

Pasul 1: Exercițiu introductiv – Cântecel – ”Dacă vesel se trăiește...”

Pasul 2: Povestea terapeutică ”Poenița cu emoții”

Pasul 3: Sortarea jetoanelor cu emoții întâlnite în poveste și clasificarea acestora în pozitive și negative

Reflecție: Toate jetoanele cu emoții negative se aruncă într-un bol.

Etapa 2 – 1 h

Pasul 1: Exercițiu introductiv – când nu mă simt bine? - convorbire

Pasul 2: Se prezintă copiilor o poveste despre un nor, soare, vânt

Se spune că odată, băiatul cel mic și cuminte al vântului, se plimba liniștit prin văzduh. O zarvă puternică îl făcu să rămână nemișcat. Soarele și un nor se certau de zor:

-Numai tu ești de vină! Mi-ai dat cu o rază în ochi și m-ai trezit din somn! striga norul.

-Ba nu! Tu ești vinovat! Mi-ai acoperit fața ! strigă și mai puternic soarele.

-Tu ești! pentru că, în loc să-ți ceri scuze, ai scos limba și te-ai strâmbat.

-Nici tu nu ți-ai cerut scuze. Mi-ai întors spatele și mi-ai acoperit chipul.

Și cearta a continuat așa mult timp.

Micul vânt a vrut să intervină, să-i potolească. Dar nu știa cum. Cine să-l asculte?

Întrebări de valorificare:

Care sunt personajele? Cum se simțeau? Cum era comportamentul lor, prietenos/neprietenos?

Ce relație exista între ei? Cum ar fi fost normal să se simtă dacă erau prieteni?

Ce credeți că a făcut micul vânt? Cum îi putem ajuta?

Ce înseamnă să fii furios?

Ce culoare are ”furia”? (suntem furioși “atunci când ne facem roșii”,când suntem “speriați suntem gri” și când suntem “galbeni suntem fericiți”).

Pasul 3: Se prezintă un iepuraș din plus, care este nervos. Se conduce o discuție despre modalitățile de a controla furia:

- Mai întâi conștientizăm că “suntem furioși!”
- Apoi numărăm rar de la 1 la 5
- Inspirăm și expirăm, pentru a ne liniști corpul
- Dacă avem prea multă energie putem executa câteva sărituri în formă de stea.
- Gândește-te la motivul pentru care te-ai supărat...

- Gândește-te ce ai putea să faci ca să nu te mai superi

În final fiecare școlar va primi o brățară care să-i reamintească etapele prin care își poate controla furia.

Pasul 4: Evaluare - Exercițiu de evaluare – Salata de emoții

În picioare, pe muzică, copiii execută pași de dans, exprimând bucuria.

Anexe

Poenița cu emoții

(Prelucrare după povestea terapeutică ” Livada emoțiilor”, de Maria Dorina Pașca)

E primăvară. Soarele strălucește vesel, printre frunzele verzi și proaspete ale copacilor din poenița plină de flori colorate și minunate parfumate! Peste tot vezi narcise, ghiocei, toporași și lalele.

Copacii și florile stăteau la sfat de dimineață. Care e vestea? Păi cântecelele, glasurile vesele, coșulețele și vorbele copiilor auzite aseară, care spuneau doar atât:

”-Măine mergem în poieniță să culegem flori! Vom face surprize parfumate pentru mame adorabile!”

-N-am să-mi las floricelele mele mov, surioarele mele iubite, să se desprindă din covorul moale de iarbă! Strigă furios Toporașul.

-Mi-e frică! Îmi tremură tulpina de teamă! Nu știu ce va urma... adăugă speriată Narcisa Galbenă.

-Aoleu...!!! Ce mă fac?! Începu să plângă Laleaua. Sunt tristă... dacă mă vor rupe copiii, sigur voi muri...! Of! Of! Of! Ce rău e să fii floare!

-Ce vă speriați suratelor?! Ce bucurie că vor veni copiii să ne culeagă! Le voi spune povestea mea, ”Legenda ghiocelului”, le voi explica de ce am petalele albe și de ce ies primul din zăpadă! Da, mă bucur că voi sta într-un buchet frumos mirositor, spuse vesel Ghiocelul.

Soarele se sperie și, îngrozit, se ascunde repede după un nor.

-Ce ți-e și cu florile astea! Vorbesc de parcă ar fi oameni! se miră Soarele. Ia udă-le, norule, și potolește-le! mai adăugă Soarele, privind de sus în poieniță.

Și ploaie ușoară, prietenoasă, spală copacii, iarba și florile, umplând aerul de mireme minunate de primăvară.

După ploaie, pe cer apăru un minunat curcubeu vesel: uraaa!!! Ce bucurieeee!!!

VIOLENȚA ÎN ȘCOALĂ. PREVENIRE ȘI COMBATERE
OPTIONAL

PROFESOR : MAN OCTAVIAN
LICEUL PEDAGOGIC “M. BASARAB”, SLOBOZIA,
JUD. IALOMIȚA

CLASELE: IX-X
TIMP ALOCAT: 35 ore/1 oră pe săptămână

ARGUMENTE:

1. Tematica opționalului răspunde numeroaselor întrebări pe care elevii, părinții acestora, profesorii, comunitatea le pun în legătură cu un fenomen care a existat dintotdeauna în școli, dar care acum este mult mai vizibil: violența, sub diferitele ei forme de manifestare.
2. Opționalul acoperă, într-o oarecare măsură, lipsa din planul de învățământ a unei discipline care să abordeze fenomenele de violență din perimetrul școlii, prevenirea și combaterea acestor fenomene.
3. Opționalul se adresează elevilor din clasele inferioare ale liceului (IX-X), în cazul acestora impactul fiind mai ridicat și nevoia de prevenție fiind mai mare.
4. Alegerea temei este justificată de interesul acordat, în ultimul timp, de către școală dar și de către societate, unor subiecte sensibile dar superficial abordate.
5. Opționalul nu are rolul de a substitui teme din aria curriculară Consiliere și orientare. El poate fi utilizat în mod complementar și poate fi un instrument util pentru profesorii diriginți.

COMPETENȚE SPECIFICE:

- C₁: Identificarea tipurilor de violență la nivelul școlii.
- C₂: Analizarea comparativă a diverselor forme de violență, pentru extragerea caracteristicilor generale și a diferențelor pe care acestea le prezintă.
- C₃: Explicarea principalelor cauze ale violenței școlare, într-un limbaj adecvat.
- C₄: Identificarea strategiilor de prevenire și de combatere a violenței în cadrul școlii.
- C₅: Formarea la elevi a unei atitudini critice față de manifestările violente și cultivarea unor relații interpersonale armonioase.

COMPETENȚE SPECIFICE	CONȚINUTURI
C₁ C₂ C₃ C₄ C₅	I. FORME ALE VIOLENȚEI ÎN ȘCOALĂ I.1. Forme de violență. Actorii și victimele violenței I.2. Violența între elevi I.3. Fenomenul de bullying în școlile din România I.4. Violența profesorilor față de elevi I.5. Violența elevilor față de profesori I.6. Violența din partea părinților, în spațiul școlii I.7. Forme de violență în afara școlii
C₁ C₂ C₃ C₄ C₅	II. CAUZE ALE VIOLENȚEI ÎN ȘCOALĂ II.1. Factori generali de risc II.2. Factori individuali II.3. Factori de mediu (cultural, socio-familial, economic) II.4. Școala ca mediu de dezvoltare a violenței II.5. Cauzele violenței elevilor (individuale, familiale, sociale, școlare) II.6. Cauze din exteriorul școlii II.7. Deficiențele de comunicare ca sursă a violenței școlare II.8. Cauzele comportamentelor inadecvate ale profesorilor
C₁ C₂ C₃ C₄ C₅	III. PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI ÎN ȘCOALĂ III.1. Legislație specifică. Regulamente III.2. Programe educative și activități extracurriculare III.3. Rolul consilierului școlar în activitatea de prevenire a violenței III.4. Intervenția în cazul violenței școlare III.5. Strategii anti-vioență la nivelul clasei/școlii III.6. Rolul Poliției Locale și al Poliției de Proximitate III.7. Studii de caz

SUGESTII METODOLOGICE ȘI MODALITĂȚI DE EVALUARE

Activitățile de învățare și de evaluare vor urmări dezvoltarea competențelor specifice, îmbunătățirea relațiilor dintre elevi, dezvoltarea gândirii critice, autoevaluarea.

În organizarea activităților de învățare, se va urmări:

- dezvoltarea gândirii critice, identificarea cunoștințelor anterioare, acumularea cunoștințelor proprii, selectarea priorităților de studiu;
- întărirea deprinderilor practice, utilizarea corectă a noțiunilor specifice;
- exersarea etapelor metodei studiului de caz: observarea, compararea, formularea de ipoteze, generalizări, revizuirea teoriei;
- învățarea prin cooperare, dezvoltarea comunicării scrise și orale, argumentarea părerilor personale, întocmirea de materiale documentare și susținerea lor.

Pe parcursul desfășurării activităților, vor fi invitați consilierul școlar, polițiști din cadrul Poliției Comunitare și din cadrul Poliției de Proximitate.

Vor fi utilizate studii de caz, filme tematice, statistici oficiale legate de fenomenul de violență din școli.

Evaluarea va urmări:

- asigurarea unui nivel optim de cunoștințe pentru tratarea temelor;
- utilizarea metodelor alternative: referate, eseuri;
- creșterea interesului elevilor și valorificarea achizițiilor (prin observare, discuții, dezbateri).

BIBLIOGRAFIE

1. Violența în școală – Institutul de Științe ale Educației, UNICEF, Ed. ALPHA MDN, București, 2006;
2. MIRACLE IN EAST HARLEM – Seymour Fliegel with James MacGuire, A Manhattan institute Book, New York, 1994;
3. Violența. Aspecte psihosociale – Gilles Ferreol, Adrian Neculau, Ed. Polirom, Iași, 2003;
4. Prevenirea și combaterea violenței în școală, Ghid practic pentru directori și cadre didactice – Coord. M. Jigău, Ed. ALPHA MDN, Buzău, 2006 .

OPTIONAL
„SPUNE NU AGRESIVITATII”

Propunator :prof. Manea Cristina
Liceul Pedagogic „Matei Basarab”
Slobozia-Ialomita

ARGUMENT

Agresivitatea în școli a devenit în zilele noastre o problemă socială și o realitate care împiedică sau încetinește dezvoltarea psihică și emoțională corectă a individului. Încercând să soluționăm problema agresivității care se manifestă în rândul elevilor, ne-au apărut adesea în minte mai multe întrebări: „Care este sursa acestei agresivități? Ce este în spatele agresorului? Dar al victimei? Înțeleg elevii noștri această noțiune? Sunt conștienți de consecințele agresivității? Cum putem evita agresivitatea, violența? ”

Poate constitui acest proiect de opțional răspunsul la aceste întrebări? Poate că da sau poate că nu, însă ceea ce este cert este faptul că ar putea constitui o porțiță deschisă spre înțelegerea fenomenului și spre conștientizarea de către elevi a faptului că avem întotdeauna o alternativă, iar agresivitatea nu rezolvă niciodată cu adevărat o problemă apărută în drumul devenirii noastre.

Acest opțional nu își propune să fie calea, însă poate fi un pas.

PROGRAMA
„ Spune NU agresivității ”
Obiective – cadru
Clasele V-VII

- 1.Familiarizarea cu terminologia specifica si înțelegerea notiunilor de agresivitate și toleranță ;
 - 2.Dezvoltarea unor comportamente corecte care să excludă agresivitatea și violența ;
 - 3.Dezvoltarea capacității de comunicare și de asumare a responsabilității propriilor fapte.
- Obiective de referință și exemple de activități de învățare

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
1.1.Să identifice și să numească emoții	- exerciții joc de identificare a diferitelor emoții cu ajutorul imaginilor, desenelor, jocului de rol -exerciții de identificare a importanței emoțiilor în viața unei persoane, având ca suport filmul „Întors pe dos”
1.2.Să definească „agresivitatea” având ca suport exemple de comportamente	- exerciții de utilizare a DEX-ului pentru a defini noțiuni specifice -exerciții de identificare a tipurilor de agresivitate -jocuri de rol pentru asumarea rolurilor de agresor, victimă sau martor -vizionarea unor filmulețe pentru identificarea tipurilor de agresivitate
2.1.Să intuiască importanța toleranței în combaterea agresivității	- exerciții de analiză a unor situații în care toleranța a combătut agresivitatea -exerciții de recunoaștere a comportamentului tolerant -exerciții de observare și evaluare a comportamentelor care denotă toleranță și a comportamentelor care denotă lipsa acesteia ca sursă a agresivității
2.2.Să manifeste interes și implicare în activitatea de identificare a unor comportamente care induc agresivitate sau care combat agresivitatea ;	- jocuri de rol -exerciții de analiză a unor cazuri reale de manifestare a agresivității și desprinderea unor norme de conduită -organizarea de întâlniri cu specialiști care pot oferi îndrumare în ceea ce privește controlul și combaterea agresivității (consilier școlar, psiholog) -organizarea de dezbateri, mese rotunde care au ca temă de discuție Consecințele comportamentelor agresive
3.1.Să se implice în activități artistice care scot în evidență importanța toleranței și efectele negative ale agresivității	- realizarea unei expoziții cu lucrări sugestive în concordanță cu tema opționalului -punerea în scenă a unor situații de manifestare a agresivității în rândul elevilor -realizarea unei broșuri cu titlul ABC-ul emoțiilor-despre agresivitate, care să constituie o culegere de bune practici la final de proiect.

CONȚINUTURI

- I. Ce sunt emoțiile și cum ne definesc acestea?**
- II. Ce este agresivitatea – etimologia cuvântului și realitatea grupului**
- III. Diferiți și totuși la fel –Despre toleranță și importanța ei în combaterea agresivității**
- IV. Consecințele unui comportament agresiv**
- V. Modalități de combatere a agresivității**

MODALITĂȚI DE EVALUARE

-Mini proiecte, portofolii, expoziții cu lucrari ale elevilor, chestionare de satisfacție

BIBLIOGRAFIE :

1. Sorina Corneanu- Ghid de dezvoltare emoțională-culegere de jocuri pentru educarea copilului prin exerciții și artă teatrală
2. Tipuri de agresivitate și cauzalitate multiplă-Marius Florea, curs
3. Comportamentul agresiv-Farzaneh Pahlovan- Institutul European

PROIECT DE LECȚIE **INVENTARUL EMOTIILOR**

Prof. Matache Adriana

Liceul Pedagogic "Matei Basarab" Slobozia, Ialomița

Obiective:

- O1: să identifice și să exprime diferite emoții;
- O2 : să distingă emoțiile personale de ale celorlalți;
- O3 : să coreleze emoțiile negative diferitelor tipuri de situații
- O4: să se exprime emoțional în diferite situații concrete.

Resurse :

- de timp: 50 min.
- materiale: jetoane cu emoții, coli, markere, post-it-uri, fișă de lucru, scotch etc.

Modalități de organizare a activității: frontal, individual, pe grupe.

Desfășurarea activității:

Pasul 1: Statuile

Se împarte grupul mare în grupuri de câte 3 persoane. Fiecare va avea un rol: de sculptor, statuie și observator. Sculptorul alege un jeton cu o emoție și va încerca să modeleze statuia în funcție de emoția pe care trebuie să o reprezinte, modelându-i expresia facială și postura. Observatorul va nota toate modalitățile prin care sculptorul încearcă să exprime emoția. Ceilalți participanți trebuie să identifice emoția exprimată de persoana cu rolul de statuie.

Pasul 2: Povestea ”Gândacii invizibili” (Anexa 1)

Se conduce o discuție despre emoțiile trăite de diferitele personaje ale poveștii.

Pasul 3: Fișa de lucru – Termometru emoțional

Pasul 4 – Reflecție: Spune cum se simte!

Anexe

GÂNDACII INVIZIBILI – POVESTE TERAPEUTICĂ

La marginea unui oraș îndepărtat, trăia un grădinar cu familia lui. Era foarte vestit datorită pasiunii pentru grădinărit, așa că multă lume venea la el să-i ceară sfaturi. Dar cel mai mult stătea pe lângă el fetița lui, căreia îi plăcea de asemenea grădinăritul. Avea și ea câteva straturi, pe care tatăl ei i le încredințase să le îngrijească singură. Sădea, săpa, plivea buruienile, cu un cuvânt muncea destul de mult și se străduia din răzputeri ca legumele și zarzavaturile de pe straturile ei să fie frumoase și sănătoase. În fiecare dimineață fetița pune în lădițe salată, fasole verde, varză, morcovi, dovlecei, spanac, tot ce culegea în acea zi și mergea la piață cu ele, încercînd să le vîndă pe un preț cît mai bun. Avea mari emoții, dar marfa ei era proaspătă, așa că șeful pieței îi arăta totdeauna un loc bun unde să se așeze și o ajuta să le vîndă. Cei din jurul ei o priveau cu simpatie, deși era o fetiță cam temătoare și tăcută din fire. Tatăl ei se bucura și o lăuda pentru această treabă pe care o făcea destul de bine. El nu știa ce emoții mari avea fetița în fiecare zi.

Din păcate însă, de un timp încoace, se întîmpla ceva foarte ciudat. Cînd ajungea la piață, fetița nu mai găsea în lădițele ei ceea ce pusese acasă. În locul legumelor proaspete, acolo nu era decît o învîlmășeală de frunze mizerabile, șifonate, ofilite și cotoare putrezite, la care dacă priveai, cu greu puteai să-ți dai seama dacă fuseseră morcovi sau pătrunjeli. Fetiței nu-i venea să-și creadă ochilor. Se uita în lădițe, se uita în jur la oamenii care se strîngeau în jurul ei, apoi iarăși se uita în lădițe, dar acolo nu mai găsea nimic demn de a vinde, Șeful pieței a iertat-o o dată, de două ori dar apoi a chemat-o la el și a întrebato ce s-a întîmplat că vine la piață cu marfă așa de proastă? Fetiței i s-a făcut foarte rușine, a lăsat capul în pămînt, s-a roșit la față și abia aștepta să se termine orele de piață ca să se ducă acasă. După aceea, zi de zi fetița a fost tot mai atentă ce pune în lădițe. Se apropia

de piață cu emoții tot mai mari. Și pe bună dreptate, pentru că în lădițele ei nu se găseau din nou decît frunze ofilite și putrede. Cei din jur o fixau cu privirile, rîdeau pe seama ei, îi întorceau spatele, așa că nu putea să mai vîndă nimic. Și nu mai avea nici un prieten la piață.

La început fetița n-a spus nimic tatălui ei. Se gîndea că, poate, cineva îi încurcase coșurile din greșeală sau din glumă. Cînd a văzut însă că nu mai reușește să vîndă nimic, plină de necaz, cu ochii în lacrimi i-a mărturisit tatălui ce pătăște. Grădinarul cel vestit s-a supărat și el, însă pentru că avea mare încredere în fetiță, n-a certat-o prea tare pentru neglijență și a început să împacheteze împreună cu ea legumele și zarzavaturile proaspete în lădițele de dus la piață. Făceau împreună această muncă, dar degeaba. Deși tatăl său o ajuta, în ziua următoare, la piață lădițele erau din nou pline de gunoi în loc de verdețuri proaspete. Șeful pieții a început să o privească plin de milă pe fetiță, dar nu avea ce face, decît să o așeze mai în spate, unde nu trecea multă lume, pentru că marfa ei strica tot aspectul pieții.

Fetița nu mai putea de rușine. Viața i se părea un chin. De necaz, tot gîndindu-se la ce i se întîmpla, obosită și rușinată fetița s-a oprit pe marginea drumului să se odihnească. Cum plîngea ea așa încetișor, nici n-a observat că s-a apropiat de ea o bătrînică cu ochi buni și înțelepți, care s-a oprit și a privit-o. Văzînd cît de supărată era fetița, a întreat-o:

“Pentru ce ești supărată?”

“Pentru că nu înțeleg ce se întîmpla cu legumele pe care le îngrijesc și le duc la piață să le vînd. Deși muncesc așa de mult cu ele, deși le împachetez pe fiecare în lădițe, cînd ajung la piață am foarte mari emoții. Deschid lădițele și nu găsesc în ele decît frunze veștede, cotoare putrede, din care nu mai pot să vînd absolut nimic. Nu mai știu ce să mă fac...”.

“O, doar asta te necăjește?” a întreat-o bătrînică. Apoi, plină de bunăvoință a adăugat:

“Tu nu ai auzit încă de gîndacii invizibili ?”

“Nu, nu am auzit și nu i-am văzut niciodată”, a răspuns fetița ridicînd ochii.

“Păi nici nu aveai cum să-i vezi, pentru că sunt invizibili. Ei apar atunci cînd ai emoții și-ți distrug munca pe loc.”

“Dar cum aș putea să mă apăr de ei?”, a întreat-o fetița.

Bătrînică a privit-o pe fetiță în ochi și a adăugat:

“Am să-ti dau o cheiță fermecată. De cîte ori te vei strădui și vei munci pentru ca legumele și zarzavaturile tale să iasă frumoase ca să le poți vinde, după ce le-ai împachetat, încuie capacul fiecărei lădițe cu această cheiță. Cînd vei ajunge la piață nu vei mai avea emoții, pentru că verdețurile pe care le-ai cultivat nu vor mai fi atacate de gîndacii invizibili”. Zicînd acestea, bătrînica i-a întins fetiței o cheie mică, deosebită de toate cheile pe care fetița le văzuse vreodată.

Mulțumindu-i, fetița a plecat mai bine dispusă spre casă. S-a apucat imediat de treabă. A smuls buruienile de pe straturi, a curățit plantele de frunze uscate și a cules varza, salata, ardeii, morcovii, roșiile , cu un cuvînt tot ce trebuia dus la piață a doua zi. Le-a așezat cu grijă în lădițe, a încuiat capacele cu cheiță fermecată și s-a culcat liniștită.

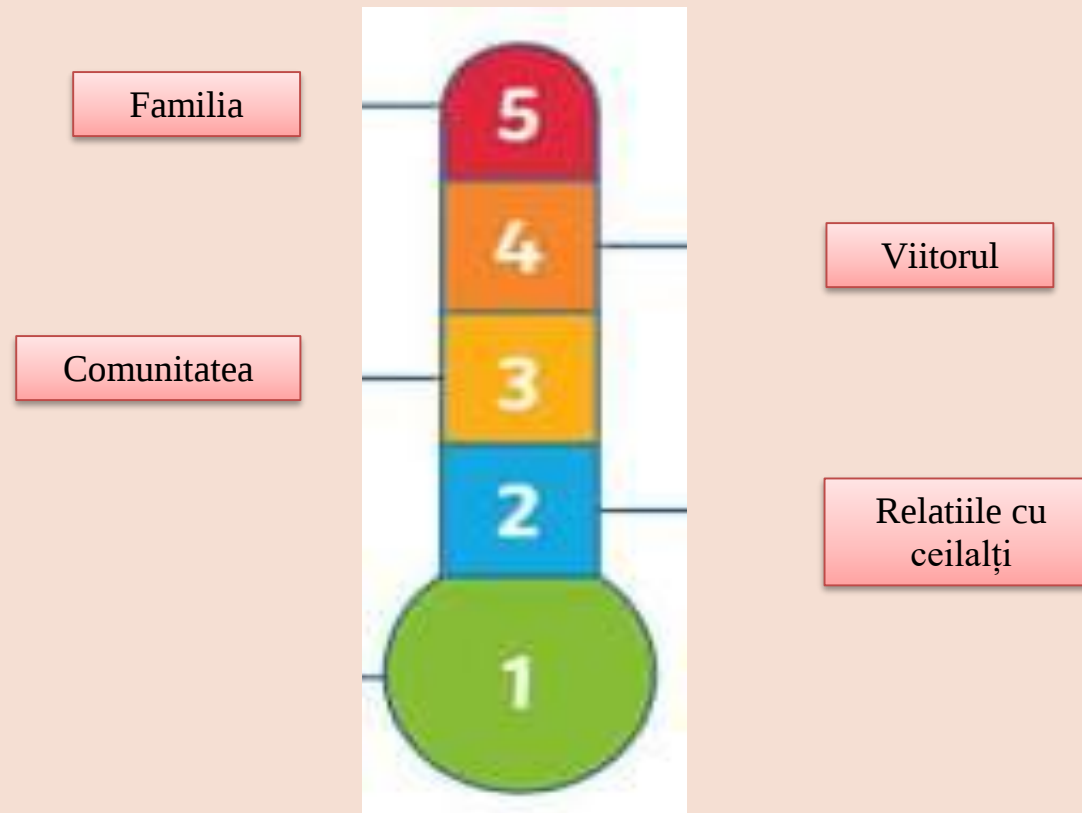
În dimineața următoare a plecat la piață. Șeful pieței s-a apropiat de ea și a întreat-o:

“Ei, ai marfă bună astăzi?”

“Da, vino și vezi”, i-a răspuns fetița sigură de ea și fără nici o emoție. Când a venit lângă ea, fetița a descuiat lădițele, rînd pe rînd, fără -să-i fie deloc frică sau rușine. Au ieșit la iveală exact verdețurile proaspete, pline de rouă, frumoase și sănătoase pe care ea le împachetase cu grijă. Șeful pieței a admirat marfa. Imediat s-au strîns toți cei din jur. Legumele și zarzavaturile fetiței erau cele mai frumoase din piață așa încît au fost cumpărate la cel mai bun preț. Fetița nu mai putea de bucurie. S-a dus acasă foarte mîndră, iar tatăl ei a lăudat-o cu dragoste.

Fetița nu a spus nimănui despre gîndacii invizibili care i-au distrus munca atunci cînd avea emoții. Acum era foarte sigură pe ea și nu-i mai era deloc rușine de nimeni. Cu timpul a reușit să se ducă la piață absolut fără nici o emoție, așa că n-a mai fost nevoie să folosească acea cheiță fermecată, pe care o păstra totuși ascunsă într-un loc secret știut numai de ea.

Termometrul emoțional

PLAN DE ACTIVITATE: **„ AGRESIVITATE SAU ASERTIVITATE ?”**

CLASA: a IX-a –XII-a

Prof. Mirică Cristina Giorgiana

LICEUL PEDAGOGIC MATEI BASARAB, SLOBOZIA, JUDEȚUL IALOMIȚA

MODUL: COMUNICAREA ȘI ABILITĂȚILE SOCIALE

TEMA: Forme de comunicare eficientă. ASERTIVITATEA

DURATA: 1- 2 ore didactice

COMPETENȚĂ GENERALĂ: Integrarea abilităților de interrelaționare , în vedere dezvoltării personale

COMPETENȚĂ SPECIFICĂ: Exersarea comunicării eficiente , asertive

COMPETENȚE DERIVATE : Conștientizarea unor modalități de comunicare (pasivă, asertivă , agresivă) și a consecințelor acestora Stabilirea diferențelor dintre atitudinea pasivă, agresivitate (directă sau indirectă) și asertivitate

RESURSE: fișa de lucru pentru profesor- situația problemă, manuale sau pliante pe tema ASERTIVITĂȚII

SUGESTII METODOLOGICE : Evaluarea unei situații problematice

Conversația de grup (dezbateri, argumentări)

Jocul de rol (facultativ)

DESFĂȘURARE: Profesorul expune situația – problemă:

Un elev în clasa a IX-a, Mihai, a încheiat cu succes o zi de școală, iar acum merge în parc să își întâlnească prietenii. Din banii de buzunar își cumpără un pachet de napolitane și un suc. Ajuns în parc, se așează alături de prietenii săi și își deschide pachetul. Imediat unul din prietenii apare din spate și se servește fără să fie poftit: „Hmm... Sunt super!!! Mai vreau”. Dar înainte ca elevul nostru să poată răspunde, apare un alt prieten: „Vreau și eu... Vreau si suc !” și se servește. Al treilea la fel , ia fără să mai ceară. Astfel, pachetul se golește, Mihai nici nu a apucat să guste si el, dar își spune că situația nu poate continua așa...

Ce credeți voi că simte/ gândește/ face Mihai ?

a).Patru elevi interpretează (joc de rol) diferitele atitudini posibile ale lui Mihai, în această situație: Elevul 1: se scuză, stânjenit, față de prietenii săi că nu a apucat să îi servească ... și le lasă tot pachetul cu napolitane și sucul

Elevul 2: se enervează vizibil, strigă la prietenii săi să îl lase în pace, aruncă pachetul pe jos , înjurând, lovind pachetul cu piciorul, etc.

Elevul 3: fără să spună nimic le lasă prietenilor sucul și napolitanele, apoi îi ignoră astfel încât ei să simtă că s-a supărat foarte tare

Elevul 4: se ridică în fața prietenilor săi, își exprimă sincer și deschis nemulțumirea față de comportamentul lor- „Hey...sunteți prietenii mei, dar să știți că mă simt jignit de atitudinea voastră ! La mine chiar nu va gândiți ?...” El le explică că după o zi grea de școală simte nevoia unei mici recompense – de aceea a cumpărat dulciurile, pe care le împarte bucuros cu ei, dar în măsura în care se satură și el.

b).Împreună cu grupul se discută în ce constau cele patru modalități de răspuns:

PASIV - acționând ca „victime”, crezând că ceilalți iau întotdeauna ce e mai bun, simțindu-se nemulțumiți și făcându-i pe ceilalți să se simtă vinovați

DIRECT AGRESIV - uitând să respecte dorințele și sentimentele celorlalți, acționând cu ostilitate, atacând pentru a-și ascunde nesiguranța emoțională, făcându-i pe ceilalți să se simtă supărați și chiar să contraatace

INDIRECT AGRESIV - un fel de „atac al șarpelui”, fără „zgomot”, când nu îți exprimi direct frustrarea, nemulțumirea, etc., dar îi „îngheți” pe prietenii tăi cu atitudinea ta ostilă, făcându-i să se simtă la rândul lor frustrați, necunoscând cauza atitudinii tale, nervoși

ASERTIV - îți exprimi direct sentimentele, fiind atent și la sentimentele celor din jur și încercând să găsești soluții prin care să-i mulțumești și pe ceilalți dar și pe tine; astfel te vei simți confortabil și vei avea o imagine de sine pozitivă, iar prietenii tăi îți vor aprecia sinceritatea și corectitudinea

c). Lecția se poate încheia cu discuții pe marginea unor întrebări de tipul: Credeți că e dificil să fii asertiv/ferm, în special cu prietenii? E riscant sau nu să îți exprimi sentimentele negative? De ce da? De ce nu? Dați exemple din viața personală în care atitudinea fermă / asertivă s-a dovedit eficientă.

SUGESTIE pentru coordonatorul activității: accentuați ideea consecințelor emoționale negative și disfuncționale, pe care le au atitudinile agresive (directe sau indirecte) și cele pasive (mai ales sentimentele de inferioritate), contrastând puternic cu beneficiile unei atitudini asertive.

EVALUARE: -Observația, răspunsurile și prestațiile elevilor, eventual autoevaluarea - printr- un chestionar de asertivitate aplicat elevilor în colaborare cu consilierul psihopedagogic.

PROIECT DE LECȚIE

Unitatea școlară: Liceul Pedagogic „ Matei Basarab”, Slobozia, Ialomița

Cadru didactic: prof. **Marilena Mititelu**

Clasa: a VIII-a A

Obiectul: Consiliere și orientare

Modulul: Comunicare și abilități sociale

Tema: „ De la emoție la agresiune ”

Scopul: Promovarea unor metode alternative pentru dezvoltarea unor comportamente dezirabile social;

Obiective operaționale:

O1: să identifice formele de violență

O2: să vorbească deschis despre propriile emoții în situațiile date

O3: să identifice cauzele și consecințele unor acte de violență

O4: să emită păreri în legătură cu modalitățile de combatere a violenței în școală

Timp: 1 oră

Metode: conversația euristică, observația, vizionarea și analiza unor cazuri de violență, explicația, dezbateră, brainstorming.

Forma de activitate: frontal, pe grupe.

Mijloace didactice: coli flip-chart, coli A4, markere, chestionare, fișe cu emoticoane, fișe de evaluare a lecției.

SCENARIUL ACTIVITĂȚII

1. Momentul organizatoric: (2 minute)

Se pregătesc materialele audio-video, se organizează elevii pe grupe, se anunță tema, scopul și obiectivele lecției.

2. Captarea atenției:(3 minute)

ACTIVITATEA 1

Profesorul le arată elevilor 2 materiale video: unul despre copii care imită comportamentul adulților, altul cu desene animate ce conțin acte de violență fizică și verbală (aparent inofensive, care stârnesc amuzament).

Profesorul adresează întrebări elevilor cu privire la materialele vizionate:

- Despre ce este vorba?
- Cum reacționează persoanele / personajele?
- Cum ați defini violența? Care sunt formele de violență? Care ar fi cauzele și consecințele unor astfel de acte?

Răspunsurile elevilor vor fi întotdeauna completate de către profesor.

El vorbește despre importanța promovării în școală a unei campanii de combatere a violenței.

3. Prezentarea cunoștințelor tematice (7 minute)

Agresivitate, violență

Termenul agresivitate vine din latina – **agressia** înseamnă a ataca.

Cuvântul violență își are originea în latinescul **violare**, care tradus înseamnă a acționa prin forță.

Violența este definită ca fiind orice forma de agresiune, abuz sau intimidare dirijată asupra unei persoane, în scopul impunerii puterii și a controlului asupra acesteia.

Violența este concretizarea agresiunii, stadiul superior și decisiv al acesteia.

În comportamentul concret, este greu să se facă o diferențiere între cele două atitudini.

Există două forme de manifestare ale violenței școlare:

Violența verbală care se folosește pentru a controla o persoană sau emoțiile acesteia: poreclirea, tachinarea, insultele, umilirea, disprețul, ridiculizarea aspectului fizic, etc.

Violența psihologică – o violență ascunsă, care invadează suflete și gânduri, care sapă adânc, care duce la pierderea încrederii în sine. Treptat, persoana care este expusă umilințelor, ajunge să creadă în ele și să le transforme în părți de sine. Forme ale violenței psihologice: excluderea, izolarea, criticarea, amenințarea, coruperea etc.

Violența fizică ce însumează toate actele fizice care se fac cu intenția de a face rău unei persoane.

Psihologii consideră că această escaladare a violențelor s-ar datora, în primul și în primul rând, lipsei de comunicare sau a unei comunicări interumane deficitare, a programelor de televiziune care abundă în producții cinematografice pline de violență, mai ales în rândul copiilor care sunt cei mai expuși la astfel de programe, din cauza neglijării părinților, acest lucru având un impact negativ asupra adaptării copilului la școală. Un copil, prin intermediul jocurilor video violente, învață practic să provoace la rândul său, acte de violență. Știm foarte bine cu toții că atunci când vine vorba de imaginație, copiii sunt foarte receptivi. Își imaginează că sunt războinicul X sau Y și că omoară tot ce le iese în cale.

ACTIVITATEA 2 (7 minute)

Pentru a înțelege mai bine toate aceste noțiuni, elevii sunt invitați să răspundă sincer la un chestionar (anexa 1), răspunsurile urmând să fie interpretate împreună, propuse spre dezbatere.

Se explică elevilor faptul că de cele mai multe ori, oamenii reacționează impulsiv vizavi de emoția pe care o anumită persoană le-a provocat-o. Omul simte nevoia de a se descărca emoțional (făcând apel chiar la violență). De aceea, el trebuie să înțeleagă situația care i-a provocat o anumită emoție. Acest lucru se poate face printr-o discuție despre emoția simțită cu o persoană apropiată, descrierea verbală a acesteia și de ce nu, în scris (în jurnalul personal, de exemplu), descărcarea emoțională prin plâns, dar și prin alte metode, la fel de eficiente, precum: pictatul, desenatul, cântatul, etc., reprezentând un mod creativ de a-și exprima emoțiile. Nu este nevoie de talent, ci doar de recunoașterea faptului că aceste emoții există, pentru a le putea exprima oricum altfel decât printr-un act de violență.

Relațiile între copiii de aceeași vârstă sau de vârste apropiate au un rol deosebit de important în dezvoltarea socială a copilului. Aceste relații au scopul de a-i ajuta pe copii să comunice și de a-i învăța cum trebuie să se comporte în societate. Copiii simt nevoia să fie acceptați de ceilalți iar această acceptare are un rol esențial în dezvoltarea respectului de sine al elevului.

Factorii generatori ai violenței școlare (5 minute)

Elevii si profesorul vor discuta și vor da împreună exemple de forme de violență si cauze ale acesteia.

Dacă in fazele de început ale educației școlare, predomina violența profesorului asupra elevilor, ca practică de disciplinare, democratizarea educației a schimbat sensul violenței mai mult dinspre elevi spre elevi si dinspre elevi spre profesori. O analiză in profunzime a relațiilor dintre elevi-profesori scoate la iveală că poate fi vorba fie despre un conflict intre generații, fie despre un conflict de status (rol) sau chiar despre amândouă. Elevii percep ca si **forme de agresiune din partea profesorilor:**

- Folosirea tonului ridicat
- Evaluarea neobiectivă
- Intimidarea
- Adresarea de injurii
- Amenințările
- Absența răspunsului la solicitări

Formele de violenta manifestate de elevi față de profesori sunt: întârzierea la ore, părăsirea clasei in timpul orei, fuga de la ore, acte de indisciplină in timpul programului școlar, ignorarea voită a mesajelor cadrelor didactice, refuzul îndeplinirii sarcinilor școlare, atitudini ironice față de profesori, gesturi sau priviri amenințătoare, injurii, jigniri si chiar agresiuni fizice. Uneori, atitudinea ironică a elevilor este încurajată si de către părinți care sunt nemulțumiți de școală ca si mediu de educație si de cadrele didactice, nu cunosc sau nu înțeleg aspecte legate de regulamentul sau curriculumul școlar, doresc note mai mari pentru copiii lor deși nu le merită, doar pentru a le facilita admiterea la o școală superioară dorită. Motivele sunt multiple si pot conduce la comportamente inadecvate față de profesori, discuții aprinse, uneori chiar si la violență fizică.

Cauzele conflictelor elevi-elevi:

- Trăsături specifice vârstei, de exemplu in perioada pubertății, când copiii sunt mai sensibili si mai critici la schimbările fizice si psihice prin care trec, sau nevoia de libertate, de manifestare a propriei individualități, teribilismul vârstei, instabilitatea emotivă datorată vârstei,
- Dorința de a ieși in evidență, de a se face cunoscut si apreciat in grup
- Diferențe de etnie, religie, etc
- O dispută mai veche nerezolvată, dintre două părți,
- Forța fizică văzută ca mijloc decisiv in câștigarea stimei si a respectului celorlalți
- Afirmarea identității sexuale masculine prin folosirea forței fizice
- Răspunsul agresiv la un comportament similar
- Imitarea unui model văzut in mass-media
- Efectul unei zile caniculare etc.

ACTIVITATEA 3

Profesorul propune elevilor să lucreze în grupe de câte 5 elevi și să aleagă din anexa 2, două emoticoane și să creeze „o poveste”, având ca temă „Violența naște violență” sau „Violența lasă urme”. **(5 minute)**

Un reprezentant al fiecărei grupe va prezenta proiectul **(5 minute)**

Elevii din celelalte grupe vor fi atenți, vor putea pune întrebări, vor putea aduce completări. Se vor adresa întrebări legate de cauzele comportamentului violent și consecințele acestuia.

Ce trebuie să facem atunci când lângă noi se petrec fapte ce duc la violență verbală sau fizică?

Profesorul va interveni ori de câte ori este nevoie pentru a clarifica informațiile sau pentru a le completa. **(2 minute)**

ACTIVITATEA 4

Profesorul propune spre analiză 3 cazuri, reprezentând cele trei tipuri de violență. Elevii sunt împărțiți de această dată în 3 grupe și sunt invitați să extragă câte un bilețel pe care este prezentat un caz de violență. Fiecare grup va trebui să identifice tipul de violență, cauzele comportamentului și să propună modalități de prevenire sau ameliorare a situației. **(5 minute).**

Elevii dau răspunsurile. Profesorul intervine când este nevoie.

Utilizând turul galeriei fiecare grupă va da exemple de modalități găsite de a combate agresivitatea, abuzul și violența și va completa aceeași coală flip-chart, așezată în fața clasei. **(5 minute)**

Profesorul poate veni cu alte răspunsuri posibile: păstrarea calmului și autocontrolului; gândirea pozitivă; menținerea deschisă a căilor de comunicare; flexibilitate; evitarea jignirilor, umilirilor, durității excesive; acordarea atenției, abordarea la ora de dirigiență a unor teme despre stima de sine și respectul față de ceilalți, consilierea elevului, etc.

4. Concluzii și aprecieri (2 minute)

Se concluzionează asupra ideii de combatere a violenței tocmai prin evitarea acelor acțiuni pe care elevii le-au prezentat în proiectele lor sau pe care le-au descoperit pe bilețele.

5. Evaluarea grupelor (2 minute)

Elevii primesc o fișă de evaluare a lecției (anexa 3), pe care o vor completa individual.

ANEXA 1
CHESTIONAR 1

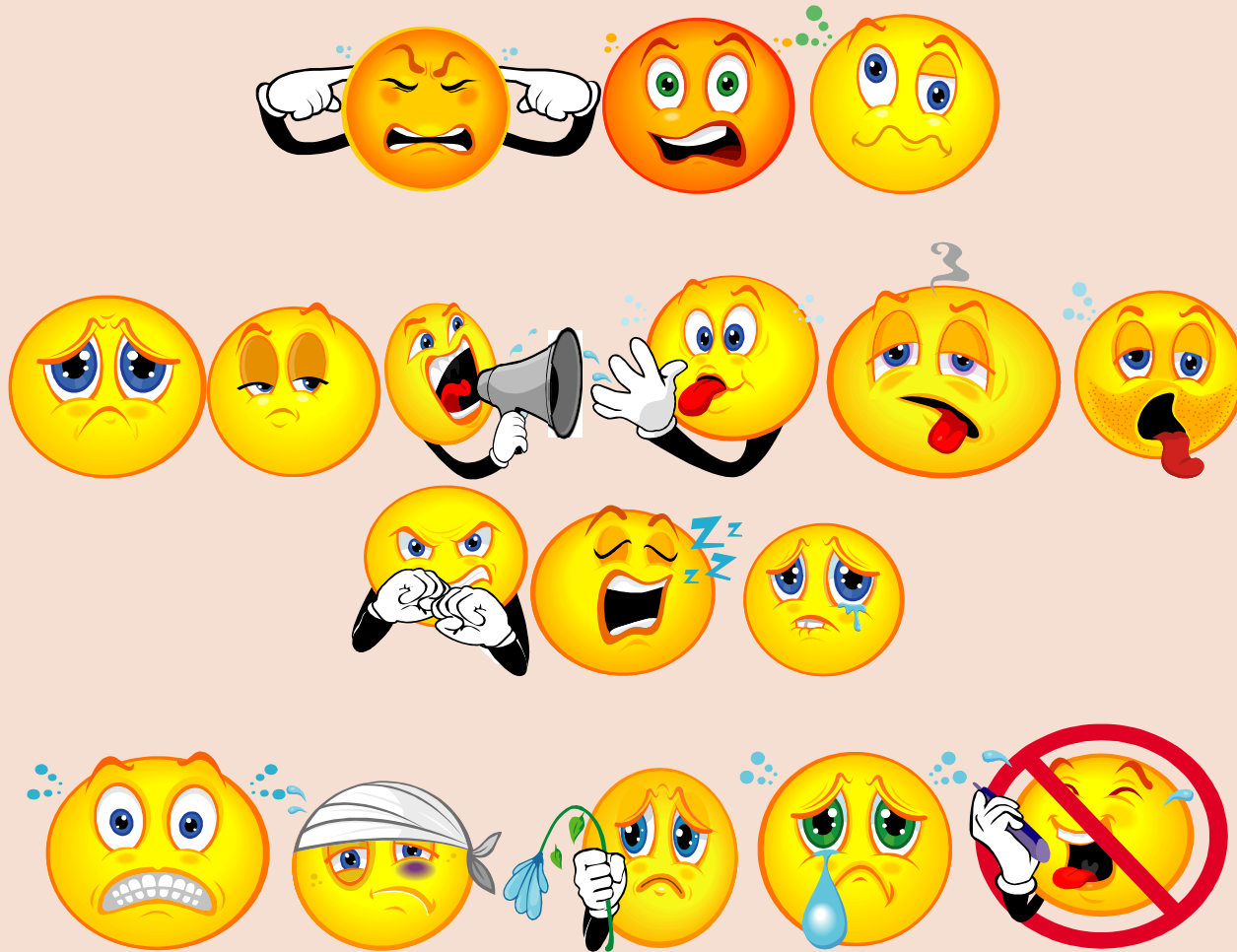
Completează frazele următoare:

1. Mă simt trist,-a când
2. Mă deranjează când
3. M-am înfuriat când
4. Sunt dezamăgit,-a când

Răspunde prin **DA** sau **NU**:

1. Un copil de vârsta ta te calcă pe picior, pe adidașii noi, reacționezi violent ?
2. Descoperi că ti-au dispărut banii din buzunar, devii agresiv ?
3. Când te jignește un coleg, răspunzi la fel ?
4. Dacă te simți ignorat în grupul din care faci parte începi să-i jignești ?
5. Te enervezi când un coleg ia nota mai mare decât a ta, fără să merite ?
6. Dacă un coleg te îmbrânțește din greșeală îl scuți ?
7. În clasă doi elevi se bat, îi provoci să continue ?
8. Accepti să te bați dacă ești provocat ?
9. Înjuri când ești înjurat ?
10. Dacă îți stă cineva în cale, îl rogi să-ți facă loc ?

ANEXA 2

PLAN OPERAȚIONAL
PRIVIND COMBATEREA ȘI PREVENIREA VIOLENȚEI ÎN MEDIUL ȘCOLAR
PROF. NEAGU MIHAELA
LICEUL PEDAGOGIC "MATEI BASARAB" SLOBOZIA

Argument:

În România, integrată în Uniunea Europeană, dimensiunea fundamentală a educației în școală și în afara acesteia, constă în formarea unui set de valori stabile și coerente, care să determine conduite favorabile, un stil de viață sănătos – mental, emoțional, fizic și socio-moral, pregătirea pentru cetățenie democratică. Școala are datoria să asigure un climat de securitate, de prevenire și combatere a violenței, colaborând în acest sens cu familia și comunitatea, precum și cu diverse organisme cu atribuții în plan educativ.

Obiective urmărite:

- I. Prevenirea și combaterea agresiunilor fizice, verbale sau de altă natură în mediul școlar
- II. Implicarea școlii în prevenirea și diminuarea fenomenului violenței intrafamiliale
- III. Prevenirea și combaterea violenței exercitate asupra mediului școlar

I. PREVENIREA ȘI COMBATEREA AGRESIUNILOR FIZICE, VERBALE SAU DE ALTĂ NATURĂ ÎN MEDIUL ȘCOLAR

ACTIVITĂȚI / ACȚIUNI / MĂSURI	TERMEN	RESPONSABILI ȘI INSTITUȚII CU CARE SE COLABOREAZĂ	EVALUARE
A. ADRESATE ELEVILOR			
Cunoașterea de către elevi a Regulamentului intern al școlii și a criteriilor pe baza cărora se acordă nota la purtare	Octombrie	- Membrii Comisiei de prevenire și combatere a violenței - Directorul școlii	- Procese verbale - Afișarea criteriilor la avizierul C.E.

Includerea, în fiecare semestru, în cadrul sedintelor C.E. cel puțin a unei teme care să pună în dezbatere problema violenței în școală și în comunitate/societate, managementul conflictelor interpersonale elev-elev, elev-cadru didactic, elev-părinte	Semestrial	- Membrii Comisiei de prevenire si combatere a violentei	Temele abordate
Inițierea de proiecte si programe ale Consiliului Elevilor pe problematica prevenirii si combaterii violenței la nivelul unității școlare și a promovării comportamentelor prosoziale	Conf. graficului stabilit în Consiliul elevilor	Profesori diriginți	Proiecte educationale
Promovarea activităților de voluntariat in rândul elevilor pentru dezvoltarea unor trasaturi precum: răbdarea, toleranta, angajamentul și dedicarea. (Strategia Națională Acțiunea Comunitară / SNAC)	Lunar	- Director - Coordonatorul SNAC	- Plan de acțiune - Rapoarte de evaluare
Pregătirea unui grup de mediatori de conflicte din rândul elevilor care să monitorizeze comportamentul și să medieze conflictele care apar	Noiembrie/ decembrie pentru pregătire, Permanent pentru aplicare	- Membrii Comisiei de prevenire si combatere a violentei Directorul școlii, Consiliul Elevilor	Numărul de mediatori Cazuri mediate
Oferirea de alternative educaționale prin participarea la activități extracurriculare, sportive, artistice, civice .	Periodic	Coordonatorul de proiecte si programe educative	- graficul activităților - liste cu elevii participanți
Consilierea individuală a elevilor care manifestă tendințe agresive în relațiile cu colegii si cadrele didactice în cadrul CJRAE	Permanent	- Coordonatorul CJRAE	- numărul de elevi consiliați - fișele de consiliere psihologică
Inițierea și derulararea unor parteneriate interinstituționale județene în vederea prevenirii/ diminuării fenomenului de violență în mediul școlar	Permanent	- Director - Inspectoratul Județean de Poliție - Inspectoratul de Jandarmi Județean	Număr de parteneriate

Desfasurarea unor activitati de prevenire și combatere a infracțiunilor în parteneriat cu alte instituții județene.	An școlar	- Membrii Comisiei de prevenire si combatere a violentei - Directorul școlii	Numarul activitatilor desfasurate
B. ADRESATE CADRELOR DIDACTICE			
Organizarea unor dezbateri pe tema comunicării eficiente și a abordării conflictelor la care participa profesori, medici, asistenti medicali	Anual	- Membrii Comisiei de prevenire si combatere a violentei - Directorul școlii	Procese verbale
Realizarea unor consilii profesionale cu tema „Managementul clasei și rezolvarea conflictelor” cu participarea profesorilor din cabinetele de asistență psihopedagogică.	An școlar	- Directorul unitatii de invatamant	Procesele verbale
Consilierea psihopedagogică individuală a cadrelor didactice pe problematica prevenirii si combaterii violenței în mediul școlar	La solicitare	- Director C.J.R.A.E. - Membrii Comisiei de prevenire si combatere a violentei	Numărul de cadre didactice consiliate
Monitorizarea și evaluarea implementării <i>Strategiei MECS cu privire la reducerea fenomenului de violență în unitățile de învățământ preuniversitar</i>	An școlar	- Directorul unitatii de invatamant	- Activitati desfasurate
C. ADRESATE PĂRINȚILOR			
Cunoașterea de către părinți a Regulamentului intern al școlii și a criteriilor pe baza cărora se acordă nota la purtare	Semestrul I	- Directorul școlii - Responsabilul Comisiei de prevenire si combatere a violentei	Procese verbale
Includerea în cadrul tematicii întâlnirilor cu părinții, a unei teme care să pună în dezbateră problema violenței, a relațiilor	Anual	- Directorul școlii	Procesele verbale de la activitățile derulate

dintre părinți și elevi/ cadre didactice, personalul didactic auxiliar și nedidactic, precum și a comportamentului părinților în școală.		- Responsabilul Comisiei de prevenire și combatere a violentei	
Derularea în școli a unor activități care să contribuie la conștientizarea de către părinți a datoriei morale a acestora de a-și monitoriza copiii.	An școlar	- Responsabilul Comisiei de prevenire și combatere a violentei	Procese verbale
Consilierea individuală a părinților elevilor cu comportamente deviante	Permanent	- Profesori psihopedagogi - Diriginții	Registrul de evidență
Activități comune ale Consiliului Elevilor, Consiliului reprezentativ al părinților și Comisiei de prevenire a violenței în școală	Octombrie Martie	- Membrii Comisiei de prevenire și combatere a violentei	Procese verbale

II. IMPLICAREA ȘCOLII ÎN PREVENIREA ȘI DIMINUAREA FENOMENULUI VIOLENȚEI INTRAFAMILIALE

ACTIVITĂȚI / ACȚIUNI / MĂSURI	TERMEN	RESPONSABILI ȘI INSTITUȚII CU CARE SE COLABOREAZĂ	EVALUARE
Educarea părinților pentru dobândirea unei atitudini sanogene față de familie și rolurile funcționale din cadrul acesteia, prin derularea unor programe de prevenire a violenței intrafamiliale, lectorate, seminarii.	Permanent	- Membrii Comisiei de prevenire și combatere a violentei	- Procesele verbale
Depistarea și monitorizarea cazurilor de violență în familie și comunicarea lor la Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Ialomita	Permanent	- Director C.J.R.A.E - Directorul unității de învățământ	- Nr. de cazuri depistate - Rapoartele semestriale
Asigurarea serviciilor de consiliere individuală a elevilor victime ale violenței domestice	Permanent	- Director CJRAE - Consilierii psihopedagogi	Nr. de elevi consiliați

Inițierea și derularea unor parteneriate interinstituționale județene în vederea prevenirii/ diminuării fenomenului de violență intrafamilială	Permanent	-Directorul școlii - Inspectoratul Județean de Poliție - D.G.A.S.P.C.	Număr de parteneriate
Întâlniri cu elevii și cu părinții pe problematica prevenirii violenței în mediul școlar, la care să participe și reprezentanți ai poliției locale	Mai	- Responsabilul Comisiei de prevenire și combatere a violenței	Proces verbale

III. PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI EXERCITATĂ ASUPRA MEDIULUI ȘCOLAR

ACTIVITĂȚI / ACȚIUNI / MĂSURI	TERMEN	RESPONSABILI ȘI INSTITUȚII CU CARE SE COLABOREAZĂ	EVALUARE
Asigurarea eficientă a pazei și securității unității școlare. Aplicarea și respectarea Ordinului Comun și a planului de măsuri elaborat de MEN și MAI	permanent	Consiliul de administrație al unității școlare, în colaborare cu poliția și jandarmeria	Planul de acțiune al școlii pentru prevenirea violenței în școală
Sisteme de monitorizare video a școlii	An școlar	Directorii unităților de învățământ	Sisteme functionale
Includerea în cadrul Regulamentului intern al unității școlare a unor reglementări referitoare la accesul persoanelor străine în incinta și în interiorul unității școlare	Octombrie	Directorul unității de învățământ	- Regulamentul intern al școlii - Planul de acțiune al școlii pentru prevenirea violenței în școală
Depistarea cazurilor de agresivitate/violență din preajma și incinta unității școlare și colaborarea cu poliția de proximitate.	permanent	- Directorul unității de învățământ - Comisia de prevenire a violenței	- Nr. de cazuri identificate - Adrese/apeluri efectuate

PROIECT DE ACTIVITATE

CLASA: a III-a

DISCIPLINA/ARIA CURRICULARA: Educatie civica / Om si societate

UNITATEA DE INVATARE: Relatii, atitudini, comportamente fata de oameni

SUBIECTUL: Despre agresivitate

PROPUNATOR: invatator, **Nedelcu Luisa**

OBIECTIVE OPERATIONALE:

- sa identifice tipuri de agresivitate , cauze posibile, rolul persoanelor aflate in situatii conflictuale ;
- sa constientizeze efectul negativ pe care agresivitatea il are asupra celor implicati, direct sau indirect;
- sa formuleze cateva reguli a caror respectare poate determina aplanarea/evitarea agresiunilor;
- sa exerseze comunicarea asertiva(formularea de enunturi pozitive, non-agresive).

STRATEGII DIDACTICE

- Metode si procedee: conversatia, observatia, explicatia, problematizarea, activitatea creativa.
- Materiale/mijloace didactice: fise de lucru, video-proiector(imagini, fragment din filmul “Matilda”- ecranizare dupa cartea cu acelasi nume, de Roald Dahl).
- Forme de organizare: frontal, individual, grupe.

	OBIECTIVE	CONTINUTURI	STRATEGII	EVALUARE
--	-----------	-------------	-----------	----------

ETAPELE LECTIEI	OPERATI ONALE		DIDACTICE	
Moment organizatoric		Pregatesc/distribui materialele necesare; asigur un climat adecvat pentru desfasurarea activitatii.	conversatia	
Captarea atentiei	O1;O2	Le voi spune elevilor ca voi proiecta cateva imagini (Anexa 1) pe care trebuie sa le observe cu atentie,urmand ca apoi : -sa descrie fiecare imagine; - sa identifice posibile cauze/efecte; -sa gaseasca elementul comun(agresivitatea).	Conversatia, Observarea, explicatia, problematizarea	formativa
Anuntarea temei si a obiectivelor		Voi anunta elevii ca vom discuta despre agresivitate, vom identifica diferite tipuri de agresivitate, cauze posibile, modalitati de a evita astfel de situatii pentru a inlatura/diminua efectele negative asupra celor implicati.	conversatia	
Dirijarea invatarii	O1; O2:	Elevii : a) vor primi “Anexa 2”.Vor citi textul, apoi vor rezolva cerintele, indrumati. Voi preciza faptul ca intr-o situatie conflictuala, exista cel putin doua categorii de participanti:agresor si victima.De cele mai multe ori, insa, intalnim si a treia categorie – martorul/ martorii.	Conversatia, Observarea, explicatia, problematizarea	formativa

		b) vor viziona un scurt fragment(5 ‘) din filmul “Matilda”. Vor rezolva, apoi, indrumati, cerintele din Anexa 3. c) vor primi Anexa 4.Vor citi fragmentul si vor rezolva, individual, cerintele.Dupa 5’,verific modul in care au lucrat.		
Asigurarea feed – back -ului	O3	Le cer elevilor: a)sa “ma ajute” sa definim agresivitatea -o <u>actiune, un comportament care are ca scop ranirea fizica sau sufleasca a cuiva si/sau distrugerea unor bunuri</u>); b)sa formulam cateva reguli care sa ajute in aplanarea/evitarea situatiilor de agresiune(le voi scrie la flipchart si,ulterior,vor fi afisate in sala de clasa): <i>-nimeni nu are voie sa imi incalce drepturile;</i> <i>-imi motivez afirmatiile, preferintele fara a jigni /umili /lovi pe cineva;</i> <i>-accept/ofer complimente,cuvinte de incurajare;</i> <i>-schimb subiectul discutiei cand cineva incepe sa se infurie/evit persoanele/situatiile conflictuale</i> <i>-raspund cu umor unor “rautati”.</i>	Conversatia, observatia, explicatia, problematizarea	formativa

Obținerea performanței	O4	Elevii vor forma cinci grupe și vor rezolva, în echipă, sarcinile din Anexa 5. Se vor citi mesajele scrise de copii și se va evidenția rolul negativ al oricărei agresiuni asupra oricărei persoane și rolul pozitiv al unui comportament bazat pe respect, toleranță, ajutor oferit sau primit.		Formativa/ sumativa
Încheierea activității		Voi aprecia, frontal, implicarea copiilor în desfășurarea activității și le voi sugera să identifice, până la următoarea oră, texte care conțin exemple opuse celor discutate în cadrul acestei activități.		

ANEXA 1 O FAPTA GENEROASA

Profesorul nu venise încă și trei sau patru băieți necăjeau pe bietul Crossi, baiatul cu parul roșu și cu mâna legată de gât, a cărui mamă e preocupată. Îl loveau cu liniile, îi azvarleau coji de castane în ochi și îi ziceau mereu; — Ciungule, slutule! Unii îl imitau, în bataie de joc, cum își ținea mâna legată de gât. Sarmanul baiat stătea singur în fundul clasei și nu zicea nimic; (...) Deodată, rautaciosul Franti se sui pe o bancă și imita pe mama lui Crossi, cum își poartă coșurile cu zarzavaturi în mâini, când vine la poarta școlii, ca să aștepte pe fiul său.

Mulți băieți începuseră să râdă cu hohote; Crossi își pierdu cumpatul; apuca o calimara și o azvarli din toate puterile în capul lui Franti.

(Edmondo de Amicis – O faptă generoasă)

*Uniti, cu o linie, numele personajului cu acel cuvânt care arată rolul pe care îl are în conflict (agresiune).

Crossi
victima

Franti
martor

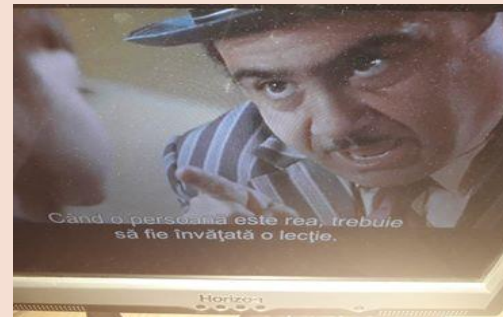
Colegi
agresor

Cauza/cauze ale agresivității:

ANEXA 2

MATILDA

*Uniti, cu o linie, numele personajului cu acel cuvânt care arată rolul pe care îl are în conflict(agresiune).

Matilda

Tatal ei

Mama și fratele fetei

martor

victimă

agresor

Cauza/cauze ale agresivității:

ANEXA 3

“Un gălgan de școlar tăbărâse pe un băiat slab și pirpiriu, îl trântise la pământ și-i căra la pumni, căutând să-i ia din mână o bucată de halviță.

Goliatul, căruia toți îi ziceam Sotea, (...) își petrecea timpul mai mult la poarta școalei(...)decât în clasă. Îndată ce cumpăra cineva un covrig sau un măr, el se repezea(...) și i-l smulgea din mână; grație puternicilor săi pumni, răspândise o așa groază printre băieți, încât mulți îi plăteau tribut în natură sau în parale, ca să nu-i bată sau ca să-i proteje în contra altor camarazi.

De astă dată, însă, găsisese împotrivire, băiatul, deși trântit la pământ, dar nu lăsa să-i scape halvița; o apăra din mâni și din picioare, cu dinții și cu unghiile.

Fie din indignațiune, fie că puteam conta pe camarazii care veneau în urmă, mi-am luat inima în dinți și m-am aruncat în ajutorul celui slab și asuprit.”

(Ion Ghica - Nicolae Balcesu)

*Uniti, cu o linie, numele personajului cu acel cuvânt care arată rolul pe care îl are în conflict (agresiune).

Sotea

Ion Ghica

Nicolae Balcescu

martor

agresor

victima

Cauza/cauze ale agresivitatii:

ANEXA 4

Scriti un mesaj agresiv care ar putea sa “franga” inima unui coleg/prieten.

Transformati mesaul pe care l-ati scris, astfel incat sa aduca bucurie unui coleg/prieten.

PLAN DE LECTIE

CLASA A VII-A		
LECȚIA		
AGRESIVITATE- VIOLENȚĂ		
PROFESOR ANDREI ALBERT		
DATA 15.04.2019		
COMPETENȚE GENERALE		-să manifeste o atitudine civică -să recunoscă forme de violență -să dezvolte abilități de comunicare asertivă -să exprime opinii în situații specifice temei -să dezvolte abilitații de a manageria o situație conflictuală
COMPETENȚE SPECIFICE		-să identifice forme de agresivitate/ violență -să formuleze cauzele manifestărilor agresivității/violenței -să recunoască sursele manifestărilor agresive - să exprime asertiv atitudinile personale -să identifice emoțiile celor din grup, pentru a minimaliza tendințele manifestărilor agresive/ violente
STRATEGII DIDACTICE		-conversația euristică -observația -asaltul de idei -exercițiul de comunicare -problematizarea
MATERIALE DIDACTICE		-chestionare -flip chart -post-it-uri
DESFĂȘURAREA LECȚIEI		
ETAPELE LECȚIEI	ACTIVITATEA PROFESORULUI	ACTIVITATEA ELEVILOR

MOMENT ORGANIZATORIC	-se formează echipe de lucru, se stabilesc liderii de grup	-se pregatesc pentru activitate
CAPTAREA ATENȚIEI	„ Violența este arma celor slabi„, Mahatma Gandhi	
ANUNȚAREA TEMEI ȘI A OBIECTIVELOR PROPUSE	-comunică etapele activității și modul de valorizare a rezultatelor dezbaterii	
DIRIJAREA DEZBATERII	1. Care sunt formele de agresivitate cu care este posibil să ne confruntăm -dirijează discuția pentru a se discuta despre forme de violență fizică, verbală, emoțională, etc. 2. Care sunt cauzele manifestărilor violente? - profesorul distribuie post-it-uri elevilor, cu scopul de a fi redactate succint opinii 3. Care sunt cele mai frecvente răspunsuri și cum comentați aceste statistici? 4. Comparați o situație de comportament agresivă cu o alta de violență. 5. Care sunt cauzele / sursele agresivității?	-caută diferite exemple -dau exemple potrivite contextului sarcinii de lucru formulate -liderii de grup colectează răspunsurile și le postează pe flip-chart. -se construiește o hartă a răspunsurilor date -elevii discută formele de manifestare și cauzele manifestărilor violenței -recunosc/ dau exemple de cauze ce țin de individ, familie,mass media
OBȚINEREA PERFORMANȚEI ÎNVĂȚĂRII	1.Date fiind diferitele cauze ale manifestărilor agresive/ violente, care sunt opțiunile noastre de rezolvare? 2. Profesorul redă succint principalele caracteristici ale tipologiei asertiv/ pasiv/ agresiv. 3. Solicită elevilor să recunoască cel puțin doi colegi pentru fiecare tip și să le scrie numele pe post-it-uri.	-răspund sarcinilor de lucru date -Se face o altfel de hartă a clasei. -Fac aprecieri privind eficiența comunicării asertive
EVALUAREA	-apreciază răspunsurile elevilor pe tot parcursul lecției	

PLAN DE LECTIE

CLASA A XII-A	
LECȚIA	
CÂT ESTE DISTANȚA DE LA EMOTIE LA AGRESIVITATE?	
PROFESOR ANDREI FLORINA	
DATA 15.04.2019	
COMPETENȚE GENERALE	-să manifeste o atitudine civică responsabilă -să recunoască forme de violență -să dezvolte abilități de comunicare asertivă -să exprime opinii în situații specifice temei -să dezvolte abilități de a manageria o situație conflictuală
COMPETENȚE SPECIFICE	-să identifice forme de agresivitate -să formuleze cauzele manifestărilor agresivității -să recunoască sursele manifestărilor agresive - să exprime asertiv atitudinile personale -să aplice principiile comunicării asertive -să identifice emoțiile celor din grup, pentru a minimaliza tendințele manifestărilor agresive
STRATEGII DIDACTICE	-conversația euristică -observația -asaltul de idei -exercițiul de comunicare -problematizarea
MATERIALE DIDACTICE	-chestionare -flip chart -post-it-uri

DESFĂȘURAREA LECȚIEI		
ETAPELE LECȚIEI	ACTIVITATEA PROFESORULUI	ACTIVITATEA ELEVILOR
MOMENT ORGANIZATORIC	-se formează 7 echipe de lucru, se stabilesc liderii de grup	-se pregatesc pentru activitate
CAPTAREA ATENȚIEI	„ Nu este momentul să gândești la ceea ce nu ai. Gândește-te la ceea ce poți face cu ceea ce ai.,, Ernest Hemingway	
ANUNȚAREA TEMEI ȘI A OBIECTIVELOR PROPUSE	-comunică etapele activității și modul de valorizare a rezultatelor dezbaterii	
DIRIJAREA DEZBATERII	1. Care sunt formele de agresivitate cu care este posibil să ne confruntăm ? 2. Care sunt cauzele manifestărilor agresive? - profesorul distribuie post-it-uri elevilor, cu scopul de a fi redactate succint opinii. 3. Cum recunoșteți /rezolvați un conflict generat de o reacție la frustrare? 4. Ați observat o situație conflictuală generată de o agresivitate înăscută. Cum se poate rezolva ? 5 Ce poate genera un răspuns la situații aversive ? 6. Care sunt cele mai frecvente răspunsuri și cum comentați aceste statistici?	-caută diferite exemple -dau exemple potrivite contextului sarcinii de lucru formulate -liderii de grup colectează răspunsurile și le postează pe flip-chart. -se construiește o hartă a răspunsurilor date -elevii discută formele de manifestare și cauzele manifestărilor agresive -recunosc/ dau exemple de cauze ce țin de individ, familie,mass media

OBȚINEREA PERFORMANTEI ÎNVĂȚĂRII	1.Date fiind diferitele cauze ale manifestărilor agresive/ violente, care sunt opțiunile noastre de rezolvare? 2. Profesorul redă succint principalele caracteristici ale tipologiei asertiv/ pasiv/ agresiv. 3. Fiecare din cele 7 grupe de lucru are de redactat pe post-it un exemplu specific principiilor comunicării asertive.	-răspund sarcinilor de lucru date grupa1 „Învăță să exprimi un refuz!,, grupa 2. „Susține-ți afirmația, fără a te scuza ,, grupa 3. „ Formulează clar și simplu opinia ta. ,, grupa 4. „ Oferi și înveți să primești complimente ,, grupa 5. „Fii direct! ,, grupa 6. „ Solicită feed-back în comunicare. ,, grupa 7. „Schimbă discuția sau evită persoana atunci când nu poți comunica asertiv,,
EVALUAREA	-apreciază răspunsurile elevilor pe tot parcursul lecției	

PROIECT DIDACTIC

Profesor: Poloșan Cristina

Disciplina: Consiliere si orientare

Clasa: a V-a

Tema: „Violenta scolara - factor de risc pentru elevi, parinti, profesori”

Modulul: Calitatea stilului de viata

Obiectiv de referinta:

5.2 Sa analizeze mecanismele eficiente de adaptare in situatii de stres sau de criza

Obiectivele lectiei:

1. Elevii vor fi capabili sa defineasca conceptele „violenta”, „agresivitate”, „risc”, pe baza cunostintelor anterioare, a explicatiilor furnizate de profesor si a discutiilor din cadrul colectivului de elevi;
2. Elevii vor identifica formele de manifestare a violentei in clasa din care fac parte (dar si din scoala sau din societate), pe baza definitiei acestei notiuni;
3. Pe baza discutiilor inregistrate vor fi capabili sa realizeze un top al manifestarilor violente ce se produc la nivelul clasei;
4. Pornind de la situatii concrete de manifestari violente, vor preciza motivele care conduc individul spre astfel de actiuni;
5. Vor identifica, pe baza discutiilor desfasurate, modalitati de prevenire si combatere a situatiilor conflictuale ce pot genera acte de violenta;
6. Pornind de la discutiile inregistrate vor da un chip violentei si starii pe care aceasta le-o genereaza.

Strategii didactice:

Metode si procedee: conversatia, ciorchinele, problematizarea, asaltul de idei, lucrul in echipa;

Mijloace de invatamant: DEX-ul, fise de lucru individuale, creta colorata, flip chart;

Forma de organizare: frontala, pe grupe, individuala;

Metode de evaluare: fisa de evaluare, aprecieri verbale.

Spatiul de desfasurare: sala de clasa

Desfasurarea lectiei:

Etapele lectiei	Activitate profesor	Activitate elev
1.Moment organizatoric:	➤ asigurarea conditiilor didactico-materiale necesare desfasurarii lectiei ➤ efectuarea prezentei si pregatirea elevilor pentru lectie	❖ Elevii se pregatesc pentru desfasurarea orei

2.Captarea atentiei elevilor:	➤ prezentarea unui scurt text in care este descrisa o situatie de manifestare a violentei	❖ Asculta cu atentie textul citit de profesor
3.Anuntarea temei si a obiectivelor acesteia:	„Violenta scolara - factor de risc pentru elevi, parinti, profesori”	❖ Asculta obiectivele temei
4.Desfasurarea lectiei:	➤ Imparte elevii in patru grupe de cate patru elevi; ➤ Imparte dictionare elevilor; ➤ Solicita elevilor din fiecare grupa sa defineasca una din notiunile: „violenta”, „agresiune”, „crima”, „umilinta” ➤ Imparte fisele de lucru elevilor ➤ Solicita alegerea raspunsului corect ➤ Discuta cu elevii si ii ajuta sa inteleaga gravitatea faptei prezentate ➤ Supune dezbaterii posibilele deznodaminte ale acestei intamplari; ➤ In urma discutiilor purtate cu elevii identifica modalitatile prin care se poate gestiona un conflict, in functie de importanta acestuia; ○ Ignora situatia (discutia)! ○ Discuta problema! ○ Solicita ajutor! ➤ Solicita acestora sa identifice tipuri de conflicte ce se pot asocia acestor modalitati de rezolvare;	❖ Se aseaza pe locurile indicate de profesor ❖ Cauta notiunile in dictionar si completeaza cerinta in fisa de lucru a grupei ❖ Reprezentantul grupei formuleaza raspunsul in fata colectivului ❖ Citesc cu atentie fisele de lucru ❖ Se consulta in cadrul grupei si aleg raspunsurile posibile sau formuleaza propuneri ❖ Completeaza fisele de lucru ❖ Participa la dezbateri ❖ Identifica exemple de conflicte ce se pot asocia acestor rezolvari ❖ Precizeaza avantajele si dezavantajele utilizarii acestora

5. Asigurarea retentiei si a transferului	Solicita raspuns la intrebarea: Cum pot fi prevenite situatiile conflictuale ce genereaza violenta? Cum arata violenta? - deseneaza-i chipul! Cum esti tu in astfel de situatii? -deseneaza-ti chipul! Prezinta elevilor clasei cateva exemple de chipuri ale violentei.	Completeaza fisa de evaluare –Fisa 3
--	---	--

Fisa de lucru 1

Cititi cu atentie textul de mai jos:

Maria este eleva in clasa a V-a. Orele de curs tocmai s-au incheiat dar, pentru ca nu a terminat de copiat rezolvarea problemei de fizica, nu a plecat acasa impreuna cu colegile ei, asa cum se intampla de obicei.

Cand sa iasa pe poarta scolii a fost acostata de un elev necunoscut care i-a cerut sa plateasca o taxa de trecere. Sperziata, Maria i-a explicat ca nu are bani la ea. Baiatul s-a repezit la ea, a luat-o de gulerul hainei si, cand se pregatea s-o loveasca peste fata, s-a auzit un glas:

- Las-o, mai! Pe ea o lasam sa treaca, e colega cu mine.

Scapata din stransoare, fetita a luat-o la fuga spre casa, plangand. Nu-i venea sa creada ca a scapat. Si tocmai Mihai, „repetentul” clasei , sa o ajute... Nu s-ar fi asteptat... Dar acum ce-i de facut? Sa-i spuna mamei? Sa-i spuna doamnei diriginte? Asta nu ar insemna ca-l paraste pe colegul ei?

Raspundeti la urmatoarele intrebari alegand raspunsul pe care-l considerati a fi cel corect :

- Voi cum ati proceda daca ati fi in locul Mariei?
 - M-as certa cu respectivul baiat;
 - L-as imbranci cu putere si as incerca sa fug inapoi in scoala, sa cer ajutor;
 - I-as oferi inelul sau cerceii in locul banilor ceruti;
 - L-as implora sa ma lase sa trec;
 - Alta propunere:.....
- Este Mihai un bun coleg?

- a) Da, pentru ca si-a ajutat colega aflata in necaz;
 - b) Nu, pentru ca pune in pericol viata elevilor din scoala in care invata, aducand elevi straini in scoala in care invata;
 - c) Alta parere:.....
3. Prietenele Mariei au procedat corect plecand si lasand-o singura?
- a) Nu, pentru ca nu s-au gandit ca va trebui sa mearga singura acasa;
 - b) Da, pentru ca scrie prea incet;
 - c) Alta parere:.....
4. Cum ar trebui sa procedeze Maria?
- a) Sa-i spuna mamei ce s-a intamplat;
 - b) Sa-i multumeasca lui Mihai si sa incerce sa-i devina prietena;
 - c) Sa-i multumeasca lui Mihai si sa-l plateasca din banii ei de buzunar pentru ca s-o pazeasca de „baietii rai”;
 - d) Sa ascunda intamplarea pentru ca nu o sa se mai intample sa intarzie;
 - e) Sa-i povesteasca dirigintei care, impreuna cu directorul scolii ar sti ce masuri trebuie luate;
 - f) Sa le povesteasca colegelor ei intamplarea ca s-o astepte sa mearga impreuna;
 - g) Sa uite ce s-a intamplat;
 - h) Alta parere:.....
5. S-ar supara mama Mariei daca nu ar afla intamplarea?
- a) Nu, pentru ca a fost un incident minor, fara mare importanta;
 - b) Da, pentru ca fiica sa s-a aflat intr-o situatie ce risca sa-i puna viata in pericol;
 - c) Da, pentru ca este normal ca parintii sa stie tot ceea ce se intampla cu copilul lor la scoala sau, in general, in societate;
 - d) Nu, pentru ca Maria a fost invatata de parinti sa-si rezolve singura problemele, sa se descurce in orice situatie;
 - e) Alta parere:.....;
6. Este obligatoriu ca aceasta intamplare sa fie adusa la cunostinta dirigintei si conducerii scolii?
- a) Da, pentru ca acestia sunt in masura sa ia masurile ce se impun pentru siguranta elevilor in cadrul scolii;
 - b) Da, pentru ca altfel situatia se poate repeta si cu alti elevi;
 - c) Da, este o situatie ce poate genera conflicte majore sau poate pune in pericol viata elevilor;
 - d) Nu este treaba acestora si, oricum, nu este frumos sa parasti;
 - e) Alta parere:.....;

Situatia descrisa in textul de mai sus se refera la un tip de conflict ce poate apare intre elevi, in cadrul clasei sau in afara acesteia.

Exista situatii in care elevul poate sa fie implicat intr-un conflict cu alte persoane din cadrul scolii sau din afara ei: cu un profesor, cu un parinte al altui elev, cu propriul parinte, cu o persoana straina, necunoscuta elevului.

Identificati si exemplificati astfel de situatii si gasiti, impreuna cu colegii si dirigintele, modalitati de solutionare a acestora.

Rezolvarea conflictului se poate rezolva diferit, in functie de tipul acestuia si, cu siguranta, de nivelul de dezvoltare intelectuala, afectiva sau psihica a celor implicati. Este necesar ca cei implicati sa aiba o experienta de viata, sa stie sa-si pastreze calmul in astfel de situatii, sa prevada si astfel sa preintampine aparitia starii conflictuale.

Ignorarea poate fi extrem de utila in cazul in care conflictul este unul minor, fara o mare importanta, sau daca partenerii implicati in conflict se afla pe pozitii total diferite (elev mai mic - elev de varsta mai mare, elevi cu dezvoltare fizica diferita, elev-profesor, elev-parinte).

Este indicat sa se apeleze la aceasta forma si daca unul din partenerii la conflict se simte amenintat fizic si realizeaza ca este depasit de situatia respectiva.

Discutia este cea care poate rezolva conflictul inca din faza incipienta, inainte chiar de aparitia propriu-zisa a acestuia; o discutie calma poate revela ambele „adevaruri” ajutand astfel la aplanarea starii conflictuale.

Solicitarea ajutorului de la o alta persoana (sau alte persoane) este necesar atunci cand conflictul nu poate fi rezolvat prin metodele mai sus amintite de catre cei implicati in conflict. Este o metoda utila care poate rezolva in conditii mult mai bune situatia aparuta.

De exemplu, conflictele dintre copii pot fi rezolvate sigur si rapid de persoanele adulte (cu conditia sa fie obiective, sa nu se implice emotional in conflictul respectiv – cazul unui parinte care ar tine partea propriului copil fara sa tina cont de situatia respectiva)

PROIECT DE ACTIVITATE

TEMA : AGRESIVITATE SI VIOLENTA

Profesor: DOBRIN ALICIA

Locul desfasurarii: clasa a VI-a B

Tipul activitatii : dezbateri

Scopul: realizarea unei mai stranse colaborari intre familie si scoala cu scopul de a limita si combate agresivitatea si violenta in randul tinerilor.

Obiective urmarite:

La finalul activitatii elevii vor fi capabili sa:

- inteleaga si sa explice notiunile de agresivitate si violenta;
- sa identifice forme ale agresivitatii si violentei;
- sa descopere si sa analizeze cauze ale agresivitatii si violentei;
- sa interpreteze roluri identificand situatiile conflictuale si modalitati nonagresive de rezolvare a acestora;
- sa participe activ si constient la exercitiile propuse;

Strategii didactice:

explicatia;

exercitii de comunicare;

conversatia euristica;

dezbaterea ;

jocul de rol; problematizarea.

Mijloace de prezentare:

teste

chestionare

Metode de evaluare:

fise de evaluare a activitatii;

discutii finale.

Desfasurarea activitatii

se anunta in ce consta activitatea propusa, care este scopul acesteia, care sunt principalele obiective si care va fi forma de desfasurare .
profesorul prezinta cateva situatii conflictuale din viata scolara.

Exemplu de situatie :

eleva Pana Denisa a jignit-o pe colega ei Dode Ana-Maria. Mama acesteia a venit la scoala si a amenintat-o pe Denisa cu bataia.

elevul Lupu Elvis imbranceste copiii si-I loveste cu pretextul ca se joaca.

elevul Radu loveste copiii si se bate cu fetele.

Se discuta cu elevii aspectele si se identifica prin dezbateri modalitati de combatere si prevenire a comportamentelor agresive si violente.

Se vor trage concluzii cu privire la necesitatea abordarii diferite a situatiilor conflictuale pentru a preveni si combate violenta si agresivitatea.

AGRESIVITATE SI VIOLENTA

MOTTO:

„ Brutalitatea se naste din frica “

(Nicolae Iorga)

PREMISE TEORETICE DE DESFASURARE A ACTIVITATII

Agresivitatea este o forma de conduita orientata cu intentie catre obiecte, persoane sau spre sine , cu scopul de a produce prejudicii , raniri, distrugeri si daune.

Violenta este o forma de manifestare a agresivitatii ce presupune utilizarea fortei pentru a manifesta superioritatea. Este o conduita agresiva acuta cu finalitate distructiva, punitiva sau transformativa.

FORME ALE AGRESIVITATII

Forme ale agresivitatii fizice:

Ø Privire dura, fixa, amenintatoare;

- Ø Amenintare indirecta sau directa;
- Ø Lovitul cu piciorul;
- Ø Aruncarea cu obiecte;
- Ø Impingerea cu umarul pentru dezechilibrare;
- Ø Ciupit , zgariat, tras de par;
- Ø Bataie.

Forme ale agresivitatii verbale:

- Ø Batjocura ;
- Ø Jignirea;
- Ø Cuvinte grosolane;
- Ø Ironia;
- Ø Barfa, intriga, calomnia; ponegrirea;
- Ø Intinderea de capcane;
- Ø Maimutareala;
- Ø Refuzul contactului social, al ajutorului , al discutiilor.

Teorii ale agresivitatii

Agresivitatea:

se invata, provoaca violenta si e distrugatoare;
este un raspuns la frustrare;
este innascuta.

FORME ALE VIOLENTEI

- fizica;
- psihica;
- agresiva;
- instrumentala ;
- institutionala.

Surse ale agresivitatii:

- surse care tin de individ:
- Ø frustrarea;
- Ø durerea fizica si morala;
- Ø alcoolul si drogurile;
- Ø atacul;
- Ø aglomeratia, caldura, stresul, etc.

- surse care tin de familie:

- Ø bataia;
- Ø modele comportamentale;
- Ø probleme socio-economice;
- Ø divort, separare.

- surse care tin de mass-media:

- Ø programe TV;
- Ø publicatii,presa.

Prevenirea si combaterea violentei

A sti sa-ti stapanesti agresivitatea este una din cele mai dificile lectii din procesul de maturizare, pe care multi adulti n-o invata niciodata.

Scara mâniei

1. comportament placut;
2. cauta o solutie;
3. indreapta mania asupra sursei;
4. mentine plangerea initiala;
5. gandire logica constructiva;
6. comportament neplacut, zgomotos;
7. injurii;
8. deplasare, plangeri spre alte surse;
9. exprimarea unei plangeri fara legatura cu cauza maniei;
10. arunca obiecte;
11. distruge obiecte;
12. violenta verbala;
13. comportament emotional distructiv;
14. violenta fizica;
15. comportamentul pasiv-agresiv;

Adolescentul trebuie lasat sa-si exprime verbal mania, impunand limite pentru a nu se comporta nepotrivit.

Pentru a putea preveni si combate agresivitatea este necesara:

- Ø pastrarea calmului si autocontrolului;
- Ø gandirea pozitiva;
- Ø mentinerea deschisa a cailor de comunicare;
- Ø foarte multa flexibilitate si perseverenta;
- Ø evitarea jignirilor, umilirilor, duritatii excesive si nemotivate;
- Ø oferirea dragostei neconditionate;

- Ø implinirea nevoilor afective ale adolescentilor;
- Ø acordarea atentiei depline pentru ca adolescentul sa se simta iubit, respectat, valoros;
- Ø canalizarea resurselor adolescentului spre activitati sportive, de relaxare, activitati placute, discutii cu o persoana mai matura;
- Ø invatarea unor tehnici de respiratie, de calmare si control;
- Ø rezolvarea problemelor familiale;
- Ø controlul mai strict al lecturilor, programelor TV urmarite, etc.

SA NU UITAM CA „BLANDETEA ESTE LEACUL CRUZIMII” (CICERO)

CHESTIONAR

Va domina nervozitatea?

Sunteti nervosi? Va este greu sa va stapaniti emotiile sau dimpotriva? Pentru a afla acest lucru raspundeti prin Da sau Nu la urmatoarele intrebari:

1. La cea mai mica neintelegere , va „ ambalati” pentru „ cauze marunte” ? Da/Nu
2. Va pastrati in orice imprejurare calmul si stapanirea de sine?Da/Nu.
3. Cand sunteti nervosi spuneti lucruri pe care apoi le regretati? Da/Nu.
4. In caz de panica generala va pastrati intotdeauna calmul? Da/Nu.
5. Cand trebuie sa asteptati la coada pentru aveti intotdeauna rabdare iundiferent de situatie? Da/Nu.
6. Gesticulati mult, sunteti precipitat in miscari? Da/Nu.
7. Ati avut vreodata impulsul de a arunca obiecte sau de a lovi pe cineva?Da/Nu.
8. Vi s-a intamplat sa ratati un concurs , o competitie sportiva din cauza nervozitatii?Da/Nu.
9. Razbunarea este un „ fel de mancare” care se consuma rece? Da/Nu.
10. Aveti uneori ticuri nervoase? Da/Nu.

Interpretarea rezultatelor

Acordati un punct daca ati raspuns cu Da la intrebarile: 1,3,6,7,8,10 si tot un punct daca ati raspuns cu Nu la intrebarile: 2,4,5,9.Faceti totalul punctelor obtinute.

- Ø 10 puncte- sunteti intotdeauna victima nervilor dvs. care va controleaza permanent comportamentul.
- Ø 6-9 puncte- nervii va joaca feste , va este foarte greu sa va stapaniti emotiile.
- Ø 3-5 puncte- reusiti uneori sa va stapaniti, depinde numai de situatie.
- Ø Sub 3 puncte – va stapaniti in totalitate, este foarte greu sa va enerveze cineva.

SCENARIU DE ACTIVITATE

CURSANT: MARCELA SMEIANU

LICEUL PEDAGOGIC „MATEI BASARAB” SLOBOZIA, JUDEȚUL IALOMIȚA

Tema: „ȘTIM SĂ PREVENIM VIOLENȚA ”

Obiectiv vizat: Conștientizarea principalelor surse de violență în rândul tinerilor

Participanți: Elevi și părinți

Durata: 50 min.

Activitatea 1:

- Se cere participanților să dea exemple de comportamente care exprimă violență. Se construiește împreună o definiție a violenței. Se conduce discuția spre următoarele aspecte:
 - Violența ia diverse forme (ex. fizică, verbală etc);
 - Violența poate să vizeze: copiii, partenerul, persoanele în vârstă;
 - Violența se manifestă în diverse contexte.

Activitatea 2:

- Se formează echipe de elevi și părinți și li se solicită să identifice (timp de 10 minute) cât mai multe cauze ale violenței în rândul tinerilor. Se oferă sprijin pe parcursul realizării sarcinii.
- La sfârșit se trec toate răspunsurile pe tablă; elevii și părinții sunt încurajați să discute despre cauzele identificate. Se completează lista cu următoarele elemente, în cazul în care nu au fost amintite:
 - Dorința de a te simți puternic;
 - Presiunea din partea grupului(ex. colegii îl încurajează pe un copil să se „răzbune” pe un altul pentru că i-a spus ceva jignitor sau să îl „pună la punct” pentru că a luat o notă bună și este prea „mândru”);
 - Dorința de a imita și de a face ceea ce fac ceilalți membri ai grupului;
 - Furia necontrolată;
 - Ideea că violența este o modalitate de a face față situațiilor-problemă;
 - Lipsa abilităților de rezolvare a conflictelor (ex. să recunoască partea de vinovăție , să spună în cuvinte ceea ce îl deranjează , să accepte scuzele celui care l-a supărat etc.);
 - Consumul de alcool și droguri;
 - Lipsa unui loc de muncă (ex. răzbunarea pe cineva care i-a luat locul de muncă, furtul însoțit de agresiune);
 - Violența în mass-media (filme în care este prezentă violența , imagini din reviste sau de pe internet);

Discuții:(Discuțiile au avut drept scop informarea și sensibilizarea tinerilor privind problema violenței).

- **Politicile elaborate în domeniu.**
- **Statisticile acestui fenomen.**
- **Acțiunile întreprinse de autorități privind combaterea și prevenirea violenței .**
- **Variatatea manifestărilor/formelor pe care le îmbracă un comportament violent;**
- **În ce măsură violența este o modalitate acceptată și încurajată de societate pentru rezolvarea problemelor;**
- **Importanța dezvoltării abilității de a rezolva situațiile problematice și de a comunica .**

ACTIVITĂȚI DIRIGENTIE

1. REDUCEREA VIOLENȚEI ÎN MEDIUL ȘCOLAR

Plan de activitate

Nivel de vârstă: cl. IX-XII

Scop: reducerea manifestărilor violente în mediul școlar

Obiective:

- Identificarea unor forme diferite de violență în mediul școlar
- Abordarea și rezolvarea unor situații-problemă asumându-și diferite roluri
- Dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și rezolvare a unor conflicte
- Identificarea unor strategii de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar

Durata: 50-60 min

Desfășurare-metode/ strategii:

- *Spargerea gheții, identificarea problemei:*

Cereți elevilor să răspundă în scris prin “da” sau “nu” la întrebările pe care le veți citi dvs. Citiți rar lista de mai jos:

- Ți s-a întâmplat să fii poreclit sau jignit de colegii de școală/ clasă?
- Ai asistat vreodată la îmbrânciri sau bătăi între colegii de școală/ clasă?
- S-a întâmplat să fii amenințat de colegii de clasă/ școală sau ai amenințat chiar tu pe alții?
- Ai pălmuit, ciupit sau lovit intenționat pe cineva din liceu?
- Ai refuzat vreodată să realizezi sarcinile impuse de profesori?
- Ai fost vreodată deposedat de obiectele personale?

- Colegi din clasa ta au deteriorat/ stricat bunuri din dotarea școlii?
- S-a întâmplat ca profesorii să strige la tine sau la colegii tăi sau să vă amenințe în vreun fel?

Cei care au răspuns măcar odată DA la aceste întrebări să se ridice în picioare.

Probabil numărul elevilor care s-au ridicat în picioare va fi mare, motiv pentru a introduce în discuție tema propusă: **VIOLENȚA ÎN MEDIUL ȘCOLAR.**

- *Activitatea propriu-zisă:*

Clasa se împarte pe grupe a câte 4-5 elevi. Fiecare grupă va primi un bilețel pe care este scrisă o situație-problemă (acte violente care au loc în mediul școlar) - vezi *Anexa1* sau se pot alege alte cazuri. Sarcina lor este de a rezolva situația respectivă, fiecare elev din grup asumându-și un anumit rol (ex: părinte, diriginta, directorul școlii, coleg). Fiecare elev, în funcție de rolul primit/ asumat în grup va trebui să își spună părerea, susținând-o cu argumente, astfel încât să ajute la rezolvarea situației respective și la adoptarea unor măsuri de soluționare și prevenire a unor posibile incidente de genul celui analizat de întregul grup. În final, fiecare grup își va alege un reprezentant care să prezinte cazul și soluțiile adoptate pentru rezolvarea situației, precum și strategiile de prevenire propuse. Concluziile fiecărui grup pot fi înscrise într-o fișă de lucru- vezi *Anexa2*.

- *Evaluarea*

Se realizează prin observarea comportamentului elevilor, prin analiza răspunsurilor și argumentelor acestora în abordarea situațiilor-problemă.

ANEXA 1

Exemple de situații-problemă:

3 elevi, clasa a XI-a, înaintea orei de desen intră în sala de clasă și “ se joacă” lovind cu picioarele în dulapul din clasă. Dulapul se sparge și toate planșele cu desene și alte obiecte, materiale didactice depozitate aici se risipesc pe jos fiind călcate în picioare și deteriorate de cei 3 elevi.

Elevă, clasa a X-a, șefa clasei, în fiecare pauză își trimite colegele să îi cumpere mâncare, suc, chiar țigări de la magazinul din apropierea școlii, uneori chiar cerându-le să plătească ele cumpărăturile. Colegele fac ce li se cere, neavând curajul de a nu-i respecta dorințele, nici de a spune dirigintei despre această situație deoarece sunt amenințate în permanență

(că vor fi urmărite și bătute de prietenii ei după ore).

Elevi, clasa a X-a se întâlnesc pentru a discuta despre organizarea Balului Bobocilor. Deoarece nu ajung la înțelegere privind locul de desfășurare a balului, încep să se certe, să se înjure, unul dintre băieți lovind-o chiar pe una din colegele prezente. Pentru a se răzbuna, fata o îmbrânțește pe prietena agresorului, trântind-o la pământ.

ANEXA 2

Grupa nr. _____

Membrii grupului (nume și prenume și rolul adoptat în grup):

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Soluție

- măsuri adoptate de grup pentru rezolvarea respectivei situații-problemă
- strategii de prevenție

2. REDUCEREA VIOLENTEI ÎN MEDIUL SCOLAR

Plan de activitate

Nivel de vârstă: clasele IX-XII

Tipul lecției: dezbateri

Scop: optimizarea stării disciplinare și a comportamentului în școală și în societate, să știe să se apere de tentațiile la care îi supune viața și să cunoască prevederile legilor din România

Obiective de referință:

- Să explice sensul noțiunii de violență
- Să conștientizeze urmările și aspectele negative ale agresivității umane
- Să recunoască formele de manifestare a agresivității și a factorilor de risc
- Să manifeste în comportament atitudine de respect față de ceilalți
- Să-și formeze deprinderi de intervenție adecvate în cazuri de violență

Metode și procedee: conversația, expunerea, studii de caz, problematizarea, lucru pe grupe, brainstorming

Forme de activitate: individual, colectiv, pe grupe

Mijloace de învățământ: fișe de lucru, flip-chart, videoproiector- prezentare Power- Point, markere, articole din ziar

Scenariu

1. Pregătirea psihologică a clasei

Motivarea elevilor, stârnirea curiozității și interesului prin explicarea necesității de a dezbate la orele de consiliere temele legate de devierile comportamentale.

2. Anunțarea temei și a obiectivului activității

Profesorul anunță tema orei de consiliere și orientare. El poate distribui elevilor unele reviste, ziare care propagă agresivitatea, violența.

3. Desfășurarea activității

După acest moment „șoc”, profesorul va adresa elevilor următoarele întrebări:

Ce fel de reviste sunt acestea? Ce reprezintă ele? Ce părere aveți despre ele? Citiți acest gen de articole? De ce? E bine că societatea permite apariția lor? Care sunt efectele asupra tinerilor?

Conversația este dirijată prin întrebările problematizante: Nu este oare societatea prea tolerantă cu agresivitatea din mass-media? Nu sunt oare transformați în idoli unii eroi sau antieroi agresivi din filme? Ce soluții am putea adopta pentru stoparea agresivității?

Profesorul scrie pe coala de flip-chart cuvântul „violență” și cere cât mai multe definiții ale acesteia fără a critica și evalua definițiile colegilor. Ce este violența? De ce diferă definițiile pe care oamenii le dau violenței? De ce recurg oamenii la violență? Ce alte căi ar putea fi găsite pentru a face față acestor conflicte? Elevii dau exemple de conflicte în școală.

Profesorul prezintă la videoproiector definițiile violenței, cauze, forme, persoane implicate etc.

Cum ar arăta societatea noastră dacă nu ar exista violență? Care este rolul familiei în identificarea și eliminarea factorilor de risc existenți în familie? Se vor citi câteva articole care prevăd pedepsele privind săvârșirea infracțiunilor de furt, vătămare corporală, viol.

Profesorul distribuie materialul referitor la formele agresivității, cum putem combate agresivitatea. După aceasta, profesorul le cere elevilor să comenteze, să pună întrebări referitoare la materialul primit: Ce părere aveți despre bârfe? Ni s-a întâmplat oare să bârfim, să fim ironici cu cei din jur? Cere elevilor să povestească întâmplări din viața clasei care au primejduit armonia colectivului și cum au fost rezolvate aceste conflicte.

Împarte elevilor fișa „Cum să recunoaștem violența?” (anexa 1) cerând să completeze cu situații de violență la școală, acasă, la TV etc. Câte astfel de acte violente ați observat? De ce credeți că este atâta violență în jurul nostru? Fotbalul, boxul sunt agresive sau violente?

Li se propune elevilor întrebarea: Care din problemele enumerate la flip-chart sunt frecvent întâlnite în comportamentul elevilor: minciuna, capriciul, încăpățânarea, limbajul vulgar, agresiunea fizică, agresivitatea prin gesturi, furturi, vandalismul școlar, fuga de la ore? Se acordă punctaje 1- cel mai frecvent....

De ce ajung unii elevi la ceartă sau bătaie? Unde se sfârșește joaca, mobilitatea și unde începe agresiunea, violența? Toți elevii sunt predispuși să săvârșească astfel de fapte? Ce atitudine trebuie să avem față de aceștia?

4. Evaluare

Se distribuie elevilor studiile de caz (anexă 2), colile de flip-chart, markere, cerându-le să noteze:

1. Cauzele care au dus la întâmplarea relatată 2. Consecințe ale actului agresiv 3. Ce măsuri/modalități de prevenire credeți că trebuie luate
Se strâng colile de la fiecare grup și se lipesc pe tablă, iar liderul grupei vine în fața clasei pentru a prezenta afirmațiile respective. Se desprind concluzii.
Pentru a li se întipări mai bine în memorie cauzele agresiunilor, se vor afișa câteva planșe care au fost în prealabil pregătite, din care să reiasă aceste
carențe (anexa

5. Concluzii

Profesorul trage concluzii cu elevii săi și notează fiecare o idee pe care au reținut-o din activitate. Se fac aprecieri de către profesor în funcție de modul de implicare, idei, soluții bune, individual și în echipă, ținând seama de părerile elevilor.

ANEXA 1

FORME ALE AGRESIVITĂȚII UMANE

A. Fizică

- Privirea fixă, dură, amenințătoare
- Amenințarea indirectă sau fățișă
- Lovitul cu picioarele
- Aruncarea cu obiecte
- Împingerea cu umărul cu scopul de a dezechilibra adversarul
- Ciupitul, zgâriatul, trasul de păr
- Bătaia
- Războiul- formă aberantă, patologică, atotdistrugătoare

B. Verbală

- Batjocura
- Jignirea
- Cuvinte grosolane
- Ironia
- Bârfa, intriga, calomnia
- Ponegrirea cuiva
- Întinderea de curse
- Refuzul contactului social, al ajutorului, al discuției
- Luarea în râs a celor slabi, neajutorați, neîndemânatici

ATENȚIE! Agresivitatea se învață! Agresivitatea provoacă suferință și este distrugătoare!

CUM PUTEM COMBATE AGRESIVITATEA

- **Semnale de liniștire, de calmare, transmise prin mimică, gestică**
- **Un zâmbet prietenos**
- **Un strâns de mână, o mângâiere**
- **Cadourile, florile**
- **Cultura: lectura, muzica, pictura etc.**
- **Sportul**
- **Prietenia**

IMPORTANT! Fiți blânzi, toleranți!

Cum să recunoaștem violența?

Indicații: Notați în coloana intitulată „**Violența observată**” situații violente acasă, la școală, la televizor, la locul de joacă sau în oricare altă parte. În coloana intitulată „**Persoanele/ Împrejurările**” explicați care par să fie motivele pentru manifestarea violenței și cum par să se simtă persoanele implicate. În coloana intitulată „**Cum a fost rezolvată situația**”, arătați în ce mod a fost influențată situația de manifestare a violenței. În coloana intitulată „**Alte moduri de a face față situației**”, notați în ce feluri se putea aborda situația respectivă fără a recurge la violență.

Violența observată	Persoanele/ Împrejurările	Cum a fost rezolvată situația?	Alte moduri de a face față situației?

ANEXA 2

CAZUL 1

Când am ajuns în clasă, bătaia încetase. Elevul C. era plin de sânge pe față, iar P. avea nasul roșu și sufla de parcă atunci ar fi sosit dintr-o cursă de alergare.

- Ce s-a întâmplat? am întrebat.
- De mai multă vreme, mi-a spus C. murdar de sânge, P. îmi spune „*Lunganu*”. Face acest lucru nu numai când suntem între noi, colegii de clasă, ci și în curtea școlii, în pauze, încât au auzit și copiii din alte clase și încep să mi se adreseze cu „*Lunganu*”. L-am rugat o dată, de două ori...degeaba...Azi aceeași situație. Dacă i-am zis să înceteze, m-a lovit cu capul în nas și...
- Și?
- I-am arătat eu cine-i și ce poate „*Lunganu*”.
- Dar parcă erați prieteni?
- Suntem și acum, dar asta nu înseamnă că pot să-l las să facă ce vrea.
- Dar clasa n-a intervenit?
- Ba da! Mi-au răspuns mai mulți elevi. Dacă nu interveneam se băteau mai rău.

CAZUL 2

Elevul Mihai din clasa a X a face parte dintr-o familie organizată cu o situație modestă. El merge la școală, înțelege situația materială a familiei sale și dorește să-și continue studiile. După vacanță, nu prea mai are chef de învățat și a luat câteva note rele. A început să urască matematica, pe motivul că profesorul îl persecută. Profesorul observă și îl întreabă ce se întâmplă cu el.

- Ce-l interesează pe el? E problema mea, știu eu când să învăț.

Într-o zi tatăl său îl întreabă cum mai merge cu școala. Băiatul îi răspunde:

- Bine tată, bine!

În zilele următoare a evitat ora de matematică, iar pe lângă ea și pe altele... Pleca în fiecare zi de la școală. S-a împrietenit cu doi colegi care și ei hoinăreau, chiuleau și fumau. Unul dintre ei aducea țigări scumpe.

- De unde le ai?
- Se găsesc destule, spuse unul din colegi, și făcu semnul furtișagului.

Plăcerea comună devenea tot mai distractivă. Se descurcau cu țigările. Într-o zi vânzătorul unei tarabe l-a prins pe „prieteni” băgând o brichetă în buzunar. A strigat la el făcându-l hoț. Mihai se enervă și sări în ajutorul prietenului. Strigă la rândul său, îl făcu mincinos pe vânzător și încercă să-i oprească mâna ce încerca să-l rețină pe prieten. Se adună multă lume, apărură și Poliția care luă măsurile necesare.

CAZUL 3

De câteva săptămâni „Van Damme”, un elev din clasa a X a care se mândrea cu porecla ce-o avea datorită mușchilor pe care și-i expunea neîncetat, chinuia un elev mic și slăbuț din clasa a IX a. Îi puneă piedică, îl înghiontea, îl urmărea într-un loc retras din curtea școlii și-i lua ghiozdanul. Acesta nu îndrăznea să spună nimic și nimănui de teama bății promise de fiecare dată. Până într-o zi, când un coleg al „vedetei” îi atrage atenția că nu așa trebuie să se poarte cu un coleg de-al lui și că îl va spune directorului dacă nu încetează. Acesta a fost motivul pentru care a început bătaia. Luați la întrebări de diriginte, „Van Damme” răspunde orgolios:

- Dacă nu se uită la filme și nu știe să se bată, de ce nu-și ține gura?

3. Plan de activitate: „ Agresivitate sau asertivitate ? ”

CLASA: a IX-a –XII-a

TEMA: Forme de comunicare eficientă. ASERTIVITATEA

DURATA: 1- 2 ore didactice

COMPETENȚĂ GENERALĂ: Integrarea abilităților de interrelaționare , în vedere dezvoltării personale

COMPETENȚA SPECIFICĂ: Exersarea comunicării eficiente , asertive

COMPETENȚE DERIVATE :

Conștientizarea unor modalități de comunicare (pasivă, asertivă , agresivă) și a consecințelor acestora

Stabilirea diferențelor dintre atitudinea pasivă, agresivitate (directă sau indirectă) și asertivitate

RESURSE:

fișa de lucru pentru profesor- *situația problemă*,

manuale sau pliante pe tema ASERTIVITĂȚII

SUGESTII METODOLOGICE :

Evaluarea unei situații problematice

Conversația de grup (dezbateri, argumentări)

Jocul de rol (facultativ)

DESFĂȘURARE:

Profesorul expune **situația – problemă**:

Un elev în clasa a IX-a, Mihai, a încheiat cu succes o zi de școală, iar acum merge în parc să își întâlnească prietenii. Din banii de buzunar își cumpără un pachet de napolitane și un suc. Ajuns în parc, se așează alături de prietenii săi și își deschide pachetul. Imediat unul din prietenii apare

din spate și se servește fără să fie poftit: „Hmm... Sunt super!!! Mai vreau”. Dar înainte ca elevul nostru să poate răspunde, apare un alt prieten: „Vreau și eu... Vreau și suc !” și se servește. Al treilea la fel, ia fără să mai ceară. Astfel, pachetul se golește, Mihai nici nu a apucat să guste și el, dar își spune că situația nu poate continua așa...

Ce credeți voi că simte/ gândește/ face Mihai ?

a). Patru elevi **interpretează (joc de rol)** diferitele **atitudini posibile ale lui Mihai**, în această situație:

Elevul 1: se scuză, stânjenit, față de prietenii săi că nu a apucat să îi servească ... și le lasă tot pachetul cu napolitane și sucul

Elevul 2: se enervează vizibil, strigă la prietenii săi să îl lase în pace, aruncă pachetul pe jos, înjurând, lovind pachetul cu piciorul, etc.

Elevul 3: fără să spună nimic le lasă prietenilor sucul și napolitanele, apoi îi ignoră astfel încât ei să simtă că s-a supărat foarte tare

Elevul 4: se ridică în fața prietenilor săi, își exprimă sincer și deschis nemulțumirea față de comportamentul lor- „Hey...sunteți prietenii mei, dar sa stiti ca ma simt jignit de atitudinea voastra ! La mine chiar nu va ganditi ?...” El le explică că după o zi grea de școală simte nevoia unei mici recompense – de aceea a cumpărat dulciurile, pe care le împarte bucuros cu ei, dar în măsura în care se satură și el.

b). Împreună cu grupul **se discută** în ce constau **cele patru modalități de răspuns:**

PASIV - acționând ca „victime”, crezând că ceilalți iau întotdeauna ce e mai bun, simțindu-se nemulțumiți și făcându-i pe ceilalți să se simtă vinovați

DIRECT AGRESIV - uitând să respecte dorințele și sentimentele celorlalți, acționând cu ostilitate, atacând pentru a-și ascunde nesiguranța emoțională, făcându-i pe ceilalți să se simtă supărați și chiar să contraatace

INDIRECT AGRESIV - un fel de „atac al șarpelui”, fără „zgomot”, când nu îți exprimi direct frustrarea, nemulțumirea, etc., dar îi „îngheți” pe prietenii tăi cu atitudinea ta ostilă, făcându-i să se simtă la rândul lor frustrați, necunoscând cauza atitudinii tale, nervoși

ASERTIV - îți exprimi direct sentimentele, fiind atent și la sentimentele celor din jur și încercând să găsești soluții prin care să-i mulțumești și pe ceilalți dar și pe tine; astfel te vei simți confortabil și vei avea o imagine de sine pozitivă, iar prietenii tăi îți vor aprecia sinceritatea și corectitudinea

c). Lecția se poate încheia cu **discuții pe marginea unor întrebări** de tipul:

Credeți că e dificil să fii asertiv/ferm, în special cu prietenii?

E riscant sau nu să îți exprimi sentimentele negative? De ce da? De ce nu?

Dați exemple din viața personală în care atitudinea fermă / asertivă s-a dovedit eficientă.

SUGESTIE pentru coordonatorul activității:

accentuați ideea consecințelor emoționale negative și disfuncționale, pe care le au atitudinile agresive (directe sau indirecte) și cele pasive (mai ales sentimentele de inferioritate), contrastând puternic cu beneficiile unei atitudini asertive.

EVALUARE:

-Observația, răspunsurile și prestațiile elevilor, eventual autoevaluarea - printr- un **chestionar de asertivitate** aplicat elevilor în colaborare cu consilierul psihopedagogic.

PROIECT DIDACTIC

Disciplina	Consiliere și Orientare
Clasa	a VIII-a
Tema	Violența – definiție, cauze, forme de manifestare, repercusiuni, prevenție
Durata	1 oră
Profesor	Stănculeanu Cristian

Competențe generale

Exersarea abilităților de management al unui stil de viață sănătos și de calitate.

Competențe specifice

Componentele calității vieții. Campanii de promovare a stilului de viață sănătos în școală și comunitate.

Obiective operaționale

- O1.** Să stabilească acele cauze personale și sociale ce pot declanșa diverse forme de violență.
- O2.** Să identifice reacțiile de comportament specifice formelor de violență în scopul conturării principalelor forme de manifestare.
- O3.** Să formuleze opinii referitoare la modalitățile de prevenție, diminuare și stopare a unor tulburări de comportament declanșate de actele de violență, în sensul încercării de rezolvare a unor situații conflictuale propuse.
- O4.** Să identifice principalele tulburări psihofiziologice ce pot apărea în cazul derulării unor comportamente delictive, în sensul identificării posibilităților de prevenție și ajutor specializat.

Forme de organizare a activității

- frontală
- individuală
- în grup

Metode didactice

- conversația
- jocul didactic
- expunerea
- dezbaterea
- exercițiul

Resurse didactice

„Despre violență”- prezentare Powerpoint

„Delincvența juvenilă” – material realizat de o organizație non-guvernamentală

Bibliografie

1. *Culegere de texte pentru orele de dirigenție*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1990.
2. *Despre violență*, Campania Națională de Prevenție și Diminuare a fenomenului infracțional, materiale promoționale, 2008.

Desfășurarea activității

Obiectiv	Timp (min)	Activitate	Metode didactice și forme de organizare a activității
	2	Organizarea clasei. Anunțarea temei și a obiectivelor	Expunerea Activitate frontală
O1	10	Captarea atenției, ca secvență didactică, se realizează prin prezentarea materialului intitulat „ <i>Delincvența juvenilă</i> ”.	Expunerea Activitate frontală
O1 O2	5	Analiza prezentării: Profesorul solicită elevii să răspundă la următoarele întrebări deduse din conținutul materialului: – Care au fost cauzele ce au declanșat apariția formelor de violență specifice personajelor prezentate? – Cum se manifestă comportamentul aceste personaje în situații conflictuale? – Ce repercusiuni psihofiziologice și sociale pot avea aceste manifestări pentru agresor?	Conversația Dezbaterea Activitate frontală
O3	20	Joc didactic – <i>Pot să te ajut?</i> Profesorul împarte clasa în grupe de câte 5 elevi.	Conversația Dezbaterea Jocul didactic

		Profesorul mediază discuția astfel încât să extragă și să evidențieze cele mai importante și semnificative aspecte legate de violență. Se fac aprecieri individuale și generale cu privire la conținutul propus de temă și activitatea elevilor.	
--	--	--	--

Fișa 1. Descrierea problemei

Părinții sunt despărțiți, el locuiește cu mama pe care nu o ascultă de fel, ci doar pe „prieteni lui”.

La școală situația nu este bună, s-a înregistrat un regres școlar evident, iar la purtare a fost sancționat cu notă mică. Acum are probleme cu poliția pentru un scandal provocat într-un club.

Se poate rezolva problema lui? Cum?

Fișa 2. Descrierea problemei

Are o familie frumoasă, cu părinți care îl iubesc și care îi oferă tot ce își dorește. Cu toate astea el face parte din „gașca de la colțul străzii” și mai nou a fost dat în urmărire de poliție pentru furt.

Oare de ce s-a ajuns în această situație?

Ce este de făcut?

Fișa 3. Descrierea problemei

La începutul anului școlar era considerat un elev model prin rezultatele obținute la concursuri și olimpiade, dar și la purtare. După plecarea părinților în străinătate, el a rămas cu bunicii pe care nu îi mai ascultă. Acum are “gașca” lui și se consideră șef al acesteia, iar la școală își manifestă violența verbală și fizică în mod evident. Este implicat în numeroase acțiuni negative. Situația școlară actuală este într-un regres școlar evident.

De ce s-a ajuns la această situație?

Ce este de făcut?

Fișa 4. Descrierea problemei

Elevul X are părinții mai severi, care nu îi permit să-și dezvolte prea mult relațiile de prietenie în afara școlii. La școală însă vorbește urât cu colegii, devine violent fizic și are uneori o atitudine total nepotrivită statutului de elev civilizat.

Oare de ce se manifestă astfel?

Ce este de făcut?

Fișa 5. Descrierea problemei

La școală este considerat un elev “problemă” datorită comportamentului său violent fizic, psihic și verbal și a situației școlare negative. Acasă părinții susțin că este un copil tare cuminte, nu are prieteni apropiați cu care să-și petreacă timpul liber și execută toate sarcinile date de ei.

De ce se comportă elevul X diferit acasă față de școală?

Ce este de făcut?

OPȚIONAL: AGRESIVITATEA CA EFECT AL INTOLERANȚEI

CONSILIERE ȘI ORIENTARE

PROFESOR: MARIA-CRISTINA ȘTEFAN

Clasele a XI –a/ a XII- a , profil uman, filiera teoretică

1h/săptămână

Argument

Agresivitatea ca efect al intoleranței este un opțional care se adresează elevilor de liceu, clasele terminale, întrucât propune teme delicate cu o abordare autentică și directă despre un tip de agresivitate foarte des întâlnită în societatea actuală, dar căreia i se acordă mult mai puțină importanță și atenție decât variantelor cunoscute, clasice, tipologiile respective fiind studiate mai des, fiind poate, mai evidente în rândul tinerilor.

Cu toate acestea, pe lângă agresivitatea verbală, fizică sau emoțională, există un tip mai subtil de agresivitate, cel provenit din lipsa respectării diferențelor de opinie, de atitudine, de viziune sau stil de viață.

Lipsa respectării și a acceptării celui de lângă noi se numește, pe scurt, *intoleranță*, având ca surse ignoranța, lipsa educației, indiferența, limitarea câmpului de înțelegere și de evoluție, auto-limitarea, pentru a enumera doar câteva dintre acestea.

Se discută despre toleranță în termenii politically correctnessului, acordării de drepturi egale pentru toate categoriile de indivizi, se încurajează la nivel teoretic și ideal diferențele, se aplaudă pe hârtie originalitatea și gândirea liberă, se mediatizează prin intermediul tuturor canalelor de comunicare, acceptarea și respectarea a ceea ce în trecut părea a fi considerat subiect tabu sau de o moralitate îndoielnică, dar în realitate, a fi diferit este o invitație indirectă la respingere și excludere socială.

Deși aparent evoluăm mai mult ca oricând, ne găsim adeseori față în față cu atitudini care sunt opusul a ceea ce dorim să credem despre noi, adevărul ieșind la iveală sub forma acestei izolări a indivizilor care nu sunt cum înțelegem că ar trebui să fie.

Judecata, prejudecățile, critica subiectivă, bârfa, hărțuirea, controlul- sunt tot atâtea denumiri pentru același concept de intoleranță, și reprezintă o formă subtilă de agresivitate îndreptată spre cel care alege să fie el însuși și să-și trăiască viața neatentând la viața celorlalți, dar după o busolă interioară proprie.

Consider că această incapacitate de a îmbrățișa diferențele, teama de necunoscut și suspiciunea cu care este privit un astfel de individ , este un tip de agresivitate care stă, de fapt, la baza tuturor celorlalte.

Învățarea tinerilor în fi toleranți înseamnă învățarea respectului de sine și a celorlalți și are ca efect o diminuare a agresivității sub toate formele sale clasice.

Opționalul de față este o încercare în acest sens și reprezintă o alternativă practică și utilă de înțelegere a unei atitudini care persistă încă la nivel profund într-o lume ce pretinde opusul, ce se dorește a fi evoluată, civilizată, corectă...adică, tolerantă.

Obiective cadru/generale

- Integrarea abilităților de interrelaționare în vederea dezvoltării personale și profesionale
- Exersarea abilităților de management al unui stil de viață de calitate

Obiective de referință/ competențe specifice

- Aplicarea principiilor unei comunicări interpersonale pozitive
- Evaluarea respectării drepturilor și a responsabilităților
- Analizarea conceptului de calitate a vieții în contextul dezvoltării personale și profesionale

Conținuturi

1. Ce este toleranța? Atunci când încălcarea drepturilor celui alt reprezintă o încălcare a drepturilor mele.
2. Toleranță vs. Permisivitate exagerat nediscriminatorie.
3. Efectele pe termen lung ale permisivității exagerat nediscriminatorii – agresivitate latentă, comportament pasiv-agresiv, lezarea demnității personale, lipsa încrederii în sine.
4. Efectele toleranței- creșterea nivelului de respect personal și față de ceilalți, creșterea nivelului stimei de sine, creșterea nivelului de calitate a vieții.
5. Intoleranța ca lipsă de respect față de sine.
6. Discriminarea bazată pe diferențierea trăsăturilor aspectului fizic- atitudini agresive în acest sens, soluții, variante de compromis sănătos.
7. Discriminarea bazată pe alegerea stilului vestimentar și de accesoriizare- atitudini agresive în acest sens, soluții, variante de compromis sănătos.
8. Discriminarea bazată pe alegerea unor preferințe de ordin personal (stiluri muzicale, activități de petrecere a timpului liber, alegerea grupului de prieteni, relații).- atitudini agresive în acest sens, soluții, variante de compromis sănătos.
9. Discriminarea bazată pe exprimarea de opinie- atitudini agresive în acest sens, soluții, variante de compromis sănătos.

10. Discriminarea bazată pe alegerea unui anumit stil de viață personală (viață profesională vs. viață personală, echitatea de gen din punct de vedere drepturilor legale ale unui individ, respectul față de orientarea sexuală, respectul față de diferențele sociale, materiale) .

Activități

1. - Exerciții de brainstorming legate de definirea conceptului de toleranță
 - Prezentarea și analizarea unor cazuri reale –studiu de caz
 - Jocuri de rol- punerea în situația personajelor- analiză, concluzii
2. –Exerciții de prezentare și analiză a unor afirmații/ situații care să conțină cele două variante
 - Discuții de grup în legătură cu definirea celor doi termeni- interpretarea rezultatelor analizei anterioare
3. – Depistarea în cadrul colectivului ale persoanelor exagerat permissive prin analiza unor situații specifice
 - Alegerea a trei cuvinte care să definească cel mai bine felul în care aceste situații ne fac să ne simțim
 - Alegerea unor alternative sănătoase , găsirea de soluții
 - Discuții de grup în legătură cu definirea conceptelor de neputință și de ruminare- alternative și soluții
 - Agresivitatea latentă- vizionare de film *22 July*- fișe de lucru, dezbateri
4. – Exerciții de creștere a respectului față de sine și a stimei de sine
 - Vizionarea de filmulețe pe tema stimei de sine
 - Dezbateri pe marginea filmulețelor vizionate
5. – Prezentarea și analizarea unor cazuri reale-studiu de caz
 - Simularea unor situații în care facem dovadă de toleranță/intoleranță
6. – Exercițiu de brainstorming- Alegerea primului cuvânt la care ne gândim în momentul în care vedem anumite imagini- portret/ prezență fizică
 - Argumentarea alegerii și analiza acesteia în termeni tolerant/intolerant.
 - Lucru în binom- Descrie ce vezi
 - Realizarea unui eseu în care fiecare dintre cei doi exprimă felul în care s-au simțit în momentul descrierii- schimb de eseuri, interpretarea rezultatelor cu accent pe agresivitatea verbală/ emoțională
7. – Prezentarea stilului personal de vestimentație și accesoriizare- puncte comune-puncte diferite
 - Analiză reacții puncte diferite
 - Simulare stiluri diferite- joc de rol
 - Realizarea unui scenariu de film / piesă de teatru pe marginea diferenței de stil
 - Alt stil pentru o zi
8. – Vizionare de film *Good Will Hunting*- background (context social, familie, prieteni, relație) – despre agresivitatea prejudecăților – dezbateri

- Punerea în pielea personajului- atitudine, reacții, soluții- analiză
 - Studii de caz –cupluri formate din persoane considerate incompatibile din punct de vedere social
 - Crearea unui fragment de situație de intimidare și manipulare în cadrul grupului de prieteni
9. Vizionare de film *La journée de la jupe*- agresivitatea pornită din intoleranță legată de rasă, gen, exprimare de opinie- agresivitatea ca neputință.
- Realizarea unui eseu pe marginea filmului- dezbattere, discuții
 - Studiu comparativ sistem românesc de învățământ vs. cel francez
10. – Crearea unui proiect cu titlul A trăi diferit înseamnă a trăi la fel – alegere între diferite situații sugerate în conținuturile programei.

Modalități de evaluare

- Evaluarea produselor activităților
- Realizarea de portofolii cu materialele elevilor și cele puse la dispoziție de către profesor
- Realizarea de pagini web pentru promovarea toleranței , a respectării diferențelor și a efectelor nocive ale intoleranței- diferite tipuri de agresivitate
- Producerea de text literar cu unul dintre conținuturile propuse

Valori și atitudini

- Înțelegerea corectă a conceptelor ca realități ale societății actuale
- Capacitatea de adaptare la aceste realități
- Respectarea opțiunilor personale în situația în care acestea nu încalcă drepturile fundamentale ale unui individ
- Dezvoltarea abilității de empatie
- Renunțarea la prejudecată și acceptarea diferențelor

Sugestii metodologice

În cazul fiecărei activități , sunt de dorit centrarea pe experiența autentică, personală, conexiunea cu cazuri preluate din realitatea apropiată elevului, deschiderea și acceptarea diverselor variante de realizare a acestora.

Bibliografie

Programe școlare pentru Aria curriculară Consiliere și orientare, clasele a IX a- aXII a, nr. 5287/ 09.10.2006, <http://oldsite.edu.ro>

Good Will Hunting, film, <https://rarbgp2p.org/torrent/5ljoseq>

22 July, film, <https://rarbgp2p.org/torrent/hlj pang>

La journée de la jupe, film, <https://filmehd.net/la-journee-de-la-jupe-skirt-day-2008-filme-online.html>

Ghidul Respect pentru diversitate, <https://www.britishcouncil.ro/sites/default/files/ghid-respecting-diversity.pdf>

Învățând să trăim împreună, https://ethicseducationforchildren.org/images/zdocs/e44d7d5b-b40e-43e7-a9c0-ae389d98a521/Arigatou_Brochure_Ro_Web.pdf

Despre încrederea în sine, <https://www.youtube.com/watch?v=r9fe8xw8Op8>

SCENARIU DE ACTIVITATE

Data: 18.04.2019

Profesor: Trifan Nicoleta

Clasa: a VIII-a C

Aria curriculară: Consiliere și orientare

Modulul: Stil de viață sănătos

Subiectul: De la emoție la agresivitate
Violența și urmările ei

Obiective operaționale:

1. Sa identifice formele de manifestare a agresivității și a violenței asupra ființelor umane;
2. Sa precizeze cauzele care pot declanșa violența, abuzul și agresivitatea
3. să conștientizeze urmările pe care le are adoptarea unui comportament violent asupra dezvoltării proprii personalități.

Valori și atitudini:

- respect și încredere în sine și în ceilalți;
- aprecierea unicității fiecăruia.

SCOPUL ACTIVITĂȚII:

- ✓ elevii trebuie să-și desăvârșească educația, să dezaprobe, să combată cu toate mijloacele de care dispun, violența și agresivitatea care se manifestă din ce în ce mai puternic.

STRATEGII DIDACTICE UTILIZATE:

- ✓ metode didactice:
- conversație

- prelegere
- observare dirijată și independent
- studiu de caz
- dezbateri
- brainstormingul,
- jocul,
- realizarea unor desene.
- problematizare
- ✓ **mijloace didactice:**
 - Planșe
 - folie pentru retroproiector.
 - fișe de muncă individuală,
- creioane colorate;
- ✓ **echipament tehnic:**
 - ☒ retroproiector.

Resurse de timp: 50 minute

Bibliografie:

1. Băban, Adriana, (2003), *Consiliere educațională- ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere*, Ed.Psinet, Cluj-Napoca;
2. Băban, Adriana, Petrovai Domnica, Lemeni Gabriela, (2002), *Consiliere și orientare – ghidul profesorului*, Ed. Humanitas Educațional, București;
3. Cerghit, I. (2006), *Metode de învățământ*, Ed. Polirom, București;
4. Comșa, Mirela- Florentina, Puia, Maria, (2007), *Îndrumar de dirigenție- auxiliar pentru orele de consiliere și orientare*, Ed. Niculescu, București.

SCENARIUL DIDACTIC

1. Moment organizatoric.

2. Exercițiul de spargere a gheții, *Acrostihul*, în care participanții, sunt rugați să-și scrie prenumele cu majuscule, în partea stângă a foii, pe verticală. În dreptul fiecărei litere, scriu o calitate, un lucru pe care îl fac cu plăcere și care începe cu litera respectivă. Fiecare membru al grupului citește ceea a scris.
3. Elevii sunt rugați să se grupeze în echipe(trei), pe baza criteriului figurilor geometrice.
4. Elevii sunt solicitați să definească violența și tipurile de violență existentă.
5. Fiecare echipă va primi câte o situație pe care o vor dezbate în grup.

Situația 1

- Dacă nu faci ce-ți spun, te pocnesc ! Ai auzit?
- Da, tată! Am să fac tot ce spui, numai nu mă bate!

Menționați despre ce tip de violență este vorba.

Ce simte o persoană când este amenințată?

Situația 2

- Pumnul acesta este pentru că m-ai pârât că am chiulit de la mate. Care este problema ta : dacă înveți sau nu?
- Nu mai da, te rog! Nu eu te-am spus, ci mama ta te-a căutat la școală și nu te-a găsit. Eu m-aș bucura să înveți ca anul trecut, când luai numai note bune la matematică.

Menționați despre ce tip de violență este vorba.

Ce simte o persoană când este bătută?

Situația 3

- Mă, piticanie! Dă-mi și mie guma!
- Tu, obraznico ! Ai grijă cum vorbești!

Menționați despre ce tip de violență este vorba.

Ce simte o persoană când este jignită?

6. Se discută frontal despre următoarele aspecte:

- Care sunt cauzele violenței?
- Ce avantaje și ce dezavantaje are comportamentul violent?
- Care sunt consecințele unui comportament agresiv?

- Dacă ai fi părinte, în ce fel de lume ți-ai dori să trăiască copilul tău?

7. Debriefing. Evaluarea activității prin completarea unor – fise de lucru – pe tema:

Prevenirea violenței în școală și comunitate

FISA 1

Eforturile de prevenție a violenței pornesc de la concepția „că acesta este un comportament dobândit” prin urmare, prevenția presupune învățarea de către tineri a unor comportamente alternative. Astfel, eforturile de prevenție trebuie inițiate timpuriu, înainte ca tiparele agresive de comportament să devină obișnuință. **Prevenirea violenței** este mai facilă decât stoparea acesteia! Fenomenul violenței școlare trebuie analizat în contextul apariției lui. Școala poate juca un rol important în prevenirea violenței școlare. Și asta nu numai în condițiile în care sursele violențelor sunt în mediul școlar, ci și în situația în care sursele se află în exteriorul școlii.

Pentru a face față lucrului cu clase cu elevi dificili trebuie să se țină seama de următoarele obiective:

1. observarea comportamentului elevilor pentru o mai bună înțelegere a cauzelor actelor de violență- Fisa 1.
2. dezvoltarea mijloacelor de comunicare cu elevii și stabilirea unor relații de încredere- Fisa 2
3. dezvoltarea parteneriatului școală-familie- Fisa 3
4. colaborarea cu specialiștii din cadrul școlii.- Fisa 4.

Clasa este o microsocietate a cărei funcționare necesită stabilirea unor reguli clare ce se cer respectate de toți membrii grupului școlar. Ansamblul regulilor dominante dintr-o clasă caracterizează comportamentele dezirabile ale elevului și corelativul său negativ, comportamentul indezirabil.

Respectarea regulilor este o condiție a socializării, care înseamnă a învăța să trăiască împreună în relații de respect reciproc, excluzând violența. Regulile școlare vizează ținuta, efectuarea temelor, prezența la cursuri, dar sunt și reguli de civilitate ce au în vedere limbajul folosit, modalitățile de adresare, respectul față de celălalt, păstrarea bunurilor școlare, toleranța, solidaritatea, într-un cuvânt maniera de a te comporta astfel încât viața în colectivitate să fie cât mai agreabilă. Regulile pot fi impuse de către profesor sau sunt negociate cu elevii.

FISA 2

Programele de prevenție a violenței în școală și comunitate urmăresc formarea următoarelor competente:

Competențe de bază	Elemente relaționale	Efecte
Identitate pozitivă	Imagine de sine pozitivă, scopuri de viitor, speranță	Scade riscul pentru violența strans legată de imaginea de sine negativă
Dezvoltarea personală	Adoptarea unei strategii de adecvate, stil atribuțional	Scade riscul pentru violența care are drept cauze tendințele greșite de atribuire

Autoreglare	Autoreglare cognitivă, emoțională și comportamentală	Scade riscul pentru violența asociată cu un control scăzut al impulsurilor
Abilități sociale	Rezolvare de probleme Empatie Managementul conflictelor	Scade riscul pentru violența asociată cu abilități sociale scăzute
Sistem de valori	Atitudini, norme, valori Angajament moral	Scade riscul pentru violența asociată cu atitudini și valori favorabile acesteia

FISA 3

Strategii educaționale

Promovarea unei identități pozitive

Implicarea tinerilor în activități școlare și comunitare indiferent de performanțele școlare, venit.

Programe educaționale pentru părinți și profesori care pun accentul pe recompensarea și întărirea comportamentelor pozitive.

Oportunități de explorare a aptitudinilor și opțiunilor profesionale și de dezvoltare a talentelor personale.

Programe de training profesional care pregătesc tinerii pentru cariere care să le ofere satisfacții.

FISA 4

Oportunități de dezvoltare personală

Implicarea tinerilor în procesul decizional la nivel de școală și comunitate

Programe de training privind modalitățile de interpretare și atribuire adecvată a mesajelor din mediul social

Crearea unui mediu securizant și suportiv care protejează împotriva factorilor de stres

Programe de dezvoltare a abilităților de coping

Programe de dezvoltare a stimei de sine

Programe de evitare a victimizării - având în vedere faptul că tinerii prezintă un risc crescut de a deveni victime ale violenței, o serie de programe educaționale recente au ca obiectiv învățarea de către aceștia a modului în care pot evita victimizarea. Aceste programe au obiectivul de a-i ajuta pe tineri să se simtă mai în siguranță și să aibă mai multă încredere în comunitatea în care trăiesc.

FISA 5

Dezvoltarea abilităților de autoreglare

Tehnici de management emoțional (de exemplu, managementul mâniei, autocontrol)

Implicarea în activități de grup care oferă întăriri pentru comportamente adaptative atât pe termen scurt cât și pe termen lung

Asistarea tinerilor în dezvoltarea unui sistem de valori prosocial

Campanii de promovare a normelor prosoziale și descurajare a normelor agresive și antisociale la nivelul școlii și comunității

Campanii media de încurajare a comportamentelor responsabile .

Programe centrate pe dezvoltarea socială, raționamentul moral care accentuează rolul și importanța responsabilităților sociale.

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

Instituția : Liceul Tehnologic de Industrie Alimentară Fetești , Jud. Ialomița

Propunător : Prof. Dimancea Veronica

Grupa mijlocie

Tema anuală Ce și cum exprimăm ceea ce simțim?

Tema :: „Sentimente și emoții”

Tipul activității: consolidare și verificare de cunoștințe, priceperi și deprinderi

Forme de realizare: frontal, individual, pe echipe

Mijloc de realizare: Activitate integrată: ADP+ALA1+ADE(DLC+DOS)+ALA2

Scopul activității:

dezvoltarea competențelor de reglare emoțională și recunoaștere a emoțiilor

eliminarea sau atenuarea stărilor conflictuale între prescolari ,

coeziunea membrilor, a climatului psihosocial, generat de relațiile socio-afective;

Obiective operaționale:

Cognitive

- să identifice emoțiile și posibilele situații în care au fost trăite acestea;
- să urmărească cu atenție povestirea și să participe activ la rezolvarea situațiilor prezentate;
- să identifice simbolurile specifice emoțiilor : bucurie, tristețe, furie și frică,etc;
- să răspundă la întrebări și să se exprime corect din punct de vedere gramatical.

Afective

- Să-si exprime emoțiile: bucurie, tristețe, furie și frică...

- Să manifeste un comportament corect în raport cu situația dată.

Psiho-motrice

- Să manevreze jetoanele și alte materiale puse la dispoziție.

Strategii didactice:

Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, problematizarea, roata emoțiilor, jocul didactic.

Mijloace de învățământ și material didactic: jetoane, planșe cu imagini, baghetă, lipici, hârtie glasă, carton, computer

Resurse:-umane: educatoarea și grupa de copii;-temporale: o zi.

Bibliografie:

- *Curriculum pentru învățământul preșcolar*, D.P.H., 2009; Ștefan, C., Kallay, E., (2007). Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari. Ghid practic pentru educatori, Editura ASCR, Cluj-Napoca.

- Culea, Laurenția; Sesovici, Angela; Grama, Filofteia; Pletea, Mioara; Ionescu, Daniela; Anghel, Nicoleta - *Activitatea integrată din grădiniță* (ghid pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar), Ed. Didactica Publishing House, Buc., 2008;

- Maria, Smaranda; Lazăr, Camelia; Ilie, Elena - *Ziua bună începe de la întâlnirea de dimineață*, Ed. Tehno-Art 2010;

- Breben, Silvia; Goncea, Elena; Ruiu, Georgeta; Fulga, Mihaela - *Metode interactive de grup*, - ghid metodic, Ed. Arves, Pitești, 2002.;

- “Curriculum pentru învățământul preșcolar 3-6/7 ani” – 2008

- <https://ro.pinterest.com/pin/>

- <http://fiseprescolari.blogspot.com/2013/09/stimulente-vesele-si-triste-pentru.html?m=1>

- <https://www.youtube.com/watch>

- <https://www.didactic.ro/>

ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE:

1.ACTIVITATE DE DEZVOLTARE PERSONALĂ (ADP):

Întâlnirea de dimineață: salutul; prezența; calendarul naturii; împărtășirea cu ceilalți; activitatea de grup; mesajul zilei; noutatea zilei.

Rutine - „Locul meu de joacă e curat și frumos” – exersarea deprinderii de a ordona materialele utilizate;

Tranziții: - cântece: ; „Șapte ani de acasă ,Igiena”;

Obiective operaționale :

-să utilizeze formule de salut adecvate diferitelor împrejurări;

-să adopte un comportament adecvat în timpul salutului (mimică, gesturi, privire);

-să sesizeze prezența sau absența unui coleg;

-să identifice simbolurile adecvate caracteristicilor zilei (vreme, anotimp, poziția în succesiunea zilelor săptămânii);

-să schimbe impresii, opinii, păreri.

Resurse materiale: pozele copiilor, calendarul naturii, jetoane

2.ACTIVITĂȚI LIBER ALESE (ALA 1): Activități pe centre de interes:

BIBLIOTECA:

Tema activității: „Lumea plină de emoții a poveștilor”

Mijloc de realizare: „citire” de imagini cu personaje de povești

Personaje din povești și stările lor sufletești!”

1. „Capra cu trei iezi”, de Ion Creangă
2. „Ursul păcălit de vulpe”, de Ion Creangă
3. „Scufița Roșie”, de Charles Perrault
4. Albă ca Zăpada și cei șapte pitici”, de Frații Grimm

Obiective operaționale:

-să enumere titluri de povești , să recunoască personajele din povești pe baza unor imagini pe care le vor așeza în 4 cartoane, format A3 -să identifice emoțiile personajelor din povești prin așezarea jetonului corespunzător emoției personajului ;

-să se exprime corect în propoziții.

Resurse materiale: jetoane imagini din povești, emoticoane ,cartoane.

ARTĂ:

Tema activității: „Emoții”

Mijloc de realizare: modelaj cu plastilină

Obiective operaționale :

cognitiv-informațional:-să realizeze emoticoane cu chip vesel,trist,furiș și mirat;

psiho-motorii :să participe activ la activitate;

afectiv:să aprecieze lucrarea proprie dar și pe ale colegilor;

Resurse materiale: plastilină ,planșete

JOC DE ROL:

Tema activității: „De-a copilul trist”

Mijloc de realizare: joc de rol

Obiective operaționale:

-să interpreteze rolul unei jucării triste;

-să manipuleze diferite jucării corespunzătoare personajelor implicate în acțiune.

Resurse materiale: căsuța păpușii, jucării reprezentând diferite personaje.

3. ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE (ADE): - (DLC + DOS): „Explorator în lumea emoțiilor –FURIA”

EDUCAREA LIMBAJULUI - „ Povestea Broscuței Țestoase” – povestea educatoarei ;

ACTIVITATE PRACTICĂ - „ Broscuța țestoasă.” – confecționarea unei broscuțe țestoase prin ansamblarea și lipirea pieselor din coșuleț.

Scopul activității: dezvoltarea competențelor de reglare emoțională și recunoaștere a emoțiilor

Competențe: Realizând această activitate, copiii vor fi capabili:

- să eticheteze corect reacțiile emoționale ale personajelor;
- să diferențieze reacțiile emoționale adecvate de cele inadecvate;
- să exerseze modalități adecvate de gestionare a furiei;
- consolidarea tehnicilor de lucru specifice activităților practice (lipire,obținerea produsului finit)

Metode și procedee didactice: conversația, povestirea, exercițiul, problematizarea, explicația.

Mijloace de învățământ: Planșe, jucărie pluș, card ghicitoare, carduri cu situații, diplome, panou plută, lipici , sabloane confecționare broscuța .

Descrierea activității:

- Preșcolarii sunt rugați să găsească răspunsul la următoarea ghicitoare:

“Sunt prin apă de aflat

Dar trăiesc și pe uscat,

De mă cauți însă bine

Stau cu casa după mine.”

Se prezintă elementul surpriză *Broscuța țestoasă Tobias*

- Se discută despre broscuțe țestoase, în general și despre modul în care acestea se ascund în carapace pentru a se apăra. (“Cine știe ce animal este acesta?”, “Unde ați văzut acest animal?”, etc).

Anunțarea temei: *Povestea Broscuței Țestoase*

Anunțarea obiectivelor: *Astăzi vom afla cum a ajuns Tobias să fie o super-broscuță și vom învăța cum să devenim și noi super-broscuțe.*

Se citește Povestea Broscuței Țestoase

Pe parcursul poveștii se identifică împreună cu copii reacțiile emoționale ale personajelor. (“Cum s-a simțit... atunci când...?”)

Se cere copiilor să spună care este personajul care a reacționat în mod adecvat (“Cine credeți că s-a comportat bine?”)

Copii sunt încurajați să propună și alte alternative de comportament adecvat, în afara celor propuse în poveste (“Ce altceva ar mai fi putut face?”)

Se repetă cu copiii fiecare etapă a tehnicii broscuței țestoase.

Obținerea performanței Se exersează tehnica broscuței țestoase prin prezentarea situațiilor.

Se cere copiilor să spună ce ar face broscuța țestoasă în aceste situații.

DOS Activitate practica-Preșcolarii se așază la măsuțe. Intuiesc materialul didactic din coșuleț Fiecare preșcolar își va confecționa propria broscuță țestoasă prin ansamblarea și lipirea pieselor din coșuleț.

Fiecare copil va așeza broscuța pe panoul *Super-broscuțelor* și va primi diploma de super-broscuță însoțită de aprecieri individuale .

4.ACTIVITĂȚI LIBER ALESE (ALA 2):

Tema activității: JOCUL EMOȚIILOR + „Baloane vesele, baloane triste” , „Ceasul emoțiilor ” „În oglindă”

Mijlocul de realizare: Joc de mișcare

Obiective operaționale :

cognitiv-informaționale:să participe la jocuri respectând regulile acestora.psiho-motorii :să răspundă motric la comenzile primite.

afective :să -și exprime starea emoțională de la finalul activității prin alegerea balonului corespunzător,povestirea situației în care au trăit acea emoție sau mimarea corectă solicitată.

Strategii didactice:

Metode și procedee: jocul, explicația, demonstrația, conversația;

Resurse materiale: baloane reprezentând veselie sau tristețe,ceasul emoțiilor

Locul de desfășurare: sala de grupă.

„ Baloane vesele, baloane triste”.

Copiii se vor grupa după tipul stărilor de pe baloane și își vor alege un conducător. Fiecare grup va forma un cerc în jurul conducătorului lor și ținându-se de mâini se rotesc în jurul acestuia cântând un cântecel. La comanda educatoarei: „*La plimbare!*”, copiii sparg cercurile și se deplasează spre un loc indicat inițial ca spațiu de plimbare. Conducătorii rămân pe loc. La comanda „*Îngheteți!*” copiii se vor opri din mers și vor închide ochii. Educatoarea va schimba locul conducătorilor. La comanda „*Caută-ți starea*” copiii se vor regrupa în jurul conducătorului ales. Câștigă cei care s-au regrupat primii. Jocul continuă, dar de data aceasta atunci când copiii sunt „înghețați” conducătorii își schimbă medalioanele între ei. La comanda „*Caută-ți starea!*” copiii se vor regrupa în jurul conducătorului care poartă medalionul corespunzător stării din care ei fac parte. Copiii câștigători primesc aplauze. Copii discută stările de pe baloane, se identifică sau nu cu ele.

„**Ceasul emoțiilor**”: copiii învârt limba ceasului, recunosc emoția la care s-a oprit și apoi povestesc o situație în care au trăit acea emoție.

Joc liniștitor:

În cadrul acestui joc, copiii se vor grupa câte doi, față în față.

Unul dintre ei va mima o emoție, după care, colegul lui o va imita. Jocul se repetă de două, trei ori pentru fiecare copil.

La final se face evaluarea zilei, cu materialele realizate la activități și toți copiii vor primi recompense.

Anexa 1.

Broscuța țestoasă Tobias a învățat cum să nu mai fie furioasă

Într-o zi, Tobias s-a gândit că și-ar dori să se joace cu ceilalți prieteni ai lui, Pufi și Ami. El a pornit în căutarea lor și i-a găsit lângă lac. Pufi și Ami se jucau cu mingea, dar broscuța noastră vroia să se joace alt joc.

- Eu propun să ne jucăm altceva ! Ce ziceți să ne jucăm de-a super-eroii ?

- Păi, asta ne-am jucat și ieri, a spus pisicuța Pufi.

- Dacă vrei poți să te joci cu mingea împreună cu noi, a zis cățelușa Ami.

- N-am niciun chef de jocurile voastre. Dacă nu vreți să ne jucăm, atunci eu plec.

„Lasă că le arăt eu lor !” s-a gândit broscuța și a sărit într-o baltă astfel încât toți ceilalți au fost murdăriți de noroi. „Dacă nu vor să se joace cu mine, atunci nu mai sunt prietenii mei.” Tobias s-a îndreptat cu gândul de a mai găsi o modalitate să-și pedepsească prietenii pentru că nu au vrut să se joace de-a super-eroii. Cum mergea broscuța prin pădure bosumflată și bombănind că nu are prieteni, s-a întâlnit cu Vulpoiul cel Înțelept. Vulpoiul s-a uitat atent la broscuță și i-a spus:

- Văd că ești furios. Ce s-a întâmplat ?

- Nimic ! a spus broscuța pe un ton nepolitic.

- Ei, dar ceva tot s-a întâmplat. Dacă nu s-a întâmplat nimic, atunci cum de ești furios ?
 - Păi...aveți dreptate domnule Vulpoi. Am vrut să mă joc cu prietenii mei și ei nu au vrut să fim super-eroi. Au vrut să se joace cu mingea. Si i-am împroșcat cu noroi.
 - Si asta este ceea ce îți dorești: să nu mai fie prietenii tăi ? După ce s-a gândit bine, Tobias a spus:
 - Eu vreau să fim în continuare prieteni. Vulpoiul cel Înțelept s-a uitat la Tobias cu atenție:
 - Hai să-ți spun un secret. Nu am fost întotdeauna așa de înțelept. Am învățat și eu multe lucruri de la o broască țestoasă.
 - O broască țestoasă ?! a întrebat Tobias mirat.
 - Da, era o broască țestoasă foarte bătrână și înțeleaptă. Și eu eram furios ca și tine pe prietenii mei și ea mi-a spus cum să fac să nu mă supăr pe ei.
 - Oauu !.. a strigat Tobias încât. Și eu vreau să știu.
 - Atunci când simți că te înfurii respiră adânc de trei ori... In timp ce respiri, îți imaginezi că aerul îți ajunge până în vârful picioarelor.
 - Doar atât ? a întrebat broșcuța Tobias nerăbdătoare.
 - Stai, nu te grăbi ! Acum imaginează-ți că intrii în carapace...
 - Asta e ușor, a spus broșcuța cu mândrie.
 - Acum gândește-te la motivul pentru care te-ai supărat...
 - M-am gândit că sunt răi și nu mai sunt prietenii mei pentru că nu vor să se joace ce vreau eu.
 - Acum gândește-te ce ai putea să faci ca să nu se supere pe tine ? Tobias s-a gândit o vreme, după care bucuros a anunțat că a găsit răspunsul:
 - Stiu ! Cred că aş putea să le spun că eu prefer să mă joc cu altceva. Doar am și alți prieteni.
 - Bravo ! Sunt mândru de tine, a spus Vulpoiul. De acum înainte să nu uiți să fii și tu o broșcuță înțeleaptă.
 - Mulțumesc, domnule Vulpoi ! Așa am să fac.
- Tobias a pornit înapoi către lac cu gândul să-și ceară scuze pentru modul în care s-a comportat și că de acum înainte să încerce să fie un prieten adevărat.

**Broscuța țestoasă ne învață cum să fim super-broscuțe
Carduri cu situații**

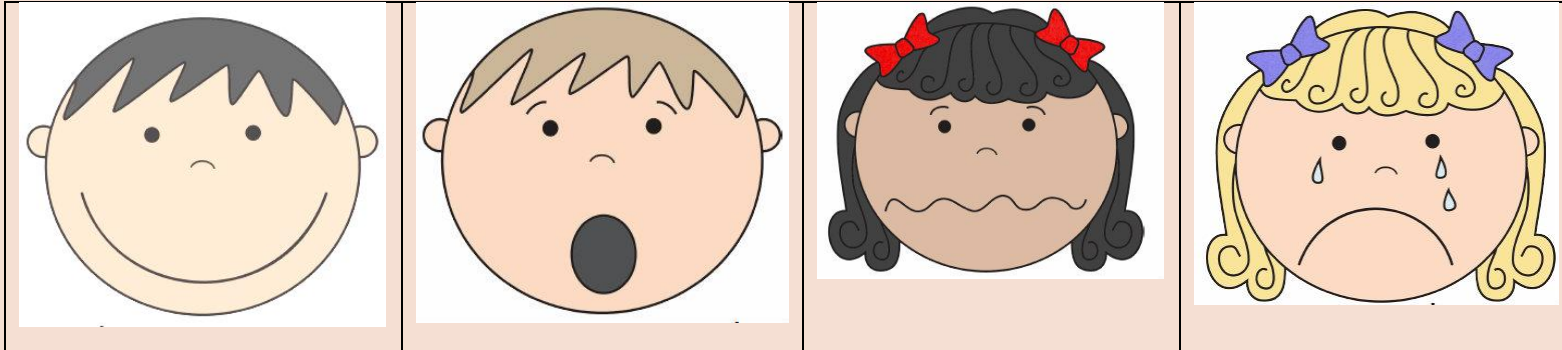
Te joci împreună cu un coleg. El nu vrea să împartă jucăria cu tine.

Un coleg te împinge. Cazi și te lovești.

Tatăl tău nu te lasă să te mai uiți trei zile la televizor pentru că nu ți-ai adunat jucăriile din cameră.

Colegul tău ți-a mâzgălit desenul pe care tocmai l-ai terminat.

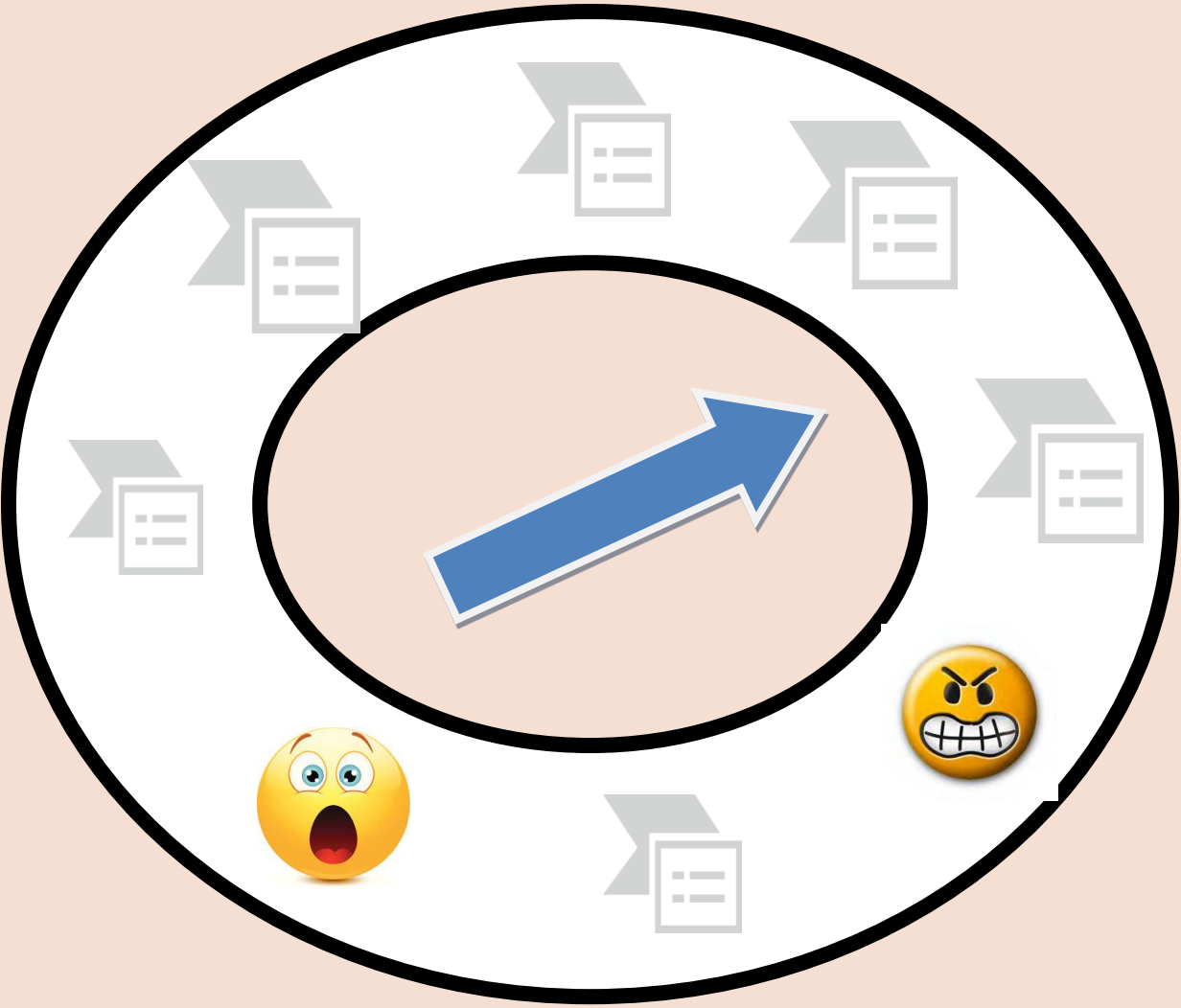
Recunoașterea emoțiilor de bază în situații simple, familiare

PREMIUL DE SUPER-BROSCUȚĂ ȚESTOASĂ

Ceasul emoțiilor

PLAN DE MĂSURI PRIVIND ÎMBUNĂTĂȚIREA ACTIVITĂȚILOR DE PREVENIRE A VIOLENȚEI ÎN ȘCOALĂ

Prof. Maria Gornea
Școala Gimnazială Maltezi, jud. Ialomița

Argument:

Școala joacă un rol important în viața cotidiană a copiilor noștri și, la fel ca în cazul programei școlare, se așteaptă să îi învețe pe copii să gestioneze sentimentele și experiențele negative și să facă față agresiunii și bullying-ului. Indiscutabil, școala este cheia pentru dezvoltarea cognitivă și sănătatea mintală și emoțională a elevilor.

1. **SCOP:**

Dezvoltarea unor structuri și mecanisme de informare, formare, monitorizare și comunicare la nivelul școlii în domeniul prevenirii și combaterii fenomenelor de violență; realizarea unei mai strânse colaborări între elevi; elevi și cadrele didactice cu scopul de a limita și combate agresivitatea și violența în școală.

2. **OBIECTIVE:**

- Analizarea periodică a situației din școală, în ceea ce privește comiterea actelor de violență/ infracțiunilor.
- Reducerea numărului actelor de violență comise în perimetrul unității de învățământ și în zonele adiacente acesteia.
- Pregătirea antiviolență și antivictimă a elevilor în vederea adoptării unui comportament bazat pe respectarea normelor de conviețuire socială.
- Implicarea elevilor în activități de prevenire a violenței.
- Crearea unui sistem de comunicare reală și eficientă între școală, autorități și familie pentru identificarea, monitorizarea și prevenirea actelor de violență/ infracțiunilor, prin implicarea tuturor factorilor educaționali.
- Eficientizarea activității de combatere a violențelor și a altor fapte antisociale comise în zona unităților de învățământ.

3. **REZULTATE AȘTEPTATE:**

Obiectivul 1 :

- Cunoașterea permanentă a stării de siguranță existentă în unitatea școlară;
- Identificarea formelor de manifestare a comportamentelor agresive ale elevilor;

Obiectivul 2 :

- Cunoașterea de către elevi a prevederilor legale privind săvârșirea de infracțiuni sau alte fapte antisociale;
- Reducerea numărului de elevi implicați în comiterea actelor violente, atât în calitate de victime, cât și de autori

Obiectivul 3 :

- Formarea, la nivelul școlii, a unor formatori, din rândul elevilor, care să fie capabili să organizeze și să desfășoare activități cu caracter preventiv destinate propriilor colegi.

Obiectivul 4 :

- Monitorizarea situației existente în școală din punct de vedere al siguranței elevilor;
- Schimbul de informații cu privire la faptele antisociale care se produc în zona școlilor;
- Stabilirea unor măsuri comune menite să prevină și să combată astfel de fapte.

Obiectivul 5 :

- Creșterea gradului de siguranță în unitățile de învățământ

4. PERIOADA DE IMPLEMENTARE: Anul școlar 2018– 2019

5. LOC DE DESFĂȘURARE: Școala Gimnazială Maltezi

6. COORDONATORI: Comisia pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar

7. PARTENERI : Instituții guvernamentale și neguvernamentale, autorități locale, mass-media.

8. ACTIVITĂȚI :

OBIECTIVUL	ACTIVITATEA / ACȚIUNEA / MĂSURA	COORDONEAZĂ/ EVALUEAZĂ	EXECUTĂ	TERMEN	OBS.
1. Analizarea situației din unitatea de învățământ , în special în ceea ce privește violența	Elaborarea periodică de analize în scopul cunoașterii situației reale cu privire la actele de violență comise în zona localului școlii: tipuri de violență, frecvența comiterii, moduri de operare, categorii de victime și autori. Concluziile desprinse vor fi comunicate structurilor operative și autorităților locale.	Responsabil Comisie pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar, prof.	Membrii comisiei, Diriginți Învățători	semestrial	
2. Pregătirea profecorilor și a elevilor în vederea adoptării unui comportament bazat pe respectarea normelor de conviețuire socială.	Instruirea diriginților și învățătorilor astfel încât să poată desfășura activități educativ-preventive în școală cu elevii	Responsabil comisie Reprezentanți ai SPOP	Membrii comisiei	1.10.2018 – 15.11.2019	
	Organizarea de întâlniri cu elevii în școală în scopul: ➤ Identificării problemelor cu care se confruntă aceștia și găsirii unor mijloace de soluționare;	Responsabil comisie Psihologul	Diriginți	Permanent	

	➤ Prezentării unor teme cu caracter educativ-preventiv referitoare la siguranța personală și la consecințele săvârșirii de infracțiuni, în special a celor cu violență; Analizării unor cazuri concrete cu victime și/sau autori din rândul elevilor				
	Elaborarea de materiale de susținere (pliante, broșuri, afișe) pentru a fi folosite în cadrul activităților desfășurate	Responsabil comisie		Permanent	
3. Atragerea și implicarea elevilor în organizarea și desfășurarea activităților de prevenire a violenței	Organizarea unor cursuri de formare- formatori din rândul elevilor în domeniul prevenirii criminalității, în general și al actelor de agresiune savârșite în perimetrul școlii, în special constând în: ➤ Selectarea elevilor(liderul informat din fiecare clasă) ➤ Pregătirea formatorilor în cadrul unor cursuri speciale ➤ Susținerea de către formatori a unor teme cu caracter preventiv destinate colegilor	Responsabil comisie Coord. de proiecte si programe educative	Reprezentant ai SPOP	Formarea de formatori – 30.11.2018 Susținerea temelor – Iunie 2019	
	Organizarea periodică de către elevi a unor dezbateri la care să fie invitați profesori, părinți, reprezentanți ai poliției și autorităților locale, în cadrul cărora să fie abordate problemele cu care se confruntă elevii din școală	Responsabil comisie	Diriginți Învățători	Trimestrial la propunerea elevilor	
	Participarea elevilor la activități preventive alături de polițiști	Responsabil comisie	Diriginți Învățători	Permanent	
	Derularea unor proiecte educativ-preventive, în colaborare cu organizații neguvernamentale, în care să fie coopțați voluntari din rândul elevilor	Responsabil comisie Coord. de proiecte si programe eucative	Diriginți Învățători	Permanent	
	Editarea la nivelul școlii(în funcție de posibilități), a unor buletine informative periodice care să conțină materiale elaborate de elevi pe tema siguranței în școli	Responsabil comisie Coord. de proiecte si programe educative	Diriginți Învățători	Semestrial	

4. Crearea unui sistem de comunicare reală și eficientă între școală, autorități și familie pentru identificarea, monitorizarea și prevenirea actelor de violență/ infracțiunilor, prin implicarea tuturor factorilor educaționali	Colaborarea cu reprezentanții Comisiei Județene de Monitorizare a Violenței care monitorizează activitatea Comisiei pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar din școală în vederea identificării măsurilor concrete ce se impun pentru prevenirea faptelor antisociale; stabilirea unui sistem de comunicare în vederea intervenției rapide pentru aplanarea sau soluționarea stărilor conflictuale ori a actelor de violență.	Responsabil comisie Director-	Membrii comisiei,	Permanent	
	Participarea periodică a ofițerilor de prevenire și a polițiștilor de proximitate la ședințele cu părinții.	Responsabil comisie Director	SPOP	Permanent	
	Organizarea de întâlniri cu părinții ai căror copii au probleme de comportament și cu diriginții claselor în care aceștia își desfășoară activitatea, în vederea discutării modalităților de prevenire a victimizării elevilor și a implicării lor în fapte antisociale	Responsabil comisie Director-	Diriginți Învățători	Permanent	
	Realizarea unor activități extrașcolare (artistice, sportive, culturale) care să stimuleze spiritul de echipă și comunicarea între elevi și care să constituie alternative educative de petrecere a timpului liber	Responsabil comisie Responsabil comisia diriginților	Diriginți Învățători	Permanent	
	Identificarea familiilor în cadrul cărora elevii (minori) sunt supuși la abuzuri și luarea rapidă a măsurilor ce se impun	Responsabil com Director	Diriginți Învățători	Permanent	
	Cooptarea instituțiilor guvernamentale și neguvernamentale care pot acorda asistență psihologică și sprijin elevilor cu situații materiale precare, cauzate de alte situații familiale grave (lipsa unui părinte, părinți bolnavi etc.), în derularea de programe de prevenire a victimizării copiilor.	Responsabil com Director -	Membrii comisiei,	Permanent	
	Implicarea părinților, pe bază de voluntariat, în derularea unor activități de supraveghere a zonelor școlii pe timpul afluirii și deflurii elevilor.	Responsabil com Director	Membrii comisiei	Permanent	

	Angrenarea cadrelor didactice și a psiho-pedagogilor în activități de prevenire destinate elevilor.	Responsabil comisie Director	Membrii comisiei, SPOP	Permanent	
5. Eficientizarea activității de combateră a violențelor și a altor fapte antisociale comise în zona școlii	Constituirea unei mape a școlii care să conțină informații privind : actele de violență înregistrate recent, situația școlară și familială a elevilor implicați în astfel de evenimente, modul de soluționare a incidentelor, cauzele și condițiile care au generat sau favorizat astfel de fapte, activități de prevenire desfășurate , măsurile de securitate adoptate de conducerea unității de învățământ.	Responsabil comisie	Membrii comisiei, Diriginți Învățători	Permanent	
	Identificarea, monitorizarea și descurajarea acelor personae sau grupuri de personae (“găști de cartier”) cu comportament deviant care tulbură procesul de învățământ, agresează cadrele didactice ori elevii, produc distrugerii de bunuri.	Responsabil comisie	Membrii comisiei, toate cadrele didactice	Permanent	
	Includerea școlii în itinerariile auto și pedestre ale poliției, ca punct obligatoriu de staționare și trecere, în special pe timpul afluirii și defluirii elevilor.	Responsabil comisie Director	SPOP	Permanent	
	Popularizarea sistemului de intervenție-112 pentru apelarea acestuia în cazuri de încălcare a normelor de conduită privitoare la siguranța publică în școală.	Responsabil comisie	Diriginți Învățători	Permanent	

CONFLICT ȘCOLAR ELEV-PROFESOR

-Studiu de caz-

▪ Descrierea conflictului:

Elevul B.I. este în clasa a X-a a unui liceu cu profil matematică – informatică. Provine dintr-o familie serioasă, cu părinți responsabili, având o situație materială peste medie. Este cunoscut ca un elev silitor, inteligent, bun coleg, cu rezultate foarte bune la învățătură. Nu a creat probleme disciplinare, deși este o fire mai independentă, cu inițiativă și o oarecare influență asupra colegilor.

De două săptămâni, însă, acesta și-a schimbat comportamentul, devenind delăsător, neatent, irascibil și înregistrând mai multe absențe nemotivate.

Profesorul de matematică, domnul P.C., dorind să-i dea o lecție care să îl trezească la realitate și să îl readucă pe B.I. pe calea cea bună, îl solicită la lecție, dându-i de rezolvat niște exerciții intenționat foarte dificile, pe care să nu poată să le rezolve și îl notează cu nota 4 (patru).

Acest lucru declanșează o avalanșă de reacții și riposte reciproce între elev și profesor, care se acutizează de la o zi la alta. Elevul se simte nedreptățit, victimă a unei situații premeditate din partea profesorului, fapt ce îl determină să aibă, la orele de matematică, un comportament aproape ostil, perturbator, revanșard. El încearcă de multe ori să-i atragă și pe alți colegi într-o acțiune de insubordonare față de procesul de învățământ.

Profesorul consideră că nu a greșit cu nimic, că ceea ce a făcut se încadrează în procedura școlară și că elevul trebuie pedepsit sever. Reclamă cazul domnului director și cere colegilor săi să îl susțină în demersul său de pedepsire a elevului, cu motivația că asemenea comportament, necorectat la timp, se poate transmite și la alți elevi, fapt ce va crea mari disfuncții educaționale.

Punctul culminant al conflictului are loc tot la o oră de matematică în care cei doi ridică tonul, își aduc acuze reciproce și chiar se jignesc. În urma acestui moment tensionat, ambii se adresează domnului director, reclamând purtarea celui alt.

▪ Soluție de stingere a conflictului:

Se au în vedere următoarele date:

- conflictul a avansat până la punctul în care nu se mai poate rezolva de către profesor, fiind necesară intervenția unei persoane din afară, cu autoritate, care să se poată impune în fața ambelor părți (în persoana domnului director);
- fiind vorba de un elev bun, care nu a creat anterior probleme de disciplină, se impune o căutare mai profundă a cauzelor pentru a se înțelege fenomenul în toate detaliile sale;
- se pornește de la premisa că profesorul nu are din start dreptate și că soluția de rezolvare a conflictului trebuie să dea satisfacție ambelor părți;
- este necesar ca rezolvarea acestui caz să nu lase în urmă un precedent periculos, ci să constituie o sursă de învățăminte pentru acțiunile viitoare de același gen, atât pentru profesori, cât și pentru elevi.

Măsurile întreprinse și informații culese:

- Se poartă discuții cu elevul B.I., cu părinții acestuia și cu colegii mai apropiați și se află date importante referitoare la cauzele schimbării de comportament al elevului: tatăl acestuia lucrează, de câteva luni, în străinătate, nemaifiind prezent în mijlocul familiei ca un factor de stabilitate; mama sa, inginer constructor, detașată pe un șantier în afara localității, vine foarte târziu acasă și se întâlnește foarte puțin cu fiul său; elevul simte acut lipsa legăturii directe cu părinții și combină, într-o manieră negativistă, nesiguranța vieții pe cont propriu, cu libertinajul de care este tentat să

profite; în compensație pentru absența lor din preajma copilului, părinții îi dau acestuia sume mai mari de bani decât strictul necesar, ceea ce îi deschide acestuia o poartă spre tentații nepotrivite vârstei sale.

- Se discută cu profesorul de matematică, recunoscut pentru exigența sa manifestată din dorința de a transmite elevilor cât mai multe cunoștințe, și i se arată acestuia situația reală în care se află elevul, faptul că acesta este într-o dificultate de adaptare la niște condiții neprevăzute, în care trebuie înțeles și ajutat. Într-un astfel de moment delicat, o pedeapsă ar agrava lucrurile, i-ar crea elevului o cicatrice psihică pe care ar purta-o toată viața.

- Psihologul liceului poartă discuții separate cu cele două părți implicate în conflict și le prezintă acestora un punct de vedere neutru, în care fiecare își vede determinările, dar și greșelile făcute. Li se propune amândorura soluția amiabilă de ieșire din conflict. Psihologul oferă directorului informația că acest caz nu are o bază adâncă, nu există ceva personal între cei doi, ci reprezintă o concretizare a unor energii negative acumulate de către elev într-un proces de readaptare forțată la niște condiții neprevăzute, dublate de dorința profesorului de a-i ține pe toți elevii săi, cu orice preț, conectați la exigențele sale educaționale.

Soluția finală:

Părțile aflate în conflict poartă o discuție sinceră și profundă în biroul domnului director, în prezența acestuia, prilej cu care fiecare își recunoaște partea de vină și pun bazele unei relații mult mai apropiate.

Li se aduce la cunoștință părinților elevului, situația mai delicată prin care acesta trece, cu recomandări din partea psihologului.

Acest caz este prezentat în consiliul profesoral și la o oră de dirigenție a clasei, de către domnul director, accentuându-se pe faptul că asemenea cazuri se pot repeta și că ele trebuie depistate din timp, iar elevii să aibă curajul de a solicita consiliere ori de câte ori întâmpină greutăți de orice natură.

Concluzii:

- Nimeni nu este dinainte vinovat sau nevinovat și de aceea orice conflict trebuie rezolvat pe baza unor investigații obiective.
- În materie de relații interumane nimic nu este simplu, ci totul trebuie analizat în profunzime, deoarece este un domeniu în care nu se admit greșeli.
- Este strict necesară o gândire pozitivă în rezolvarea oricărui conflict, deoarece luarea unor măsuri eronate, pripite, poate genera alte conflicte ulterioare, mult mai grave.

ACTIVITĂȚI ȘI
STRATEGII DE PREVENIRE A VIOLENȚEI
ÎN MEDIUL ȘCOLAR

Prof. învă. preșcolar: **BACIU MARIANA,**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ “DIMITRIE CANTEMIR” FETEȘTI

Motto: „A învăța că în viață, mai ușor se poate învinge ura cu dragostea, minciuna cu adevărul, violența cu abnegația, ar trebui să fie un element fundamental în educația oricărui copil.”

Mahatma Gandhi

Violența este una din marile probleme ale lumii contemporane. Presa scrisă sau audio vizuală, informează în permanență cu privire la diverse manifestări ale acestui fenomen. De la formele cele mai agresive precum războaiele ori crimele terifiante, bătăile, violurile, furturile, distrugerile de bunuri și până la cele mai puțin șocante, cum ar fi violențele verbale, toate acestea susținute de o abundență de imagini violente se perindă zilnic prin fața ochilor noștri. În acest context, apariția diferitelor forme de violență în mediul școlar pare aproape o fatalitate și devine adesea un lucru obișnuit, cu care oamenii coexistă fără măcar a mai sesiza pericolul. Chiar dacă reprezintă o problemă delicată luarea în stăpânire a fenomenului violenței nu se poate face decât dacă sunt cunoscute cauzele, originile, formele de manifestare și posibilitatea de prevenire.

A elabora strategii, proiecte de prevenire a violenței școlare implică a ține cont de toți factorii (temperamentali, sociali, familiali) care pot determina comportamentul violent al copilului. Școala are un rol important în prevenirea violenței și asta nu numai în condițiile în care sursele agresivității sunt în mediul școlar ci și în situația în care sursele se află în exteriorul granițelor școlii.

**ACTIVITATI DESFASURATE ÎN GRĂDINIȚĂ CARE VIZEAZĂ
PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI LA NIVELUL PREȘCOLARILOR**

„Dacă copilul trăiește într-un mediu în care se manifestă acceptare și prietenie, el învață să găsească dragostea în lume.” („Ce anume învață copilul tău?”) Dorothy Law Nolte

Nr. crt.	DOME NIUL	OBIECTIVE DE REFERINTA	MIJLOACE DE REALIZARE TEMA	NIVEL
1.	OM SI SOCIETATE	- sa recunoasca si sa respecte norme de conduita la gradinita; - sa cunoasca si sa respecte normele necesare integrarii in viata sociala; - sa-si adapteze comportamentul propriu la cerintele grupului (gradinita,familie,grupul de joaca);	-povestirea educatoarei dupa un sir de ilustratii: ”Sanda la gradinita”,”O zi la gradinița”; - memorizare: ”Grădinița” de Dan Faur;	I I I si II

		- sa traiasca in relatiile cu cei din jur stari afective pozitive de prietenie, toleranta, armonie, concomitant cu invatarea autocontrolului; - sa manifeste spirit de echipa si sa colaboreze in realizarea unei activitati comune; - sa dobindeasca comportamente si atitudini sanatoase fata de propria persoana si fata de alte fiinte si obiecte; - sa cunoasca si sa aplice reguli privind protectia vietii proprii si a celor din jur; - sa-si evalueze comportamentul propriu si pe al celor din jur, in raport cu normele de convietuire sociala:	- convorbire tematica: "Cum ne comportam cu colegii si personalul gradinitei?"; - lectura dupa imagini: "Sa-i ajutam pe cei mici (pe cei in varsta)" - vizita la o alta gradinita: "Unde, cu cine si cum ne jucam?"; "In parc". - dramatizare: "Ridichea uriasa"; "Cei trei purcelusi" - concurs: "Pe unde trecem strada?" - joc didactic: "Sunt fiinte dar nu sunt persoane" (recunoasterea unor caracteristici ale personajelor din "Gandacelul"; "Balada unui greier mic"; "Puiul") - vizionare diapozitive: "Noi avem astfel de copii in grupa?" (comportament pozitiv/negativ)	II II II II I si II
2.	LIMBA SI COMUNICARE	- sa utilizeze in vorbirea curenta un vocabular, adecvat, nonviolent; - sa inteleaga si sa transmita mesaje simple si sa reactioneze pozitiv la acestea;	- lectura educatoarei: "Ce-a uitat Fanuca sa spuna?" - exersarea unor formule de salut, politete: "Papusa vorbeste frumos!", "Te rog sa-mi dai!"	I I
3.	STIINTE	- sa aplice norme de comportare specifice asigurarii sanatatii si protectiei omului si naturii; - sa transpuna in situatii noi reguli si norme de prevenire a accidentelor, insusite anterior; - sa gaseasca solutii pozitive pentru diverse situatii problematice reale sau imaginare intilnite in viata de zi cu zi sau in povesti, povestiri	- joc didactic: "Sa recunoastem animalele dupa insusirile sale"; - convorbire: "Sa iubim animalele si pasarile"; - lucrare colectiva (constructii – macheta): "Drumul spre gradinita" - lectura educatoarei: "Tainele apei"; - lectura dupa imagini: "Insemnatatea apei pentru sanatare"	II II II II I si II
4.	PSIHOMOTRIC	- sa se foloseasca de actiunile motrice invatate pentru a exprima sentimente si/sau comportamente, in anumite situatii;	- joc-exercitiu: "Sa transportam copilul ranit"	II

		- sa manifeste atitudini de cooperare, spirit de echipa, de competitie, fair-play.	-concurs-stafeta:”Cine ajunge primul?”; -parcurs-aplicativ:”Sa ajutam la eliberarea drumului!”	II
5.	ESTETIC SI CREATIV	- sa contribuie personal la imbogatirea mediului ambiental prin lucrarile sale,exprimind sentimente estetice.	- confectii:”Sa facem ghirlande pentru serbare”, ”Sa impodobim pomul de Craciun”	II

ACTIVITĂȚILE DE CONSILIERE LA PREȘCOLARI

ARGUMENT

Din studiile specialiștilor și din practica educatoarelor s-a observat că în fiecare grupă sunt copii:sensibili, nervoși, agresivi, mândri, furioși,supărăcioși, fericiți, nefericiți, bolnăviciosi, săraci, bogați,curajoși sau fricoși.Aceasta varietate de caractere, stări și sentimente reprezintă modele pentru ceilalți. Încadrulactivităților de consiliere, rolul educatoarei este să-i învețe să învețe unii dela alții, să fie răbdatori unii cu altii,să fie prietenoși, să evite conflictele, să se asculte reciproc, să fie empatici la problemele celorlalți, să se accepte, să se tolereze reciproc.

Activitățile de consiliere nu se pretează la metodele de predare tradiționale. Activitățile trebuie astfel organizate încât să îi ajute pe copii să înțeleagă că o bună parte din responsabilitatea orelordeconsiliere respectiv a atingerii obiectivelor acelor ore, le aparține. Formarea unui sistem de valori, convingeri și atitudini sănătoase nu poate fi realizată prin prelegeri. Inutil să le povestim cum trebuie să se comporte, dacă preșcolarii nu aderă la aceste reguli. Mulți reproduc verbal aceste reguli de comportament, însă nu se comportă ca atare.

Metodele interactive de grup, de tipul învățare prin cooperare, învățare prin descoperire, problematizare, dezbateri, jocurile de rol sunt cele mai eficiente pentru atingerea obiectivelor activităților de consiliere. La acestea se adauga alte tehnici ca: brainstormingul, activități ludice de relaxare, exerciții de învățare, vizionarea de filme și comentarea lor, punerea în situație, argumentarea, completarea unor texte și imagini, realizarea de colaje, postere, afișe, desene, imaginarea de situații, evaluarea unor situații problematice, elaborarea de proiecte,elaborarea de portofolii, studiu de caz.

Interacțiunile educatoare-preșcolari și mai ales dintre preșcolari reprezintă principiul fundamental al oricărei metode de lucru în consiliere.

Cele mai semnificative teme de consilierepentru prescolari sunt:

- 1.Autocunoaștere si dezvoltare personală
- 2.Dezvoltarea competențelor sociale
- 3.Dezvoltarea competențelor emoționale
- 4.Dezvoltarea unorabilități de comunicare și managementul conflictelor
- 5.Stil de viață sănătos.

Dezvoltarea competentelor emotionale

Competenta emotionalaeste definita drept capacitatea de a recunoaste si interpreta emotiile proprii si ale celorlalti, precum si abilitatea de a gestiona adecvat situatiile cu incarcatura emotionala.

Competentele emotionale sunt impartite in 3 categorii:

- trairea si exprimarea emotiilor;
- intelegerea si recunoasterea emotiilor;
- reglarea emotionala.

Motivatie. Dezvoltam aceste competente deoarece:

- permite copiilor sa invete sa-si constientizeze trairile emotionale proprii si ale celorlalti;
- ajuta copiii sa dobandeasca strategii adecvate de reglare emotionala si ulterior de relationare optima cu ceilalti.

Traseul parcurs:constientizarea emotiilor, asocierea fiecarei emotii cu imaginea si eticheta verbala corespunzatoare, identificarea situatiei in care apare acea emotie, identificarea reactiilor fiziologice si a gandurilor declansate de emotia respectiva si a tehnicilor dereglare emotionala specifice fiecarei emotii.

3.1 “Detectivul emotiilor”

Competente specifice urmarite: constientizarea emotiilor, exprimarea emotiilor, etichetarea verbala corectaa emotiilor

Materiale:jetoane cu emotii (bucurie, tristete, furie, teama),poveste

Procedura delucru:

Citim copiilor o poveste dintrecele cu care sunt familiarizati (“Scufita rosie”, “Albaca Zapada”,“Pinochio”, “Frumoasa din padurea adormita” etc). Acolo unde se pot identifica reactii emotionale ale personajelor, le cerem copiilor sa indice acele emotii cu ajutorul jetoanelor. Copiii intrerup povestea prin doua batai din palme sau sunetul unui fluier, discuta emotia (“Cum s-a simtit...?”) si indica jetonul corespunzator de la tabla sau din cosulet).

Identificam impreuna etichele verbale corespunzatoare fiecarei emotii (bucurie, tristete, furie, teama). In cazul grupelor mari si pregatitoare putem continua activitatea, dupa ce copiii eticheteaza corect emotiile, sa spuna in ce situatii sunt veseli, tristi sau furiosi si sa idenitifice modalitati dea-si exprima adecvat emotia respectiva. Cum ne manifestam (cum actionam) cand suntem veseli, tristi, furiosi?

Raportam tehnicile de exprimare si reglare emotionala la experientele de viata concrete: “Daca oamenii de pe strada (vecinii)ar topai si ar tipa atunci cand sunt bucurosi ar fi corect fata de ceilalti?” “Ce faceti voi cand sunteti furiosi?”Ce credeti ca ar fi bine sa facem cand suntem furiosi/tristi?

3.2 “Cutiile fermecate cu emotii”

Motivatie. Prin aceasta activitate copiii:

- invataŃ să identifice corect emotiile proprii si etichetele verbale corespunzatoare;
- incepsase familiarizeze cu contextul de aparitie al emotiilor, ceea ce faciliteaza identificarea consecintelor trairilor emotionale.

Materiale: 2 cutii, cartonase cu emotii (bucurie, tristete, furie, teama)

Procedura delucru:

Punem intr-o cutie toate cartonasele cu emotii pozitive, iar in cea de-a doua pe cele cu emotii negative. Cerem fiecarui copil sa scoata din cele doua cutii cate un cartonas, astfel incat sa aiba in mana un cartonas reprezentand o emotie pozitiva (bucurie) si una negativa (furie, tristete, teama). Cerem fiecarui copil sa identifice denumirile emotiilor de pe cartonase si sa se gandeasca la o situatie (cand?) incare-sa simtit bucuros, respectiv o situatie in care a simtit tristete/team/furie.

Obiective:

3.3 “Cum ma simt astazi?”

-constientizarea emotiilor, exprimarea emotiilor, etichetarea corecta a emotiilor

Procedura delucru: Copiii primesc cate o coala de hartie si creioane colorate. Rugam copiii sa deseneze cum se simt (le permitem sa foloseasca orice culoare doresc). La final, discutam desenele impreuna cu copiii. In cadrul discutiilor, ii vom incuraja sa identifice si sa denumeasca emotiile desenate. Putem continua discutiile cu necesitatea manifestarii adecvate atat a emotiilor pozitive, cat si a celor negative. Daca un copil este trist, ce credeti ca ar trebui sa faca?

3.4 “Joc de carti cu emotii”

Obiective: -sa identifice emotiile in functie de indicii nonverbali;

-sa asocieze o eticheta verbală expresiei emotinale;

-sa identifice contextele in care se manifesta anumite emotii.

Materiale: imagini cu persoane care exprima diferite trairi emotionale (bucurie, tristete, teama-pentru grupe mici, mijlocii, la care se pot adauga si plictiseala, dezgust-pentru grupe mari si pregatitoare), esarfa.

Procedura delucru: Decupam din reviste sau xeroxam imaginile cu persoane care exprima una din emotiile descrise mai sus. Fiecare copil alege perand o imagine, fara sa vada imaginea aleasa (legam, pe rand, copiii la ochi cu esarfa). Rugam copiii sa identifice emotia persoanei din imagine. (Cum crezi ca se simte?). Intrebam copiii in ce situatii au simti la fel ca si persoana din imagine. (Tu cand te-ai simtit la fel ca si ea?) La final, cerem copiilor care au in mana imagini cu persoane care se simt fericite, sa ne aduca toate cartonasele. Procedam la fel si pentru celelalte emotii.

In cadrul acestor teme se mai pot desfasura activitati ca: “Cum te-ai simti daca...”, “Sa negandim la emotiile celorlalti”, Tehnici de autoreglare emotionala pentru furie: “Stop ma linistesc si ma gandesc la o solutie!” (tehnica broscutei testoase, tehnica baloanelor maride sapun).

Activitatile prezentate sunt doar cateva sugestii din multitudinea de exercitii ce pot fi organizate in cadrul activitatilor de consiliere. Cu cat se organizeaza mai multe exercitii de acest gen, cu atat mai mult copiii invata sa gandeasca inainte de a lua o hotarare, chiar daca primul impuls este altul. Asa se exerseaza stapanirea emotiilor si a situatiilor problema, in general pregatirea pentru viata.

Va dorim mult succes!

Planificarea activității de consiliere

Semestrul I

Grupa mijlocie

Nr. crt	Perioada	Tematica		Grup țintă
		Consiliere părinți	Consiliere copii	
1	14-18.09	"De ce plânge copilul?,, "Despărțirea și separarea"	"Prietenii noi" "Jucăriile de acasă"	Copiii cu dificultăți de adaptare
2	21-25.09	"Cum se adaptează copilul meu?" "Grupul de joacă"	"Ne jucăm împreună" "Îți dau jucăria mea"	Copiii cu dificultăți de relaționare
3	29.09-2.10	"Limbaajul copiilor și mediul social" "Ce expresii învață copiii din limbaajul adulților"	"Cum vorbim cu colegii și prietenii" "Vreau să vorbesc frumos"	
4	5-9.10	"Carnavalul toamnei" –organizare activitate extracurriculară	"Ce masă vreau să-mi pun" –distribuirea rolurilor	Toți copiii
5	12-16.10	"Costumație și recuzită pentru carnaval"	"Legumele sunt bune" "Regimul alimentar sănătos"	Copiii mofturoși
6	19-23.10	"De ce mint copiii" "Regulile grupei și regulamentul"	"Adevăr sau minciună" "Ne pregătim de concurs"	Copii în situații conflictuale Copii înscriși la concursuri
7	26-30.10	Informare privind măsurile de prevenție împotriva gripei de tip nou	Informare privind evitarea jocului în preajma unei persoane bolnave "Ce trebuie să fac atunci când nu mă simt bine"	Toți copiii
8	9-13.11	"Monitorizarea stării de sănătate a copiilor și a celor din jur"	„Ne pregătim de concurs"	Copii înscriși la concursuri
9	16-20.11	"Drepturile copiilor" -ședința cu părinții	"Sunt mic dar am drepturi mari" "Mă bucur de drepturile mele"	Toți copiii
10	23-27.11	"Deprinderile de igienă și autonomie personală a copilului" "Nevoia de autonomie a copilului"	"Cui îi este frică de săpun?" "Și capul are nevoie de igienă!"	Copii ce au fobie de săpun (spălatul pe cap)
11	2-4.12	"Cum alegem jucăriile" "Arta de a oferi daruri"	"Vreau să ofer o jucărie" "Îți dau jucăria mea"	Copiii cu dificultăți de relaționare

12	7-11.12.2009	"Copilul și alimentația sănătoasă" "Masa tradițională și nutriția copilului"	"Petardele nu sunt jucării" "Știu să respect regulile familiei"	Toți copiii
13	4-8.01.2010	"Copilul sănătos și factorii de mediu" "Atitudini și mesaje parentale"	"Blazonul personal" –autocunoaștere	Copiii anxioși
14	11-15.01	"Și iarna copiii au nevoie de jocuri în aer liber" "Primele semne de boală: simptome și atitudini parentale"	"Bătaia nu-i o joacă" "Bătaia cu bulgări de zăpadă nu-i bătaie"	Toți copiii
15	18-22.01	"Cât de bine îmi cunosc copilul?"	"Scutul meu de apărare" –exteriorizarea trăirilor și a grupului social	Copiii timizi
16	25-29.01	"Cu copilul la plimbare" "Modalități de petrecere a timpului liber"	"Atenție! Alunecă" protecția sănătății "Cât timp mă joc la calculator?"	Toți copiii

Planificarea activității de consiliere
Semestrul al II-lea-Grupa mijlocie

Nr. crt	Perioada	Tematica		Grup țintă
		Consiliere părinți	Consiliere copii	
1	08-12.02	"Școala și familia - o relație periclitată?" "Rolul familiei în educația copilului"	"Jocurile copiilor la grădiniță și în familie"	Toți copiii
2	15-19.02	"Copiii între calculator și șotron" "Sedentarismul copilului"	"Autoportret" –cunoaștere de sine	Copiii introvertiți
3	22-26.02	"Atitudini și mesaje parentale" "Receptivitatea copiilor față de comportamentul părinților"	"Blazonul meu personal" –autocunoaștere	Toți copiii
4	01-05.03	"Surse de stres în viața mea" "De ce este încruntat copilul meu" impactul factorilor sociali, culturali, economici și de mediu asupra stilului de viață	"Blazonul prietenilor mei" desen "Să nu știu ce este frica ... m-a-nvățat mămica" exteriorizarea anxietății	Copiii anxioși
5	08-12.03	"Figura maternă în creațiile copiilor"	"Ca mama vreau să fiu și eu" , joc-exercițiu, explorarea carierei	Toți copiii

6	15-19.03	”Rolul bunicilor în educația copiilor” ”Nepoți și bunici”	”Cartea mea de vizită” –abilitați de planificare a carierei	Toți copiii
7	22-26.03	”Copilul între posibilitățile sale și expectanța familiei” ”Ce-mi doresc pentru copilul meu”	”În lumea magică a lui NU” , comportamentul asertiv ”Îmi doresc ceva. Știu să cer?”, comportamentul asertiv	Copiii cu manifestări nonasertive sau agresive
8	29 -02.04	”Comunicarea în familie” ”Strategii de comunicare”	”Ce faci în timpul liber?” încrederea în sine și ceilalți ”Prietenii buni”	Copiii cu dificultăți de relaționare, timizi
9	12-16.04	”Să facem ceva împreună” ”Și copilul poate face treabă” –antrenarea copiilor în activități specifice particularităților de vârstă	”Eu sunt mama/tata, tu copilul” joc în perechi, optimizarea rolurilor în familie ”Cu părinții împreună”	Toți copiii
10	19-23.04	”Lista succeselor copilului” ”Recunoașterea și aprecierea comportamentelor dezirabile”	”Succes, nu greșeală” ”Am greșit, mai încerc odată” pregătirea pentru succes	Copiii nesiguri
11	26-30.04	”Spirala greșelilor” (parentale) disciplina pozitivă prin respectarea personalității copilului	”Ce simt când sunt lăudat?” ”O zi din viața mea” desen dezvoltarea socio-afectivă	Toți copiii
12	03-07.05	”Eticheta” ”Copilul este așa cum îl vezi?!” –corespondența dintre atitudinile izolate ale copilului și dezvoltarea lui globală	”După faptă și răsplată” ”Valiza magică” asumarea răspunderii	Toți copiii
13	10-14.05	”Încredere și comunicare”	”Spațiul meu de joacă” ”Tufa mea de trandafiri” desen, managementul unui stil de viață de calitate	Toți copiii
14	17-21.05	”Nimic să nu faci ca el” –joc de rol, exteriorizarea sentimentelor	”Testul oamenilor schematici”	Copiii în relații conflictuale
15	24-28.05	”Politețea mai este o calitate?” ”Copilul între critică și modelul parental”	”Cuvintele fermecate” ”Bagheta fermecată” reguli de politețe	Toți copiii
16	31-04.06	”Un copil motivat este implicat” ”Când și cum refuz un copil”, comportament asertiv	”Insula misterelor”, utilizarea informațiilor în învățare	Toți copiii

17	07-11.06	”Cum organizăm timpul liber al familiei”, pregătirea excursiei ”Personajul preferat” recuzita pentru serbare	”Planuri de vacanță”	Toți copiii
----	----------	--	----------------------	-------------

BIBLIOGRAFIE:

Ann Birch, *Psihologia dezvoltării* (2000), ed. Tehnică, București;

P. Osterrieth, *Copilul și familia*, (1973), ed. Didactică și Pedagogică, București;

Rose Vincent, *Cunoașterea copilului*, (1972), Editura Didactică și Pedagogică, București.

Ezechil, Liliana, - *Laborator preșcolar*, Editura V& Integral, București, 2004

Dumitrana, Magdalena – *Didactica preșcolară*, Editura V& Integral, București, 1998

Băban, Adriana, (coord.), (2001), *Consiliere educațională*, Ed. Imprimeria Ardealului, Cluj Napoca;

Nedelcu, Vasile - *Invitație la cunoașterea de sine*, Editura științifică, 1970)

ANEXA 1

CHESTIONAR

Privind agresivitatea în rândul preșcolarilor

Primii doi itemi se referă la mediul educativ din familie și comportamentul copilului în familie când este singur. Ceilalți itemi vizează aspecte ce țin de:

- starea de nervozitate a copilului.
- comportamente agresive verbale.
- comportamentul în timpul jocului.
- autoagresivitate.
- frecvența manifestărilor comportamentale agresive/ violente.

1. Există acord în privința problemelor de educația copilului între dvs. și soț/soție?

Da

În mică măsură

Nu

2. Cum se comportă copilul când este singur și se joacă? Este neliniștit, zgomotos, agresiv față de obiecte, furios? **Se manifestă...**

1. niciodată	2. rar	3. uneori	4. frecvent	5. f. frecvent
---------------------	---------------	------------------	--------------------	-----------------------

3. Supără pe alții în mod intenționat? **Se manifestă...**

1. <i>niciodată</i>	2. <i>rar</i>	3. <i>uneori</i>	4. <i>frecvent</i>	5. <i>f. frecvent</i>
---------------------	---------------	------------------	--------------------	-----------------------

4. Este răutăcios și răzbunător? *Se manifestă...*

1. <i>niciodată</i>	2. <i>rar</i>	3. <i>uneori</i>	4. <i>frecvent</i>	5. <i>f. frecvent</i>
---------------------	---------------	------------------	--------------------	-----------------------

5. Copilul manifestă comportamente agresive verbale, prin insulte sau prin adresarea pe un ton foarte ridicat, prin țipete? *Se manifestă...*

1. <i>niciodată</i>	2. <i>rar</i>	3. <i>uneori</i>	4. <i>frecvent</i>	5. <i>f. frecvent</i>
---------------------	---------------	------------------	--------------------	-----------------------

6. În timpul jocului copilul se ceartă des cu alți copii (strigă, lovește, le ia jucăriile, mușcă, scuipă, trage de păr)? *Se manifestă...*

1. <i>niciodată</i>	2. <i>rar</i>	3. <i>uneori</i>	4. <i>frecvent</i>	5. <i>f. frecvent</i>
---------------------	---------------	------------------	--------------------	-----------------------

7. Pune piedici, îi lovește aparent întâmplător pe alții, refuză să ofere ajutor, bucurându-se de problemele altora, fură sau distruge ceva pe ascuns?

Se manifestă...

1. <i>niciodată</i>	2. <i>rar</i>	3. <i>uneori</i>	4. <i>frecvent</i>	5. <i>f. frecvent</i>
---------------------	---------------	------------------	--------------------	-----------------------

8. Își roade unghiile, se lovește în cap sau în alte părți ale corpului, se zgârie pe mâini, pe brațe sau în alte părți ale corpului, se ciupește? *Se manifestă...*

1. <i>niciodată</i>	2. <i>rar</i>	3. <i>uneori</i>	4. <i>frecvent</i>	5. <i>f. frecvent</i>
---------------------	---------------	------------------	--------------------	-----------------------

9. Se calmează prin alte activități atunci când este furios, evită amplificarea conflictului, respectă solicitările, realizează sarcinile sale fără a i se cere în mod special. *Se manifestă...*

1. <i>niciodată</i>	2. <i>rar</i>	3. <i>uneori</i>	4. <i>frecvent</i>	5. <i>f. frecvent</i>
---------------------	---------------	------------------	--------------------	-----------------------

10. Cât de frecvente sunt manifestările comportamentale agresive/violente? *Se manifestă...*

1. <i>niciodată</i>	2. <i>rar</i>	3. <i>uneori</i>	4. <i>frecvent</i>	5. <i>f. frecvent</i>
---------------------	---------------	------------------	--------------------	-----------------------

**PREVENIREA ȘI COMBATEREA VIOLENȚEI
ÎN MEDIUL ȘCOLAR
CURSANT: CHIFOREANU BRÎNDUȘA
ȘC. GIMN. "AUREL VLAICU", FETEȘTI**

În sistemul educațional, libertatea individuală este greșit înțeleasă atât de către elevi cât și de către profesori și părinți și nu a avut ca efect micșorarea gradului de violență în școală, ci dimpotrivă pe fondul acestei libertăți greșit înțeleasă și exprimată, școala poate reprezenta o sursă a unor forme de violență.

Dacă anterior violența școlară nu se manifesta decât ocazional, între elevi sau dinspre cadrul didactic spre elev, acum remarcăm o violență sporită de la an la an, atât între elevi cât nu rareori dinspre elevi spre cadrele didactice.

Pentru a putea preîntâmpina și dezarma un comportament violent în școală, trebuie mai întâi să clarificăm și să înțelegem conceptul de violență, să aflăm cauzele acesteia și în final, să fie concepute măsurile de combatere și prevenire.

Spre deosebire de agresivitate - care reprezintă potențialitatea ce permite dirijarea acțiunii și ține de gândire și analiza fiind intrinsecă - violența este acțiunea în sine, dezorganizarea brutală a personalității sau colectivității și afectează atât individul cât și mediul în care acesta se manifestă. Violența nu este ereditară, dar este contagioasă...

Sub eticheta violenței școlare se află o diversitate de forme de conduită: confruntarea verbală, poreclirea, tachinarea, ironizarea, imitarea în scop denigrator, refuzul de a colabora și de a cere ajutor, bruscarea, lovirea cu diverse obiecte, palmuirea, împingerea, vătămarea corporală.

Prevenire si combatere:

Cadrele didactice trebuie să observe comportamentul elevilor pentru a putea preveni manifestările violente ale acestora prin discuții atât cu elevii în cauză cât și cu familiile lor. Doar o bună colaborare a familiei cu personalul didactic va reuși prevenirea/stoparea/îndreptarea unor deviații comportamentale, deoarece cadrul legal nu permite școlii luarea unor măsuri extreme care să determine din partea elevului respectarea drepturilor celor din jur. Școlii îi revine sarcina de a corija abaterile, de a defini clar diferența dintre moral și imoral, deoarece copilul se va manifesta în mediul școlar influențat de imaginile vizualizate.

Rolul învățătorului este acela de a omogeniza colectivul, de a-i determina să-și respecte colegii și cadrele didactice. Acest lucru se poate realiza prin dezbateri colective, prin intermediul povestioarelor, prin acordarea de sarcini pe echipe. Școlarii trebuie învățați ce înseamnă a trăi în societate: a te înțelege reciproc, a asculta opiniile celor din jur, a exprima problemele în cuvinte nu în fapte, a lua decizii colective, și a te supune deciziei majorității, a-și controla pornirile violente.

La nivelul clasei este indicată elaborarea unui regulament intern. Elevii sunt cei ce negociază regulile, și stabilesc sancțiunile în cazul abaterilor. Trebuie stabilite reguli simple ce pot fi lesne înțelese și respectate.

În condițiile în care situațiile de violență școlară nu pot fi rezolvate în mod direct prin acțiunea efectivă și imediată a cadrului didactic se impune formarea unei echipe (în cadrul căreia să fie incluse atât cadrele didactice cât și consilierul școlar, medicul, reprezentanți ai poliției, primăriei).

Această echipă ar putea preveni și combate acte de violență prin prezentarea faptelor și explicarea urmărilor acestora.

O altă metodă de prevenire și combatere a violenței este elaborarea R.O.I., aducerea acestuia la cunoștință atât elevilor cât și părinților și respectarea sa strictă. La înscrierea copilului în școală, părintele trebuie să semneze că este în acord deplin cu regulile școlii, reguli ce pot stabili de la scăderea notei la purtare până la exmatricularea definitivă a elevului în cazul constatării unor fapte de violență ce ar periclita siguranța celorlalți.

La nivelul școlii se pot înființa grupuri de dezbateri în care să se pună în discuție dificultățile muncii de formare a comportamentului prosocial al elevilor. Situațiile expuse, de unul sau mai mulți profesori să fie dezbătute în cadrul grupului.

Înființarea în cadrul școlii a unui centru de consultanță cu părinții și elevii unde să se poată depista, mediatiza și dezbate acte de violență școlară.

(la noi în școală există un astfel de cabinet)

Ca măsură de constatare a gradului de violență în școală este indicată supravegherea elevilor cu ajutorul sistemelor video. Astfel se pot monitoriza accesul în incinta școlii, comportamentul copiilor în pauze, perturbarea activităților cadrelor didactice de către alte persoane. Dacă din punct de vedere psihic prezența camerelor video în incinta școlii descurajează manifestările violente prevenind astfel încălcarea regulamentului de ordine interioară, din punct de vedere practic înregistrările oferă dovezi incontestabile ale faptelor comise și ajută la luare unor măsuri imediate, nepermițând agravarea conflictelor.

Introducerea unor însemne distinctive pentru elevii din fiecare școală, cum ar fi uniforme școlare sau legitimațiile de elev.

Pentru a evita evoluția și perpetuare violenței în mediul școlar, este necesar ca M.E.N să aibă o bună colaborare cu Mass-Media (C.N.A) și să semnaleze părinților impactul pe care vizualizarea emisiunilor necorespunzătoare vârstei îl are asupra copilului, căci sprijinul familiei este hotărâtor.

În continuare voi expune câteva modalități folosite la clasa mea în scopul reducerii treptate a comportamentului violent, indiferent de versiunile acestuia. Recunoașterea greșelii comise poate fi un prim pas al efortului nostru. De regulă, copiii au tendința de a respinge faptul că au greșit, concomitent cu observarea oricărei abateri aparținând colegilor. Am încercat de la primele cazuri concrete să le arăt că toți oamenii greșesc. Important este să nu o facă deliberat și mai ales cu rea intenție. De asemenea, greșeala nu presupune o sancțiune disproporționată. Le-am explicat în continuare elevilor că recunoașterea greșelii este în același timp și o dovadă a dorinței de îndreptare. Urmarea, în multe situații, este o atitudine mai cooperantă a copiilor, care încep să facă deosebirea între bine și rău, să-și dimensioneze atitudinea după norme sociale și morale corespunzătoare.

De la acest stadiu se ajunge imediat la etapa înțelegerii impactului social care îl generează atitudinea fiecărui om. Într-o colectivitate, orice act al unei persoane se răsfrânge pozitiv sau negativ asupra celor din jur. Violența, despre care discutăm acum, poate perturba orele sau influența în modalități nedorite pe colegi sau părinți. Le-am explicat elevilor că tocmai de aceea anumite norme-regulamentul clasei, regulamentul școlii, legea în general - interzic apelul la violență nu numai al adulților față de copii, ci oricărui individ față de toți ceilalți. Am remarcat faptul că cea mai neglijată consecință a deficitului comportamental sunt frământările create părinților de copiii implicați într-un asemenea context. Apelând la cazuri concrete, mulți elevi au înțeles că părinții lor au oricum numeroase dificultăți de depășit pentru a mai fi încărcăți cu tot felul de greutăți care se pot evita printr-un comportament responsabil.

Rezultate notabile se pot obține prin creații literare sau plastice cu tematica potrivită. La ora de compunere sau de educație civică se pot da teme care ne ajută să cunoaștem mai exact trăsăturile elevilor. Am constatat personal acest lucru la teme precum: „Eu și ceilalți”; „Privește-te în oglindă și fă-ți portretul”. Le-am recomandat elevilor să încerce o anticipare a ceea ce vor fi ei sau doresc să fie în viitor. Am remarcat totuși că cei ce se văd în postura respectivă au optat pentru ceea ce putem numi violența legitimă; nimeni nu s-a imaginat într-o postură de rău făcător. Concluzia a fost că instituțiile respective urmăresc cu prioritate să apere liniștea oamenilor și nicidecum să uzeze de forță ca scop în sine.

Discuția a fost continuată la orele de educație plastică. Elevii au primit sarcina să realizeze desenul intitulat „Jucăria preferată”. Deloc surprinzător, aceiași elevi care la proba anterioară se anticipau echipați și înarmați au desenat tot felul de arme convenționale sau instrumente de distrugere sofisticate

văzute de ei în desenele animate. M-am bucurat să văd că unii elevi care au preferat jucării obișnuite au ajuns la concluzia că poți fi învingător fără arme, la fel cum poți fi învins folosind armele.

O altă temă, anume „Locul meu în familie”, am propus-o la ora de educație plastică în urma unei întâmplări care a avut loc în clasă: într-o altercație dintre o elevă și un coleg al ei, fata a găsit argumente verbale decente care l-au redus pe băiat la tăcere. Simțindu-se umilit, acesta a încercat să o lovească cu un obiect contondent. După ce am oprit conflictul, am încercat să-l conving pe micul agresor că greșește punându-i întrebarea *La tine în casă ai văzut așa ceva?*. Răspunsul afirmativ mi-a arătat că am fost chiar inspirată. A urmat executarea temei amintite. Câțiva elevi au sugerat într-adevăr prezența violenței în propria familie pe care, evident, o prelungesc în comportamentul lor. Concluzia a fost că implicarea părinților în demersul nostru este absolut necesară.

Foarte eficientă pentru orele de educație civică este metoda pe care am numit-o „tribunalul clasei”. Sunt gesturi sau fapte ale unor copii care pot fi analizate sub forma unui proces cu apărători, acuzatori și un judecător. Am procedat astfel în cazuri precum: jignirea unui coleg, încercarea unor elevi de a-și face dreptate singuri sau cruzimea față de animale. Argumentele pro și contra au dat la iveală idei interesante și au stimulat imaginația și inventivitatea copiilor. Foarte valoroasă este concluzia la care se ajunge în cazul unor conflicte, anume că vina este a ambelor părți, inclusiv a victimei. Așa înțeleg copiii să pornească de la adevărul că nimeni nu este perfect.

Legăturile cu familia au importanța lor în planul reducerii sau înlăturării violenței. Discuțiile cu părinții, precum și vizitele la domiciliu ne ajută să-i cunoaștem mai bine pe copii, eventual să remarcăm elementele îndepărtate care pot explica în bună măsură comportamentul violent. Avem în vedere diverse împrejurări în care copii au fost șocați, frustrările pe care le trăiesc, grupul informal pe care îl frecventează și alte aspecte care permit învățătorului să acționeze, așa cum arătam, în cunoștință de cauză. Am observat cu surprindere că uneori părinții încurajează copiii la un comportament necorespunzător.

Experiența de până acum ne arată că violența în rândul celor mici este o realitate care poate fi ținută sub control și într-o măsură semnificativă redusă la manifestări pe care le putem numi acceptabile. Energia copiilor poate fi canalizată pe teritoriul unor activități cu încărcătură exclusiv educativă. Este foarte important însă să nu considerăm niciodată că s-a făcut totul în acest domeniu. Combaterea violenței fără violență și inocularea spiritului de toleranță în comportamentul celor mici rămân obiective permanente ca educația însăși, iar mijloacele folosite se multiplică în deplină relație cu datele, în continuă schimbare, ale realității.

Școala are un rol important în prevenirea violenței și asta nu numai în condițiile în care sursele agresivității sunt în mediul școlar ci și în situația în care sursele se află în exteriorul granițelor școlii.

PLAN DE MĂSURI
privind îmbunătățirea activitatilor de prevenire a violentei în școală
Anul școlar 2018-2019
ȘCOALA GIMNAZIALĂ DIMITRIE CANTEMIR
FETESTI – IALOMITA
CURSANT:
PROF. CIUCIULA LIVIA

Nr. crt.	Obiective generale	Obiective specifice	Măsuri/acțiuni	Responsabil	Termen	Indicatori de realizare
1.	Crearea premiselor asigurării siguranței elevilor	Diagnoza stării de siguranță a unității școlare Reglementarea accesului în școală	1.Evaluarea riscurilor la securitate fizică și a măsurilor necesare diminuării riscurilor 2.Reactualizarea procedurii care reglementează accesul în școală a profesorilor, elevilor și vizitatorilor. 3.Elaborarea/completarea/reactualizarea atribuțiilor persoanelor care răspund de asigurarea siguranței elevilor și personalului 4. Stabilirea atribuțiilor profesorilor și elevilor de servici pe școală pentru anul școlar curent. 5. Asigurarea continuității efectuării serviciului pe școală (în toate corpurile în care se desfășoară proces instructiv-educativ) 6. Asigurarea pazei Corpului A de clădire prin angajarea unui paznic și prin contractarea serviciilor unei firme specializate	Specialist evaluare risc securitate fizică Coordonator CEAC Responsabil comisia diriginților Director Director adjunct Director Director	1 octombrie 2018 Permanent Permanent Septembrie-octombrie Permanent Septembrie – octombrie	Analiza de nevoi Revizuirea procedurii Centralizator disciplina Protocol de colaborare Grafice săptămânale de efectuare serviciu Contract prestări servicii

			7. Încheierea unui protocol de colaborare cu reprezentanții poliției de proximitate în vederea supravegherii zonelor limitrofe unității școlare și realizării de acțiuni comune de prevenire a faptelor ce pun în pericol elevii în școală și în zonele din jurul acesteia 8. Elaborarea planului de pază al unității 9. Utilizarea sistemului de acces securizat în toate corpurile de clădire în care se desfășoară activități cu elevii. 10. Asigurarea funcționării sistemului de monitorizare a intrării persoanelor străine în școală, prin personalul de pază și profesorii de serviciu 11. Instruirea personalului unității de învățământ pentru asigurarea siguranței unității în afara programului de cursuri. 12. Achiziționarea unui sistem de supraveghere audio-video	Reprezentant firma pază Personal Reprezentant firmă pază Director Administrator Serviciul financiar	Octombrie Septembrie-octombrie Permanent Permanent Lunar Noiembrie	Grafic semestrial Grafice săptămânale Protocol semnat Înregistrări sistem Registru de evidență intrări în unitate PV instructaj Sistem achiziționat
2.	Asigurarea pazei unității de învățământ	Creșterea siguranței și a securității elevilor în	1. Asigurarea pazei unității prin personalul propriu specializați personal în timpul desfășurării programului școlar	Personal pază Director	Permanent Semestrial	Plan de pază Fișa postului

		incinta școlii Creșterea gradului de informare și aplicare a prevederilor și reglementărilor legale	2. Instruirea personalului care efectuează paza cu privire la accesul controlat în unitatea de învățământ a elevilor și a părinților, cu privire la protecția persoanelor și bunurilor. 3. Realizarea instructajelor privind respectarea normelor de protecție a muncii în laboratoare, sala de sport, sălile de clasă 4. Afișarea la loc vizibil la intrare și în clasele de elevi a programării cadrelor didactice care efectuează serviciul pe școală și a numărului de telefon unic pentru urgență și al polițistului de proximitate la care se poate apela în caz de nevoie. 5. Informarea elevilor și a personalului privind reglementările procedurii interne privitoare la accesul în unitate	Profesorii de specialitate Profesorii diriginți Director adjunct Profesori diriginți	Semestrial Septembrie Săptămânal	PV de instruire PV prelucrare norem de protecție a muncii Afișe postate în locuri vizibile Grafic afișat Procedură elaborată și aplicată
3.	Reglementarea accesului în unitatea de învățământ	Asigurarea siguranței elevilor și a cadrelor didactice	1. Accesul elevilor în unitatea de învățământ se face în conformitate cu prevederile ROI și procedurii de acces în școală. 2. Asigurarea controlului intrărilor și ieșirilor prin sistem informatizat	Personal de serviciu (elev, profesor) și de pază Sistem acces Sistem video	Permanent Permanent Permanent	ROI Procedură Înregistrări sistem și camere

			3. Legitimarea persoanelor care solicită acces în școală (intrarea Corp A), înregistrarea acestora în Registrul pentru vizitatori, identificarea problemelor și nevoilor acestora, respectarea locurilor de așteptare, însoțirea persoanelor de către elevul/profesorul de serviciu 4. Realizarea unui ecuson de acces pentru vizitatori; 5. Afișarea unor mesaje de informare a vizitatorilor cu privire la interdicția de a intra în școală sub influența alcoolului. 6. Luarea unor măsuri imediate de către prof. de serviciu, în cf. cu procedura de acces, în cazul intrării în unitate, în timpul pauzelor a unor persoane turbulente.	Personal de serviciu (elev, profesor) și de pază Compartiment contabilitate Secretariat Personal de serviciu (elev, profesor) și de pază	La începutul anului școlar De câte ori situația o impune	Registru poartă Ecuson RI PV întocmite
4.	Organizarea activității structurilor responsabile cu asigurarea securității și siguranței elevilor în incinta și în perimetrul unității	Crearea condițiilor funcționării în unitate a comisiilor specifice Asigurarea resurselor necesare funcționării structurilor specifice	1. Numirea, prin decizie, a responsabilului și a componenței comisiei de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar în unitatea școlară în conformitate cu prevederile ROFUIP 2016, completat prin OM 3027/2018 2. Consiliere pentru organizarea și planificarea activității comisiilor care asigură securitatea și	Director Director, director adjunct	20.09.2018 Permanent Permanent	Decizii PV PO elaborate revizii

		asigurarea securității și siguranței elevilor	siguranța elevilor în unitatea școlară	Responsabili comisii Serv. Financiar	De câte ori se impune	Semnarea acte furnizare materiale
			3. Elaborarea/reactualizarea de către responsabilii comisiilor a procedurilor operaționale specifice comisiilor.			
			4. Furnizare de consumabile și suport logistic în vederea multiplicării documentației necesare instruirii și informării elevilor privind reglementările în vigoare		Lunar	PV întruniri Documente multiplicate PV de instruire
		Educarea elevilor pentru reproducerea comportamentelor adecvate în situații de urgență	5. Instruirea elevilor pentru cunoașterea reglementărilor în vigoare și a modului de comportare în timpul cataclismelor naturale, seisme, producerii incendiilor etc.	Responsabili comisii Profesori diriginți	Octombrie	PV exerciții de alarmare, concluzii
			6. Instruirea elevilor pentru cunoașterea reglementărilor în vigoare și a modului de comportare în cazul producerii unor accidente	Responsabilii comisiilor de specialitate Comisia desemnată la nivelul școlii Prof. diriginți	Noiembrie	PV ședință
					Semestrial	PV instruire elevi
			7. Informarea periodică a elevilor în legătură cu procedurile pentru servicii medicale de urgență	Responsabili comisii de specialitate	La începutul anului școlar	PV activități
		Cunoașterea și aplicarea			Permanent	PV exerciții de alarmare

		legislației, cu precădere a Legii nr. 35/2.03.2007, cu modificările și completările ulterioare și a reglementărilor în vigoare ale M.E.N	8. Realizarea exercițiilor de alarmare specifice protecție civile și pentru prevenirea și stingerea incendiilor 9. Actualizarea Regulamentului de ordine interioară – prevederile privind accesul și asigurarea siguranței 10. Prelucrarea în ședință de Consiliu profesoral, a Legii 35 / 2007 privind siguranța în unitățile de învățământ cu modificările și completările ulterioare și a prezentului program de măsuri 11. Popularizarea prevederilor Legii nr.35/2.03.2007, a Regulamentului școlar și Regulamentului de ordine interioară 12. Respectarea calendarului acțiunilor obligatorii stabilite de MEN/DGMP privind creșterea siguranței în unitățile de învățământ	Grup de lucru desemnat Director	De câte ori situația o impune Octombrie	Completări ROI Consemnare în PV CP
5.	Asigurarea serviciului pe școală	Organizarea serviciului pe școală	1. Întocmirea graficului profesorilor de serviciu 2. Anunțarea profesorilor în legătură cu programarea pentru efectuarea serviciului pe școală	Director adjunct Director adjunct Director adjunct	Săptămânal Săptămânal	Grafic profesori de serviciu pe școală

		Cunoașterea atribuțiilor specifice de către profesori și elevi Păstrarea ordinii și disciplinei în perimetrul unității școlare pe durata desfășurării programului școlar	3. Stabilirea atribuțiilor profesorului de serviciu și informarea cadrelor didactice în legătură cu obligativitatea îndeplinirii acestora 6. Afișarea atribuțiilor la avizier 7. Instruirea elevilor asupra obligațiilor ce le revin în desfășurarea serviciului în clasă 8. Încheierea procesului verbal la sfârșitul programului de către profesorul de serviciu pe școală	Profesorii diriginți Profesor de serviciu/prof diriginte	Anual/săptămânal Semestrial Permanent Zilnic, la încheierea serviciului	Fișa de înștiințare semnată ROI Atribuții afișate Proces verbal Caiet de PV
6.	Instruirea elevilor și personalului pe teme de protecție și prevenirea situațiilor de risc	Instuirea elevilor privind regulile de conduită în incinta și în perimetrul unității	1. Prelucrarea la orele de dirigenție a ROFUIP, a PO specifice, a normelor de conduită în incinta unității, a regulilor de circulație. 2. Prelucrarea la orele de specialitate a normelor de protecție a muncii în laboratoare, în sala și pe terenul de de sport, în cabinete, la bibliotecă. 3. Afișarea, la loc vizibil, a normelor de protecție a muncii în laboratoare, cabinete, săli de clasă 4. Afișarea, la loc vizibil, a planurilor de evacuare și a unor instrucțiuni	Profesori diriginți Profesori de specialitate Profesori de specialitate Profesori diriginți	Septembrie De câte ori se consideră necesar Septembrie/octombrie De câte ori se consideră necesar La începutul anului școlar	PV instruire PV instruire Afișe la avizierul clasei

			minimale de comportare în situații de urgență		La începutul anului școlar	
7.	Asigurarea școlarizării frecvenței și stării disciplinare adecvate	Monitorizarea frecvenței elevilor Monitorizarea stării disciplinare Creșterea eficienței activității manageriale în domeniul activității de prevenire a degradării stării disciplinare	1. Verificarea ritmică a participării la cursuri a elevilor, completarea graficului de frecvență pe clase și unitate, depistarea elevilor cu probleme de frecvență 2. Depistarea cauzelor care generează fenomenul de absenteism și aplicarea unor măsuri de stopare 3. Intensificarea și eficientizarea colaborării școlii cu familiile elevilor 4. Aplicarea măsurilor disciplinare prevăzute de ROFUIP 5. Verificarea ținutei elevilor 6. Consemnarea abaterilor disciplinare de către profesorii diriginți 7. Verificarea nivelului calitativ la care se desfășoară activitățile educative 8. Punerea în aplicare a deciziilor menite să eficientizeze procesul	Profesorii Elevul de servicii Profesorii diriginți Profesori diriginți Profesori diriginți Conducerea școlii Consiliile claselor Profesorii diriginți Directori Directori Consilier educativ Comisia de disciplină ISJ, conducerea școlii	Permanent Permanent Când este cazul Permanent De câte ori este cazul De câte ori este cazul Semestrial De câte ori este cazul	Registru absențe Cataloage școlare Centralizatoare lunare Centralizatoare lunare PV consiliere părinți PV consilii clase PV Fișa de asistență Note scăzute la purtare PV activitate PV

			instructiv-educativ (sanționarea abaterilor)	Profesor diriginte Psiholog școlar		
			9. Organizarea unor activități/schimburi de experiență pe teme ce abordează starea disciplinară și respectarea regulamentelor	Responsabil CSE	Anual	PV activități Rapoarte
			10. Consilierea individuală și de grup pentru elevii care comit acte de indisciplină în timpul orelor	Resp. comisie violență Consilier educativ	De câte ori este cazul	Materiale
			11. Activarea Consiliului Școlar al Elevilor în semnalarea unor situații de amenințare a siguranței în școală	Reprez. mass-media	De câte ori este cazul	Întâlniri organizate
			12. Efectuarea periodică de analize în scopul cunoașterii situației reale a actelor de violență comise în zona unității școlare	Comisia prevenire violență	Semestrial	Rapoarte
			13. Optimizarea colaborării cu mass-media locală și realizarea unor activități comune destinate susținerii și influențării pozitive a comportamentului elevilor și a membrilor comunității		Permanent	PV activități
			14. Identificarea și implicarea în activitățile de prevenire a		Lunar	PV activități

			delincvenței și absenteismului a unor personalități locale, din diverse domenii, care pot constitui modele pentru elevi			
8.	Prevenirea violenței în mediul școlar	Pregătirea antiinfracțională și antivictimală a elevilor în vederea adoptării unui comportament bazat pe respectarea normelor de conviețuire socială	1. Încheierea unor protocoale de colaborare cu instituții specializate în vederea desfășurării activități educativ-preventive în unitățile de învățământ 2. Organizarea de întâlniri cu elevii în scopul identificării problemelor cu care se confruntă aceștia și găsirii mijloacelor adecvate de soluționare 3. Prezentarea unor teme cu caracter educativ -preventiv referitoare la siguranța personală și la consecințele săvârșirii de infracțiuni 4. Analizarea unor cazuri concrete cu victime și/sau autori elevi	Directorii Personalul didactic și al școlii Diriginții Comisia de disciplină	Septembrie - noiembrie De câte ori este cazul Lunar Când este cazul	Protocoale de colaborare Activități organizate Activități organizate - PV
		Crearea unui sistem de	1. Solicitarea desemnării de către partenerii educaționali a unor reprezentanți pentru fiecare	Director	Septembrie /octombrie	Solicitări scrise

		comunicare reală și eficientă între școală, autoritățile publice locale și familie pentru identificarea, monitorizarea și prevenirea faptelor antisociale prin implicarea tuturor factorilor educaționali	unitate de învățământ, care să monitorizeze cazurile de violență sau alte fapte antisociale săvârșite în incinta școlii sau în vecinătatea ei. 2. Identificarea măsurilor concrete care se impun în vederea prevenirii unor astfel de fapte, stabilirea unui sistem de comunicare în vederea intervenției rapide pentru aplanarea sau soluționarea stărilor conflictuale ori actelor de violență 3. Solicitarea de sprijin de specialitate organelor abilitate din partea conducerii unității școlare pentru asigurarea pazei, în concordanță cu Legea nr.333/2003 4. Participarea periodică la orele de dirigiență/ședințele cu părinții a reprezentanților Poliției 5. Implicarea, pe bază de voluntariat, a părinților sau altor persoane în derularea unor activități de supraveghere a zonelor școlare pe timpul sosirii și plecării elevilor de la program	Comisia de prev. a violențe Director Poliția municipiului Rădăuți Prof. diriginți Voluntari Consilier educativ Profesori diriginți	Octombrie Semestrial Lunar De câte ori este posibil Lunar	Procedura elaborată Solicitare scrisă PV , activități organizate Activități organizate
--	--	---	---	--	--	--

			6. Organizarea, în colaborare cu autoritățile publice locale sau organizațiile nonguvernamentale, a unor activități extrașcolare (artistice, sportive, culturale) care să stimuleze spiritul de echipă și comunicarea între tineri și care să constituie alternative educative de petrecere a timpului liber 7. Identificarea elevilor ai căror părinți (unul sau ambii) sunt plecați în străinătate, găsirea unor modalități de ajutorare, supraveghere, îngrijire 8. Identificarea familiilor în cadrul cărora minorii sunt supuși la abuzuri și luarea măsurilor ce se impun;	Profesori diriginți	Semestrial Semestrial De câte ori este cazul	Activități organizate Centralizator
9.	Asigurarea siguranței, securității și sănătății elevilor	Punerea în aplicare a sistemului cadru de asigurare a protecției unităților școlare, a siguranței elevilor și a personalului didactic	1. Întocmirea unui plan de măsuri pentru remedierea deficiențelor constatate 2. Monitorizarea aplicării măsurilor prevăzute în planul de măsuri 3. Evaluarea modului de asigurare a siguranței și sănătății elevilor în cursul anului școlar	Director adjunct Director Director Comisia de disciplină Comisia de asigurare a calității	Anual Permanent semestrial	Plan elaborat Doc de monitorizare Raport

PLAN DE INTERVENȚIE PENTRU ELEVII CU COMPORTAMENT AGRESIV (COMUNICARE ASERTIVĂ)

PROF. RADU MIOARA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ MALTEZI

COMPORTAMENTUL AGRESIV AL COPILULUI

Studiu de caz:

Ionel este un copil de 6 ani, la clasa pregătitoare. Este un copil răsfățat. Acasă privește foarte mult la filme de desene animate violente, adoră eroii agresivi și îi imită. Nu respectă regulile de la școală. Se ridică de la locul lui în timpul orelor, deranjând activitatea celorlalți colegi. Pentru că nu a i s-a permis să facă ce vrea, amenință învățătoarea că pleacă acasă, iese din clasă și opune rezistență fizică când a fost întors din drum. Când învățătoarea a încercat să intervină, a lovit-o cu piciorul și a început să plângă, retrăgându-se în colțul clasei.

Ce poate face cadrul didactic pentru a îndrepta situația?

1. Stabilirea cauzele care au determinat comportamentul agresiv al copilului.
2. Stabilirea tipului de agresivitate manifestată de copil.
3. Măsuri de corectare a comportamentului în acest caz.

1.Cauzele care au determinat comportamentul agresiv al copilului:

- familia hiperpermisivă, modele de comportament învățate în familie;
- mass media, modele din desenele animate;
- caracteristici specifice vârstei: dorința de a atrage atenția, de a impresiona, teribilism;
- comunicarea deficitară învățător-școlar.

2. Tipul de agresivitate manifestată de copil

- directă prin lovirea învățătoarei
- fizică –lovit cu piciorul

-comportament noncompliant, cu tulburări- are accese de furie, pleacă se retrage când învățătoarea a încercat să intervină

3. Măsuri de corectare a comportamentului în acest caz:

Terapia educațională

Trebuie să-i spunem foarte clar copilului , că nu acceptăm acest comportament din partea lui ; i se explică ce a greșit în comportamentul său.

Trebuie să stabilim o listă de consecințe non-violente pentru fiecare comportament sau manifestare răutăcioasă și agresivă pe care o are copilul față de cei din jurul sau.

Exemple de "pedepse" ar putea fi: limitarea sau absența timpului pe care are voie să îl petreacă la joacă, cu alți copii, sau obligația de a cere scuze "victimelor" sale, pentru orice ar fi spus, făcut sau stricat.

Supravegherea îndeaproape a activității copilului , prietenii de joacă de la școală. Stabilirea unor reguli clare pentru situațiile tensionate .

Asigurare confortului psihic și afecțiune. Se poate face apel la puterea unei îmbrățișări și capacitatea ei de a face elevul să se simtă înțeles și acceptat.

Învățătorul să fie un bun exemplu pentru elev. Aprecieră bunei purtări; elevul să fie asigurat că învățătorul observă atunci când își rezolvă problemele legate de mânie într-un mod pozitiv.

Terapia cu părinții

Comunicarea dintre educatoare și familie este ,de asemenea, foarte importantă; să limiteze timpul petrecut în fața televizorului și să selecteze emisiunile vizionate de copil. Impunerea unor reguli de conduită și în familie.

Cadrul didactic și părinții trebuie să aibă grijă de propriul comportament în preajma copilului. Sunt un model pentru copil și vor vedea că, o dată ce își vor reduce sau elimina (pe cat posibil...) reacțiile agresive, și el va face același lucru.

Obiective vizate :

Consilierea părinților pentru a înțelege nevoile reale ale copilului;

Formarea unui stil parental adaptat nevoilor reale ale copilului;

Implicarea copilului în sarcini pe măsura capacității de înțelegere și acțiune a acesteia;

Formarea unui program comun de petrecerea timpului liber cu copilul;

Redescoperirea relațiilor afective dintre părinți și copil.

Aceste obiective ar putea fi realizate în special prin participarea părinților și chiar a bunicilor la cursuri parentale .

PROF. STOIAN MARIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ AUREL VLAICU
FETEȘTI – IALOMIȚA

PALETA EMOTIILOR
Disciplină opțională

Durata: 1 an școlar

Argument

Indiferent că vorbim despre perioade cât mai actuale sau de cele trecute, dintotdeauna oamenii au manifestat atât comportamente pozitive, cât și unele neadecvate, ba mai mult, au fost parteneri în conflicte mari sau ne semnificative. Tot ei, oamenii, au reușit să le înțeleagă cauzele și să le rezolve, într-un fel sau altul. Atunci când vine vorba de copii, instituția de educație este cea către care se îndreaptă, de obicei și în primul rând, săgețile întrebărilor: De ce? Ce s-a făcut pentru a preveni?

Educarea și modelarea caracterului este deosebit de importantă pentru formarea unui comportament care să genereze atitudini potrivite în situații specifice. La vârsta școlarității, copiii își aleg deseori ca modele personaje din povești sau povestiri, ale căror fapte le influențează atitudinea în viața de zi cu zi, prin replici, gesturi, mimică, vestimentație, alimentație, preferințe etc. Asocierile pe care ei le fac au o conotație ludică, dar contextul imaginar poate fi extins și valorificat în alte situații, dirijat către învățarea unor elemente de control, autocontrol, observare, opinie, menite să modeleze comportamentul copiilor.

Care sunt așteptările? Armonia dintre conduite, atitudini, opinii să creeze o stare de bine, o stare pozitivă, empatică, atât pentru el, copilul, ca individ, cât și în cadrul grupului în care el se află la un moment dat, fie că vorbim de familie, clasă, echipă, grup de joacă sau alte situații. Rezistența acestor elemente și transformarea lor în convingeri morale de durată pot fi influențate de joaca de-a poveștile, permisă la vârsta copilăriei și atât de așteptată de elevi.

Opționalul ***Paleta emoțiilor*** se adresează elevilor clasei a III-a, care au format deprinderi de citire și sunt capabili să înțeleagă, după o primă lectură, un text narativ specific literaturii pentru copii. Mai mult decât atât, ei sunt la vârsta copilăriei, vârstă specifică lumii basmelor, cea mai potrivită pentru a se confrunta cu situații și personaje diverse, de a formula opinii personale despre ceea ce citesc, de a reda în diferite moduri emoții trăite sau imaginate.

Opționalul pe care îl propun are ca scop principal influențarea comportamentului elevilor prin asumarea rolurilor imaginare, deci și a faptelor și a consecințelor acestora, folosind literatura pentru copii și extinzând în domeniul artistic prin dramatizare, pictură, modelaj. Activitățile de învățare propuse urmăresc să susțină elevii în efortul de a reflecta critic asupra propriului comportament, de a-i stimula în implicarea directă pentru promovarea și apărarea opiniilor personale, a drepturilor lor.

ARIA CURRICULARĂ: discipline opționale

TIP OPȚIONAL: transcurricular

NR. ORE / SĂPTĂMÂNĂ: CDS - 1h

OBIECTIV TRANSCURRICULAR:

Dezvoltarea capacității de a exprima și susține opinii personale privind comportamentul din perspectivă lingvistică, plastică, dramatică.

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

COMPETENȚE SPECIFICE	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
1. Desprinderea informațiilor esențiale despre personaje dintr-un text (basm, poveste, povestire) prin lectura individuală în ritm propriu, fluent, corect, expresiv	Ordonarea temporală a evenimentelor
	Povestirea integrală a textului, individual sau în exercițiu de tip ștafetă
	Formularea de întrebări și răspunsuri
	Realizarea caracterizării unor personaje
	Delimitarea realului de imaginar, a binelui de rău
	Jocuri didactice de atenție
2. Interpretarea rolurilor prin utilizarea intonației și mimicii adecvate, pentru a ilustra stări emoționale (bucurie, entuziasm, tristețe, furie, simpatie, ranchiună etc.)	Memorarea unor replici ale personajelor
	Interpretarea de roluri în secvențe dramatizate
	Exerciții-joc de mimică și gestică
	Transformarea acțiunii unui personaj în manieră proprie
3. Anticiparea consecințelor unor fapte sau evenimente din viața personajelor	Identificarea comportamentelor adecvate/neadecvate
	Formularea unor posibile scenarii, predicții
	Joc de rol
	Previzionarea consecințelor unor fapte bune/rele
	Jocuri didactice: <i>Ce s-ar întâmpla dacă...? Dacă aș fi zână/duh, aș schimba...</i>
4. Crearea de texte noi, în care conflictele pot fi evitate, iar consecințele acestora sunt eliminate sau diminuate	Jocuri didactice: <i>Schimbă povestea! Atenție la drumul poveștii! Ne-am rătăcit pe drumul poveștilor! Dacă aș fi scriitorul...</i>
	Crearea unor povești noi prin valorificarea imaginației copiilor
5. Formularea unor reguli de comportament prin realizarea de conexiuni între emoții și evenimente/fapte	Recunoașterea emoțiilor personale sau ale personajelor în situații date/create
	Asocierea faptelor/urmărilor/consecințelor cu starea emoțională care le-a generat
	Gruparea emoțiilor și a comportamentelor în funcție de criterii date
	Identificarea comportamentelor adecvate în situații specifice
	Jocuri: <i>Emoticonul potrivit! Roata emoțiilor</i>

	Formularea unui set de reguli de comportament adecvat în situații diferite (școală, familie, vizită, teatru, parc etc.)
6. Formularea de opinii, explicații, susținute de argumente simple pentru promovarea propriului comportament sau al personajului preferat/ales	Crearea de legături între fapte/evenimente și trăsăturile personajelor sau între fapte și consecințe
	Formularea de argumente convingătoare
	Jocuri de rol: <i>Pro și contra, Avocatul apărării și avocatul acuzării, Azi eu sunt judecătorul!, Dacă eu aș fi...</i>
7. Adoptarea unor tehnici de eliminare sau reducere a emoțiilor negative și a consecințelor acestora	Identificarea emoțiilor proprii sau ale personajelor în situații date, precum și a cauzelor care le-au generat
	Formularea de enunțuri mobilizatoare
	Realizarea de afișe, postere cu mesaje stimulatoare
	Selectarea și interpretarea unor proverbe adecvate
8. Utilizarea limbajului artistic pentru a exprima emoții proprii sau ale personajelor, individual sau în echipă	Reprezentarea prin desen, pictură sau colaj a unor trăsături dominante ale persoanelor/personajelor
	Prezentarea unor secvențe semnificative prin dramatizare/joc de rol în fața clasei, a părinților, a publicului
	Dialogul/monologul/discursul tematic
	Exerciții-joc de mimică și gestică, de imitație
9. Valorificarea în sens pozitiv a conflictului dintre bine și rău, prezent în basme	Desprinderea conflictului bine/rău din basm
	Crearea altor finaluri sau situații conflictuale. Înlocuirea unui personaj cu propriul eu.
	Exprimarea propriilor opinii, gânduri, sentimente în legătură cu faptele și acțiunile personajelor întâlnite în textele prezentate

CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

- Povești, povestiri și basme pentru copii, din literatura română și universală
- Recunoașterea personajelor pozitive / negative
- Caracterizarea unui personaj, oral sau prin creație plastică
- Dialogul și monologul. Discursul
- Identificarea și recunoașterea emoțiilor
- Acțiunea scenică. Prezentarea în fața altora a unui rol, a unei secvențe
- Tehnici de gestionare a emoțiilor în situații diferite

- Crearea de basme noi prin îmbinarea unor fapte și întâmplări din cele cunoscute
- Tehnici combinate de pictură și colaj: decupare, asamblare, lipire, vopsire

MODALITĂȚI DE EVALUARE

PROBE ORALE	PROBE SCRISE	PROBE PRACTICE
Inițierea și susținerea unui dialog pe o temă dată	Caracterizarea unui personaj într-un eseu scurt	Interpretarea unui rol în cadrul unei reprezentații
Prezentarea propriei păreri sau opinii susținută cu argumente corespunzătoare	Crearea de basme noi, individual sau în grup	Realizarea de planșe reprezentative, individual sau în grup
Crearea de basme noi, individual sau în grup	Realizarea de mesaje scrise pentru afișe, postere individual sau în echipă	Realizarea de afișe, postere individual sau în echipă
Secvență dramatizată	Harta poveștii	Evaluarea/autoevaluarea opiniei exprimate într-un context dat

SUGESTII DE TEXTE

- ✓ Ion Creangă – *Fata babei și fata moșneagului, Harap-Alb, Povestea unui om leneș*
- ✓ Ioan Slavici – *Doi feți cu stea în frunte*
- ✓ Barbu Ștefănescu Delavrancea – *Neghiniță*
- ✓ Călin Gruia – *Ciuboțelele ogarului, Izvorul fermecat*
- ✓ Victor Eftimiu – *Cerbul fermecat, Fluierul ciobănașului, Păunașul codrilor*
- ✓ Petre Ispirescu – *Prâslea cel voinic și merele de aur, Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte, Sarea în bucate*
- ✓ Alexandru Mitru – *Păcală și Tândală. Povești cu tâlc*
- ✓ Vladimir Colin – *Deșteptăciunea proștilor*
- ✓ L. N. Tolstoi – *Creanga de alun*
- ✓ Charles Perrault – *Jupân Motan sau Motanul Încălțat*
- ✓ Frații Grimm – *Căsuța din pădure, Croitorașul cel viteaz, Albă-ca-Zăpada, Cenușăreasa, Hänsel și Gretel*
- ✓ Hans Christian Andersen – *Hainele cele noi ale Împăratului, Privighetoarea, Soldatul de plumb, Lebedele*
- ✓ Edmondo de Amicis – *Cuore – inimă de copil*
- ✓ Lev Tolstoi – *Furnica și porumbița*
- ✓ Esop – *Fabule*
- ✓ Roald Dahl – *Matilda, Marele uriaș prietenos*
- ✓ E.B. Whitte – *Pânza Charlottei*
- ✓ Phyllis Reynolds Naylor - *Shiloh*

BIBLIOGRAFIE

1. Nica, Elena. *Literatura pentru copii. Opțional*. Editura Carminis, 2001, 2002, 2003, 2004
2. Dicu, Emanuela; Pletea, Simona; Dumitru, Simona; Manea, Ileana. *Teatru școlar. Clasele I-IV. Disciplină opțională*. Editura Carminis, 2002
3. Barbu, Daniela; Boca, Cristiana Ana-Maria. *Educație socială. Manual pentru clasa a V-a*. Editura CD Press, 2017
4. Managementul emoțiilor – suport de curs

5. Elaborarea unui plan de măsuri privind îmbunătățirea activităților de prevenire a violenței în școală/clasă

De-a lungul timpului, mai mulți psihologi și pedagogi au analizat manifestări precum violența și agresivitatea, manifestări întâlnite la orice vârstă.

Specialiștii deosebesc aceste două concepte astfel încât agresivitatea este un comportament care are drept scop vătămarea altei persoane, fie că este verbală, fie că este o vătămare fizică, sau distrugerea proprietății acesteia. În ceea ce privește violența, aceasta este o formă de manifestare a agresivității și se concretizează prin forță brutală impusă altor persoane ajungând în unele cazuri chiar la constrângere.

Analizându-se acest fenomen la copii, în mediul școlar, violența se poate manifesta în diferite moduri:

- Ridiculizarea colegilor;
- Punerea unor porecle;
- Glume dure, farse, păcăleli;
- Sarcasm;
- Răspândirea de zvonuri dăunătoare, false;
- Punerea altor colegi în situații umilitoare;
- Adresarea amenințărilor verbale;
- Intimidarea altor colegi,
- Atacuri fizice;
- Vandalism, distrugerea cu bună știință a obiectelor care le aparțin sau nu.

Toate aceste acțiuni au efecte atât asupra celor ce le exercită, cât și a celor asupra cărora sunt exercitate. Urmările pot fi de natură psihologică; prin scăderea stimei de sine, încrederii, acumularea de frustrări, trăirea unor sentimente de repulsie față de clasă, școală, chiar față de oameni, refuzul de a mai frecventa școala etc. sau urmări fizice dacă vorbim despre violența de natură fizică prin bătaii, lovituri, umilințe fizice, glume și farse care lezează persoana etc.

De cele mai multe ori corectarea unui comportament se face punctual, imediat după ce incidentul a avut loc, însă pentru orice acțiune există un background, ceva care a provocat acea reacție, acel comportament nepotrivit. Astfel, pentru a ajunge la rezultatele așteptate, eliminarea sau prevenirea violenței, trebuie să tratăm mai întâi cauzele și nu doar efectele care apar.

Cei mai importanți factori care stau la baza apariției unor comportamente violente ar fi:

- **Factorii de mediu**, care se referă, în primul rând, la *factorii familiali*. Se știe câtă importanță au puterea exemplului, existența unor modele pozitive în familie, viețuirea într-un mediu liniștit, care să-i permită copilului să se dezvolte firesc și să adopte principii morale sănătoase. Pe de altă parte, o mare influență o are *mediul social*, care poate dăuna din cauza unei situații economice scăzute, lipsa valorilor morale, dar mai ales amprenta mass-media. În ultimii ani, copiii sunt din ce în ce mai atrași de tehnologie, fapt ce are și efecte pozitive, desigur, dar, necontrolați, mass-media și tehnologia au efecte mai mult negative asupra comportamentelor acestora. Făcând un sondaj la clasa pregătitoare, se constată că 15 elevi din 18 preferă să își petreacă timpul liber în fața televizorului, a tabletei, telefonului sau a calculatorului. Din cei 15, 9 preferă jocuri electronice cu lupte, împușcături și alte manifestări violente.

Dacă luăm în calcul libertatea mass-mediei din zilele noastre și accesul nelimitat pe care îl au copiii la televizor și în ceea ce privește utilizarea internetului, am putea să justificăm unele dintre reacțiile agresive ale copiilor.

Valdemar Setzer este de părere că utilizarea calculatorului la vârste mici, când copiii sunt în perioada de dezvoltare a gândirii, de percepere și reprezentare a realității, duce la o deformare a gândirii sau chiar la dezvoltarea unei gândiri mașinale. Tot el susține că, spre deosebire de jocurile tipice, unde jucătorul folosește viteza de reacție, în jocurile electronice copilul este activ într-un mod foarte limitat. De asemenea, se constată că știindu-se că sentimentele jucătorilor sunt cele mai active, producătorii de jocuri electronice procedează ca cei din televiziune și prezintă situații în care sunt suscitade sentimente puternice, invariabil urmate de violență și provocări. (Gheorghe, V., 2013, p.100)

- **Personalitatea**, care se concretizează prin lipsa reglajelor voluntare, egocentrism, impulsivitatea.

Cauzele apariției manifestărilor violente s-au demonstrat a fi numeroase:

- victime ale abuzului fizic, verbal sau sexual în familie sau în grupul din care face parte;
- expunerea de scene violente acasă sau în comunitate;
- combinație de factori: stresul din familie, lipsa afecțiunii din partea părinților, conflictele între părinți, dificultățile financiare;
- factori ereditari;
- comportamente cu risc (consumul de droguri, alcool, tutun);
- probleme de sănătate;

- autocontrol scăzut și lipsa abilităților de a face față stresului și situațiilor stresante;
- absența regulilor și a unor consecințe ale comportamentelor violente.

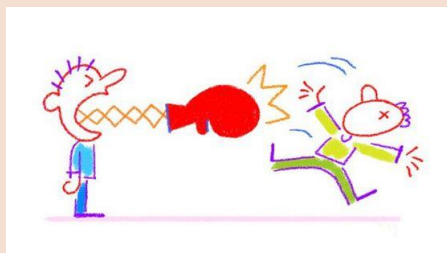
Manifestarea unui comportament agresiv sau violent poate fi de scurtă durată, ca urmare a unei situații concrete din clasă/școală, o ieșire impulsivă de moment, sau poate avea o întindere mai mare, care se poate concretiza în probleme de comportament.

În ceea ce privește măsurile pe care le putem lua pentru a preveni ieșirile violente, există o multitudine de soluții aplicabile în funcție de tipul comportamentului, vârsta copilului, temperamentul acestuia, cauzele comportamentului etc.

Inițierea unor programe, în școală, care să-i ajute pe copii să dobândească autocontrolul și stăpânirea de sine. Prin realizarea unei echipe de specialiști care să propună activități interactive, jocuri, metode de dezvoltare a autocontrolului, tehnici de gestionare a emoțiilor de orice fel, cursuri care să-i învețe pe copii despre manifestarea empatiei, acceptarea de sine, dar și a celorlalți, acceptarea diferențelor dintre sine și restul, învățarea unor modalități de exprimare a furiei (prin artă) sau a nemulțumirii fără a face rău altor persoane.

Monitorizarea nivelului de violență la care este expus copilul; acest lucru se poate realiza prin conceperea unor fișe de monitorizare unde să se noteze orice informație care poate avea legătură cu un comportament întâlnit și, de asemenea, urmărirea frecvenței comportamentelor violente. La clasele mici, monitorizarea disciplinei se poate face prin foarte multe modalități, în funcție de creativitatea profesorului. De exemplu, cea mai des întâlnită metodă este oferirea de stimulente pentru disciplină sub formă de abțibilduri, însă aceasta nu funcționează la toți copiii. Ca debutant, fiind în primul an în învățământ, având clasa pregătitoare, am folosit această metodă prin colectarea de stickere oferite zilnic în borcănele personale afișate în clasă. Am observat însă că, tocmai la copiii care manifestau anumite ieșiri violente, aceste recompense nu aveau nicio valoare. În disperarea de a găsi o soluție imediată și atractivă pentru copii, am înlocuit borcanele cu stickere cu copaci cu frunze albe stabilind un cod al culorilor în funcție de comportament. Pentru un comportament adecvat și respectarea regulilor se colorează o frunză verde, pentru un comportament ușor deviant se colorează o frunză galbenă iar pentru încălcarea regulilor și comportament nepotrivit se colorează o frunză roșie. Astfel, copiii au fost mult mai implicați și preocupați de menținerea unui copac cu frunze verzi. O astfel de metodă este însă de scurtă durată și nesigură, care nu garantează că în acest mod vor fi veșnic condiționați. Întotdeauna trebuie urmărită cauza.

Exersarea unor tehnici de comunicare care să nu implice violență; o cheie a succesului poate fi comunicarea. Existența unor discuții libere în care să se prezinte de ce sunt importante regulile, care pot fi consecințele unor comportamente concrete desfășurate la școală/ în clasă, despre importanța manifestării unor comportamente pozitive, de acceptare a diferențelor dintre oameni etc. Discuțiile ar putea fi făcute fie între elevi și cadrul didactic, fie între elevi, cadrul didactic și părinți, fie cu un specialist, psiholog, consilier școlar sau chiar reprezentanți ai poliției. Comunicarea, evident, că nu trebuie să implice violență. Acest lucru înseamnă că, oricât de furioși am fi, indiferent de postura în care ne aflăm, trebuie să tratăm situațiile cu calm, fără a ridica tonul și, mai ales, fără a avea un limbaj agresiv, cu atât mai mult dacă suntem adulți. Deși nu ne dăm de fiecare dată seama, puterea exemplului este uriașă în relația cu un copil.

Apelarea la psiholog, consilier școlar, care să stabilească un program de intervenție în funcție de particularitățile copilului. Este adevărat că la noi există o reticență în a merge la psiholog sau la consilierul școlar; acest lucru se datorează unei slabe informări sau poate unor motive personale neconcludente (a te face de rușine, neacceptarea problemei, interpretarea greșită a recomandării), însă în astfel de cazuri, rolul specialistului este foarte important întrucât, în fața emoțiilor suntem uneori neputincioși fiindu-ne extrem de greu să reușim să le gestionăm singuri, dar extrem de ușor cu ajutorul unei persoane specializate. Implicarea specialistului se poate face în mai multe moduri: fie în ședințe particulare specialist-copil, specialist-copil-părinte, fie prin activități la nivel de clasă sau chiar la nivel de școală. De asemenea, consider că o importanță deosebită o au și discuțiile dintre consilierul școlar/psihologul și cadrele didactice, care, prin alianță, pot forma o echipă în prevenirea violenței cel puțin la școală.

Intervenții la nivelul clasei. În funcție de particularitățile clasei se pot lua măsuri stabilite împreună și comunicate la începutul anului, semestrului. De exemplu, de multe ori recurgem la aplicarea de pedepse pentru nerespectarea regulilor clasei. Deși de mulți contestată, această metodă este foarte folosită. Pentru aplicarea unor consecințe, am ales o expunere diferită: împreună cu elevii am stabilit o listă de restricții aplicabile atunci când cineva nu respectă regulile clasei. Astfel au propus o serie de pedepse cum ar fi: să stea în bancă 5 minute, să nu iasă din clasă în timpul pauzei, să facă ordine în clasă, să nu primească jucării în pauze etc. Toate propunerile lor au fost introduse într-o cutie iar de fiecare dată când cineva încalcă regulile extrage un bilețel cu o „pedeapsă”. S-a constatat că în acest mod copiii își respectă cu mai multă seriozitate pedepsele, în primul rând că sunt propuse de ei, iar apoi că sunt alese de ei.

O altă metodă care ar putea fi luată în clasă se referă la decorarea clasei. Astfel, Robert J. Marzano transferă atenția spre următoarele două aspecte: care este primul lucru pe care trebuie să-l vadă copiii atunci când intră în clasă și care este ultimul lucru pe care ne dorim să-l vadă când ies pe ușă. Involuntar, în clasa mea, când intri în clasă primul lucru pe care-l vezi este panoul cu regulile clasei, dar la ieșire însă, pe ușă, am este atașat următorul mesaj: *În această clasă avem: ochi pentru a privi, urechi pentru a asculta, guri pentru a vorbi pe un ton potrivit, mâini pentru a ajuta, inimi pentru a iubi.*

Concentrarea atenției pe calitățile copilului și valorificarea acestora

Programe la nivel de școală pentru prevenirea violenței elaborate în parteneriat cu Poliția locală, cu psihologi și consilieri școlari, în cazul adolescenților ar putea exista dezbateri cu deținuți, consumatori de substanțe reabilitați etc.

Pedagogia pozitivă- În ultimii ani, o eficiență deosebită o are pedagogia pozitivă, o abordare care ne pune la dispoziție o multitudine de resurse în literatura de specialitate. Pedagogia pozitivă trece de la disciplinarea bazată pe dominare, frică și culpabilizare la disciplinarea prin învățarea comportamentului dorit în paralel cu eliminarea comportamentului inadecvat, prin metode specifice. Disciplinarea pozitivă se află în opoziție cu pedeapsa. Un exemplu care ne ajută să înțelegem aceste diferențe ni-l oferă Adina Botiș și Anca Tărau (2004)

„PEDEAPSA: De câte ori Dan se joacă liniștit în camera lui, mama îl lasă în pace și se ocupă de treburile casnice, fără să-i acorde atenție. El a observat că de câte ori face o boacăna, mama îi dă atenție. Deodată, copilul încep să trântască jucăriile pe jos și să facă zgomot. Atunci mama vine în cameră și îi spune: *Dan, nu mai face gălăgie, că mă doare capul! Am să-ți iau jucăriile și nu le mai primești până mâine.*

DISCIPLINAREA POZITIVĂ: Dan se joacă liniștit în cameră. Mama observă acest lucru și îi spune: *Ce frumos te joci cu jucăriile, Dan! Vreau și eu să mă joc puțin cu tine! (prin aceasta mama îi dă atenție lui Dan).*”

De asemenea, în aceeași lucrare ni se prezintă nevoile care motivează comportamentul copilului, nevoi care nu ar trebui ignorate sau tratate cu superficialitate de către adult:

- Dragoste- copiii au nevoie să fie iubiți așa cum sunt, tot timpul;
- Onestitate- copiii au nevoie de a cunoaște oamenii și de a avea încredere în ei, minciuna, adevărul spus pe jumătate și decepțiile îi fac să fie confuzi;
- Respectul- copilul trebuie tratat ca pe o persoană valoroasă;
- Înțelegerea- copiii au nevoie să fie ascultați, înțeleși;
- Acceptarea- este important să îi acceptăm chiar și atunci când comportamentul este greu de tolerat;
- Răbdarea-copiii au nevoie de explicații și exerciții repetate pentru a-și însuși unele comportamente;
- Corectitudine- copiii trebuie să cunoască regulile și consecințele acestora, dar și să se respecte constant;
- Constanța- comportamentul adultului trebuie să fie constant în timp și în diferite situații;
- Timpul- copiii au nevoie de timp și de atenția părintelui.

În pedagogia pozitivă, sarcina părintelui este să identifice nevoile care generează comportamentul nedorit al copilului și să caute modalități mai adecvate prin care să împlinească acele nevoi și să elimine comportamentul inadecvat.

În afară de aceste metode, se pot aplica multe altele cum ar fi:

- ✓ Activități specifice la discipline precum Dezvoltare personală și Educație civică;
- ✓ Introducerea unui opțional care presupune managementul emoțiilor la copii;
- ✓ Încurajarea comportamentelor pozitive la nivel de școală prin premiarea copiilor cuminți, scoterea la careu în fața tuturor elevilor din școală, afișarea pe un panou al școlii etc.
- ✓ Elaborarea unor planuri de intervenție diferențiată în funcție de fiecare copil și de comportamentul adoptat;
- ✓ Existența unui parteneriat strâns și a unei comunicări transparente cadru didactic-părinte;
- ✓ Desfășurarea unor activități pentru informarea și sprijinul părinților;
- ✓ Desfășurarea unor activități pentru sprijinul cadrelor didactice;
- ✓ Amenajarea unor colțuri de relaxare pentru refugiarea în cazul apariției unor emoții greu de controlat;
- ✓ Desfășurarea de activități cu scopul de a încheia colectivul clasei etc.

În ceea ce privește disciplinarea, este necesară investirea de timp și resurse materiale pentru desfășurarea acestor tipuri de activități deoarece, sarcina noastră, a cadrelor didactice, este una extrem de importantă: aceea de a educa, de a oferi modele demne de urmat, de a transforma ceea ce nu este adecvat într-un comportament acceptat, de a modela viitori adulți, de a-i ajuta ca din copii firavi să devină adulți sănătoși din punct de vedere emoțional, acest lucru fiind mult mai ușor de realizat alături de o echipă formată din specialiști în domeniu și, mai ales, alături de părinți.

Bibliografie

- Akoun, A., Pailleau, I., (2017), Învăță altfel cu pedagogia pozitivă, Editura DPH, București
- Botiș, A., Tărau, A., (2004), Disciplinarea pozitivă sau cum să disciplinezi fără să rănești, Editura ASCR, Cluj-Napoca
- Byron, T., (2009), Educă-ți pozitiv copilul- Oferă ce vrei să primești, Editura Aramis, București
- Gheorghe, V., (2013), Efectele micului ecran asupra minții copilului, Editura Prodromos, București
- Melrose, R., (2013), Elevii-problemă- traumă și eșec școlar, Editura TREI, București
- Stan, E., (2009), Managementul clasei, Editura Institutul european, Iași

PROIECT DE ACTIVITATE

PROFESOR ISPIR RAMON-IONELA

LICEUL TEHNOLOGIC DE INDUSTRIE ALIMENTARĂ, FETEȘTI

Clasa a XI-a

Obiectul: Consiliere și orientare

Subiectul: De la emoție la agresivitate

Tipul activității: dezbatere

Durata: 60 de minute

Scopul activității: combaterea agresivității și a violenței în rândul tinerilor

Obiective urmărite :

La finalul activității elevii vor fi capabili:

- să își identifice și gestioneze emoțiile
- să înțeleagă și să explice noțiunile de agresivitate și violență.

- să identifice forme ale agresivității și violenței
- să descopere și să analizeze cauze ale agresivității și violenței
- să interpreteze roluri identificând situațiile conflictuale și modalități non-agresive de rezolvare a acestora.
- să participe activ și conștient la exercițiile propuse
- să realizeze că pentru a schimba în bine relația cu copilul lor este necesară o schimbare a atitudinii lor în raport cu acesta pe toate planurile
- **Strategii didactice:**
 - explicația,
 - exerciții de comunicare,
 - conversația euristică,
 - dezbateră,
 - jocul de rol,
 - problematizarea.
- folii la retroproiector,
- flip-chart,
- teste,
- chestionare.

Metode de evaluare:

- fișe de evaluare a activității,
- discuții finale.

Mijloace de prezentare:

Desfășurarea activității

Exercițiu de autocunoaștere

Se cere elevilor să-și identifice cea mai importantă calitate a lor (5')

Se **anunță tema activității, scopul acesteia, principalele obiective** urmărite și care va fi forma de desfășurare. (7-8')

Se aplică un **psihotest** despre Nervozitate prin interpretarea căruia elevii vor reuși să se autocunoască și să reflecteze asupra propriei persoane (15')

Profesorul prezintă câteva **situații conflictuale** din viața școlară (3-4-5)

„Elevul X a îmbrâncit pe scări un alt coleg. Tatăl acestuia a venit la școală și l-a amenințat pe elevul X cu bătaia.”

Se cere elevilor să noteze pe hârtie ce reacții ar avea dacă ar fi elevul X, elevul agresat sau părinte în ambele situații. Cum ar rezolva situația conflictuală apărută. (20-25')

Se notează pe flip-chart toate reacțiile făcându-se o ierarhizare, de la emoție, la agresivitate și violență. Prin conversație se vor identifica forme ale agresivității și violenței.

Elevii vor descoperi și analiza cauzele, sursele comportamentului agresiv (10'), apoi vor imagina modalități de reacție adecvate pentru a evita agresivitatea.

Se identifică prin dezbateri modalități de combatere și prevenire a comportamentelor agresive și violente și apoi se prezintă la retroproiector. (10')

Prin **joc de rol**, în echipe, elevii vor pune în scenă situațiile prezentate la începutul activității căutând soluții non-agresive de rezolvare a situațiilor conflictuale prezentate inițial.

Se va face analiza comparativă a soluției de rezolvare a situației conflictuale de la începutul ședinței și cea propusă la finalul activității. (25-30')

Se vor formula **concluzii** cu privire la necesitatea abordării diferențiate a situațiilor conflictuale pentru a preveni și combate violența și agresivitatea. (5')

În încheierea activității prin discuții și/sau completarea unui **chestionar** se va face o evaluare a eficienței activității și se vor nota eventualele sugestii venite din partea elevilor. (5')

Premise teoretice de desfășurare a activității

Agresivitatea este o formă de conduită orientată cu intenție către obiecte, persoane sau spre sine cu scopul de a produce prejudicii, răni, distrugerii și daune.

Violența este o formă de manifestare a agresivității ce presupune utilizarea forței pentru a manifesta superioritatea. Este o conduită agresivă acută cu finalitate distructivă, punitivă sau transformativă.

Forme ale agresivității

Forme ale agresivității fizice:

- Privire dură, fixă, amenințătoare;
- Amenințare indirectă sau directă;
- Lovitul cu piciorul;
- Aruncarea cu obiecte;

Forme ale agresivității verbale

- Batjocură ;
- Jignirea;
- Cuvinte grosolane;
- Ironia;
- Bârfa, intriga, calomnia;
- Ponegrirea;

- Împingerea cu umărul pentru dezechilibrare;
- Ciupit, zgâriat, tras de păr;
- Bătaie
- Întinderea de curse;
- Maimuțarea;
- Refuzul contactului social, al ajutorului, al discuțiilor;

Teorii ale agresivității

Agresivitatea - se învață, provoacă violență și e distrugătoare.

- este un răspuns la frustrare
- este înăscută

Forme ale violenței

- fizică
- psihologică
- instrumentală
- instituțională
- agresivă

Surse ale agresivității

- care țin de individ

- frustrare
- durere fizică și morală

- materiale pornografice
- alcool, droguri
- aglomerație, căldură, stres
- atac

- care țin de familie

- modele comportamentale
- probleme socio-economice
- probleme maritale, divorț, separare
- bătaie
- incest

- care țin de mass-media

- programe tv
- publicații, presa
- filme, muzică

Prevenirea și combaterea agresivității și violenței

A ști să-ți stăpânești agresivitatea este una din cele mai dificile lecții din procesul de maturizare, pe care mulți adulți nu o învață niciodată.

Scara mâniei

1. comportament plăcut,
2. caută o soluție;
3. îndreaptă mânia asupra sursei;
4. menține plângerea inițială;
5. gândire logică constructivă;
6. comportament neplăcut, zgomotos,
7. injurii;
8. deplasare plângerii spre alte surse;
9. exprimarea unei plângeri fără legătură cu cauza mâniei;
10. aruncă obiecte, 11. distruge obiecte; 12. violență verbală;
13. comportament emoțional distructiv; 14. violență fizică,
15. comportamentul pasiv-agresiv.

Adolescentul trebuie lăsat să-și manifeste verbal mânia, impunând limite pentru a nu se comporta nepotrivit.

Pentru a putea preveni și combate agresivitatea sunt necesare:

- păstrarea calmului și autocontrolului;
- gândirea pozitivă;
- menținerea deschisă a căilor de comunicare;
- foarte multă flexibilitate și perseverență;
- evitarea jignirilor, umilirilor, durității excesive și nemotivate
- oferirea dragostei necondiționate;
- împlinirea nevoilor afective ale adolescenților;
- acordarea atenției deplină pentru ca adolescentul să se simtă iubit, respectat, valoros.
- canalizarea resurselor adolescentului spre activități sportive, de relaxare, activități plăcute, discuții cu o persoană mai matură.
- învățarea unor tehnici de respirație, de calmare și control
- rezolvarea problemelor familiale;
 - controlul mai strict al lecturilor, programelor TV urmărite, etc.

Să nu uităm că „Blândețea este leacul cruzimii” (Cicero)

Chestionar - Vă domină nervozitatea?

Sunteți nervoși? Vă este greu să vă stăpâniți emoțiile ori dimpotrivă? Pentru a afla acest lucru răspundeți prin Da sau Nu la următoarele întrebări:

1. La cea mai mică neînțelegere, vă “ambalați” pentru “cauze mărunte”? Da/Nu
2. Vă păstrați în orice împrejurare calmul și stăpânirea de sine? Da / Nu
3. Când sunteți nervoși spuneți lucruri pe care apoi le regretați? Da/Nu
4. În caz de panică generală vă păstrați întotdeauna calmul? Da/Nu
5. Când trebuie să așteptați la coadă pentru plata facturilor aveți întotdeauna răbdare indiferent de situație? Da/Nu
6. Gesticulați mult, sunteți precipitat în mișcări? Da/Nu
7. Ați avut vreodată impulsul de a arunca obiecte sau de a lovi pe cineva? Da/Nu
8. Vi s-a întâmplat să ratați un examen, o competiție sportivă, o afacere din cauza nervozității? Da/Nu
9. Răzbunarea este un „fel de mâncare” care se consumă rece? Da/Nu
10. Aveți uneori ticuri nervoase? Da/ Nu

Interpretarea rezultatelor

Acordați un punct dacă ați răspuns cu Da la întrebările: 1, 3, 6, 7, 8, 10 și tot un punct dacă ați răspuns cu Nu la întrebările: 2, 4, 5, 9. Faceți totalul punctelor obținute.

- ☐ 10 puncte - sunteți întotdeauna victima nervilor dvs. care vă controlează permanent comportamentul.
- ☐ 6-9 puncte – nervii vă joacă feste, vă este foarte greu să vă stăpâniți emoțiile.
- ☐ 3-5 puncte – reușiți uneori să vă stăpâniți, depinde numai de situație.
- ☐ Sub 3 puncte vă stăpâniți în totalitate, este foarte greu să vă enerveze cineva.

Bibliografie

1. Modul I al cursului **Managementul emoțiilor. Strategii de prevenire a violenței în mediul școlar**, furnizor acreditat C.C.D. Ialomița, susținut de profesor universitar Bucur Cristian
2. Tomșa Gheorghe, *Consiliere și orientare în școală*, Editura Viața Românească, București, 1999.
3. Zlate Mielu (coord), *Psihologia vieții cotidiene*, Editura Polirom, Iași, 1997.
4. Băclea Doina, *Consiliere școlară*, Editura Logos, Cluj, 2001.
5. Chelcea Adina (coord.), *Psihoteste – 2– Cunoașterea de sine și a celorlalți*, Editura Știință și tehnică, București, 1997.

SCENARIU DIDACTIC "DE LA EMOȚIE LA AGRESIVITATE"

Instituția: Școala Gimnazială "Aurel Vlaicu", Fetești

Profesor: Naraevschi Mihaela

Disciplina: Consiliere și orientare

Clasa: a V-a B

Tipul lecției: mixtă

Competențe: Formarea pentru înțelegerea și respectarea valorilor fundamentale și a normelor de comportare în societate

Obiective operaționale:

O 1– Să intuiască, după repere, obiectul din cutie;

O2 -Să recunoască diferite forme de violență;

O3 – Să prezică semnificația simbolurilor de pe poster;

O4 – Să argumenteze comportamentul persoanelor din studiul de caz;

O5 – Să identifice tehnici care l-ar ajuta să-și controleze emoțiile;

Strategii didactice:

a) Metode și procedee: Conversația, jocul didactic, analiza, sinteza, problematizarea, studiul de caz, observarea, descoperirea, discuții dirijată, Diagrama Venn, Predicție prin simboluri, argumentarea, explicația, exercițiul, Sistemul de informare.

b) Mijloace de învățământ: Poster cu algoritmul descrierii corpurilor, cutia, jucăria de pluș, fișe cu acțiuni ale oamenilor, fișe cu sarcini, carioca,

scândură bătută cu cuie, Convenția cu privire la drepturile copilului, panglică albastră, coșulețe, mascote cu Soare, Soare și nori, Nori.

c) Forme de organizare: Frontală, în grup, individuală

d) Metode de evaluare: Orală

e) Suport bibliografic:

Curriculum școlar, clasele V – VIII

Site Didactic. Ro

DEMERSUL LECȚIEI

Etapale lecției	Conținutul etapei lecției	Obiectivele operaționale	Activitatea învățătorului	Activitatea elevului	Dozarea	Tehnologii didactice			
						Predare – învățare			Metode de evaluare
						Metode și procedee	Forme de organizare	Mijloace de învățământ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Evocare	Moment organizatoric		Crearea climatului socio–afectiv.	Întâlnirea elevilor în cerc.		Conversația	Frontală		
	Captarea atenției	O1	Propun elevilor să transmită cutia succesiv, s-o zguduie, să-mi adreseze întrebări la care voi răspunde eu, astfel vor descoperi ce obiect tăinuiește cutia. Dacă, în final, elevii nu vor afla conținutul cutiei, le adrez o ghicitoare: Slujba în gospodărie El o face credincios Și primește drept simbric... Câte-un os. (Cîinele)	Elevii transmit cutia, o zguduie, adresează întrebări după algoritmul de descriere a corpurilor: 1.Forma obiectului 2.Mărimea 3.Culoarea 4.Starea (lichidă, solidă, gazoasă) 5.Duritatea 6.Transparență 7.Permeabilitate 8.Materialul (natural, artificial) 9.Utilitate	5	Jocul didactic „Cutia magică” Descoperirea Observarea	Frontală	Poster cu algoritmul de descriere a corpurilor Cutia Jucăria de pluș	Evaluare orală

Realizarea sensului	Anunțarea obiectivelor și subiectului lecției		- Elevi, ce ați observat la jucăria aceasta ? - Imaginați-vă că este un câine viu. Cum s-ar simți el ? - Cum credeți, de ce poate fi rănit? -Ați intuit despre ce vom vorbi astăzi la lecție? . Anunț obiectivele și subiectul lecției. Astăzi se sărbătorește Ziua Internațională a violenței împotri-va copilului.	Răspunsuri posibile ale elevilor: - Jucăria are lăbuța frântă. - Ar suporta o durere acută, ar fi trist, nu ar sări în două labe. - Accident de mașină, l-a bătut stăpânul sau un băiat cu praștia. -Vom vorbi despre violență, abuz, bătaie, neglijență, ignorare. Elevii ascultă.	3	Observare a Descoperire a Conversația	Frontală	Jucăria de pluș	Evaluare orală
----------------------------	--	--	--	--	---	---	----------	-----------------	----------------

	Prezentarea situației de învățare	O2	-Ce înțelegeți prin cuvântul „vio- lență” ? -Care e cuvântul opus pentru „violenta” ? -Ce înțelegeți prin cuvântul,, non – violență”? -Din ce cauză apare? Le propun elevilor să identifice acțiunile oamenilor care provoacă durere verbală și care provoacă durere fizică și să le plaseze în diagramă, apoi să găsească asemănări ale acestor două tipuri de violență.	Răspunsuri posibile ale elevilor: -Răutate, agresivitate, cruzime. -Non – violență. -Bunătate, blândețe, politețe, emoție. -Din cauza neînțelegerilor. Durere verbală (emoțională) Durere fizică -strigă -te numește urât -te respinge -te imită -îți arată ges-turi -te lovește cu palma,curea ua- --te trage de ureche, de păr – -Ambele sînt violențe, ambele provoacă durere.	7	Discuția dirijată Diagrama Venn	Frontală	Poster Fișe cu acțiuni ale oamenilor	Evaluare orală
	Dirijarea învățării	O3	Le propun elevilor să comenteze ce ar putea însemna simbolurile.	Elevii realizează diverse asocieri: - Conflictele pot să apară între elev- elev, elev–părinte, părinte–profesor, profesor–elev.	2	Predicție prin simboluri	Frontală	Poster	Evaluare orală

			E ↔ Î O4 Le propun elevilor un studiu de caz: I grup: Argumentați dacă Dorina a procedat corect. Dar Mihai? Găsiți soluții de rezolvare a conflictului dintre Mihai și Dorina. A sunat de intrare în sala de clasă. Elevii se grăbesc. Mihai, din neatenție, atinge stiloul Dorinei. Stilo- ul cade. Începe cearta. Dorina îl lovește pe Mihai, iar băiatul, pentru a se răzbuna, îi spune cuvinte urâte. II grup: Argumentați dacă Maria a procedat corect. Dar mama? Găsiți soluții de rezolvare a conflictului dintre Maria și mama ei. Maria cu mama au ieșit la plimba- re în parc. Pe drum, au trecut pe lângă un magazin. Maria a văzut o rochie și insista ca mama să i-o cumpere. Mama i-a explicat, dar Maria nu voia să audă și striga la mama ei.	Elevii vor lucra în grup și vor soluționa situațiile de conflict. Răspunsuri posibile ale elevilor: Dorina nu trebuia să-l lovească pe Mihai, deoarece l-a agresat fizic. Ea trebuia să-l avertizeze să fie mai atent altă dată. Mihai nu trebuia s-o insulte. Soluții: Intră d-na profesoară și discută cu ei, se implică vreun coleg și-i desparte, ambii dau fuga la celular să-și anunțe părinții, unul dintre ei cedează și începe să plângă, conștientizează că au greșit și își cer scuze. Maria nu a procedat corect și nici mama, deoarece a agresat-o fizic pe Maria. Soluții: Mama trebuia să-i explice de mai multe ori ca Maria să înțeleagă că ea nu are bani, mama putea să-l înștiințeze pe tata prin telefon și tata, avînd mai multă autoritate, putea vorbi cu Maria.	1 5	Studiu de caz Problematizarea Argumenta-rea Explicația	În grup	Fișe cu sarcini Carioca	Evaluare orală
--	--	--	--	---	--------	---	---------	----------------------------	----------------

		Mama a pișcat-o de ureche. Maria a început să plîngă. III grup: Argumentați dacă mama Mirelei a procedat corect? Dar d-na profesoară? Găsiți soluții de rezolvare a conflictului. Mirela a răspuns la lecție și credea că va lua nota 10, dar profesoara i-a dat nota 9. Mirela a plîns și a chemat-o pe mama ei să vorbească cu d-na profesoară. Mama Mirelei a început să strige la d-na profesoară care a ridicat și ea vocea la mama Mirelei. Discuția dintre doamne a trecut la strigăte. Mirela era martoră la conflict. IV grup: Argumentați dacă elevul a procedat corect? Dar d-nul profesor? Găsiți soluții de rezolvare a conflictului. La lecție profesorul predă tema, iar un elev făcea gălăgie. Profesorul	Mama Mirelei n-a procedat corect strigînd la d-na profesoară în fața Mirelei, deoarece trebuia să manifeste respect față de persoana care o instruiește pe fiica ei și nici profesoară nu trebuia să ridice vocea în fața Mirelei, căci copilul vede și imită orice cuvînt, orice comportament. Soluții: Să-și dea seama și să-și stăpânească emoțiile. Elevul n-a procedat corect, nici profesorul. Soluții: Învățătorul trebuia să-i explice, putea să-i dea mustrare verbală.					
--	--	--	--	--	--	--	--	--

			i-a făcut observație, dar băiatul nu reacționa, atunci profesorul l-a dat afară din sala de clasă.						
Reflecția	Obținerea performanțelor	O5	Arăt scândura și propun unui elev să extragă cuiele din lemn, să observe ce a rămas în interiorul lemnului și să facă legătura cu situațiile descrise în studiul de caz. Elevii își vor aminti textul „Cuiele”, de Simion Pop.	Elevul va extrage cuiele, va asocia cuiele cu faptele rele, iar găurile din interiorul lemnului le va asocia cu rănille care rămân în suflet după săvârșirea faptelor rele. Va concluziona că trebuie să ne ferim reciproc să provocăm durere.	8	Problematică - zarea Observare a Analiza Sinteza	Frontală	Scândură bătută cu cuie	Evaluare orală
	Asigurarea reflecției și transferului		- Ce emoții provoacă omului faptele rele ? Dar faptele bune ?	Faptele rele provoacă omului emoții negative, iar faptele bune provoacă emoții pozitive.		Exercițiul	Frontală		Evaluare orală
			Emoțiile pot fi controlate și stăpânite. Le propun să răspundă oral. -Când mă înfurii strig! -Când mă cert cu cineva îmi cer scuze! -Când mă agită discut cu cineva! -Când sunt nemulțumit de ceva scriu în agenda personală! -Când mă jignește cineva îl lovesc! -Când am prea multă energie fac sport! -Când sunt trist ascult muzică! Dacă ți s-a întâmplat ceva rău, nu păstra tăcerea. Chiar dacă	Elevii vor răspunde afirmativ sau negativ: „Așa da!”, „Așa nu!”. „Așa nu!”. „Așa da!” „Așa da!” „Așa da!” „Așa nu!” „Așa da!” „ Așa da ! ” Elevii ascultă cu atenție informația, adresează întrebări și iau notițe.		Sistemul de informare	Frontală	Convenția cu privire	

Extensi a	Aprecier ea lecției	Tema pentru acasă	cineva îți cere să nu spui nimănui. Ține minte: orice s-ar întâmpla, nu ești singur, poți apela la persoane de încredere părinți, profesori, psihologul școlar, inspectorul de poliție, medicul de familie, preotul.					la drepturile copilului	
			A fost lansată Campania panglicii albastre, în 1989, în statul Virginia, SUA, în memoria unui băiat de 3 ani care a murit în urma violenței din partea prietenului mamei lui. Bunica băiatului a confecționat o panglică și i-a încurajat pe toți să o poarte în semn de solidaritate împotriva violenței față de copii. -Ce ați aflat nou la lecție? Elevii își vor aprecia munca, vor argumenta. Să confecționeze o panglică albastră pentru părinți.	Elevii vor primi fiecare câte o panglică albastră în semn de solidaritate cu cei care luptă împotriva violenței. Apoi vor afla și vor vedea Convenția cu privire la drepturile copilului.	3 2	Conversați a	Frontală Individuală	Panglică albastră Coșulețe Mascote cu Soare, Soare cu nori, Nori	Autoeval luarea

Atitudini față de plante și animale

Atitudini pozitive

Atitudini negative

grijă

atenție

compasiune

milă

dragoste

bunătate

blândețe

neglijență

neatenție

lipsă de compasiune

brutalitate

răutate

ură

nepăsare

indiferență

Anexa 2

Activitate pe grupe - „Pălăriile gânditoare”

Pălăria albă

Citiți cu atenție textul. Precizați ce fel de comportament are copilul.

„Așa plângea un gândăcel
În pumnul ce-l strângea să-l rupă
Și l-a deschis copilul după
Ce n-a mai fost nimic din el!”

(„Gândăcelul”, de Elena Farago)

Pălăria roșie

Citiți fiecare enunț de mai jos. Scrieți, în propoziții, ce simțiți când citiți aceste enunțuri.

a) Noua ne place să hrănim păsărelele și să le facem adăposturi.

b) Unora le place să necajeasca pisica sau catelul vecinului.

Pălăria verde

Imaginați-vă că o pădure ar vorbi, iar voi ați fi glasul ei. Scrieți un mesaj oamenilor despre importanța protejării pădurii.

Pălăria galbenă

Explicați de ce este bine să avem grijă de plante și animale.

LECTORAT CU PĂRINȚII
Prof. OPREA (GRAMA) LUCIANA
Liceul Tehnologic Anghel Saligny,
Mun. Fetești

Tema:
VIOLENȚA FACE VICTIME, NU PRIETENI!
Motto:
„Mai mult câștigi prin iertare decât prin violență.”

La Fontaine

Obiectiv general :

1. Obținerea unei colaborări eficiente între școală și familie în vederea realizării unui parteneriat educațional eficient și calitativ.

Obiective:

1. Antrenarea părinților în deciziile și acțiunile de prevenire și combatere a violenței în rândul preadolescenților /elevilor.
2. Identificarea problemelor și situațiilor de conflict existente în clasă.
3. Dobândirea de către părinți a unor abilități care să sprijine educarea elevilor spre un comportament civilizat și adecvat.
4. Asigurarea coerenței cerințelor școlii și familiei în conturarea caracterului și a personalității oamenilor de mâine

Participanți: părinții claselor V- VIII de la Liceul Tehnologic Anghel Saligny, Fetești.

Data desfășurării: 10 noiembrie 2018.

Locul desfășurării: sala de clasă

Moderatori: director, director adjunct, diriginții claselor V-VIII

Surse bibliografice:

1. VRĂSMAȘ, E., “*Consilierea și educația părinților*”, Editura Aramis, 2002
2. GORAȘ-POSTICĂ, V.”*Relația școală-familie pentru calitate în educație*”, ProDidactica, Chișinău, 2010
3. www.unicef.ro Educația părinților
4. www.didactic.ro Consiliere și orientare.

DESFĂȘURAREA ȘEDINȚEI

I. EVOCAREA.

1. Organizarea. Spargerea gheții

Mediatorul propune părinților un joc de spargere a gheții: *Copilul meu este...*

Fiecare părinte este rugat să noteze pe o coală de hârtie pentru fiecare literă a numelui copilului câte o calitate, trăsătură de caracter pozitivă a copilului lor).

2. Evocarea subiectului ședinței. Prezentarea obiectivelor.

3. Comentarea motoului și a următorilor termeni cheie: **violență, agresivitate și comunicare nonviolentă**

II. REALIZAREA SENSULUI

1. Brainstorming

Deoarece fenomenul de violență este foarte complex, având cauze multiple, mediatorul propune părinților un exercițiu de brainstorming în care să noteze pe tablă motive pentru comportamentul violent al elevilor. (*Anexa 1*)

CAUZE ALE MANIFESTĂRIILOR VIOLENTE

- Nevoia de exprimare a trăirilor negative. Mulți se comportă violent pentru a descătușa frustrări și tensiuni interioare.
- Nevoia de control, intenția de a influența persoanele din jur
- Existența unor modele comportamentale violente în cadrul mediului familial, comunitar, informațional
- Presiunea din partea grupului
- Nevoia de stimă
- Nevoia de atenție sau respect din partea altor persoane
- Existența unor abuzuri fizice și/sau psihice în familie, în anumite perioade de vârstă.

Profesorul confirmă că motivele izbucnirii unor fapte violente sunt multiple, pornind de la discriminare, resentimente până la transformarea unor simple jocuri în motiv de neînțelegere și agresivitate și subliniază faptul că una dintre cauzele care duc la agresivitate și violență în rândul elevilor este mass-media— în special televiziunea, internetul au un rol major în acest sens. Vizionarea în exces a violenței la televizor de către copii, determină o agresivitate mai mare a acestora.

2. Exercițiu: Agresivitate

Participanți: Părinții grupați câte 4-5

Timp necesar: 5 minute

Materiale necesare: coli, instrumente de scris.

Grupele de părinți sunt rugate să se gândească la diferite tipuri de comportamente, cuvinte, gesturi agresive și să noteze într-un tabel cu două coloane: „*agresivitate verbală*” și „*agresivitate nonverbală*”.

Scopul exercițiului este, pe de o parte, să identifice comportamente agresive frecvent întâlnite iar, pe de altă parte, să descopere și alte reacții agresive mai subtile. La final, moderatorul va centraliza răspunsurile.
(Anexa 2).

Moderatorul explică faptul că este necesar ca atât profesorii cât și părinții să monitorizeze comportamentul copiilor pentru a semnaliza apariția unor manifestări cu potențial violent. Uneori ne putem da seama interpretând desenele sau compunerile lor, dacă au incidente în care își amenință colegii sau manifestă un comportament agresiv față de animale, alteleori devin foarte sensibili la critică și au tendința de a consuma alcool sau droguri sau scade interesul școlar.

3. Activitate în grupuri. Soluții pentru gestionarea/ solutionarea unui conflict

(Anexa 3)

Rezolvarea unui conflict se poate rezolva diferit, în funcție de tipul acestuia și, cu siguranță, de nivelul de dezvoltare intelectuală, afectivă sau psihică a celor implicați. Este necesar ca cei implicați să aibă o experiență de viață, să știe să-și păstreze calmul în astfel de situații, să prevadă și astfel să preîntâmpine apariția stării conflictuale.

Ignorarea poate fi extrem de utilă în cazul în care conflictul este unul minor, fără o mare importanță, sau dacă partenerii implicați în conflict se află pe poziții total diferite (elev mai mic - elev de vârstă mai mare, elevi cu dezvoltare fizică diferită, elev-profesor, elev-părinte).

Este indicat să se apeleze la această formă și dacă unul din partenerii la conflict se simte amenințat fizic și realizează că este depășit de situația respectivă.

Discuția este cea care poate rezolva conflictul încă din faza incipientă, înainte chiar de apariția propriu-zisă a acestuia; o discuție calmă poate revela ambele „adevăruri” ajutând astfel la aplanarea stării conflictuale.

Solicitarea ajutorului de la o altă persoană (sau alte persoane) este necesară atunci când conflictul nu poate fi rezolvat prin metodele mai sus amintite de către cei implicați în conflict. Este o metodă utilă care poate rezolva în condiții mult mai bune situația apărută.

De exemplu, conflictele dintre copii pot fi rezolvate sigur și rapid de persoanele adulte (cu condiția să fie obiective, să nu se implice emoțional în conflictul respectiv – cazul unui părinte care ar ține partea propriului copil fără să țină cont de situația respectivă)

Exercițiu: Mediatorul roagă părinții să completeze pe fișă exemple de conflicte ce se pot asocia acestor tipuri de rezolvări și să precizeze avantajele și dezavantajele utilizării acestora.

4. Concluzii.

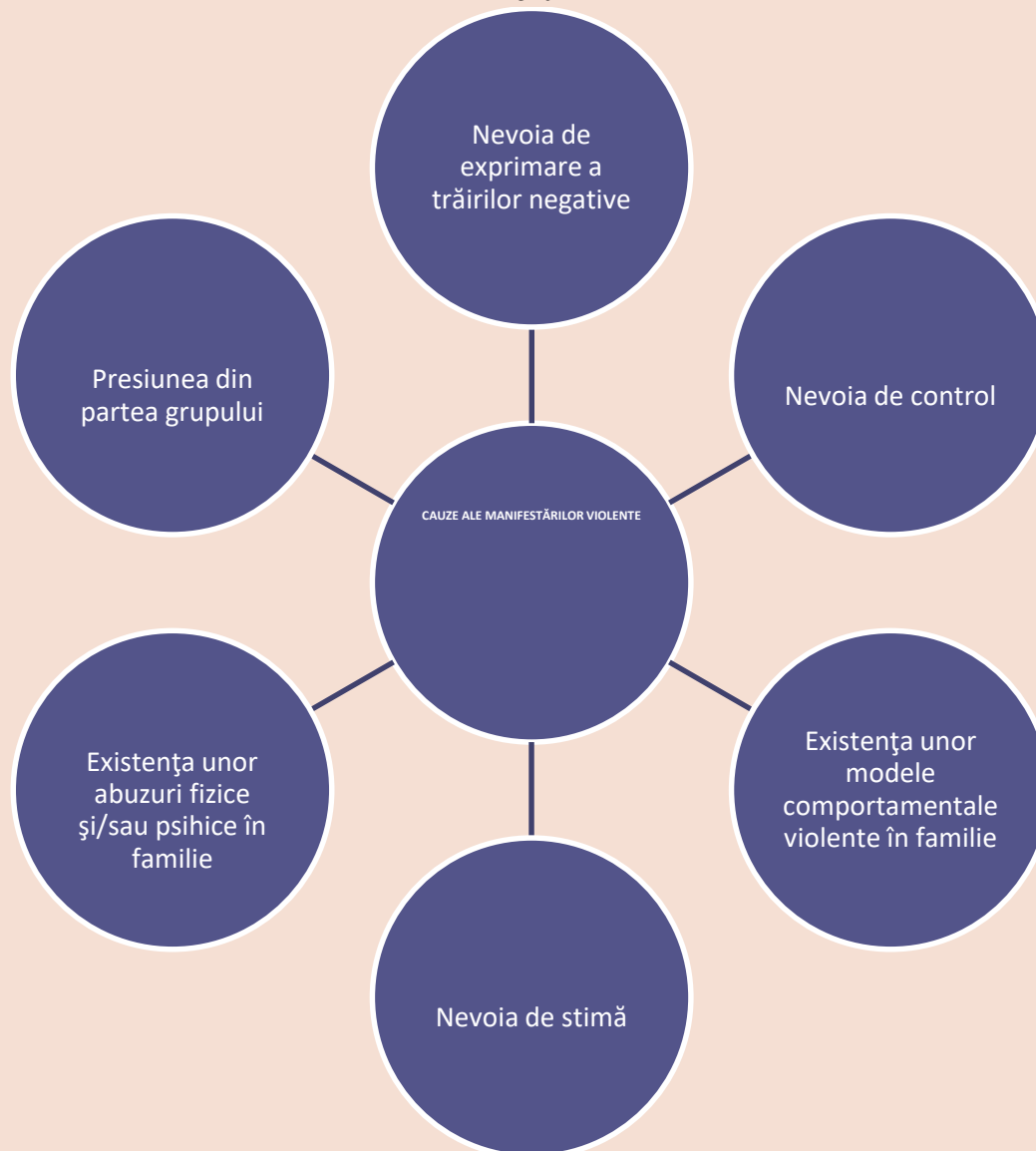
SUGESTII PENTRU PĂRINȚI

- **Construiți o relație bazată pe încredere și afecțiune cu copilul.** Dacă ne implicăm în viața copilului, îl încurajăm, îl protejăm scade incidența problemelor legate de agresivitate.
- **Asigurați-vă că tânărul/copilul este cât mai mult timp supravegheat.** Ca părinți, este bine să cunoaștem anturajul copiilor și să încurajăm permanent implicarea lui în diferite activități extrașcolare.
- **Oferiți modele de comportament.** Copiii învață mai mult prin imitarea de modele. Unii dintre noi încurajăm comportamente agresive fără să ne dăm seama. Este important să lăudăm copilul atunci când rezolvă problemele constructiv, fără violență.
- **Stabiliți reguli clare și urmăriți respectarea lor.** Așteptările noastre față de copil este util să le explicăm clar. De asemenea, copilul trebuie implicat în formularea regulilor, cunoscând în același timp consecințele nerespectării unora dintre ele.
- **Monitorizați aspectele de violență cu care intră în contact copilul prin media.** În acest caz se impune o atenție sporită și respectarea unor reguli de bază:
 - Limitarea timpului petrecut de copil la TV, la calculator, în internet (1-2 ore);
 - Cunoașterea conținutului programelor/site-urilor urmărite sau vizitate de copii;
 - Discutarea scenelor de violență vizionate de către copii;
 - Discutarea consecințelor grave pe care le are comportamentul violent în realitate;
 - Analizarea modalităților de rezolvare a problemelor fără folosirea violenței.

III. REFLECȚIA

1. Scrisoare deschisă fiului / fiicei mele... (3-4 enunțuri)
2. Chestionar pentru identificarea nivelului de agresivitate la copii. (Anexa 4)
3. Diverse

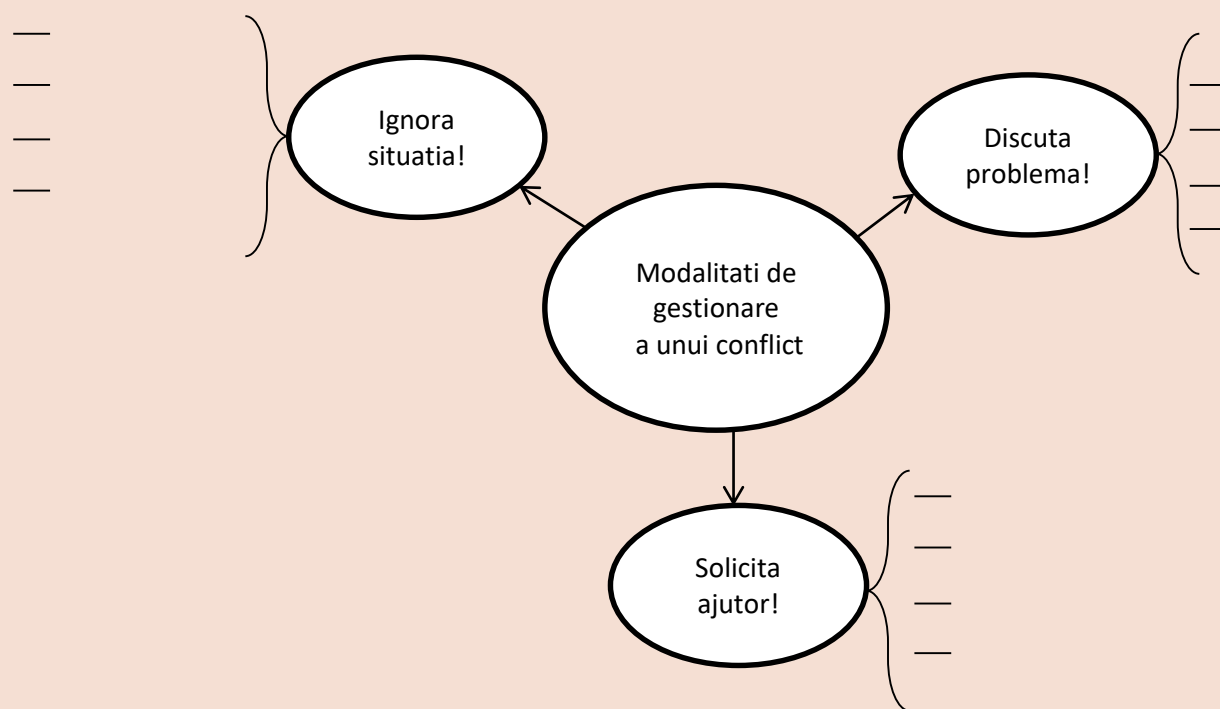
Anexa 1

Anexa 2

Comportamente agresive nonverbale	Comportamente agresive verbale
☐ Privire fixă, dură, amenințătoare ☐ Amenințare indirectă sau fâțișă ☐ Bătutul din picioare ☐ Aruncarea cu obiecte ☐ Lovirea cu obiecte ☐ Împingerea cu umărul/mâna în scopul dezechilibrării ☐ Ciupitul, zgâriatul, trasul de păr ☐ Semne obscene ☐ Bătaia	☐ Batjocura ☐ Jignirea ☐ Cuvinte grosolane ☐ Poreclirea ☐ Ironia ☐ Bârfa, intriga ☐ Șantajul ☐ Înjurăturile ☐ Calomnia ☐ Ponegrirea cuiva ☐ Maimuțarea cuiva ☐ Refuzul contactului social, al ajutorului, al discuției ☐ Luarea în râs a celor slabi, neajutorați

Anexa 3

Anexa 4

**CHESTIONAR PENTRU PARINȚI
IDENTIFICAREA NIVELULUI DE AGRESIVITATE LA COPII**

Comportamentul copilului	Da	Nu
1. Răspunde brutal membrilor familiei.		
2. Se răzbună foarte des pe cel ce l-a făcut să sufere.		
3. Uneori caută gâlceavă fără motive speciale.		
4. Distruge cu răutate jucăriile sau împrăștie fără milă lucrurile		
5. Cei din familie deseori cedează capriciilor lui.		
6. Uneori îi place să chinuie animalele.		
7. E dificil să te înțelegi cu el.		
8. Se înfurie când se fac glume pe seama lui.		
9. Uneori reușește să-i impresioneze pe cei din jur prin comportamentul lui ostil.		
10. De fiecare dată nereușita îl deprimă, găsim vinovat pe altcineva.		
11. Uneori crezi că comportamentul lui necuviincios întrece orice măsură.		
12. Aproape tot timpul îl consideri independent și hotărât.		
13. Îi place mereu să fie primul.		
14. Se implică ușor în conflicte.		
15. Comunică mai des cu copiii mai mici și mai slabi		
16. Deseori are mimica feței încruntată.		
17. Nu prea cedează în fața semenilor lui.		
18. Deseori este prea încrezut în forțele proprii.		

Interpretarea răspunsului:

- 15 - 18 răspunsuri (Da) - nivel înalt de agresivitate
- 7-14 - nivel mediu
- 1-6 - nivel scăzut

EMOȚII
Educatoare: Ifrim Paula
GPP „Albă ca Zăpada”, Fetești

Denumirea opționalului: EMOȚII

Aria curriculară: Acest opțional integrează toate domeniile de activitate din grădiniță: (domeniul limbă și comunicare, domeniul estetic și creativ, domeniul om și societate, domeniul științe, domeniul psihomotric).

Durata opționalului: 1 an

Nivel de vârstă: I - (4 – 5 ani) sau II – (5-6 ani)

Grupul țintă: preșcolarii grupei mijlocii/ mari

Număr de ore: 1 oră pe săptămână

ARGUMENT

Activitățile din grădiniță propuse de Curriculum pentru învățământul preșcolar pun accent pe dezvoltarea globală a copilului preșcolar, prin intermediul următoarelor domenii de dezvoltare: Dezvoltarea fizică, sănătate și igienă personală, Domeniul dezvoltarea socio-emoțională, Domeniul dezvoltarea limbajului și a comunicării, Domeniul dezvoltarea cognitivă, Domeniul capacități și atitudini de învățare.

Cum abilitățile emoționale joacă un rol important în viața unui om, acestea pot fi îmbunătățite semnificativ, deoarece sunt puternic modelate de influențele provenite din mediul apropiat al copilului. Astfel, prin studierea opționalului „Emoții” vom realiza intervenția asupra copilului preșcolar, în vederea dezvoltării și optimizării competențelor emoționale și sociale.

Prin intermediul parcurgerii acestui opțional preșcolarii își vor exersa și dezvolta deprinderi morale, vor accepta și respecta norme, precum și regulile elementare de conviețuire socială, își vor modela propriul comportament, potrivit valorilor morale.

Scopul opționalului:

- Dezvoltarea și optimizarea competențelor socio-emoționale esențiale pentru funcționarea și adaptarea la mediul social înconjurător.
- Înțelegerea mai bună a emoțiilor proprii.
- Gestionarea eficientă a propriilor emoții.

Obiective de referință:

- Reducerea riscului dezvoltării ulterioare a unor tulburări psihice;
- Creșterea capacității de adaptare la cerințele grădiniței și ale mediului social în general;
- Dezvoltarea unor abilități interpersonale și intrapersonale care să faciliteze o bună relaționare cu covârșnicii și adulții;
- Dobândirea unor strategii care facilitează adaptarea în situații stresante;
- Menținerea și gestionarea eficientă a relațiilor afective și sociale;

Obiective operaționale:

- să conștientizeze trăirile emoționale proprii și ale celor din jur;
- să manifeste empatie;
- să transmită adecvat mesaje cu încărcătură emoțională (atât verbal, cât și nonverbal);
- să identifice emoții pe baza indicilor non-verbali (mimică, jetoane);
- să numească emoții complexe precum: rușine, mândrie, vinovăție, etc;
- să stabilească cauzele și consecințele emoțiilor;
- să utilizeze strategii de reglare emoțională adecvate vârstei;
- să inițieze și să mențină interacțiuni cu ceilalți copii;
- să împartă obiecte cu partenerii de joacă;
- să împărtășească și celorlalți propriile experiențe;

- să ofere și să primească complimente;
- să rezolve conflictele apărute fără a apela la violență;
- să respecte regulile unei bune conviețuiri sociale;
- să coopereze cu ceilalți în rezolvarea unei sarcini;
- să ofere și să ceară ajutor celor din jur atunci când poate sau are nevoie;

Strategii folosite:

Metode: jocul, povestirea, lectura după imagini, dramatizarea, teatrul de păpuși, interviul;

Mijloace: marionete, siluete, costume, cărți cu povești, planșe cu scene reprezentative din povești, teatru de masă, jetoane cu personaje din povești, etc;

Evaluarea opționalului:

- Portofoliul preșcolarilor.
- Chestionar pentru părinți privind dezvoltarea competențelor socio-emoționale ale preșcolarilor.

Impactul asupra grupului ȋintă:

Atingerea obiectivelor acestui proiect de opțional va orienta copiii către o viață echilibrată în care emoțiile și sentimentele nu sunt un impediment pentru *dezvoltare*, pentru relaționarea cu cei din jur, ci principala sursă a acesteia.

Realizarea activităților propuse prin intermediul unor strategii adecvate vârstei pentru gestionarea eficientă a emoțiilor va crea punți pline de empatie și înțelegere între copii – copii, copii – părinți, copii – alți membri ai comunității, atât de necesare unei vieți armonioase și echilibrate.

Preșcolarii participanți la acest proiect de opțional se vor integra mai ușor în comunitate, constituind elemente de echilibru și armonie. Vor fi capabili să-și stăpânească emoțiile, să le recunoască și să le gestioneze cât mai corect.

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR

**Fiecare activitate se va desfășura pe o perioadă de două săptămâni (1 oră pe săptămână)*

Nr. crt.	Perioada/ Data	Activități propuse	Modalități de realizare	Competențe exersate
1.		Identificarea emoțiilor <i>„Harta emoțiilor”</i>	Povestire Joc exercițiu Dramatizare	-conștientizarea emoțiilor; -exprimarea emoțiilor; -etichetarea corectă a emoțiilor;
2.		Recunoașterea emoțiilor <i>„Cutiuța cu emoții”</i>	Joc cu jetoane Dramatizare	conștientizarea emoțiilor; -exprimarea emoțiilor; -etichetarea corectă a emoțiilor;
3.		<i>„Culorile bucuriei”</i>	Desen/ Pictură	-exprimarea emoțiilor
4.		<i>„Oglinda fermecată, îți spune de îndată...”</i>	Joc-exercițiu	-conștientizarea trăirilor emoționale proprii;
5.		<i>„Să ne gândim la emoțiile celorlalți”</i> – povestea <i>„Povestea mamei”</i>	Lectura după imagini	-conștientizarea trăirilor emoționale; -înțelegerea cauzelor și consecințelor emoțiilor;
6.		<i>„Butonul magic al emoțiilor”</i>	Joc didactic	-exprimarea emoțiilor; -etichetarea corectă a emoțiilor;
7.		<i>„Eu sunt...”</i>	Convorbire	-dezvoltarea conceptului de sine;
8.		<i>„Cum te simți dacă...?”</i> <i>„Mi-e teamă”</i>	Lectura educatoarei Convorbire Dramatizare	-manifestarea empatiei; -înțelegerea cauzelor și consecințelor emoțiilor;

				-tolerarea situațiilor care provoacă frustrare;
9.		„ <i>A fost drept sau nedrept?</i> ” – „ <i>Povestea mărului bucluș</i> ”	Lectura educatoarei Convorbire	-conștientizarea trăirilor emoționale; - înțelegerea cauzelor și consecințelor emoțiilor;
10.		„ <i>Baloane vesele și triste</i> ”	Desen/ pictură Convorbire	-exprimarea adecvată a emoțiilor în cadrul interacțiunii copilului cu adulții și copiii cunoscuți
11.		„ <i>Roata sentimentelor</i> ”	Joc didactic Convorbirea	-comunicarea eficientă
12.		„ <i>Jobenul magic!</i> ” – joc exercițiu pentru găsirea unor soluții	Joc-exercițiu	-dezvoltarea abilităților de interacțiune cu copiii de vârstă apropiată
13.		„ <i>Am grijă!</i> ”	Povestea educatoarei Convorbire	-dezvoltarea autonomiei personale și autoreglarea emoțională
14.		„ <i>O lume plină de diferențe</i> ”	Convorbire Joc de rol	-acceptarea și respectarea diversității
15.		„ <i>Eu pot...!</i> ”	Joc motivațional	-dezvoltarea autocunoaștei și atitudinii pozitive față de sine și față de ceilalți

16.		„ <i>Să învățăm să fim prieteni</i> ”	Lectura după imagini Jocul de rol	-interacționează cu ceilalți copii prin jocuri adecvate vârstei; -inițiază interacțiuni cu ceilalți copii;
17.		„ <i>Comoara sufletului meu</i> ”	Convorbire Interviu	-exprimarea adecvată a emoțiilor
18.		„ <i>Să fim mai buni!</i> ”	Activitate de voluntariat în colaborare cu familia	-dezvoltarea unei atitudini pozitive față de sine și ceilalți

Bibliografie:

- Curriculum pentru învățământul preșcolar (2008).
- Goleman, D., (2011). Inteligența emoțională, București: Editura Curtea Veche.
- Golu, P., Verza, E., Zlate, M. (1998). Psihologia copilului (învățare – dezvoltare). Manual pentru clasa a XI-a – școli normale. București: Editura Didactică și Pedagogică, R.A.
- Livingstone, T. (2009). Copilul vremurilor noastre. Învățarea timpurie. Cum să valorifici potențialul maxim al copilului tău. București: Editura Didactica Publishing House.
- Ștefan, C. A., Eva, K.,(2010). Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari, Cluj-Napoca: Editura A.S.C.R.
- Tomșa, Ghe., Oprescu, N. (2007). Bazele teoretice ale psihopedagogiei preșcolare. București: Editura V&I INTEGRAL
- <http://cjraesibiu.ro/wp-content/uploads/2017/06/Volumul-Simpozionului-National.pdf>

STRATEGIE DE PREVENIRE ȘI INTERVENȚIE PRIVIND VIOLENȚA ÎN ȘCOALĂ

Prof. Ștefan Elena

1. Obiective la nivelul școlii

- Identificarea și evaluarea dimensiunii fenomenului de violență în școală și în mediul proximal acesteia.
- Sensibilizarea tuturor actorilor școlii cu privire la sursele, cauzele și efectele fenomenelor de violență în școală.
- Atragerea și implicarea reprezentanților comunității în acțiuni de prevenție și combatere a violenței în școală.
- Elaborarea unei strategii la nivel instituțional privind ameliorarea fenomenelor de violență la nivelul școlii (Strategia de prevenție și combatere a violenței în școală –SPCVS).
- Elaborarea și testarea unor instrumente de identificare, monitorizare și evaluare a fenomenelor de violență în școală (care să ducă la elaborarea unui Barometru al violenței în școală, ca instrument operativ pentru intervenție), ca parte a Planului de Dezvoltare al Școlii – PDS.
- Implicarea actorilor de la nivelul școlii și de la nivelul comunității în derularea activităților dezvoltate în cadrul strategiei.
- Diseminarea proiectului la nivelul altor unități de învățământ.

2. Plan de acțiune

Actori	Acțiuni de conștientizare	Acțiuni de intervenție	Indicatori de evaluare	Diseminare
ELEVI	- dezbateri privind : legislația specifică; regulamentul școlar și noțiunile de disciplină și regulă - participare activă la orele de dirigentie, de educație civică sau în cadrul orelor de limbă	Organizarea unui ciclu de workshop-uri cu elevii, pentru realizarea de produse cu tematică specifică: - proiecte - materiale multimedia: fotografii, filme, observări, desene, compuneri, eseuri, postere)	- gradul de familiarizare a elevilor cu tema - gradul de implicare a elevilor în proiectele cu tematică antiviolență. - schimbări de atitudine în raport cu	○ Implicarea elevilor în activități ca “Săptămâna anti-violență” ○ Publicarea unor produse ale proiectului pe site-ul școlii, în reviste, broșuri; postere, bannere

	si literatura romana prin valorificarea textelor pe tema violenței, - participarea la concursul privind alegerea unui slogan și a unei sigle.	- activități extracurriculare: sportive, turistice, artistice, campanii sociale, concursuri - asumarea rolului de mediator în conflicte și constituirea unor echipe de intervenție în situații de criză. Vor fi implicați în toate activitățile elevii cu potențial violent.	situațiile de violență în școală	○ Prezentarea directă a rezultatelor în alte contexte: tabere, seminarii, întâlniri ○ Informarea părinților și implicarea acestora
CADRE DIDACTICE	- Participare la o sesiune de informare privind violența, organizată prin implicarea unor specialiști: cursuri privind legislația, exemple practice, studii de caz, modalități de identificare și intervenție adecvate, modalități de implicare a părinților și a comunității în activitățile de prevenire și combatere a violenței în școală. - Organizarea de dezbateri privind regulamentul școlar și regulamentul elevilor - Dezbateri privind legislația specifică	Desfășurarea de discuții în grup cu elevii din școală și părinții acestora în scopul identificării următoarelor aspecte: - percepții și reprezentări ale profesorilor privind violența în școală și societate; - probleme, cazuri, situații de violență în școală și societate. Probleme, cazuri, situații de violență concrete. Propuneri privind soluții, activități, intervenții la nivelul școlii pe tema prevenirii violenței. În această activitate va fi implicat în primul rând grupul de lucru care va fi instituit la nivelul școlii pentru coordonarea activităților antiviolență, alcătuit din cadre didactice, consilier școlar/ psiholog, reprezentanți ai părinților și elevilor. Desfășurarea în cadrul orelor de dirigenție și consiliere a unor activități privind violența în școală: - prezentarea Strategiei școlii;	- stilul de comunicare/ strategii de interacțiune profesor-elevi; - abilități de mediere a unor situații conflictuale, de lucru în echipe mixte profesori-elevi; - modalități de reacție la intervențiile elevilor; - transparența și obiectivitatea evaluării. Vor mai fi evaluate: - gradul de implicare a profesorilor în activități : numărul de activități, relevanța rezultatelor,	● “Săptămâna anti-violență ● Cercuri pedagogice; ● Articole în reviste de specialitate; ● Intervenții media; ● Lecții deschise ● Portofolii cu acțiuni din cadrul proiectului, din care vor fi depuse la CCD

		- facilitarea procesului de identificare și lanificarea unor activități concrete la nivelul clasei/școlii de prevenire și combatere a violenței, pe baza ropunerilor elevilor; - dezbaterăa unor teme/cazuri privind violența. Organizarea unei lecții demonstrative privind violența. Organizarea de activități extrașcolare în scopul ameliorării și diminării fenomenuli.	stimularea participării elevilor.	
DIRECTORI	Identificarea problemelor școlii cu impact asupra violenței; Identificarea aspectelor importante care urmează a fi introduse în strategia școlii privind prevenirea violenței; Includerea în planul de dezvoltare a școlii a unei strategii de prevenire a violenței pe termen scurt și mediu (1-4 ani); asigurarea unui mediu școlar adecvat, cât și a unui mediu sigur	• Constituirea unui grup de lucru la nivelul școlii, cu rol de coordonare, monitorizare și evaluare a activităților conținute în strategia anti-vioență a școlii. • Elaborarea unei strategii coerente SPCVS și includerea ei în PDS. • Coordonarea tuturor activităților la nivelul școlii. • Includerea pe agenda întâlnirilor formale ale școlii a unor informări privind activitățile și rezultatul lor. • Elaborarea “Barometrului violenței în școală”. • Motivarea cadrelor didactice și a elevilor pentru a se implica în proiect.	- Gradul de implicare în activitățile derulate. - Relevanța / adecvarea strategiei pentru nevoile școlii; - Eficiența sistemului de monitorizare și a motivării cadrelor didactice și a elevilor.	• Prezentarea în diferite ocazii a strategiei; • Disemniarea în mass- media

	proxim școlii, în scopul evitării situațiilor de conflict. Identificarea principalelor bariere de comunicare la nivelul școlii. În toate aceste acțiuni directorul va implica grupul de lucru , cu rol de prevenție.			
PĂRINȚI	Participare la întâlniri de informare, documentare privind legislația și regulamentul de ordine interioară Dezbateri Participare la activități organizate de elevi și cadre didactice	Constituirea unui grup de părinți care să se implice la activități. Participarea grupului de părinți la implementare SPCVS . Participarea la activități de prevenție și combatere	- gradul de implicare a părinților în activitățile derulate	• Implicarea în activitățile cuprinse în “Săptămâna antiviolență”.
CONSILIER ȘCOLAR	Participare la o sesiune de informare privind violența, organizată prin implicarea unor specialiști: cursuri privind legislația, exemple practice, studii de caz, modalități de identificare și intervenție adecvate,	Coordonarea unui centru de resurse în domeniul violenței școlare, cu rol de informare, formare, mediere și asistență în probleme privind violența școlară. Implicarea grupului de lucru constituit din cadre didactice, elevi, părinți. Desfășurarea de discuții de grup cu elevii din școală și părinții acestora (împreună cu grupul de lucru) în scopul identificării unor aspecte privind:	- Gradul de implicare în activitățile derulate. - Relevanța / adecvarea programului de asistență pentru nevoile școlii; - Eficiența modalităților de intervenție cuprinse	• Prezentarea programului specific de asistență psiho-pedagogică de prevenire și combatere a violenței în școală. • Prezentarea rezultatelor implementării programului anual de asistență.

	modalități de implicare a părinților și a comunității în activitățile de prevenire și combatere a violenței în școală	- percepții/reprezentări ale cadrelor didactice privind violența în școală și societate; - probleme, cazuri de violență în școala noastră; - propuneri privind soluții, situații de violență în școala noastră. Elaborarea unui program de asistență individuală pentru elevi, cadre didactice și părinți implicați (autori sau victime) prin care se urmărește: - conștientizarea consecințelor actelor de violență; - îmbunătățirea imaginii de sine a actorilor implicați; - prevenirea apariției dispozițiilor afective negative; - dezvoltarea autonomiei și autocontrolului.	în programul de asistență; eficiența programului de asistență individualizat.	• Articole în reviste de specialitate. • Disemniarea în rândul consilierilor școlari. • Implicarea în activitățile cuprinse în “Săptămâna antiviolență”.
REPREZENTANȚII AI COMUNITĂȚII Autoritățile locale, ISJ, poliția de proximitate, Biserica	Participare la activități de informare cu privire la activitățile ce vor fi desfășurate în cadrul școlii. Stabilirea de acorduri de colaborare.	Implicarea reprezentanților locali în dezbateri privind oportunitatea dezvoltării unor programe de asistență privind combaterea violenței școlare în parteneriat școală-comunitate. Implicarea în activități cuprinse în Strategia școlii.	- Gradul de implicare a autorităților în activitățile derulate. Relevanța / adecvarea acordurilor de colaborare școală-comunitate.	• Participare la “Săptămâna anti-violență”. • Intervenții ale reprezentanților comunității locale în media.

3. Strategia de evaluare

Se va utiliza o metodologie complexă de evaluare care va cuprinde diferite tipuri de instrumente (**chestionare, fișe de observații, ghiduri de interviu**). Vor fi utilizate atât instrumente de autoevaluare, de evaluare (**de către directorul școlii și grupul de lucru la nivelul școlii**), cât și de evaluare externă (**inspectori școlari**).

Bibliografie :

- [Ordin nr.1409/29.06.2007 cu privire la aprobarea strategiei Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului cu privire la reducerea fenomenului de violență în unitățile de învățământ preuniversitar.](#)
- [Anexa la OMECT nr 1409-2007 Strategia nationala privind violenta.pdf](#)
- “Prevenirea și combaterea violenței în școală”, Ghid practic pentru directori și cadre didactice, ISE, 2006

PLAN DE INTERVENȚIE PENTRU ELEVII CU COMPORTAMENT AGRESIV (COMUNICARE ASERTIVĂ)

PROFESOR, MIRELA STROE
LICEUL TEHNOLOGIC “ANGHEL SALIGNY” FETEȘTI – IALOMIȚA
2019

A. VIOLENȚA ȘCOLARĂ:

Definiția violenței, propusă de raportul Organizației Mondiale a Sănătății (OMS ,2002) este: amenințarea sau folosirea intenționată a forței fizice sau a puterii contra propriei personae, contra altuia sau contra unui grup sau unei comunități care antrenează sau riscă puternic să antreneze un traumatism, un deces sau daune psihologice, o dezvoltare improprie sau privațiuni”.

Această definiție exclude toate evenimentele accidentale (precum accidente rutiere), numai dacă acestea nu implică intenția de a ucide sau de a răni. Totuși, ea include actele bazate pe o relație de putere exprimată prin intimidare, amenințare sau, invers neglijența și omisiune.

Acest lucru pare să se aplice la contextul instituțional al școlii în care tradiția ierarhiei educatori - elevi , elevi - elevi rămâne o realitate generatoare de stări conflictuale și manifestări de violență. În conformitate cu diferite studii, violența în școli este un tip particular de violență în instituții, care poate lua următoarele forme: pedeapsa fizică, restricție fizică, constrângere solitară și orice formă de izolare, obligația de a purta vestimentație distinctivă, restricții alimentare, restricții sau refuzul de a avea contacte cu membrii familiei sau cu prieteni, abuzul verbal sau sarcasmul.

Un prim nivel de analiză a violenței școlare ia în considerare sistemul de relații la nivelul cărora se manifestă, operând o distincție între următoarele forme și niveluri: violența între elevi, violența elevilor față de profesori, violența profesorilor față de elevi (comportamentul neadecvat al cadrelor didactice).

B. PROIECT DE INTERVENȚIE PENTRU COPIII AGRESIVI

Elevul țintă:

- elev din clasa a VII - a
- elev care prezintă comportamente agresive foarte problematice, cu vârsta cuprinsă între 13-14 de ani.

Obiectivele programului descris în amănunt:

- prezentarea scopurilor programului, a numărului de sesiuni și a procedurii de desfășurare;
- cunoașterea reciprocă a membrilor grupului și facilitarea interacțiunii;
- stabilirea regurilor grupului și discutarea acestora;
- crearea relației de grup, a coeziunii grupului;
- să identifice cauzelor emoțiilor;
- exersarea comunicării nonverbal;
- exersarea comunicării emoționale și acelei empatice;
- dezvoltarea încrederii în ceilalți;
- identificarea unor probleme asemănătoare și la alte persoane;
- dezvoltarea abilităților de lucru în echipă;
- dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor;
- evaluarea impactului determinat de presiunea celorlalți asupra rezolvării problemelor personale;
- recunoașterea formelor de manifestare a furiei;

- recunoașterea cauzelor furiei;
- identificarea modalităților de a face față furiei;
- dezvoltarea autocontrolului;
- recunoașterea efectelor laudelor, a neacordării atenției și a criticilor în declanșarea furiei;
- învățarea procedurii de oferire a feedback - ului pozitiv;
- creșterea toleranței la frustrare în cazul criticilor negative;
- exersarea procedurii de oferire a feedback - ului pozitiv;
- exprimarea propriilor puncte de vedere despre conflicte, gândirea analitică, analiza conflictelor, dezvoltarea capacității de a analiza conflictele;
- identificarea și exersarea de soluții pozitive la conflicte;
- stabilizarea comportamentelor adecvate;
- utilizarea instrucțiunilor de autocontrol;
- să definească conceptul de respect de sine;
- să lege conceptul de respect de sine de propria persoană;
- să explice în ce fel este legat respectul de sine de conflicte

Selectia participantilor:

Implicarea elevului din clasa a VII a s a hotarat respectand dorinta dirigintei clasei, care a observat ca nu exista comunicare între elevul în cauza și clasa, apar numeroase conflicte soluționate prin agresivitate verbală și fizică.

Numărul de ședințe: 8 ședințe

Dirigintele clasei:

Pregătirea și demarajul: Prima etapă va consta în informarea direcțiunii școlii și a părinților cu privire la organizarea și specificul acestui program, obținându-se și aprobarea realizării acestuia în școală și acordul din partea părinților.

Programul urmează să se desfășoare pe parcursul semestrului II.

Activitățile se vor desfășura în cabinetul de consiliere psihopedagogică, cabinetul va fi amenajat înaintea fiecărei ședințe pentru a corespunde nevoilor activității.

După desfășurarea efectivă a programului, va urma o etapă de evaluare a rezultatelor programului.

SESIUNEA 1.

Obiective :

- prezentarea scopurilor programului, a numărului de sesiuni și a procedurii de desfășurare
- cunoașterea reciprocă și facilitarea interacțiunii consilier-client
- stabilirea regurilor și discutarea acestora
- crearea relației de încredere.

Procedura : Se alege un fond musical relaxant, care se va auzi în surdină pe tot parcursul sesiunii.

Activitatea 1. Elevului se prezintă obiectivele și motivele consilierii, numărul de întâlniri și modul de desfășurare a acestor întâlniri.

Activitatea 2. Elevul se așează în cerc, consilierul va arunca o minge (o jucarie de plus) către următorul membru al grupului, invitându-l să se prezinte, să spună două lucruri care îi plac și două care nu îi plac. Acesta, după ce se va prezenta, va arunca obiectul interacțiunii la următorul membru al grupului, care, similar, va face același lucru.

Activitatea 3. Fiecare membru al grupului va trebui să spună o trăsătură caracteristică lui, cu literele din numele lui.

Activitate 4. Stabilirea regurilor grupului:

Copii, sub îndrumarea terapeutului, dezvoltă reguli pentru comportamentul în grup.

Este util să se limiteze numărul de reguli, iar lista să rămână deschisă.

Regulile vor viza comportamentele specifice așteptate, regula care se va aplica și consecința, consecințele pentru membrii grupului care nu respectă regula.

Împreună se vor stabili consecințele respectării, respective ale nerespectării acestui regulament (recompensele și pedepsele).

Ex: Comportament așteptat: să nu se bată între ei, să nu se alerge prin sala de desfășurare a ședințelor

Regula: rezolvăm conflictele în mod corespunzător, în sala de consiliere se circula încet și ordonat.

Consecințe: 10 minute time out, va ordona și va aranja la sfârșitul ședinței toate materialele folosite.

LISTA REGULILOR PENTRU PROGRAMUL DE ÎNTĂRIRI CU PUNCTE

În continuare sunt descrise câteva lucruri importante pentru situația în care suntem cu cineva.

Citeste cu atenție!

Ascult cu atenție ce spune celalalt!

Îl las pe celalalt să vorbească!

Redau exact o povestire!

Privesc cu atenție!

Descriu corect o imagine!

Dacă mă joc sau vorbesc cu cineva, atunci îl privesc!

Dacă sunt cu cineva nu țin jocul de jur împrejur și nu mă joc cu mâinile!

Am răbdare cu mine!

Mă gândesc atent înainte de a spune sau de a face ceva!

Dacă ceva nu merge așa cum vreau eu, atunci nu mă enervez ci rămân calm!

Accept și părerea celorlalți fără să mă enervez și fără să îi jignesc!

Toate acestea sunt reguli. Ele trebuie să te ajute să te joci, să vorbești și să te porți cu ceilalți în așa fel încât să le faci tuturor plăcere.

Care sunt regulile pe care le poți respecta și pe care nu?

Marchează-le pe cele pe care le poți respecta cu un semn sau cu o culoare.

Dintre regulile pe care le consideri că nu le respecti, alege una!

Acum trebuie să respecti această regulă.

Dacă reușești să respecti regula, primești de fiecare dată un punct.

Vei aduna punctele și la final le poți schimba în minute de joc.

Ți se va explica detaliat cum se face acest lucru. SUCCES!

Activitatea 5. Versetul grupului:

Prezentăm elevilor o listă care cuprinde cuvinte despre agresivitate, fiecare pe rând va trebui să scrie câte un rând de poezie folosind un cuvânt de pe listă, pe care le va trage de pe listă, după care se îndoaie foaia, ca celălalt care urmează să nu vadă ce este scris, și așa procedăm până când folosim toate cuvintele. La sfârșit vom primi versetul grupului.

SESIUNEA 2:

Obiective: - Să identifice cauzelor emoțiilor.

- Exersarea comunicării nonverbal.

- Exersarea comunicării emoționale și a celei empatice.

Activitatea 1. Afectopersonaj : vor crea scurte povestiri despre personajele prezentate în imagini, astfel încât să realiefeze ceea ce simte fiecare personaj (personajele vor prezenta emoțiile de bază, bucurie, furie. La final se va numi emoția identificată și se va purta o discuție despre ce i-a ajutat în identificarea emoției.

Activitatea 2. Cum apar emoțiile?

Procedura: Se comunică elevilor că vor face un exercițiu în cadrul căruia vor identifica diferite emoții și cauzele acestora. Se desenează pe tablă un tabel asemănător cu cel din fișa de lucru.

Se prezintă elevilor diferite situații, cum ar fi: Prietenul tău cel mai bun a spus cuvinte urâte despre tine într-un grup de persoane cunoscute. Ai primit cadoul pe care ți-l doreai de mult. Ai trecut cu bine un examen foarte important pentru tine etc. Se scrie situația în coloana corespunzătoare a tabelului și se cere elevilor să numească emoțiile pe care le-ar trăi în situația respectivă. Dacă elevilor le este greu să denumească emoțiile, se utilizează tabelul din fișa de lucru. Se notează emoțiile corespunzătoare fiecărei situații în coloana aferentă din fișa de lucru. Elevii sunt rugați să spună ce gânduri le trec prin minte, ce reacții au la nivel biologic (ex. transpiratul mâinilor, tremurul vocii etc) și cum se comporta efectiv în fiecare dintre situații. Se notează aceste aspecte în coloanele corespunzătoare din tabel.

Se împart elevilor fișele de lucru și li se dă ca sarcină să completeze coloanele pentru alte două situații – una pozitivă și una negativă. Se acordă ajutor pe parcursul activității. Se analizează împreună cu elevii relația dintre gânduri și emoții.

ÎNTREBĂRI:

- Este posibil ca în situații similare oamenii să simtă emoții diferite?
- Care este relația dintre emoții și gânduri?
- Cum putem modifica emoțiile pe care le simțim?

Fișa de lucru - Cum apar emoțiile?

SITUATII	EMOTII	REACTII BIOLOGICE	COMPORTAMENTE
I.			
II.			

EXEMPLE DE EMOȚII	NEGATIVE	POZITIVE
	SUPARARE	MULȚUMIRE
	TRISTEȚE	BUCURIE
	VINOVAȚIE	SATISFAȚIE
	DEZGUST	PLĂCERE
	REGRET	INCINTARE
	FRICĂ	VESELIE
	ÎNGRIJORARE	FERICIRE
	FURIE	RELAXARE
	NEMULȚUMIRE	ÎMPLINIRE

SESIUNEA 3:

- Obiective:
- Dezvoltarea încrederii în ceilalți
 - Identificarea unor probleme asemănătoare și la alte persoane

- Dezvoltarea abilităților de lucru în echipă

Activitatea 1: Increderea

Fiecare elev își alege o pereche: una dintre persoane conduce perechea și cealaltă se lasă condusă timp de câteva minute prin spațiul clasei. Persoana condusă este legată la ochi cu o eșarfă sau un fular. După o perioadă de timp rolurile se schimbă.

Activitatea 2: Test de supraviețuire

Obiectiv: Formarea unor deprinderi de luare a deciziilor individuale și de grup.

Procedura: Comunicați elevilor că veți face un exercițiu decizie. Se împart fișele de lucru și se prezintă situația descrisă în fișă:

Fișa de lucru: Situația: Este aproximativ ora 16.30, 15 octombrie și te afli împreună cu câțiva prieteni pe malul unui lac în Munții Făgăraș. Ați rătăcit drumul din cauza stratului jos de nori și, după estimările voastre, sunteți la aproximativ 5 km distanță de cel mai apropiat refugiu. Zona este împădurită cu pini de înălțime mică, însă împrejurimile sunt în general stâncoase și abrupte. Temperatura este în jur de -2 grade C, dar uneori noaptea ajunge și la -18 grade C. Stratul de zăpadă poate fi 13-20 cm, iar viteza vântului între 65-75 km/h, în general dinspre NV spre SE. Soarele răsare la ora 06:15 și apune la 17:45. Sunteți îmbracat gros, cu căciulă și bocanci, însă unii dintre voi au îmbrăcăminte umedă. În rucsacurile pe care le duceți în spate aveți obiectele prezentate în tabelul de mai jos. Sarcina voastră este de a ierarhiza obiectele în ordinea importanței lor pentru supraviețuirea grupului, marcând cu 1 cel mai important și cu 14 cel mai puțin important obiect.

Obiecte	Soluție individuală	Soluție de grup	Soluție specialist	Diferența I	Diferența II
Busola					
O cană de 4,5 litri cu sirop de pin					
Câte un sac de dormit cu puf (pentru fiecare membru al grupului)					
Tablete de carbon pentru dezinfectarea apei					
O bucată mare de pânză rezistentă					
13 bucăți de chibrituri într-o cutie impermeabilă					
Un cablu de 60 m (6 mm diametru) testat să reziste până la 150 de kg					
O lanternă cu 4 baterii					
Un litru de rom Baccardi (65 grade)					
Set de bărbierit cu oglinda					
Ceas deșteptător					
Topor					
O camera spartă a unei biciclete					
O carte cu titlul Steaua polară ghid de orientare					

Punctajul tau	Punctajul grupului
---------------	--------------------

Cereți elevilor să ierarhizeze obiectele din rucsacuri în funcție de utilitatea lor și să noteze soluția lor în fișa de lucru, în coloana corespunzătoare. Acordați 7 minute.

Împărțiți elevii în grupe și cereți-le să compare soluțiile individuale la care au ajuns și să negocieze o soluție a grupului. Rugați elevii să noteze aceasta decizie în coloana corespunzătoare pentru decizia de grup din fișa de lucru. Acordați 10 minute.

Prezentați elevilor soluția propusă de salvamontist și cereți-le să compare soluția individuală și cea de grup cu aceasta și să calculeze diferența. Menționați că este vorba de diferența dintre poziția acordată de ei unui obiect în ierarhie și poziția acordată de salvamontist aceluiași obiect. Sugerați-le să noteze diferențele în dreptul obiectelor, în coloanele diferența I (pentru diferența dintre soluția salvamontistului și soluția individuală) și diferența II (pentru diferența dintre soluția salvamontistului și soluția grupului).

Obiectele gasite:	Soluție salvamontist
Busola	12
O cana de 4,5 litri cu sirop de pin	7
Cite un sac de dormit cu puf (pentru fiecare membru al grupului)	5
Tablete de carbon pentru dezinfectarea apei	14
O bucată mare de pinză rezistentă	8
13 bucăți de chibrituri într-o cutie impermeabilă	1
Un cablu de 60 m (6 mm diametru) testat să reziste până la 150 de kg	9
O lanternă cu 4 baterii	6
Un litru de rom Baccardi (65 grade)	10
Set de barbierit cu oglindă	4

Ceas deșteptător	11
Topor	2
O camera spartă a unei biciclete	3
O carte cu titlul Steaua polară ghid de orientare	13

Cereți-le să calculeze suma diferențelor obținute pe coloane și să treacă suma obținută în căsuța Punctajului meu, respectiv Punctajului grupului. Analizați împreună cu elevii rezultatele obținute și decideți care dintre soluții au fost mai eficiente: soluția individuală sau cea de grup, știind că un punctaj mic înseamnă că soluția este mai apropiată de soluția salvamontistului.

SESIUNEA 4:

- Obiective:
- Dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor
 - Evaluarea impactului determinat de presiunea celorlalți asupra rezolvării problemelor personale

Activitatea 1: Cutremurul

Obiectiv: facilitarea interacțiunii și pregătirea pentru activitatea următoare

Se dă elevilor o problemă: La radio s-a anunțat că va fi un cutremur puternic peste 10 minute. Fiecare persoană trebuie să își aleagă maxim 5 lucruri de valoare pentru el/ea. Fiecare elev trebuie să își prezinte lista cu lucrurile alese.

Activitatea 2: Problema mea, problema ta

Fiecare elev va scrie pe un bilețel fără să-l semneze, o problemă reală cu care s-a confruntat, din trecut sau din prezent. Se adună toate bilețelele, se amestecă și fiecare elev va lua la întâmplare un bilețel cu o altă problemă decât a lui și va prezenta ceea ce scrie pe bilețele ca și cum ar fi propria problemă și cum a rezolvat-o. Aceasta va crea ocazia celui care a avut în realitate problema să cunoască și un alt mod de rezolvare a acesteia. Eventual se poate discuta la nivel de grup care ar fi o soluție potrivită de rezolvare. Se păstrează confidențialitatea elevului.

Activitatea 3: Ionel a spus să...

Un voluntar dă comenzi celorlalți elevi. Ei trebuie să răspundă numai dacă elevul conducător spune: Ionel a spus să... . Între comenzile obișnuite (Ionel a spus să stai într-un picior) voluntarul va spune și una sau două comenzi neobișnuite, neacceptabile (Ionel a spus să-i dai o palma colegului).

Activitatea 4: Problemele și presiunile celorlalți

Procedura: Distribuți câte o foaie de lucru fiecărui elev și cereți-le să citească fiecare situație și să decidă ce anume ar face dacă ar fi în acea situație și problema l-ar privi în mod direct.

Se împart elevii în grupe și fiecărui grup se da câte o problemă de discutat. Alegeți în fiecare grup câte o persoană care să înregistreze ideile principale pe care le discută și anume ideile implicate în procesul de luare a deciziilor. Aceeași persoană va fi cea care va prezenta aceste idei.

Cereți grupurilor să numească și să împartăsească o serie de dintre factorii care au contribuit la luarea deciziilor. Rolul de prezentator al grupului va alterna, cu o altă situație, astfel încât fiecare membru să vorbească în grup. Pentru coordonator: este important ca elevii să recunoască factorii implicați în luarea deciziilor și să înțeleagă că influența celorlalți adesea joacă un rol central în procesul de luare a deciziilor. Analizarea în detaliu a consecințelor determinate în urma luării deciziilor sub influența celorlalți este esențială în vederea dezvoltării unei abordări corecte a procesului decizional.

Fisa de lucru: “Problemele și influența celorlalți”

Instrucțiuni: Citiți cu atenție fiecare situație și decideți ce ați face în fiecare caz.

Exemple de situații: 1. Mergi împreună cu un prieten/o prietena la un film și, chiar înainte să înceapă, un coleg mai mare de la școală vine și vă cheamă la o bere. Nu prea ai chef să mergi, însă prietenul/prietena care te însoțește acceptă invitația de îndată. Ce faci? Stai să vizionezi filmul sau mergi împreună cu ei?

2. Inviți câțiva copii la tine, să rămână peste noapte, să vă distrați. De îndată ce părinții tăi se duc la culcare, doi dintre invitați deschid un pachet de țigări și încep să fumeze. Te simți oare inconfortabil și indecis și nu știi ce anume să faci: să-i lași să fumeze, să le interzici acest lucru sau să le spui părinților tăi ce se întâmplă. Cum anume procedezi?

SESIUNEA 5

Obiective: - exprimarea propriilor puncte de vedere despre conflicte, gândirea analitică, analiza conflictelor, dezvoltarea capacității de a analiza conflictele.

- identificarea și exersarea de soluții pozitive la conflicte
- dezvoltarea autocontrolului

Activitatea 1. Unde își au rădăcinile conflictele?

Se scrie cuvântul conflict” cu majuscule pe o bucată de hârtie și se așază pe podea.

Elevii vor număra câte litere are prenumele lor și vor împărți o foaie în părți corespunzătoare literelor.

Pe fiecare bucată vor scrie un cuvânt sau o idee pe care o asociază cu conflictele.

Se vor așeza bucățile în jurul colii mari pe care scrie CONFLICT.

Se vor observa numărul ideilor pozitive și a celor negative.

Discuții: Când apar conflicte între oameni? Ar trebui să evităm conflictele? Să dea exemple de situații în care au reușit să evite un conflict. Cum s-au simțit?

Activitatea 2.

Se aleg doi voluntari care vor juca o situație conflictuală.

Profesorul descrie situația conflictuală pentru care cei doi trebuie să găsească o soluție pe care apoi o joacă în fața celorlalți.

La finalul jocului se discută dacă ascultătorii au înțeles tot și dacă actorii au jucat așa cum au planificat.

Dacă copiii nu au prezentat în cadrul jocului nici o soluție adecvată, atunci sunt generate soluții adecvate de către copii împreună cu profesorul, folosind cartonașele cu instrucțiuni. Aceste soluții alternative, non-agresive sunt jucate dar de data aceasta rolurile sunt inversate.

Dacă copiii au jucat un final dezirabil, se discută care ar fi fost soluțiile inadecvate.

Fiecare copil trebuie să joace o situație conflictuală.

Jocul copiilor poate fi înregistrat și vizionat împreună cu copiii, pentru a le putea oferi un feedback referitor la comportamentul pe care l-au manifestat.

Feedbackul se acordă doar după ce toți copiii au jucat o dată și se referă la jocul de rol al copilului și la discuțiile referitoare la soluția cu care vor să se încheie povestea din jocul de rol.

Fiecare copil primește o fișă cu o sarcină specifică de observare, respectiv de ascultare. Fiecare trebuie să se observe atent și în funcție de ceea ce a văzut sau auzit să ofere un exemplu, să spună ce a fost bine sau nu.

La final se discută în grupul mare ce a fost bine sau nu.

Fiecare copil primește sarcina de a utiliza cartonașul cu instrucțiuni: ”O să-mi păstrez calmul și totul va fi bine”, până la următoarea întâlnire, atunci când se află în situații dificile.

Când copilul simte că se enervează, atunci:

- nu trebuie să reacționeze imediat, ci mai întâi trebuie să se liniștească
- să spună de trei ori expresia în gând
- să se gândească la diferite alternative comportamentale și la consecințele lor.

SESIUNEA 6

Obiective:

- dezvoltarea autocontrolului
- stabilizarea comportamentelor adecvate
- utilizarea instrucțiunilor de autocontrol

Activitatea 1.

Profesorul cere copiilor să povestească ce experiențe au avut în ultima săptămână, în care au trăit furie și au utilizat cartonașul cu instrucțiuni „O să-mi păstrez calmul și totul va fi bine”. Copiii sunt întrebați dacă au reușit să-și controleze furia și să se gândească la ce fac înainte de a acționa.

Fiecare copil trebuie să povestească o astfel de întâmplare și să o transpună în joc cu unul sau mai mulți copii.

După fiecare joc de rol în care trebuie utilizată instrucțiunea „O să-mi păstrez calmul și totul va fi bine”, se discută despre eventualele alternative comportamentale și instrucțiuni de autocontrol.

Dacă copiii nu povestesc întâmplări în care au reacționat adecvat, profesorul le descrie o situație la care ei trebuie să găsească un final adecvat utilizând instrucțiunea „O să-mi păstrez calmul și totul va fi bine”.

Copiii trebuie să joace această situația dată.

Se poate cere copiilor să joace și o a II – a soluție dar cu rolurile inversate.

Activitatea 2. Jocul adversarului

Copiii formează două partide, profesorul îi împarte pe copii în două grupe astfel încât să rezulte situații de joc cu cât mai echilibrate.

Primul partid primește următoarea instrucțiune: ‘ voi credeți ca regulile ca de exemplu cea de a nu te înfuria , de a nu începe o ceartă, de a-i ajuta pe alți, sunt bune și necesare. Voi trebuie să vă gândiți la argumente care să justifice acest lucru”

Cel de al doilea partid primește instrucțiunea: “ voi credeți ca regulile, ca de exemplu, cea de a nu te înfuria , de a nu începe o ceartă, de a-i ajuta pe alți, nu sunt deloc bune sau necesare. Voi trebuie să vă gândiți la argumente care să justifice de ce vă deranjează aceste reguli”.

Cele două grupuri discută argumentele în colțuri diferite ale încăperii.

SESIUNEA 7

Obiective :

- să definească conceptul de respect de sine
- să lege conceptul de respect de sine de propria persoană
- să explice în ce fel este legat respectul de sine de conflicte

Activitatea 1. Fulgi de zăpadă:

Li se dă elevilor câte o foaie de hârtie și se specifică că nu au voie să pună întrebări pe parcursul activității și nici să se uite la colegi.

Pași:

Să ia în mână foaia de hârtie

Să o împature în două

Să detașeze colțul din dreapta sus al hârtiei.

Să împature din nou hârtia în două.

Să detașeze colțul din dreapta sus al hârtiei

Să împature din nou hârtia în două.

Să detașeze colțul din dreapta sus al hârtiei

Să împature din nou hârtia în două.

Să detașeze colțul din dreapta sus al hârtiei

Să desfacă foaia de hârtie.

Întrebări:

Este hârtia cuiva îndoită incorect? De ce sunt îndoite diferit hârtiile atâtor elevi? Dacă hârtiile altor elevi sunt îndoite altfel decât hârtia voastră, înseamnă că ei sunt oamnei răi? De ce nu? Îi judecăm pe oameni ca fiind buni sau răi după cum fac sau nu lucrurile la fel ca noi? Ce exemplu ați putea da despre astfel de situații?

Cum ar arăta lumea dacă toți ar vedea lucrurile în aceeași fel?

SESIUNEA 8

Obiective:

- fixarea achizițiilor
- joc de incalzire: de dezvoltarea atenției 5 minute

Activitatea 1

În această întâlnire, fiecare copil primește o scrisoare scrisă de mână, în mod special pentru el din partea profesorului. În această scrisoare profesorul descrie felul în care i s-a părut timpul petrecut împreună. El prezintă principalele progrese ale copilului și aspectele la care mai trebuie să lucreze. Se accentuează aspectele pozitive și apoi sunt menționate dorințele și speranțele pe care le are legat de viitorul copilului.

Fiecare copil citește scrisoarea primită și poate exprima ce s-a întâmplat cu el la aceste întâlniri. Copiilor li se dă posibilitatea de a alege cum vor să exprime ceea ce s-a întâmplat cu ei de-a-lungul acestor întâlniri: să scrie, să deseneze, să facă un colaj etc.

**Planul operational al
LICEULUI TEHNOLOGIC~ANGHEL SALIGNY~FETESTI
privind reducerea violentei in mediul scolar
An scolar 2018-2019
Prof. Săceleanu Fănica**

OBIECTIVE GENERALE

În elaborarea Planului de Acțiune al Liceului Tehnologic ~Anghel Saligny~Fetesti, s-au avut în vedere câteva dintre principiile directe recomandate de către Consiliul Europei în cadrul confruntării cu fenomenul violentei școlare:

- centrarea prevenirii violentei pe educație, pe valorile civismului democratice promovate de către aceasta (soluționarea pacifistă a conflictelor, interculturalitate, nondiscriminare, toleranță, respectarea drepturilor omului, valorizarea persoanei)
- prevenirea timpurie a violentei
- inclusiunea elevilor, ca actori principali și/sau parteneri, în acțiunile anti-violente
- anticiparea unor modalități rapide și eficiente de reacție în cazul declanșării faptelor de violență
- consensul privind parteneriatul instituțional în elaborarea strategiilor de abordare a violentei școlare și coordonarea eforturilor cu organismele societății civile
- colaborarea și dialogul intracomunitar
- integrarea atenției acordate familiilor în programele și proiectele de prevenire

OBIECTIVE LA NIVELUL ȘCOLII

1. Identificarea și evaluarea dimensiunii fenomenului de violență în școală și în mediul proximal al acestuia.
2. Sensibilizarea tuturor actorilor cu privire la surse, cauzele și efectele fenomenelor de violență în școală
3. Atragerea și implicarea reprezentanților comunității în acțiuni de prevenire și combatere a violentei în școală

4. Elaborarea unei strategii la nivel instituțional privind ameliorarea fenomenelor de violență la nivelul școlii.
5. Elaborarea și testarea unor instrumente de identificare, monitorizare și evaluare a fenomenelor de violență în școală ca parte a Planului de Dezvoltare al Școlii/P.D.S.
6. Implicarea actorilor de la nivelul școlii și de la nivelul comunității în derularea activităților dezvoltate în cadrul strategiei
7. Identificarea și combaterea fenomenului de bullying în mediul online

Nr. crt.	Aspecte vizate	Măsuri și acțiuni	Responsabili	Termen
1.	Informații din domeniul legislativ -elevi -cadre didactice -parinti	-Dezbateri la nivelul unității școlare cu privire la normele legislative referitoare la securitatea și siguranța elevilor în unitatea de învățământ. Includerea în planul de dezvoltare a școlii a unei strategii de prevenire a violenței : pe termen scurt(anul în curs) și mediu (următorii 4 ani) -Dezbateri la nivelul unității școlare cu privire la normele legislative referitoare la drepturile copilului -Participare la sesiuni de informare și formare privind violență, organizată în școală prin implicarea unor specialiști în domeniu.	Director Consilierul școlar Dirigintii Consilier educativ	Septembrie Semestrial Semestrul I
2	Management școlar	-Formarea Comisiei de monitorizare a violenței școlare -Reactualizarea ROI-ului la nivelul școlii(cu referire explicită la situațiile de violență).Introducerea unor sancțiuni suplimentare ROI și informarea elevilor și părinților referitoare la acestea -Prezentarea ROI al unității(cadrelor didactice,elevilor,părinților)	Consiliul profesoral Director adjunct Director adjunct Comisia privind monitorizarea violenței Director Resp. comisiei de violență	Septembrie Septembrie

				Octombrie
3.	Informare privind cauzele și condițiile manifestării violentei în școli	-Întâlniri semestriale cu reprezentanții instituțiilor în combaterea violentei Poliția Municipală-pentru dezbaterile cauzelor , condițiilor de manifestare a violentei și implementarea unor planuri de măsuri	Director adjunct Consilier școlar	Semestrial
4.	Informare privind mijloacele de prevenire a violentei în școli	-Dezbaterea ,în cadrul orelor de dirigentie/consiliere,a unor teme privind violent în școli,familie,mass-media	Profesori diriginți	Februarie
5.	Comunicare Inter-institutionala	-Reactualizarea acordurilor de parteneriat cu CPECA,CJRAE,CJAPP,IJP,Poliția de proximitate -Verificarea cu operativitate a informațiilor obținute referitoare la situațiile de risc privind iminenta comiterii unor acte de tulburare a procesului introductiv-educativ și de implicare a elevilor în acte de delincvență -Comunicarea eficientă și în timp util a cazurilor de delincvență juvenilă înregistrate în unitățile școlare către CAPP	Consilier școlar Comisia privind monitorizarea violentei Profesori de serviciu	Annual Permanent Permanent
6.	Activități concrete de prevenire a violentei	-Introducerea temelor de prevenire a violentei în activitățile de dirigentie și orele de consiliere și orientare -Consilierea individuală și de grup a elevilor în vederea prevenirii comportamentelor agresive -Identificarea elevilor cu potențial violent și a cauzelor ce pot determina acte de violență	Profesorii diriginți Consilier școlar Cadrele didactice	Semestrial Permanent Permanent

		-Consilierea psihologica a elevilor cu manifestari violente si a elevilor ce au fost victime ale violentei scolare	Consilier scolar	Permanent
		-Identificarea familiilor cu comportament violent asupra copiilor si implicarea in rezolvarea situatiei	Profesorii diriginti	Permanent
		-Implicarea echipelor de voluntari SNAC in distributia de pliante,fluturasi	Coordonator SNAC Cadre didactice	Periodic
		-Monitorizarea organizarii unor activitati recreative cu specific nonviolent(activitati sportive, competitii pe clase, concursuri)	Consilier scolar	Periodic
		-Realizarea unui studio privind ~Impactul manifestarilor violente asupra climatului educational al clasei de elevi~		Periodic
		-Realizarea Raportului de evaluare a violentei in cadrul unitatii	Comisia privind monitorizarea violentei	Semestrial

EDITOR: PROF. VILD THEODORA

SURSE IMAGINI:

1. <https://enactleadership.com/making-the-case-for-emotional-intelligence-in-the-workplace/>
2. <https://sfatulparintilor.ro/recomandari-si-timp-liber/atelier-pentru-tineri-despre-consecintele-violentei-verbale/>
3. <http://www.ecoul.md/2017/11/16/nu-tolereaza-violenta/>
4. <https://www.voios.ro/tag/violenta/>
5. <https://ro.pinterest.com>
6. <https://teamdeals.ro/invata-totul-despre-tine-si-despre-cum-inteligenta-emotionala-iti-poate-influenta-viata-29-ron-in-loc-de-253-ron-pentru-curs-online-de-inteligenta-emotionala-de-la-misp-training/p>
7. <https://www.suntparinte.ro/calatoria-inimii-invata-l-pe-copil-despre-emoții>
8. https://www.facebook.com/pg/LittlePeopleRomania/photos/?tab=album&album_id=10152099641417035

Cuprins:

1. Tita Lăutărescu, Proiect didactic.....	pag. 2
2. Cristina Mihaela Tender, Proiect de activitate didactică.....	pag.7
3. Georgeta Ciocea, Îmbunătățirea activităților de prevenire a violenței în mediul școlar.....	pag. 10
4. Veronica Dima, Plan de măsuri privind îmbunătățirea activităților de prevenire a violenței în școală/clasă.....	pag. 14
5. Carmen-Alexandra Stanciu, Plan operațional de prevenire și combatere a violenței în unitățile de învățământ...	pag.23
6. Paula Stan-Grigore, Proiect de prevenire a violenței/agresivității la vârsta preșcolară.....	pag. 29
7. Andreia Luiza Grigoropol, Plan de intervenție pentru elevii cu comportament agresiv.....	pag. 32
8. Simona Petre, Plan de intervenție și utilizarea unei tehnici specifice intervenției comportamentale.....	pag. 34
9. Simona Petre; Plan de activitate: "Agresivitate sau asertivitate".....	pag.37
10. Anca Maria Barbu, Scenariu de activitate: "Prevenirea violenței".....	pag.39
11. Adriana P. Dumitru, Proiect de lecție: "Controlul emoțiilor negative".....	pag. 40
12. Octavian Man, Programa opțional: "Violența în școală. Prevenire și combatere".....	pag.43
13. Geri-Cristina Manea, Programa opțional "Spune nu! Violenței".....	pag. 46
14. Adriana Matache, Proiect de lecție "Inventarul emoțiilor".....	pag.48
15. Giorgiana Cristina Mirică, Plan de activitate: "Agresivitate sau asertivitate".....	pag.52
16. Marilena Mititelu, Proiect de lecție: „ De la emoție la agresiune ”.....	pag.53
17. Mihaela Neagu, Plan operațional pentru combaterea și prevenirea violenței în mediul școlar.....	pag.60
18. Luisa Nedelcu, Proiect de activitate, Educație civică: "Despre agresivitate".....	pag.65
19. Albert Andrei, Plan de lecție: "Agresivitate-violență".....	pag. 72
20. Florina Andrei, Plan de lecție "Cât este distanța de la emoție la agresiune?"-----	pag. 74
21. Cristina Diana Poloșan, Proiect didactic „Violenta scolara - factor de risc pentru elevi, parinti, profesori".....	pag. 77
22. Alicia Dobrin, Proiect de activitate: Agresivitate și violență.....	pag.81
23. Smeianu Marcela, Scenariu de activitate: "Știm să prevenim violența?".....	pag.86

24. Cristian Stănculeanu, Proiect didactic: Violența – definiție, cauze, forme de manifestare, repercusiuni, prevenție.....pag.96
25. Maria-Cristina Ștefan, Programa opțional: Agresivitatea ca efect al intoleranței.....pag.100
26. Nicoleta Teodora Trifan, Scenariu de activitate: De la emoție la agresivitate.....pag.104
27. Veronica Dimancea, Proiect de activitate integrată: „Sentimente și emoții”.....pag.109
28. Maria Gornea, Plan de măsuri privind îmbunătățirea activităților de prevenire a violenței în școală.....pag.118
29. Mariana Baci, Activități și strategii de prevenire a violenței în mediul școlar.....pag.125
30. Brîndușa Chiforeanu, Prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar.....pag.135
31. Livia Ciuculă, Plan de măsuri privind îmbunătățirea activităților de prevenire a violenței în școală....pag.138
32. Mioara Radu, Plan de intervenție pentru elevii cu comportament agresiv.....pag.150
33. Maria Stoian, Paleta emoțiilor-program opțional.....pag.152
34. Ramona-Ionela Ispir, Proiect de activitatepag.161
35. Mihaela Naraevski, Scenariu de activitate: ”De la emoție la agresivitate”----pag. 167
36. Luciana Grama, Lectorat cu părinții.....pag. 176
37. Paula Ifrim, Programa opțional ”Emoții”.....pag.184
38. Elena Ștefan, Strategie de prevenire și intervenție privind violența în școală.....pag.190
39. Mirela Stroe, Plan de intervenție pentru elevii cu comportament agresiv.....pag.195
40. Fănica Săceleanu, Planul operațional al Liceului Tehnologic ”Anghel Saligny” Fetești, privind reducerea violenței în școală.....pag. 207

Notă: autorii lucrărilor din prezentul ghid își asumă conținutul și originalitatea acestora.